[illegible]

Թիւ 9

Գլուխք աւետարանին Մատթէոսի

վսն ծննդեանն քի · զմոգսն — [illegible]
վսն հերովդի գաղտնակոչելոյ մոգուցն · — բ
վսն վախճանելոյ հերովդի · — զ
վսն յի յորդանանու մկրտելոյ · — ժա
վսն երանութեանց այլ բազմացն · — ժգ
վսն աղաչելոյ առն [illegible] · — ժե
վսն հարիւրապետին · — Ի
վսն զոքանչին պետրոսի · — ԻԲ
վսն բժշկութե դիւահարացն · — ԻԴ
վսն [illegible] յերկրէ
[illegible] · — ԻԵ
վսն [illegible] հարմայն · — ԻԸ
վսն անդամալուծին · — Լ
վսն մատթէոսի · — ԼԱ
վսն դստեր ժողովրդապետին · — ԼԲ
վսն [illegible] · — ԼԳ
վսն [illegible] յի [illegible] · — ԼԴ
վսն երկուց կուրացն · — ԼԵ
վսն դիւահար համրին եւ [illegible] · — ԼԶ
վսն պատուիրելոյ առ աշակերտսն · — ԼԸ

Վասն առաքելոյն յովհաննու ։ ՃԲ
Վասն որոնելոյ զձեռն գաւառացեալ ։ ՃԽԴ
Վասն զեւս հարցն եկեղեցին ։ ՃԽԹ
Վասն զնշանան ․ նախասերեալ ։ ՃԾԷ
Վասն առաքելոյն ։ ՃԾԱ
Վասն հեթանոսէն նորոգ հաւատոյ ։ ՃԾԳ
Վասն ․ հեթանոսաց նկատմանն եւ եկեղեցւոյն ։ ՃԾԴ
Վասն զնշանացն եւ անոյ ծառայից ։ ՃԾԵ
Վասն անդրադարձեալ զարդարութեանն ։ ՃԾԸ
Վասն քահանայութեան ։ ՃԿ
Վասն բժշկութեան հալածչաց եկեղեցւոյ ։ ՃԿԱ
Վասն եւ թէ նկատմամբն ։ ՃԿԹ
Վասն խոնարհին մեծութեան ։ ՃՀԲ
Վասն կենաց եւ հարցմանց ։ ՃՀԳ
Վասն պատերազմաց դժնեայ ։ ՃՀԴ
Վասն քառասնից ։ ՃՀԵ
Վասն որ գնեաց զաւակն նորոգելոյ ։ ՃՀԸ
Վասն աստուծոյ եւ ու մեծին ։ ՃՁԱ
Վասն մոլորեալ ուղղափառ ։ ՃՁԲ
Վասն պատուիրանաց մարդոց ։ ՃՁԳ
աստուածոց ։

ան հայրապետին [illegible] արձակելոյ աւանդենն ճղգ
ան հարսանեաց մեծատանն գլխ մ
ան [illegible] մշակացն մբ
ան որդւոցն զեբեդեայ մե
ան կուրացն մզ
ան էշոյն եւ յաւանակին մը
ան կուրացն եւ կաղացն մժգ
ան զչորացելոյ թզենւոյն միբ
ան հարցանելոյ քահանայապետացն միե
ան երկու որդւոյն [illegible] միը
ան առակի այգւոյն մլ
ան կոչելոյ ի հարսանիսն մլգ
ան հարկի կայսեր մլե
ան սադուկեցւոցն մլէ
ան հարցանելոյն [illegible] մլը
ան դաւթի մլզ
ան յանդիմանելոյ [illegible] մխ
ան կատարածին մխը
ան աւուրն եւ ժամուն մկա
ան տասն կուսանացն մկե
ան այնոցիկ որ զքանքարն [illegible] եւս մկը
ան կնոջն [illegible] մհգ
ան [illegible] մհէ

վասն տաղանդին եւ որ հրաւիրելոյն յարուցելոյն. Ծէ

վասն պատրաստութեան պասեքին. Ծը

վասն մատնելոյ զՔս. Կա

վասն ուրացութեան պետրոսի. Կդ

վասն խնդրելոյն յովսեփայ զմարմինն տեառն. Կե

վասն փառաւոր յարութեն. Կթ

Մատթէոս աւետարանիչ ի հրէաստանէ սկսեալ

էր եբրայեցի ի հրէից. Հրամանաւ առաքելոց

զաւետարանս եւ ի [illegible] ի Սրն. Նախ

գրեաց ի հրէաստան ուր եղեւ աւետարան. Յետ է ամ համ

բառնալոյ ի մեծէն Տեառն. Զոր թարգմանեաց յոյն

տառս յոհաննէս աւետարանիչ. Ունի

գլուխս յիսուն եւ ութ. Վ. եւ Ճ. Եւ վկայութիւնս

գլուխս. Ժ. եւ Գ. Մատթէոս եբրայեցի եղեւ յերուսաղէմ.

համ ծնաւ զԻ-
սահակ:
Իսահակ ծնաւ
զՅակոբ:
Յակոբ ծնաւ
զՅուդա եւ զեղբարս
նորա:
Յուդա ծնաւ
զՓարէս եւ զԶա-
րայ ի Թամարայ:
Փարէս ծնաւ զԵ-
սրոմ:
Եսրոմ ծնաւ զԱ-
րամ:
Արամ ծնաւ զԱ-
մինադաբ:
Ամինադաբ ծն-
աւ զՆաասոն:
Նաասոն ծնաւ
զՍաղմոն:
Սաղմոն ծնաւ

զԲոոս ի Ռաքաբայ:
Բոոս ծնաւ զՈվ-
բեդ ի Հռութայ:
Ովբեդ ծնաւ
զՅեսսէ:
Յեսսէ ծնաւ զԴա-
ւիթ արքայ:
Դաւիթ ծնաւ զՍո-
ղոմոն ի կնոջէն
Ուրիայ:
Սողոմոն ծնաւ
զՌոբովամ:
Ռոբովամ ծնաւ
զԱբիա:
Աբիա ծնաւ
զԱսափ:
Ասափ ծնաւ
զՅովսափատ:
Յովսափատ ծն-
աւ զՅորամ:
Յորամ ծնաւ զՈ-
զիա:
Ոզիա ծնաւ զՅո

զմեծամ ։
ողորմեամ ձայն
զոր ինչ ։
զարդ ձայն [illegible]
զքեզ իսկ ։
զքեզ իսկ ձայն
ըզգման առն ։
ան ասան ձայն
զամ ինս ։
միսս ձայն
զյուսն ինչ ։
ողորմեալ ձայն
[illegible] եկեղ
բարս նորա առն [illegible]
լուսաւորեա բարեաւ ։
գլուց
եւ [illegible]
բարեաւ այսաց ձայն
[illegible]
եկէ
[illegible]

[illegible]
[illegible]
ձայն [illegible]
բերող ձայն
զքեզ [illegible] ։
[illegible] ձայն
զարդ [illegible]
զայն ձայն
[illegible] ։
[illegible] ձայն [illegible]
բեր ։
բեր ձայն [illegible]
զեկուր ։
զեկուր ձայն [illegible]
[illegible] ։
[illegible] ձայն
զինաւոր [illegible]
[illegible] ձայն
[illegible]
[illegible] ձայն
[illegible]

ընկալ որում խաւ-
ակցեալ զհայրական
կոյս ։ յորմէ ծնաւ
յն որդուանն է

ցաւ·քն

ըՆԴ ամենայն
աստղքն յարբուհա
մէ մինչև եղաւ եկն
մարդկ զօր էր Տէ ամենայնի·
հզաւրութե մին
չեւ եղեւ որութեն բա-
բեղացուց աղա-
զօր էր ամենայնի·
հզօրութե
նկն բարեկացուց
մինչ եկեալ աղա-
զօր էր ամենայնի·

գովէն ծնունդ
ձայնեալ·

աստուածային զաւակը

նորա մարդեալ յով-
սեփա · Մինչ չեւ
եկեալ առ միմեանս
գտաւ յղացեալ ի
Հոգւոյն սրբոյ

յորովայնի այգինոր
բա քանզի անուա
նէր. և ոչ կարծէր աստ
ւած զնա կոյսերկա
լեալն արդեա

կէտ զնա

Մինչ զգեստաւոր
յա ածեր զմարմին ա-
հարկեալ աստծն. ի
անապականն եղեւ
զառ Նմանն առէ․ յով
սեփ որդի դաւթի
մի երկնչիր առնուլ
առ քեզ զմարիամ
կինդ․ քանզի որ ի
նմայն ծնեալ է ի Հո

գւոյն սրբոյ է՝ ծն
ցի որդի եւ կոչեսցես
զանուն նորա Յս· զի
նա փրկեսցէ ըզժողո
վուրդ իւր ի մեղաց
իւրեանց ·
Այս ամենայն
եղեւ զի լցցի որ ասա
ցաւն ի տեառնէ ի ձեռն
մարգարէին որ ասէ·
ահա կոյսն յղասցի եւ
ծնցի որդի եւ կոչես
ցեն զանուն նորա
էմմանուէլ որ թարգ
մանի ընդ մեզ ած·
Զարթուցեալ
յովսէփ ի քնոյ իւրմէ
արար որպէս հրամ
այեաց նմա հրեշտակն
տն · եւ առնոյր ըզ
կինն իւր · եւ ոչ գիտէր

զնա մինչեւ ծնաւ
զորդին իւր · զանդ
րանիկ · եւ կոչեաց
զանուն նո
րա Յս ·
Ի ծնանելն
Յի ի բեթղե
հէմ հրէաստանի
յաւուրս հերովդի
արքայի ·
Ահա մոգք յարեւ
ելից եկին յէրուսա
ղէմ · եւ ասեն ուր է որ ծնաւ
արքայն հրէից · զի
տեսաք զաստղ
նորա յարեւելս · եւ ե
կաք երկիր պագա
նել նմա :
Իբրեւ լուաւ ար
քայ հերովդէս խռո
վեցաւ եւ ամենայն եր

ընդ նմա. եւ ժողովե
ալ զամենայն զքա
հանայապետսն եւ
զդպիրս ժողովրդե
անն հարցանէր ի
նոցանէ թէ ո՞ւր ծնա
նելոց է Քս.
Ե Եւ նոքա ասեն ցնա
ի բեթղեհեմ
հրէաստանի.
Զի այսպէս գր
եալ է ի ձեռն մար
գարէին. եւ դու բեթ
ղեհեմ երկիր յուդայ.
ոչ ինչ [illegible] կրտսեր ես
յիշխանս յուդայ. ի
քէն ելցէ ինձ իշխան
որ հովուեսցէ զժողո
վուրդ իմ զիէլ.
Զ Յայնժամ հերովդ
էս ծածուկ կոչեաց

զմոգսն. եւ ստուգեաց
ի նոցանէ զժամանա
կն աստեղն երեւելոյ.
Եւ առաքեաց զնոսա ի
բեթղեհեմ ասէ. եր
թայք ստուգեցէք.
վասն մանկանն. եւ յոր
ժամ գտանիցէք. պատ
մեսջիք ինձ. զի եւ ես
եկեալ երկիր պագից
նմա.
Նոքա իբրեւ լուան
յարքայէ անտի գնա
ցին. եւ ահա աստղն
զոր տեսին յարեւելս՝
առաջնորդէր նոցա
մինչեւ եկեալ եկաց ի վե
րայ ուր էր մանուկն.
Իբրեւ տեսին զաստղն
ուրախ եղեն յոյժ ու
րախութիւն մեծ.

մ մր ղ
է ղ
ղ /ձգ

Ե ւ մտեալ ի տունն տես
ան. զմանուկն. հան
դերձ մարիամու մար
բն իւրում. եւ անկեալ
երկիր պագանէին նմ
ա. եւ բացեալ զգան
ձս իւրեանց մատուցա
նէին նմա պատարա
գս ոսկի եւ կնդրուկ եւ
զմուռս։
Ե ւ հրամանս առեալ
ի տեսլեան չդառնալ
անդրէն առ հերովդէս
այլով ճանապարհաւ
գնացին յաշխարհն
իւրեանց։
Ե ւ իբրեւ գնա
ցին նոքա. ան
ա. ահա հրեշտակ
տն երեւի յովսեփու
յերազի եւ ասէ. ա
րի առ զմանուկն եւ զմայ
րն իւր. եւ փախիր յե
գիպտոս. եւ անդ լինիջիր
մինչեւ ցորժամ ասացից
քեզ. քանզի խնդրելոց է
հերովդէս կորուսա
նել զմանուկն։
Ն ա յարուցեալ
առ զմանուկն եւ զմայ
րն իւր գիշերի եւ գնաց
յեգիպտոս. եւ անդ էր
մինչեւ ցվախճանն հե
րովդի։
Զ ի լցցի ասացեալն
ի տեառնէ ի ձեռն մարգա
րէին որ ասէ. յեգիպտո
սէ կոչեցի զոր
դի իմ։
Յ այնժամ տեսեալ
հերովդէս թէ խա
բեցաւ ի մոգուցն. ան

որ· բարեկացացուցէ·
և առաքելոց կուսոր·
եայց զամենայն մաւն
կուսն որ եկին երբեմնայն
հեմ եկամենայն աւհ
մանրունս· յերկնէն
նոյց եկեղեցւոյ ըստ
ժամանակին· զորպատ
ուղղեալ և մաղթոյն·
Յայն ժամանակս
ցոյն· առաջեալն ի Հերո
եկեղեցւոյն մարգարէ·
Իէ· օրհնութ
Ձայնիւ զուարթնոց· և
հրաշիւք ոգւոն երգ
լուսն և աշխարհի սուրբ
յայժ· հրաշալի· լու
յս զուարթունս և ոգևո
մեր մխիթարել զե·
ողորմեա
Ամենակալն նաեւ

հեշտալից· ահա հրեշ
տակք ամ խառնեալ են և
ընդ երգ յաղթական· զի
զՔրիստոս և առաքել· ա
ընծայ զխնդութեան· և
զմայրն· և զնոյն յետ
կուսն Տէր· զխնդանան որ
խնդրեսցէ զան Հն մաւն
կանոն
Ձայն յարութեան
առ զխնդութիւն և զմայր
նորա· և ի նմին յերկիրն·
Իմէ
Սրբոյն յառաքելոց
աւր երգոյս Թադէոսի
ընդ Հրեշտակս ամենայն
փառս անսահ Հեշտալից
հաւրն նորա· երկնային
երկիր· անուն· և հրա
մանն առնել խաւսս
ընդ· զաւակ կող

մանս գալիլեացւոց
եւ եկեալ բնակեցաւ ի
քաղաքին որ կոչէր նա
զարեթ. զի լցցի
բանն մարգարէին թէ
նազովրեցի կո
չեսցի :
Է / ա աւուրսն յայ
նոսիկ գայ
յովհաննէս մկրտիչ
քարոզէր յանա
պատին հրէաստանի. եւ
ասէր. ապաշխարեա
ցէք. զի մերձեցեալ է ար
քայութիւն երկնից :
Ը / ա Սա է վասն որոյ
ասացաւ ի ձեռն եսայ
եայ մարգարէին որ ասէ.
Ձայն բարբառոյ
յանապատի. պատր
աստ արարէք զճա
նապարհ տեառն. եւ ուղիղ
արարէք զշաւիղս նո
րա :
Թ / բ Եւ ինքն յովհաննէս
ունէր հանդերձ ի
ստեւոյ ուղտու. եւ գօ
տի մաշկեղէն ընդ մէջ
իւր. եւ կերակուր նո
րա էր մարախ եւ մեղր
վայրենի :
Յայն ժամանէլանէ
ին առ նա ամենայն
երուսաղէմ եւ ամենայն
հրէաստան. եւ ամե
նայն կողմն յորդանա
նու. մկրտէին ի նմա
նէ ի յորդանան գետ.
եւ խոստովանէին
զմեղս իւրեանց :
Ժ Եւ տեսեալ զբա
զումս ի փարիսեցւոց

Մ	Մր	Ղ	Յ
Է	Գ	Է ԵԷ	
Ա	Բ	Ի	Ժ

[illegible]

Մ	Մր	Ղ
Թ	–	–
Ժ	Դ	Ա

եկեալս ի մկրտութի
նորա․ ասէ ցնոսա
Ծնունդք իժից ո՞ ցոյց
ձեզ փախչել ի բար
կութենէն որ գալոց
է։
Արարէք այսու
հետեւ պտուղ ար
ժանի ապաշխարու
թեան եւ մի համարի
ջիք ասել յանձինս
թէ ունիմք մեք հայր
զաբրահամ․ ասեմ
ձեզ․ զի կարող է ած
ի քարանցս յայսցանէ
յարուցանել որդիս
աբրահամու․
Եւ ահաւասիկ տա
պար՝ առ արմին ծա
ռոց դնի․ ամենայն
ծառ որ ոչ առնէ պտղ
ուղ բարի հատանի
եւ ի հուր արկանի․
Ես մկրտեմ զձեզ
ջրով յապաշխարու
թիւն․ բայց որ զկնի իմ
գայ հզօրագոյն է
քան զիս․ որում չեմ բա
ւական բառնալ զկօ
շիկս նորա․ նա
մկրտեսցէ զձեզ հո
գւովն սբվ եւ հրով։
Որոյ հեծանոցն ի
ձեռին իւրում է․ եւ սրբես
ցէ զկալ իւր․ եւ ժողո
վեսցէ զցորեանն իւր
ի շտեմարանս․ եւ զյար
դն այրեսցէ անշիջելի
հրով։
Յայնժամ գայ յս
ի գալիլեէ ի յորդանան
առ յովհաննէս մկր

Ժ Ժր Զ Ժ
Ժա Գ Ժ
Ժբ Է Ժր Ժգ
Ժդ

տել ի նմանէ ։
Եւ յոհաննէս ար
գելոյր զնա եւ ասէ
ինձ պիտոյ է ի քէն մկր
տել ։ եւ դու առ իս գաս ։
Պատասխանի ետ
Յս եւ ասէ ցնա ։
Թոյլ տուր այժմ զի այս
պէս վայել է մեզ լնուլ
զամենայն արդարու
թի ։ եւ յայնժամ թոյլ ետ
նմա ։
ժդ / ե Եւ իբրեւ մկրտեցաւ
Յս ։ ել վաղվաղակի
ի ջրոյ անտի ։ եւ ահա
բացան նմա երկինք
եւ ետես զհոգին Այ
զի իջանէր իբրեւ զա
ղաւնի եւ գայր ի վե
րայ նորա ։
Եւ ահա ձայն յերկ
նից որ ասէր դա է որ
դի իմ սիրելի ընդ որ
հաճեցայ ։
ժե / ա Յայնժամ վարեցաւ
Յս յանապատ ի հոգ
ւոյն փորձել ի սատա
նայէ ։
ժզ / բ Եւ պահեալ զքա
ռասուն տիւ եւ զքա
ռասուն գիշեր ։ յ
ետոյ քաղցեաւ ։
Եւ մատուցեալ
փորձիչն ։ ասէ ցնա
եթէ որդի ես Այ ասա
զի քարինքդ այդ հաց
լինիցին ։
Նա պատասխանի ա
րարեալ ասէ ։ գրեալ
է եթէ ոչ հացիւ
միայն կեցցէ մարդ
այլ ամենայն բանիւ

մ / ժդ   մր   ղ / ժա
մ / ժե / ժզ   մր / է / գ   ղ / ժգ / ժե   յ / ժե

որ ելանէ ի բերանոյ այ̄ :
Յայնժամ առեալ
ածէ զնա սատանայ
ի սուրբ քաղաքն · եւ կա
ցուցանէ զնա ի վե
րայ աշտարակի տա
ճարին եւ ասէ ցնա
եթէ որդի ես այ̄ · արկ
զքեզ այտի ի խոնար
հ · զի գրեալ է · թէ հրեշ
տակաց իւրոց պա
տուիրեսցէ վասն քո
եւ ի ձեռս առցեն
բարձցեն զքեզ ·
զի մի երբեք հար
ցես զքարի զոտս քո : ժե̄ [illegible]
Ասէ ցնա դար
ձեալ յս̄ · գրեալ է
թէ ոչ փորձեսցես
զտր̄ ած̄ քո : [illegible]
Դարձեալ առնու

զնա սատանայ ի
լեառն մի բարձր յոյժ
եւ ցուցանէ նմա զամէ
նայն թագաւորութիւ
նս աշխարհի եւ զփառս
նոցա եւ ասէ ցնա · զայ
դ ամէն քեզ տաց · եթէ
անկեալ երկիր պագա
նիցես ինձ :
Յայնժամ ասէ ցնա
յս̄ · երթ յետս իմ սա
տանայ · զի գրեալ է ·
տն̄ այ̄ քում երկիր պագ
ցես · եւ նմա միայն
պաշտեսցես :
ժէ̄ Յայնժամ եթող զնա
սատանայ · եւ ահա
հրեշտակք մատեան
եւ պաշտէին զնա :
[illegible]
յս̄ · եթէ յո[illegible]հա

ննէս մատնեցաւ
մեկնեցաւ գնաց ի գալի
լեա . եւ թողեալ
զնազարեթ .
Եկն բնակեցաւ ի կա
փառնայում ի ծով
եզերին յեզր սահմա
նացն զաբուղոնի եւ նեփ
թաղիմայ .
Զի լցցի բանն որ
ասացաւ ի ձեռն եսայ
եա մարգարէի . եր
կիր զաբուղոնի . եւ
երկիր նեփթաղիմա .
ճանապարհ ծովու
յայնկոյս յորդանա
նու . գալիլեա հեթա
նոսաց . ժողովուրդ
որ նստէր ի խաւարի
ետես լոյս մեծ . եւ
որք նստէին յաշխար

հին եւ ստուերս
մահու լոյս ծագեաց
նոցա :
Յայնմ հետէ սկս
աւ քարոզել յս եւ ա
սել . ապաշխարեցէք
զի մերձեալ է արքայու
թի երկնից .
Մինչ դեռ շրջէր
յս . ընդ եզր ծովուն
գալիլեացւոց . ետես
երկուս եղբարս . զսի
մոն զկոչեցեալն
պետրոս : եւ զանդր
էաս եղբայր նորա
արկեալ ուռկան ի
ծով . քանզի ձկնորս
էին .
Ասէ ցնոսա
եկայք զկնի իմ . եւ ա
րարից զձեզ որսորդս

որսորդս մարդկան· ԻԴ
Նոքա թողեալ
վաղ վաղակի զուռ
կանս գնացին· եւ զ
հետ նորա·
ԻԲ Եւ մատուցեալ
անտի յառաջ· ետես
այլ երկու եղբարս
զյակովբոս զեբե
դեա եւ զյովհաննէս
զեղբայր նորա ի
նաւի զեբեդեա
հանդերձ հաւրն
իւրեանց մինչ զեռ
կազմէին զուռկա
նս իւրեանց եւ կոչ
եաց զնոսա·
Նոքա թողեալ
վաղ վաղակի զնաւն
եւ զհայրն իւրեանց
գնացին զհետ նորա:

Եւ շրջէր յիսուս ընդ ամե
նայն կողմն գալիլեէ·
ալյոց· ուսուցա
նէր ի ժողովուրդսն ո
ցա· Եւ քարոզէր
զաւետարանն ար
քայութե· եւ բժշկէր
զամենայն հիւանդ
ութիւն եւ զամենայն
ախտս ի ժողովրդ
եանն·
Եւ ել լուր նորա ընդ
ամենայն երկիրն ասո
րւոց· Եւ մատուցանէ
ին առ նա զամենայն
հիւանդս· ունէ
ին ազգի ազգի ախտս
ցաւս· եւ տանջանս
եւ զդիւահարս եւ զլուս
նոտս· եւ զանդամա
լոյծս եւ բժշկեաց

Մ ԻԲ | Մր Թ Ժա | Ղ ԻԷ
Մ ԻԴ | Մր ԻԵ | Ղ ԽԵ ԻԵ | Յ ԻԶ

զնոսա
ԻԴ Եւ երթային զհետ նո
րա ժողովուրդք
բազումք ի Գալիլեէ
եւ ի Դեկապօլեայ. եւ յե
րուսաղեմէ եւ ի հրէաստա
նէ. եւ յայնկոյս յոր
դանանու. եւ բժշ
կեաց զնոսա:
Տեսեալ Յիսուսի
ժողովուրդսն
ել ի լեառն. եւ իբրեւ
նստաւ. մա
տեան առ նա աշա
կերտքն իւր:
ԻԵ Եւ բացեալ զբե
րան իւր ուսուցանէր
զնոսա եւ ասէր:
Երանի աղքատ
աց հոգւով. զի նո
ցա է արքայութիւն

երկնից:
ԻԶ Երանի սգաւո
րաց զի նոքա մխիթ
արեսցին:
ԻԷ Երանի հեզոց՝
զի նոքա ժառանգ
եսցեն զերկիր:
ԻԸ Երանի որ քաղ
ցեալ եւ ծարաւի ի
ցեն արդարութե.
զի նոքա յագե
ցին:
ԻԹ Երանի ողորմա
ծաց զի նոքա ողոր
մութիւն գտցեն:
Երանի այնոցիկ
որ սուրբ են սրտիւք՝ զի
նոքա զԱծ տես
ցեն:
Երանի խաղաղա
րարաց՝ զի նոքա

Մ Մր Ղ Յ
ԻԴ ԽԳ
ԻԵ ԽԴ
ԽԶ

քա՛ որդիք ա՛յ կոչես
ցին ։
րանի որ հալա
ծեալ եղեն վասն ար
դարութեան ։ զի նոցա
է արքայութիւն
երկնից
Ի րանի՛ է՛ք յոր
ժամ նախատեսցեն
զձէզ եւ հալածես
ցեն ։ եւ ասիցեն զամե
նայն բան չար զձէնջ
սուտ վասն իմ ցնծա
ցէք եւ ուրախ լերուք
զի վարձք ձեր բազում
են յերկինս ։ զի այս
պէս հալածեցին զ
մարգարէսն որ յա
ռաջ քան զձեզ էին ։
ԻԱ դ՛ք էք աղ երկ
րի ։ ապա թէ աղն ան

համի ի՛ւ աղիցի ։ ո՛չ ի
ւիք ազդեսցէ այլուստէ
ւէ բայց եթէ ընկե
նուլ արտաքս եւ կոխե
լոյ ի մարդկանէ ։
ԻԲ ո՛ւք էք լոյս աշխար
հի ։ ոչ կարէ քաղաք
թաքչել որ ի վերայ լե
րին կայցէ ։ եւ ոչ լու
ցանեն ճրագ եւ դնեն
ընդ գրուանաւ այլ ի
վերայ աշտանակի
եւ լոյս տայ ամենեցուն
որ ի տանն իցեն ։ այս
պէս լուսաւորեսցէ
լոյս ձեր առաջի մարդ
կան ։ որպէս զի տես
ցեն զգործս ձեր բա
րիս ։ եւ փառաւորես
ցեն զհայրն ձեր որ
յերկինսն է ։

ԼԳ Մի համարիք.
եթէ եկի լու
ծանել զաւրէնս կամ
զմարգարէս. ոչ եկի
լուծանել, այլ լնուլ:
ԼԴ Ամէն ասեմ ձեզ
մինչեւ անցցեն եր
կինք եւ երկիր. յովտ
մի որ նշանախեց մի
է. ոչ անցցէ յաւ
րինացն մինչեւ ամէ
նայն եղիցի:
ԼԵ Որ ոք լուծցէ մի
ինչ ի պատուիրանաց ա
նայս յայսցանէ
ի փոքունց եւ ուսուս
ցէ այնպէս զմար
դիկ փոքր կոչեսցի
յարքայութեան
երկնից:
Իսկ որ առնէ եւ
ուսուցանէ նա մեծ
կոչեսցի յարքայու
թեան երկնից:
Զի ասեմ ձեզ.
զի եթէ ոչ առաւե
լուցու արդարութիւն
ձեր աւելի քան զդպ
րացն եւ զփարիսեց
ւոցն. ոչ մտանէք ի
յարքայութիւն
երկնից:
Լուարուք զի ասա
ցաւ առ առաջինսն
թէ մի սպանաներ.
զի որ սպանանիցէ
պարտական լինիցի
դատաստանին:
Այլ ես ասեմ ձեզ
եթէ ամենայն որ
բարկանայ եղբաւր

Մ
ԼԳ
ԼԴ
ԼԵ

իւրում տարապարտ
ուց պարտական լի
ցի դատաստանի։
Եւ որ ասիցէ ցեղ ԻԲ Ե
բայր իւր յիմար
պարտական լիցի ա
տենի։
Եւ որ ասիցէ ցեղ
բայրն մորոս՝ պար
տական լիցի գե
հեն հրոյն։
Եթէ մատուցա
նիցես զպատարա
գս քո ի սեղան ան
դր եւ անդ յիշես
ցես եթէ եղբայր
քո ունիցի ինչ ոխս
զքէն։ Թող զպա
տարագն քո առաջի ԻԳ Ե
սեղանոյն եւ երթ
նախ հաշտեաց ընդ

եղբօր քում եւ ա
պա եկեալ մատու
ջիր զպատարագն քո։
Լեր հաւանութեան
ընդ ոսոխի քում վաղ
վաղակի։ Մինչ դեռ ի
ցես ընդ նմա ի ճա
նապարհի։ զի մի
մատնիցէ զքեզ ո
սոխն դատաւորի։
եւ դատաւորն պաշ
տօնէի։ եւ արկանիցեն
ի բանտ։ Ամէն ասեմ
քեզ. ոչ ելանիցես
անտի մինչեւ հա
տուցանիցես զյե
տին նաքարակիտն։
Լուարուք զի ասա
ցաւ. մի շնար։
Այլ ես ասեմ ձեզ
թէ ամենայն որ

Մ Մր Ղ
ԻԴ ԺԴ ԺԱ

Հայր երկնի մարդասէ
եցանկալեաց ի նմայ·
անուանն շնորհացն քոյ
նմանաւորեալ խորհրդ·
Թէ ամենքս աշխարհ
Թագաւորեալ գանձն քեզ
քեզ եւ եա զնա եւ
կեամ երբեմն · զի մեն-
քեզ եթէ միայնոյ
մոյ. բույժ. կորուսեալ · եւ
ամենայն. մարդկութեան
անկեալ եղե խորհրդն·
եթէ ամենայնի
զայթագնելոց
նե զ քեզ. հնազանդեա
եւ բնակեա երկին · զի մեն-
եւ քեզ եթէ միայնոյ
մոյ. բույժ. կորուսեալ · եւ
ամենայն մարդկութեան
անկեալ եղե խորհրդն·
ալ ասա

ցեա թէ որ առ ձանէ
ցէ զկենս · այսպէս
նմա զառ ձանկմանն·
ոյց ես ասեմ
Ձեզ եթէ ամենայն
որ առ ձանէ զկենս
առ անոյ բանի
նկարթէ · նա
նմա չէ · եւ առաջ
ձանկեայն ամենեցուն·
առձեռն
զի ամենայն
նոյն · միայնոյն
· բայց նա
զեր
քո·
ես ասեմ ձեզ
ամենեւին միայն
նոյ · միայն կեանս զի
· եւ
կեր զի

դանէ ոտից նորա ։
եւ մի յԵմ զի քաղաք է
մեծի արքայի · եւ մի
ի գլուխ քո երդնու
ցուս ։ զի ոչ կարես
մազ մի սպիտակ առ
նել կամ թուխ ։
[Ա]յլ եղիցի բանն ձեր
այո այո եւ ոչ ոչ ՝
զի աւելի քան զայն
ի չարէն է ։
[Լ]ուարուք զի ասա
ցաւ ակն ընդ ական
եւ ատամն ընդ ատա
ման ։
[Ա]յլ ես ասեմ ձեզ
մի կալ հակառակ
չարին ։
[Ա]յլ եթէ ոք ածի
ցէ ապտակ յաջ ծնաւ
նաւտ քո դարձո նմա

եւ զմիւսն ։
[Ե]ւ որ կամիցի դա
տել եւ առնուլ զշա
պիկս քո · թողցես նմա
եւ զբաճկոնն քո ։
[Ե]ւ որ տարապարհա
հակ վարեսցէ զքեզ
մղոն մի երթ ընդ նմա
եւ երկուս ։ որ ուխնդ
րէ ի քէն տուր ։ եւ որ
կամի փոխ առնուլ ի
քէն մի դարձուցա
նէր զերեսս ։
[Լ]ուարուք զի ա
ռէն զի ասացաւ ՝ սի
րեսցես զընկեր քո եւ
ատեսցես զթշնամին ։
[Ա]յլ ես ասեմ ձեզ
սիրեցէք զթշնամիս
ձեր աւրհնեցէք
զանիծիչս ձեր ՝ բա

Մ Ղ Մ Ղ
Ժ ԾԴ ԽԹ ԾԵ

բն՝ արարէք ատե-
լեաց ձերոց. եւ ա-
ղօթս խնդրեցէք այնո-
ցիկ. որ լլկեն զձեզ
եւ հալածեն. զի ե-
ղիջիք որդիք հօր
ձերոյ որ յերկինսն է.
զի զարեգակն իւր ծա-
գէ ի վերայ չարեաց խբ
եւ բարեաց. եւ ածէ
անձրեւ ի վերայ ար-
դարոց եւ մեղաւո-
րաց:

խա եթէ սիրէք զայ-
նոսիկ որ սիրեն
զձեզ. զինչ վարձք
իցեն. ոչ ապաքէն
եւ մաքսաւորք զնոյն
գործեն. եւ եթէ
ողջոյն տայք միայն
բարեկամաց ձերոց.

զինչ աւելի առնէք.
ոչ ապաքէն մաքսաւ-
որք եւ մեղաւորք զնոյն
գործեն:

Եղերուք այսուհետեւ
կատարեալք. որպէս
եւ հայրն ձեր երկնա-
ւոր կատարեալ է:

գոյշ լերուք
ողորմութ-

թէ ձերում. մի ա-
նել առաջի մարդկան
որպէս թէ ի ցոյց ին-
նոցա. ապա թէ ոչ վար-
ձս ոչ ընդունիցիք ի
հաւրէ ձերմէ որ
յերկինսն է:

Այլ յորժամ առնի-
ցես ողորմութի.
մի հարկաներ փող
առաջի քո. որպէս

կեղծաւորքն առնեն
ի ժողովուրդս եւ ի հրա
պարակս. որպէս
զի փառաւորես
ցին ի մարդկանէ
Ամէն ասեմ ձեզ
զի ընկալան վարձս
նոցա:
Ա. Դու յորժամ
ողորմութիւն առնիցես.
մի՛ գիտասցէ ձախ
քո. զինչ գործէ
աջ քո. որպէս զի
եղիցի ողորմութիւնք
ի ծածուկ. եւ Հայ
րն քո որ տեսանէ
ի ծածուկ հատուս
ցէ քեզ յայտնապէս:
Ա. Դու յորժամ յաղօ
թս կայցես. մի՛ լի
նիցիս որպէս կեղ
ծաւորքն. զի սիրեն
ի ժողովուրդս եւ յան
կեանս. հրապարա
կաց կալ յաղօթս.
որպէս զի երեւեսցին
մարդկան:
Ամէն ասեմ ձեզ
զի ընկալան վարձս
նոցա:
Ա. Դու յորժամ
կայցես յաղօթս
մուտ ի սենեակ քո եւ
փակեա զդուրս քո
եւ կաց յաղօթս առ
Հայր քո ի ծածուկ.
եւ Հայրն քո որ տեսա
նէ ի ծածուկ հա
տուսցէ քեզ յայտ
նապէս:
իա
է
Ա. Դու յորժամ կայցես
յաղօթս. մի՛ շատա

խօսէք մի՛ լինիցիք որպէս
զհեթանոսսն. զի հա
մարին եթէ ի շատա
խօսութեան իւրեանց լսե
լի լինիցին։ Արդ
մի՛ նմանիցէք նոցա.
զի գիտէ Հայրն ձեր
զինչ պիտոյ է ձեզ. մինչ
չեւ ձեր խնդրեալ
իցէ ի նմանէ։
Այսպէս այսուհետեւ կա
ցէք դուք յաղօթս.
Հայր մեր որ յերկինս
ես. սուրբ եղիցի անուն
քո. եկեսցէ արքայու
թիւն քո. եղիցին կամք քո
որպէս յերկինս եւ յերկ
րի. զհաց մեր հանա
պազորդ տուր մեզ այ
սօր. եւ թող մեզ զպարտիս
մեր. որպէս
եւ մեք թողումք մե
րոց պարտապանաց.
եւ մի՛ տանիր զմեզ
ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛
զմեզ ի չարէ.
զի քո է արքայութիւն
եւ զօրութիւն եւ փառք
յաւիտեանս։
Զի եթէ թողուցուք
մարդկան զյանցանս
նոցա. թողցէ եւ
ձեզ Հայրն ձեր երկ
նաւոր։
Ապա թէ ոչ թո
ղուցուք մարդկան
զյանցանս նոցա.
եւ ոչ Հայրն ձեր թող
ցէ ձեզ զյանցանս
ձեր։
Յորժամ պահիցե
ցէք մի՛ լինիցիք որպէս

զկեղծաւորսն տրտ
մեալք · ապական
նեն զերեսս իւրեանց
որպէս զի երեւեսցին
մարդկան թէ պա եզ / է
հեն ·
Ամէն ասեմ ձեզ
առին իւրեանց վարձս
նոցա ·
Այլ դու յորժամ
պահիցես՝ օծ զգ
լուխ քո · եւ լուա
զերեսս քո · զի մի ե
րեւեսցիս մարդկան եե / է
պահաւղ այլ
հաւր քում ի ծածուկ ·
եւ հայր քո որ տեսա
նէ ի ծածուկ հա
տուսցէ քեզ ·
Մի գանձէք ձեզ
գանձս յերկրի · ուր

ցեց եւ ուտիճ ապա
կանեն · եւ ուր գողք
ական հատանեն
եւ գողանան ·
Այլ գանձեցէք
ձեզ գանձս յերկինս ·
ուր ոչ ցեց · եւ ուտիճ
ոչ ապականեն · եւ ոչ
գողք ական հատա
նեն եւ գողանան ·
Զի ուր գանձք ձեր են
անդ եւ սիրտք ձեր
եղիցին ·
Ճրագ մարմ
նոյ ակն է · ե
թէ ակն քո առատ է՝
ամենայն մարմինդ
լուսաւոր եղիցի · ապա
թէ ակն քո չար է · ամե
նայն մարմինդ խաւա
րային եղիցի ·

Իսկ արդ եթէ լոյսն
որ ի քեզ է խաւար է
խաւարն որչափ եւս:
Կը Ո՛չ կարէ երկուց
Է տերանց ծառայել.
կամ զմին ատիցէ, եւ
զմիւսն սիրեսցէ, կամ
զմին մեծարեսցէ եւ
զմիւսն արհամարհես-
ցէ. ո՛չ կարէք Ա՛յ ծա-
ռայել եւ մամոնայի:
Կըէ Վասն այսորիկ ասեմ
Ժ ձեզ. մի հոգայք
վասն ոգւոց ձերոց՝
զինչ ուտիցէք կամ
զինչ ըմպիցէք. եւ մի
վասն մարմնոց ձե-
րոց թէ զինչ ագանի-
ցիք. ո՛չ ապաքէն ոգի
առաւել է քան զկերա-
կուր եւ մարմին քան

զհանդերձ:
Հայեցարուք ի թռ-
չունս երկնից. զի
ոչ վարեն եւ ո՛չ հնձեն.
եւ ոչ ժողովեն ի շտեմ-
արանս. եւ Հայրն
ձեր երկնաւոր կերակ-
րէ զնոսա. ո՛չ ապա-
քէն դուք առաւել էք
քան զնոսա:
Ո՞վ ապա ի ձէնջ
առ հոգալ իւրում
յաւելուլ կարիցէ ի
հասակ իւր կանգուն մի:
Եւ վասն հանդերձի
ձեր զի՞ հոգայք. Հայ-
եցարուք ի շուշանն
վայրենիս. որպէս
աճէ. ո՛չ ջանայ եւ ո՛չ նի-
թէ. ասեմ ձեզ. զի
եւ ո՛չ Սողոմոն յամե-

Մ
Կը
Կէ

Գ
Ձզա

նայն փառսն իւրում
զգեցաւ իբրեւ զմի
ի նոցանէ .
Իսկ եթէ զխոտն ի
վայրի որ այսօր է
և վաղիւ ի հնոց ար
կանի . ած այսպէս
զգեցուցանէ . ո՛ր
չափ և ս առաւել
զձեզ թերահաւա
տք .
ծ E Մի այսուհետև հո
գայցէք և ասիցէք
զինչ կերիցուք կամ
զինչ արբիցուք . կամ
զինչ զգեցցուք . զի
զայդ ամենայն հե
թանոսք խնդրեն .
ծա Է քանզի գիտէ Հայրն
ձեր երկնաւոր թէ պի
տոյ է ձեզ այդ ամենայն

Խնդրեցէք նախ
զարքայութիւն այ և
զարդարութիւն նորա .
և այդ ամենայն յաւե
լցի ձեզ :
Մի այսուհետև հո
գայցէք վասն վաղուի .
զի վաղիւն վասն իւր
հոգասցի . շատ է
աւուրն չա
րն իւր :
Մի դատիք զի
մի դատիցիք
զի որով դատաստա
նաւ դատիք դատի
ցիք . և որով չա
փով չափէք չափես
ցի ձեզ :
Զի՞ տեսանես զշիւղ
յական եղբօր քո .
և ի քում ական զգե

մ ղ
ծ ծէ
ծա

րանդ ոչ նշմարես ·
կամ զիա՞րդ ասես ցեղ
բայրդ քո՝ թող հանից
զշիւղդ յականէ քում
մէ · և ահաւասիկ
ի քում ականդ գե
րանդ կայ ·
Կեղծաւոր հան
նախ զգերանդ յակա
նէ քումմէ · և ապա
հայեսցես հանել
զշիւղն յականէ եղ
բօր քո ::
ԾԳ Է Մի տայք զսրբու
թիւն շանց և մի արկա
նէք զմարգարիտս
ձեր առաջի խոզաց
զի մի առ ոտն կոխես
ցեն զնոսա · և դար
ձեալ բեկանեսցեն
զձեզ ·

Մ
ԾԳ

ԾԴ Է Խնդրեցէք և տա
ցի ձեզ · հայցեցէք
և գտջիք · բախեցէք
և բացցի ձեզ : Զի ա
մենայն որ խնդրէ առ
նու · և որ հայցէ գը
տանէ · և որ բախէ
բացցի նմա :
Ո՞վ է ի ձէնջ մարդ
զոր խնդրեսցէ որդի
իւր հաց · միթէ քա՞ր
տայցէ նմա · և կամ
ձուկն խնդրեսցէ · մի
թէ օձ տայցէ նմա :
Իսկ եթէ դուք որ
չարքդ էք · գիտէք
պարգևս բարիս տալ
որդւոց ձերոց · որչափ
ևս առաւել հայրն
ձեր որ յերկինս է ·
տացէ բարիս այնոցիկ

Մ
ԾԴ

[illegible] զինս

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] մարդկանէ [illegible]

[illegible]

[illegible]

եւ [illegible]

[illegible]

[illegible] Ծածկեսցէ

զնոսա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

րի. Հատանի և ի
հուր արկանի:
Ապա՛ ի պտղոց նո
ցա ծանիջիք զնոսա:
ծը Ոչ ամենայն որ ասէ
ցիս Տր Տր մտցէ յար
քայութիւն երկնից. այլ
որ առնէ զկամս Հօ
րն իմոյ որ յերկինսն է:
կ Բազումք ասասցեն
ցիս յաւուր յայն
միկ. Տր Տր ոչ յա
նուն քո մարգարէա
ցաք. և յանուն քո դևս
հանաք. և յանուն քո
զօրութիւնս բազումս
արարաք. և յայնժամ
ասացից ցնոսա. եթէ
ոչ երբէք գիտէի զ
ձեզ ի բաց կացէք յի
նէն ամենեքեան որ
զոր գործէիք զանօ
րէնութիւն:
կա Ամենայն որ լսէ
զբանս իմ զայսոսիկ
և առնէ զսոսա. նմա
նեսցի առն իմաստ
նոյ որ շինեաց զտ
ուն իւր ի վերայ վի
մի: Իջին անձրևք
եկին գետք.
շնչեցին հողմք և բա
խեցին զտունն և ոչ
կործանեցաւ. քան
զի ի վերայ վիմի հաս
տատեալ էր:
Ամենայն որ լսէ
զբանս իմ զայսոսիկ.
և ոչ առնէ զսոսա.
նմանեսցի առն յի
մարի. որ շինեաց
զտուն իւր ի վերայ

մ ծը կ — ղ ճղէ
մ կա — ղ կդ

ռուածոց ։ եթէն անձն
իմք ։ եւառաջին
զնոսա ։ չնչեցին հող
մք ։ հարին ըզաւամնն
եւ անկեան ։ եւ եղեւ կոր
ծառայէն նորա
մեծ յոյժ ։
կբ Եղեւ ի երեւեկա
տարեաց յոր զամե
նայն բանս պայսու
անկ ։ պատմեսցին
ժողովրդեան ընդ
մարմնաստեան ութե
նորա ։ զի նշանակու
թէ ատամցանէր ։
եւ ոչ որպէս զՔ̅ն
պետրոսն
կգ Ներբեռնեալ ի
լեռնէ սինայ ։ նէ
նայքն զնեխ նորա
ժողովուրդէ ըսզ
ուսք ։

մ   մր   ղ
կբ   մգ   եգ
կգ   մզ   ըա

Աւահանանաու
ցեալ երրորդին ։
երկիր ։ պարդանէր
նմա եւ ասէր ։ ոչ ։
էջէ կամիս, կարծ
ղէր զիս որբել ։
Զ զերկոյ զՏէրն
էր ։ եւ հասաց ի
նա յո ։ եւ ասէ ։ կա
մխ ։ որբեաց ։
Աւկոյս ձայնակն
որբեալ իմանէ
երրորդութիւն
Ասէ ցնա յո ։
կզոյնէր ։ մի ասէ
ասացես ։ այլերթ
ցոյց զանձնքըրքա
հանայքն ։ եւմա
ւոյ ըղկատար առաջն
զոր հրամայեաց մայ
տես իմացութիւնոյ ։

կդ
Դ
Ե

Եւ մտեալ Յիսուսի
ի Կափառնայում. մա
տեաւ առ նա հա
րիւրապետն. աղա
չէր զնա եւ ասէր.
Տր. մանուկ իմ ան
կեալ կայ ի տանն ան
դամալոյծ չարա
չար տանջեալ։
Ասէ ցնա Յս. եկե
ալ բժշկեցից զնա։
Պատասխանի ետ հա
րիւրապետն
եւ ասէ. Տր. չեմ բա
ւական եթէ ընդ
յարկաւ իմով մտա
նիցես. այլ միայն
բանիւ եւ բժշկեսցի
մանուկ իմ. քանզի
եւ ես այր մի եմ ընդ
իշխանութեամբ. ունիմ
ընդ ինեւ զինուորս.
ասեմ սմա. երթ. եւ
երթայ. եւ այլում.
թէ եկ. եւ գայ. եւ ծա
ռայի իմում. թէ ա
րա զայս. եւ առնէ։
Իբրեւ լուաւ Յս. զար
մացաւ. եւ ասէ ցայ
նոսիկ որ զհետն եր
թային. ամէն ասեմ
ձեզ. եւ ոչ յԻսրայէլի
այսչափ հաւատս գտի
երբէք։

կե
Ե

Ասեմ ձեզ. զի
բազումք յարեւելից
եւ յարեւմտից եկեսցեն.
եւ բազմեսցին ընդ Աբրա
համու եւ ընդ Իսա
հակայ եւ ընդ Յակով
բայ. յարքայութեան
երկնից. եւ որդիքն ար

մ կկ ղ կե Յ կե

քայութեան, ելցեն ի
խաւարն արտաքին.
անդ եղիցի լալ եւ կրճ
ճել ատամանց:
կզ Եւ ասէ յս ցհա
րիւրապետն. երթ,
եւ որպէս հաւատա
ցեր՝ եղիցի քեզ:
Եւ բժշկեցաւ մա
նուկն նորա՝ յժամու
յայնմիկ:
կէ Եւ եկեալ յս ի տուն
պետրոսի. ետես զզո
քանչ նորա՝ ան
կեալ՝ ջերմնի. դողա
ցեալ. կալեալ զձե
ռանէ նորա, եւ եթող
զնա ջերմն. յարեաւ
կաց եւ պաշտէր
զնա:
Ընդ երեկս եղելոյ՝
մատուցին առնա
դիւահարս բազումս.
եւ հանին զայսսն բա
նիւ. եւ զամենայն
հիւանդս բժշկեաց.
կը Որպէս զի լցցի բանն որ
ասացաւ ի ձեռն եսայ
եա մարգարէի. նա
զհիւանդութիւնս մեր
վերցոյց. եւ զցաւս
մեր եբարձ:
կթ Եւ տեսեալ յս ժո
ղովս. բազումս
շուրջ զիւրեւ՝
հրաման ետ երթալ
յայն կոյս:
Եւ մատուցեալ
դպիր մի ասէ ցնա.
վարդապետ, եկից
եւս զհետ քո. յու
ր եւ երթիցես:

մ ղ յ մ ղ
կզ. ժէ կդկէ կա ձէ
կը

Ասէ ցնա յս. աղ
ուեսուց՝ որջք են.
և թռչնոց երկնից
բոյնք: այլ որդւոյ մար
դոյ, ո՛չ գոյ ուր դի
ցէ ըզգլուխ իւր:
Եւ միւսն յաշակեր
տացն՝ ասէ ցնա.
տր. ինձ հրաման,
զի երթայց նախ թա
ղեցից զհայր իմ:
Ասէ ցնա յս. եկ
զկնի իմ. և թոյլ տուր
մեռելոցն թաղել զ
մեռեալս իւրեանց:
ԿԷ Եւ ելեալ նորա ի
նաւն. գնացին զհետ
նորա աշակերտքն
նորա: Եւ ահա շար
ժումն մեծ եղև ի ծո
վուն: մինչև նաւն

ծածկել յալեաց
անտի. և ինքն ննջէր:
Եւ մատուցեալ
աշակերտքն յարուցին
զնա և ասեն. տր.
փրկեա զմեզ. զի
կորնչիմք:
Ասէ ցնոսա.
ընդէր վատասիրտք
էք թերահաւատք.
Յայնժամ յարու
ցեալ սաստեաց հող
մոյն և ծովուն. և ե
ղև խաղաղութիւն մծ:
Իսկ մարդիկն զար
մացան և ասէին.
ո՞վ իցէ սա. զի
և հողմք և ծով
հնազանդին սմա:
Եւ եկեալ նորա
յայնկոյս յերկիրն

Ճ ԿԷ
ՃԲ ԻԷ
Դ ԶԴ

գերգեսացւոց · պա
տահեցին նմա՛ դե
ւահարք երկու · ե
լեալք ի գերեզմա
նացն՛ չարաչարք
յոյժ։ որպէս զի չէր
հնար անցանել ու
մեք ընդ այն ճանա
պարհ · և ահա ա
ղաղակեցին և ասեն.
զի՞ կայ մեր և քո յի
սուս՛ եկիր աս
տ առ ժամ տանջել զմ
եզ
Էր հեռագոյն
ի նոցանէ՛ երամակ
մի խոզից արածա
կան
Եւ դեւքն աղաչէ
ին զնա և ասէին · ե
թէ հանես զմեզ աս

տի · հրամայեա
մեզ երթալ յերա
մակ խոզիցն
ասէ ցնոսա
երթայք
Եւ նոքա ելեալ գն
ացին յերամակ
խոզիցն · և դիմեաց
ամենայն երամակն
ընդ դարիվայրն ի
ծովն · և մեռան ի
ջուրսն
Խոզարածքն
փախեան · և եր
թեալ ի քաղաքն
պատմեցին զամե
նայն · և զդիւա
հարացն
Եւ ահա ամենայն
քաղաքն ել ընդ ա
ռաջ յին · երթեալ

սին զնա : աղաչեմք
ըզքեզ , զերծանողէ
խոստովանութեամբ նոցա :
մեալ էին ,
անց յայն կոյս , և
էին ի բռաւորէր
ասհա մասուն
ցին առնա՝ անդա
մալյծն , որդւոյ
խմահեծն
անեալ յեղ
հաս առնու նոցա , ա
նէ ցանդամայծն :
Թողեա՛լ լքելոց
մեղ քերո :
ահա ոմանք
խաղրացն . անեղծ
մասն՝ հայհոյեաց :
ծան ողեալ յի
զխոր հասարակ նոցա՝
անէ ցնոս . զի

խոստհեմք դոփքհաղիս
խոխոտանեն : զինչ
դիպրեն , անկ
Թողեա՛լ լքելոց
մեղ քերո , թէ անկ
աբն շնեաց .
ւ զինվոր ամէն՝
Թեմեահան ումի ու
նի՝ որդւոց մարդկան :
յերկիր Թողեա՛լ լք
մեղա :
այն ժամ անէ
ցանդամայծն :
անի առ զմահեծն
քո , եւ երթխոսն քո :
յանգեալ դի
նաց խառն իւր .
րևանեն ժոր
ժառերն , զաւ
մացոն , եւ երթան
անենսին զոծ

ետ այսպիսի
իշխանութի(ւն)
մարդկան:

Եւ անցեալ
ընդ այն Յս. ե

ՁԷ / Բ տես այր մի, զի նստէր
առ մաքսաւորութե
ան Մատթէոս անուն,
եւ ասէ ցնա, եկ զհետ
իմ:

Յարուցեալ
գնաց զհետ նորա:

ՁԸ / Բ Եւ եղեւ ի բազմել
նորա ի տան, եւ
ահա բազում մաքսա
ւորք եւ մեղաւորք
եկեալ բազմեցան
ընդ Յս եւ ընդ ա
շակերտս նորա:

Իբրեւ տեսին փա
րիսեցիքն, ասէին
ցաշակերտսն նորա.
ընդէ՞ր ընդ մաքսաւո
րս եւ ընդ մեղաւորս
ուտէ վարդապետն
ձեր:

Յս իբրեւ լուաւ. ՁԹ / Բ
ասէ ցնոսա. ոչ պի
տոյ է բժշկի առողջոց,
այլ հիւանդաց:

Երթայք ուսարուք
զինչ է. զողորմու
թի(ւն) կամիմ, եւ ոչ զո
հ: զի ոչ եկի կո
չել զարդարս, այլ
զմեղաւորս:

Յայնժամ մատեան
առ նա, աշակերտքն
Յովհաննու եւ ասեն.
ընդէ՞ր մեք եւ փարիսե
ցիքն պահեմք յա
ճախ, եւ քո աշակերտ

Մ ՁԷ ՁԸ
Մր ԻԱ ԻԲ
Ղ ԽԲ ԽԳ

Մ ՁԹ
Մր ԻԳ
Ղ ԽԴ

տքդ ոչ պահեն ·
[Ա]սէ ցնոսա յս·
Միթէ մարթ ինչ իցէ
մանկանց առագաս
տին սուգ առնուլ մինչ
փեսայն ընդ նոսա ի
ցէ · այլ եկեսցեն
աւուրք յորժամ
բարձցի ի նոցանէ
փեսայն, և ապա՛
պահեսցեն :
[Ո]չ ոք արկանէ կա
պերտ անթափ ի
վերայ հնացեալ ձոր
ձոյ· զի բառնայ
զլրումն նորա
ի հանդերձէն · և
և չար պատառ
ումն լինի :
[Ե]ւ ոչ ոք արկանէ
գինի նոր՛ ի տիկս

հինս · ապա թէ ոչ
տիկքն պատառին ·
գինին՝ հեղու, և տի
կքն կորնչին · այլ
արկանեն գինի նոր
ի տիկս նորս · և երկո
քեան պահին·

Հգ
է
Յե

[Մ]ինչդեռ նա
զայս խօ
սէր ընդ ժողովրդեա
նն · ահա իշխան մի
մատուցեալ երկիր
պագանէր նմա, և
ասէր · դուստր իմ այժմ
[illegible] վախճանե
ցաւ · այլ եկեալ դը
ցես զձեռնդ ի վերա
նորա և կեցցէ ·
[Յ]արեաւ յս և գն
աց զհետ նորա · աշա
կերտօքն հանդերձ :

մ մր ղ
կգ խա ձէ

(ձե) [Ի]աւհա կենձի ի
տեառնաեան. երկո-
տասան առաքեա. ձա
առաքեալ յերայ մեր
ձեզան երթաշաւկ
հանդերձեն նոցա.
քան զեւանք եղեալ
երրորդ. թէ միայն մեր
ձեռամբ եհանդերձեա.
նոցա փրկել.
Սկիզբն երրեւշար
Հա եւեւս ընծա
աւէ. քաղաքերեւն
դաւանր. հաւանոր
քո կեցուցեր զերկ
եւ փրկեցեր կենձն եւս
մեծ յայն ժամէ.
բաւեեկն յա խաւան
կղզեան. եսեսելոյ
փողարն. եւաւրհնե
յայժ. աւէ ցնաս. ի

ԿԷ / Ժ / (Ա)

[ծ]ոյց զնացեալ. զերկ-
նաւորս ակնկելդ.
այլ նոքէ.
Ծնունդ առնեն
ընծա.
Փրկեաց ամբոխն
եհայ կալանս ընծ-
ասեն նոցա. եղբ-
բեռն առնեն.
Եւ հաւատացեալ
ընծայանեայն երկնէն
ընծայն.
Սահմանեալ
յանկեր ընծայն
յա. զՀեսեպտեն եմ.
բաւեկացն երկու. ա
ղաղակեցին. եւաւեն
աղբջնեալ մեզ. որ
զի զաւթի.
Փրկեեկն խաւան.
ժամեան առնակեցաւ

Ասէ ցնոսա յս.
հաւատոյդ. եթէ կա
րող է մանանեխ ձեզ
[illegible]

[illegible] ցնա. [illegible]
յայն ժամ մերձ է
ցա յաշխարհ [illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
ձեզ. եւ [illegible]
[illegible]

[illegible]
յի եւ ասէ. [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

մի. Համբ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] եւ ա
սէն. եթէ ոչ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ժ ՃՂ Ղ
[illegible]

և զամենայն հիւան
դութիւն ի ժողովր
դեանն։
ՀԵ / Է Տեսեալ զժո
ղովուրդն գթացաւ
ի նոսա։ զի էին աշխա
տեալք և ցրուեալք
իբրև զոչխարս՝ որոց
ոչ իցէ հովիւ։
ՀԶ / Գ Յայնժամ ասէ ցա
շակերտսն իւր. հուն
ձք բազում են. և մշ
շակք սակաւ։ աղա
չեցէք զՏէր հնձոց,
զի հանցէ մշակս ի
հունձս իւր։
ՀԷ Եւ կոչեցեալ առ
ինքն զերկոտասան
ևս աշակերտսն իւր,
ետ նոցա իշխանութի
այսոց պղծոց հանել

զնոսա։ և բժշկել զա
մենայն հիւանդութիւ
Է Առաքելոցն եր
կոտասանից. անուա
նուանքն այսք են։
Առաջին սիմոն,
անուանեալն պետ
րոս։ և անդրէաս
եղբայր նորա։ յակով
բոս, որ զեբեդեայ, և յով
հաննէս եղբայր նո
րա։ փիլիպպոս և
բարթողոմէոս։ թով
մաս, և մատթէոս մաք
սաւորն։ յակովբոս
ալփեայ, և ղեբէոս որ
անուանեցաւն թա
դէոս։ սիմոն կանա
նացի, և յուդա սկարի
ովտացի, որ մատ
նեաց զնա։

Մ / ՀԵ / ՀԶ / ՀԷ   Մր / ԺԲ / Լ   Ղ / ԿԲ ...   Գ   Մ / Զ   Մր / Լ   Ղ / ...

ճբ նոսա երկոտա
սանն եւեն առաքեաց
յս · պատուիրեաց
նոցա և ասէ ·
ճանապարհս
հեթանոսաց մի
երթիցէք · և ի քա
ղաքս սամարացւոց
մի մտանիցէք · այլ
երթիցէք առաւել
առ ոչխարս կորու
սեալս տանն իէլի ·
րթեւերթայ
ցէք · քարոզեցէք
և ասացէք · թէ մեր
ձեալ է արքայու
թիւն երկնից ·
ճդ Հիւանդս բժշ
կեցէք · զբորոտս
սրբեցէք · զդևս
հանէք ձրի առէք

ձրի տուք ·
Ի ստանայք ոսկի ·
և մի արծաթ · և մի
պղինձ ի գօտիս
ձեր · մի պարկ ի
ճանապարհ · և մի
երկուս հանդերձս ·
մի կօշիկս · մի
գաւազան · զի արժան
է մշակն կերակրոյ
իւրոյ ·
ճգ որ քաղաք մտա
նիցէք · կամ ի գեղ
հարցանիցէք թէ
ով է ի նմա արժանի ·
և անդ լինիջիք մինչ
չև ելանիցէք անտի ·
ճդ մտանել ձեր ի
տունն անդր · ող
ջոյն տայցէք նմա և
ասասջիք · ողջոյն

Մ ճա ճբ · Մր ճդ · Ղ ճեճժճբ · Է · Մ ճգ ճդ · Մր ճգ ճդ · Ղ ճժբճեճժ ճե

առնա այսմիկ. եթէ
եղէ առաջին արժանի,
եկեսցէ ողջոյն ձեր
ի վերայ նորա. ապա
եթէ ոչ եղիցի արժանի.
ողջոյն ձեր ի ձեզ
դարձցի։
ՃԷ Եւ որ ոչ ընկալցի
զձեզ. եւ ոչ լուիցէ
բանից ձերոց.
ելեալ արտաքս ի
քաղաքէն յայնմա/նէ. թօթափեսցէք
զփոշին յոտից
ձերոց։
Ամէն ասեմ ձեզ.
դիւրին լիցի երկ/րին
սոդոմացւոց եւ
գոմորացւոց յաւուր
դատաստանին
քան քաղաքին այնմիկ։

Հաս առաքել
ելոյս

Ահա ես առաքեմ
զձեզ իբրեւ զոչ/խարս
ի մէջ գայլոց։
Եղերուք այսուհե/տեւ
խորագէտք իբ/րեւ զօձս.
եւ միա/միտք իբրեւ զաղաւնիս։
ՃԷ Զգոյշ լերուք ի
մարդկանէ. զի մատ/նեսցեն
զձեզ յա/տեանս. եւ ի ժողով/ս
իւրեանց տան/ջեսցեն զձեզ. եւ
առաջի դատաւորաց
եւ թագաւորաց տա/նիցեն
զձեզ վասն իմ
ի վկայութիւն նոցա
եւ հեթանոսաց։
ՃԸ Յորժամ մատ/նիցեն
զձեզ. մի հո

Մ ՃԷ | Մր ՃԷ | Ղ Ճձա ՃԸ

Մ ՃԹ ՃԷ ՃԸ | Մր ՃԹ Ճխա | Ղ ՃԵ ՃԾ ՃԽ ՃԽԸ | Յ Ճխա Ճխզ

հոգայցէք · թէ զիա՛րդ
կամ զինչ խօսիցիք:
զի տացի ձեզ ի նմին.
ժամուն յայնմիկ · զինչ
խօսիցիքն · զի ոչ
եթէ դուք իցէք որ
խօսիցիքն · այլ հո-
գին Հօր ձերոյ խօսա
սցի ի ձեզ:
Մատնեսցէ եղ-
բայր զեղբայր ի
մահ · եւ հայր զոր-
դի · եւ յարիցեն որ-
դիք ի վերայ ծնողաց
եւ սպանանիցեն զնո-
սա · եւ եղիջիք ատե-
ցեալ յամենեցունց
վասն անուան իմոյ ·
իսկ որ համբերես-
ցէ ի սպառ նա կեցցէ
Յորժամ հալա-
ծիցեն զձեզ ի քա-
ղաքիս յայսմիկ · փա-
խիջիք յայլ · եւ եթէ
յայն մտանէ հալած-
իցեն՝ զձեզ · փա-
խիջիք ի միւսն ·
Ամէն ասեմ ձեզ ·
ոչ սպառեսջիք զքա-
ղաքս իսրայէլի · մինչեւ
եկեսցէ որդի մարդոյ ·
Ոչ է աշակերտ առա-
ւել քան զվարդապե-
տն · եւ ոչ ծառայ
քան զտէր իւր · Բաւա-
կան է աշակերտին ե-
թէ եղիցի իբրեւ ըզ
վարդապետն իւր · եւ
ծառայն իբրեւ
զտէր իւր ·
Եթէ զտանուտէրն
բէեղզեբուղ կոչեցին, յանուն

որչափ· եւ սաստիկ
զգեստաւորելոյ նորա·
Ի սըրբոյ Հաւրն
երկնչեցեալքն ի նմանէ:
ԻԵ երբէք ինչ է ի ծա·
ծանիր որոշ յայտնեա
ցի · եւ զաղանն
որոց ծանիցի·
ԻԶ որսալով Տէր
ի խաւարէն, սա
սասցէ խեղդ· եւ
զաւրէք· յանկարծ,
քարոզեցէք ի վերայ
սատանայի·
Մի՛ երկնչեցէք
յայն ցանկ որսոյ
նաւէն զսնարքն·
եւ զօրն ոչ կարէն
ապաստանել:
Մի երկներուք զնա
սասանել՝ յայն մա

նէ՛ օրհնութիւն ըզ
հոգի եւ զմարմինն իմ
ըստ սանձեալ իւր հեծեալ:
Շաղկապեն երկրո
ձայնելով՝ զանհեթե
ոչ վարձատրեն· եւ ի
նոցանէ յերկիր ոչ գան
կանոն առանց հաւր
Տերոյ·
ըՏէր, եւ անմեղայն
իսկ Տէր զգեցեալ թու
եալ է: եւ արդ մեր
կենցեցէք· զերանէք
քան զայգաւգ ամ ձեռն
զաւեա·
Մեռայն որխոսու
ասմանեացն յեր ա
սաւքն մարդկան·
խոստովանեցայց
եւ ե զնմանէ ասու
Թէ հաւատալոց· որ

մ մր ղ ցյ
զփ խ ծը Ճահեդ
զփ Ճեխե

յերկինս է:
ՂԷ Որ ուրասցի զիս
առաջի մարդկան. ու-
րացայց և ես զնմա-
նէ առաջի Հաւր իմո
որ յերկինսն է:
ՂԸ Մի համարիք եթէ
եկի արկանել խաղաղ-
ութիւն յերկիր. ոչ եկի
արկանել խաղաղու-
թիւն. այլ սուր: Քան-
զի եկի քակել զայր
ի հաւրէ. և զդուստ-
ր ի մաւրէ. և զհարս-
նն. ի սկեսրէ իւր
մէ. և թշնամիք առն
ընդանիք իւր:
ՂԹ Որ սիրէ զհայր կամ
զմայր, առաւել քան
զիս, չէ ինձ արժանի:
Եւ որ սիրէ զուստր

կամ զդուստր առա-
ւել քան զիս. չէ
ինձ արժանի:
Եւ որ ոչ առնու զխաչ
իւր և գայ զկնի իմ.
չէ ինձ արժանի:
Ճ Որ գտանէ զանձն
իւր. կորուսցէ զն-
նա: Եւ որ կորուսցէ
զանձն իւր վասն իմ
գտցէ զնա:
ՃԱ Որ ընդունի զձեզ
զիս ընդունի: Եւ որ
զիս ընդունի, ընդու-
նի զառաքիչն իմ:
Որ ընդունի զմար-
գարէ յանուն մար-
գարէի, զվարձս մար-
գարէի առցէ:
ՃԲ Եւ որ ընդունի զար-
դար յանուն արդարոյ·

Մ	Մր	Ղ
ՂԷ	ՁԴ	ՂԵ ՃԿԴ
ՂԸ		ՃԿ
ՂԹ		

Մ	Մր	Ղ	Յ
Ճ	ՁԶ	[illegible]	[illegible]
ՃԱ		[illegible]	[illegible]
ՃԲ			

զվարձս արդարոյ առ
ցէ:

ՃԷ Ո րարբուսցէ
միում ի փոքրկանց
յայսցանէ բաժակ
մի ջուր ցուրտ, միայն
յանուն աշակերտի,
ամէն ասեմ ձեզ.
ոչ կորուսցէ զվ
արձս իւր:

Եւ եղեւ յորժամ
կատարեաց
Յս զպատուէր երկո
տասանից աշակեր
տացն իւրոց, գնաց
անտի ուսուցանել և քա
րոզել ի քաղաքս
նոցա:

ՃԸ Ի սկ յովհաննէս իբրև
լուաւ ի բանդին զգ
ործսն Քի, առաքեաց
երկուս յաշակերտաց
իւրոց. և ասէ ցնա.
դու՞ես որ գալոցն ես,
եթէ այլ ակն կալ
ցուք:

Պ ատասխանի ետ
Յս և ասէ ցնոսա.
երթայք պատմեցէք
յովհաննու զոր
լսէք և տեսանէք. կոյրք
տեսանեն. կաղք գն
ան. բորոտք սրբին.
խուլք լսեն. մե
ռեալք յառնեն. աղ
քատք աւետարանին.
Եւ երանի է որ ոչ գայ
թագղեսցի յիս:

Ե ւ նոցա գնացե
լոց, սկսաւ ասել
ցժողովուրդսն զյո
վհաննու. զի՞նչ ելէք

տեսանել յանապատ.
եղէգն շարժուն ի
հողմոյ. այլ զի՞նչ ելէք
տեսանել. մա՞րդ ի հան
դերձս փափկութե
զգեցեալ. ահա ա
սիկ որք զփափուկն ագին
զգեցեալ են. ի տունս
թագաւորացն են. այլ
զի՞նչ ելէք տեսանել.
մարգարէ. այո՛. ա
սեմ ձեզ. և առաւել
ևս քան զմարգարէ.
Սա է վասն որոյ
գրեալն է. ահաւասիկ ա
ռաքեմ ես զհրեշտակ
իմ առաջի երեսաց քոց.
որ պատրաստեսցէ
զճանապարհս քո ա
ռաջի քո.
մէն ասեմ ձեզ.
չէ յարուցեալ ի ծնն
ունդս կանանց մեծ
քան զՅովհաննէս մկր
տիչ. բայց փոքրիկն
յարքայութե երկնից
մեծ է քան զնա.
յց յաւուրցն յով
հաննու մկրտչի մին
չև ցայժմ արքայութի
երկնից բռնադատի.
և բռնաւորք յափշտա
կեն զնա.
անզի ամենայն
օրէնք և մարգարէք
մինչև յՅովհաննէս
մարգարէացան.
թէ կամիք ընդու
նել. նա է Եղիա որ գա
լոցն է.
ր ունիցի ականջս
լսելոյ լուիցէ.

ՃԻ Ե Այլ ում նմանեցուց
ից զազգս զայս · նման է
մանկանց որ նստիցին ի
հրապարակս · կոչի
ցեն զընկերս իւ
րեանց · եւ ասիցեն՝
փող հարաք ձեզ՝ եւ
կաքաւեցէք · ողբա
ցաք ձեզ եւ ոչ կոծե
ցարուք ·
Եկն յովհաննէս ոչ
ուտէր եւ ոչ ըմպէր ·
եւ ասեն դեւ գոյ ի նմա ·
Եկն որդի մարդոյ ու
տէր եւ ըմպէր · եւ ասեն
ահա՛ այր կերող եւ
արբեցող · բարե
կամ մաքսաւորաց
եւ մեղաւորաց · եւ ար
դարացաւ իմաստու
թիւն · յորդւոց
իւրոց ·

Մ ՃԻ Ղ ՂԹ

ՃԻԱ Ե Յայնժամ սկսաւ
նախատել · զքաղաք
սն յորս եղեն բա
զում զօրութիւնք նո
րա · եւ ոչ ապաշխարեցին ·
Վայ քեզ քորազին
վայ քեզ բեթսայիդա ·
Զի եթէ ի տիւրոս
եւ ի սիդոն եղեալ էին
զօրութիւնքն · որ ի ձեզ
եղեն · վաղուց եւս ապ
ա քուրձ զգեցեալ եւ մոխ
րով ապաշխարեալ էին ·
Բայց ասեմ ձեզ՝ զի
տիւրոսի եւ սիդոնի
անձուկ լիցի
յաւուր դատաստա
նին քան ձեզ ·
Եւ դու կափառնաու
մ մի մինչեւ յերկինս
բարձրացարուցիս · մինչեւ

Մ ՃԻԱ Ղ ՃԼԱ

չև ի դժոխս իջցես:
Զի եթէ ի Սոդոմ ե-
ղեալ էին զաւրութիւնք
որ եղեն ի քեզ ապա-
քէն կային և օ մինչև
ցայսաւր:
Բայց ասեմ ձեզ ե-
թէ երկրին սոդոմա-
ցւոց · դիւրագոյն
լիցի յաւուրն դատաստա-
նի քան զքեզ:

այն ժամանակի
պատասխանի
ետ յս · և ասէ:
Խոստովանիմ զքեզ
Հայր տէր երկնի և երկ-
րի · զի ծածկեցեր
զայս յիմաստնոց և ի
գիտնոց · և յայտնե-
ցեր տղայոց · այո

Հայր զի այսպէս եղև հա-
ճոյ եղև առաջի քո:
Ամենայն ինչ տուաւ
ինձ ի Հաւրէ իմմէ:
Եւ ոչ ոք ճանաչէ զոր-
դի եթէ ոչ Հայր · և ոչ
զՀայր ոք ճանաչէ · ե-
թէ ոչ որդի · և ում
որդին կամիցի յայտնել:
Եկայք առ իս ամե-
նայն վաստակեալք
և բեռնաւորք · և ես
հանգուցից զձեզ:
Առէք զլուծ իմ ի ձեզ
և ուսարուք յինէն զի
հեզ եմ և խոնարհ սր-
տիւ · և գտջիք հան-
գիստ անձանց · զի
լուծ իմ քաղցր է
և բեռն իմ փոքրոգի:

Մ	Ղ	Յ	Մ	Ղ	Յ
ձր			[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
			[illegible]		

Յայն ժամ գնա
յր յս ընդ
արտորայս [illegible] նորա
ի շաբաթու. եւ աշա
կերտքն նորա. քաղցեան.
եւ սկսան հասկ կոր
զել եւ ուտել: փարի
սեցիքն իբրեւ տեսին,
ասեն ցնա. ահաւա
սիկ. աշակերտք քո.
գործեն զոր ոչ է ար
ժան գործել ի շաբա
թու.
Եւ նա ասէ ցնոսա.
Ո՞չ իցէ ընթերցեալ
ձեր. զոր արարն Դաւ
իթ. յոր ժամ քաղ
ցեաւ նա եւ որ ընդ նմա
յն էին. զիարդ ե
մուտ ի տունն այ. եւ ե
կեր զհացն զառաջաւո
րութեան զոր ոչ էր ա
ժան նմա ուտել. եւ ոչ
որոց ընդ նմայն էին.
բայց միայն քահանայից:
Կամ թէ չիցէ՞ ըն
թերցեալ յօրէնս.
զի ի շաբաթս քա
հանայքն ի տաճա
րին պղծեն զշաբաթն.
եւ անմեղ են. բայց
ասեմ ձեզ. զի մեծ
քան զտաճարն է աստ.
Եթէ գիտէիք զինչ է.
ողորմութիւն կամիմ
եւ ոչ զոհ. ապա ոչ
դատապարտէիք
դուք զանպարտսն.
զի տէր է շաբաթու որ
դի մարդոյ.
Եւ փոխեալ ան
տի յս. եկն ի ժողով

ուրդն նոցա։
ւ անդ էր այր մի
որոյ ձեռն իւր գօսա-
ցեալ էր. հարցին զնա ՃԻԱ Է
եւ ասեն. եթէ պարտ է
ցէ ի շաբաթու բժշկել։
զի չարախօսեսցեն
զնմանէ։
Նա ասէ ցնոսա՝
ով իցէ ի ձէնջ մարդ. ո-
րոյ իցէ ոչխար մի. եւ ան- ՃԻԲ Է
կանիցի. այն ի խորխո-
րատ ի շաբաթու. մի-
թէ ոչ ... ձեռնիցէ եւ հա-
բուռ ածիցէ զնա. որչ-
ափ ուրեմն եւս առաւե-
լ է մարդ քան զոչ-
խար. ապա ուրեմն
պարտ է ի շաբաթու
բարիս գործել։
այնժամ ասէ ցայ-
րն ձգեա զձեռն քո
եւ նա ձգեաց. եւ եղե
ողջ իբրեւ զմիւսն։
ւ ելեալ փարիսեցիքն ե-
լեալ արտաքս խոր-
հուրդ առին զն-
մանէ. թէ որպէս կո-
րուսցեն զնա։
ւ Յիսուս գիտացեալ
գնաց անտի։
ւ գնացին զհետ
նորա ժողովուրդք
բազումք. եւ բժշկեաց
զամենեսեան. եւ սաս-
տեաց նոցա զի մի յայտ-
նեսցեն զնմանէ. ո-
րպէս. զի լցցի ասա-
ցեալն ի ձեռն եսայ-
եա մարգարէի. ահա
մանուկ իմ զոր ընտրե-
ցի եւ սիրելի իմ ընդ որ

հաճեցաւ անձն իմ·
եդից զհոգի իմ ի վերայ
նորա ։ եւ իրաւունս
ճի հեթանոսաց պատմ
եսցէ · ոչ հակառա
կեսցէ եւ ոչ աղաղակ
եսցէ · եւ ոչ ոք լուիցէ
ի հրապարակս զբար
բառ նորա · զեղեգն
ջախջախեալ ոչ փշրես
ցէ · եւ զպատրոյգն
առկայծեալ ոչ շիջու
ցէ · մինչեւ հանիցէ ի
յաղթութիւն զդատաստա
նն · եւ յանուն նո
րա հեթանոսք յու
սասցեն ·
Յայնժամ մա
տուցին առ նա
դիւահար մի կոյր
եւ համր · եւ բժշկեաց

զնա ։ մինչ զի համրն
խօսէր ։ եւ լսէր եւ
տեսանէր ։
Զարմացեալ էին ամէ
նայն ժողովուրդքն եւ
ասէին · միթէ սա իցէ
որդին դաւթի ։
ճիա Իսկ փարիսեցիքն
իբրեւ լուան ասեն՝ ոչ
իւիք հանէ սա զդեւս
եթէ ոչ բէեղզեբուղ
աւ իշխանաւն դեւաց ։
ճիբ Իբրեւ գիտաց յս զխոր
հուրդս նոցա՝ ասէ
ցնոսա · ամենայն թա
գաւորութիւն բաժա
նեալ յանձն իւր աւե
րի · եւ ամենայն քա
ղաք կամ տուն բաժա
նեալ յանձն իւր ոչ կաց
ցէ · եւ եթէ սատանայ

զատաստանս հանէ·
յանձնիւր բանակին
ցա՝ առաջնորդեալ տա
ցցէ թագաւորութե
նորա·

Աւթէ եւ բերեղ
զերազանց հանեմ զքե
զեւս · տարփողեմ զքե
հանապազ · վասնզի
նորին նոր ա ելից են
ձեր զատաւորն·

Զայս թէ հզօրն
ող հանեմես զելես
տրենեն հանելոյ եւ
բանձր աղաղակութեան·

Ամենայն արարածք եւ
մեր անեղ իւրան հզ
զօրին · եւ զգոյշ տանէ
նորա յամենայն · եւ
թեւոց նաւակացցէ
զհզօրն · եւ ապա·

զանմահն նորա յաւէժ
տանիցէ·

Սուրբ ընթեացէ · հա
կառակեալք · եւ որք
ժողովեն ընդ իս · զսա

Ամենայն պետութեամբ
ձեզ · ամենայն մեզ
եւ հա հզօրութեան թագ
ցին մարդկան · բայց
զհզօրն հա հզօրութի
մի թագ ցի·

Լոյս ընդ ամենայն
զօրութեան մարդկութեան
ցի նմա · բայց զօրն
հզօրին արարչութե
միշտ ցի նմա մի յաւէ
աշխարհի եւ մի՛ է հան
գերձեալ ումն·

Ամենայն արարչ զձա
ռն բարձր · եւ զպսակ
նորա բարձր·

ձ ձի գ
ձէպ ա ձէսէ
ձէգ կը

ձյն Դ

[Մ]ատուցանէք զծա-
ռն չար · եւ զպտղաբեր
թաչար · քանզի եւ նմին
գոյ անուն ծառն ձա-
նայն ·

[Ո]րոնցք եւ եթ · զի
մեր կարացին · բանիւ
խառնեալ անճառելի
քանզի եւ յառաջ անծին
աշտն եւ առնի բնութ ·

[Մ]իոյ բանին եւ խոսն
զանձնոյ զորմէ եւ
հանեալ զբանտես · եւ
ընչար · եւ զորդանձոյ
աստուածոյ հանէ

զբանտես ·

[Ա]մ յաւէտ ձեռն
ընթանալոյն զաւա
ւորկ բանին զոր խառն
ցին մարմին անյեղ
հանար յառաջին զա

տատասանն · զերկնա
նմա քեզ աստուածագիտ
եւ երանեմք զքեզ աստ
ուածածին ·

այն ժամա-
նակաւ սուրբէ ·

տուն նմա մեծարք երկրպ
ագին · եւ խոստովանեց
աւ · եւ անմեռ փառք
զես · կամ կենք նշան
էից աստուածն բերեն ·

[Ա]յ պատառ ատեանն
եւ եւ տանէ · զձեռ ·

առաքեալք եւ շնորհաց
նշան երկրպագեն եւ նշան
մի տեսքն ընդ բարձր
նշանն յանձնաւ մար

դարէն ·

[Ո]ւ որ պետ երկնաւորն
երկար կերանն զերկու
տես եւ պերճն զտեսա ·

ձյն · ձյն · դ · ձ
ձյն · կր
ձյն · ձյն
ձյն · ձյն
ձյն · ձյն

Նոյն պէս եղիցի և որ
դի մարդոյ ի սիրտ երկրի
զերիս տիւս և զե ձկթ
րիս գիշերս ։
Արք նինուէացիք
յարիցեն ի դատաս
տանի ընդ ազգիս ընդ
այսմիկ ։ և դատապար
տեսցեն զսա ։ զի ա
պաշխարեցին ի քարոզութեն
յովնանու ։
Եւ ահա աւելի
մծ քան զյովնանէս ։
Թագուհին հարաւոյ
յարիցէ ի դատաս
տանի ընդ ազգիս ընդ
այսմիկ ։ և դատապար
տեսցէ զսա ։ զի եկն
ի ծագաց երկրի լսել
զիմաստութիւնն սո
ղոմոնի ։

Եւ ահա մծ քան
զսողոմոն է աստ ։
ձհ Յորժամ այսն
ելանիցէ ի մարդոյ շրջի
ընդ անջրդի տեղիս
խնդրէ հանգիստ և ոչ
գտանէ ։ յայնժամ
ասէ ։ դարձայց ի տուն
իմ ուստի ելի ։ և ե
կեալ գտանէ զնա
պարապ մաքրեալ
և յարդարեալ ։ յայն
ժամ երթայ և առնու
ընդ իւր ։ եւթն այլ
այսս չարագոյնս քան
զինքն ։ և մտեալ բնա
կեն անդ ։ և լինին յե
տինք մարդոյն այնորիկ
չար քան զառաջինսն ։
Նոյն պէս եղիցի և ազ
գիս այսմիկ չարի ։

Մ Ղ
ձկթ ծլ

Մինչ դեռ նա ընդ
ժողովուրդսն խօսէր·
ահա մայր նորա եւ եղ
բարք նորա կային ար
տաքոյ. եւ խնդրէին
խօսել ընդ նմա։
Ասաց ոմն ցնա ա
հա մայր քո եւ եղբարք
քո կան արտաքոյ եւ
խնդրեն խօսել
ընդ քեզ։
Եւ նա պատասխանի
ետ այն մեկ որ ասացն
ցնա եւ ասէ. ով է իմ
մայր. կամ ովք են իմ
եղբարք։
Եւ ձգեալ զձեռն
իւր յաշակերտսն ասէ
ահաւասիկ մայր իմ
եւ եղբարք իմ. զի որ
առնիցէ զկամս հօր
իմոյ որ յերկինսն է՝
նա է իմ եղբայր
եւ քոյր եւ մայր։
Յաւուր յայն
միկ ելեալ յս
ի տանէ նստէր առ ծով
եզերբն. եւ ժողովեցան
առ նա ժողովուրդք
բազումք. մինչեւ մտ
անել նմա ի նաւ եւ
նստել. եւ ամենայն
ժողովուրդն կայր առ
ծովեզերբն։
Եւ խօսեցաւ ընդ նոսա
բազում առակօք եւ աս
էր։
Ահա ել սերմանա
ցան սերմանել. եւ ի սեր
մանելն իւրում էր որ
անկաւ առ ճանապար
հաւ. եւ եկին թռչունք
երկնից եւ կերան զնա։

ը մ դ ժ մդ շ
ճլ կէ ճբ ճա ձզ ճզ

Եւ այլն անկաւ յա
պառաժի . ուր ոչ գոյր
հող բազում . և վաղ
վաղակի բուսաւ :
ի չգոյէ հիւթոյ երկ
րին . ի ծագել արեւուն
տապացաւ . և զի ոչ
գոյին արմատք չորա
ցաւ :

ՃԼ Եւ այլն անկաւ ի մէջ
փշոց . և ելին փուշքն
և հեղձուցին զնա .

Եւ այլն անկաւ յեր
կիր բարի . և տայր պտ
ուղ . ոմն հարիւր
աւոր . և ոմն վաթս
նաւոր . և ոմն երես
նաւոր .

Որ ունիցի ականջս
լսելոյ լուիցէ .

Եւ մատուցեալ աշա
կերտքն ասեն ցնա . ըն
դէր առակաւք խաւ
սիս ընդ դոսա .

Նա պատասխանի
ետ և ասէ ցնոսա . զի
ձեզ տուեալ է գի
տել զխորհուրդս ար
քայութեանն երկնից
և նոցա չէ տուեալ .

ՃԼԳ Զի որ ունիցի տացի
նմա և յաւելցի . և
որ ոչն ունի և զոր
ունիցին բարձցի ի
նմանէ .

ՃԼԴ Վասն այնորիկ առա
կաւք խաւսիմ ընդ դո
սա . զի տեսանեն
և ոչ տեսանեն . և լըս
են և ոչ լսեն . և ոչ
իմանան .

Եւ կատարի ի դոսա

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՃԼԳ	ԼԵ	Ձ	ՃԽԱ
ՃԼԴ		ՄԻԱ	

ա մարգարէութեն
եսայեա որ ասէ. լսե-
լով լուիջիք. եւ մի ի-
մասջիք. եւ տեսանե-
լով տեսջիք. եւ մի տե-
սջիք. զի թանձրացաւ
սիրտ ժողովրդեանս
այսորիկ. եւ ականջօք
իւրեանց ծանրա-
լուան. եւ զաչս իւրեա-
նց կափուցին. զի մի
երբեք տեսցեն աչօք.
եւ ականջօք լուիցեն.
եւ սրտիւ իմասցին. եւ
դարձցին եւ բժշկե-
ցից զնոսա.
ծկ Այլ ձեր երանի է
աչացդ զի տեսանեն.
եւ ականջաց ձերոց
զի լսեն.
ձկէ Ամէն ասեմ ձեզ

զի բազում մարգարէք
եւ արդարք. ցանկացան
տեսանել զոր դուքդ տեսա-
նէք եւ ոչ տեսին. եւ
լսել զոր լսէքդ. եւ ոչ լուան.
Արդ լուարուք դու-
ք զառակ սերմանո-
ղին. յամենայն
է որ լսէ զբանն արքայ
ութե. եւ ոչ առնու ի միտ
գայ չարն. եւ յափշտակէ
զսերմանեալն ի սրտի
նորա. այն է առ ճա-
նապարհաւն սերմա-
նեալ.
Եւ որ յապառաժին
սերմանեցաւ. այն է
որ լսէ զբանն.
եւ վաղվաղակի ընդ
ուրախութե ընդունի զնա.
բայց ոչ ունի ար

Ց
ձկէ
ձկէ

մատս յանձին. այլ
առ ժամանակ մի է. ի
լինել նեղութե. եւ հա ԻԲ
լածանաց վասն բա
նին. վաղ վաղակի գայ
թագղի.

Իսկ որ ի մէջ փշոցն
սերմանեցաւ. այն է որ
ունկնդրէ զբանն. եւ հո
գք աշխարհիս եւ պատ
րանք մեծութե հեղ
ձուցանեն զբանն. եւ
լինի անպտուղ

Իսկ որ յերկիրն բա
րի սերմանեցաւ.
այն է որ ունկնդրէ
զբանն. եւ իմանայ որ
նա. եւ տայ պտուղ.
է որ հարիւր. եւ է որ
վաթսուն. եւ է որ երես
սուն.

Որ ունիցի ականջս
լսելոյ լուիցէ.

Այլ առակ ԻԳ
արկ առաջի նո
ցա եւ ասէ.

Նմանեցաւ արքայ
ութիւն երկնից. առն
որ սերմանեաց սերմն
բարի յագարակի իւ
րում. եւ մինչ ննջէին
մարդիկն եկն թշնա
մի նորա. եւ ցանեաց
որոմն ընդ մէջ
ցորենոյն եւ գնաց. եւ իբ
րեւ բուսաւ խոտն եւ
արար պտուղ. ապա
երեւեցաւ եւ որոմնն.

Մատուցեալ ծա
ռայք տանուտեառն
ասեն ցնա. տր ո՞չ սեր
մն բարի սերմանեցեր

մ
ԻԳ

յաղագս ամենայն բանի:
աստուածային անձինն
զօրութիւն ·
Ձայն ածէք ցնծութեան
պարթենական սպասաւորին·
Ծնաւ ցնծա Ծնաւաց
գն կանխեաց զերեւելից
ոչ· բարեխօսութեան
երգոց ·
Նաւէ ցնծա մի·
զօրքն մինչ բարե-
ցնէ զօրութիւն · եւ մեզ
ցուցանէ ընդունելի
երգոց եւ երգեցէք · Թագ
աւոր երկրպագութեա ,
ձեռ խոնարհին · մինչեւ
ի հրաշս · եւ խոնարհեա
նախն հրեշտակաց · ասաց
ցից զՀրաշագործ: բա
րեկէ: Նախ զօրութեան
եւ կատարեցեր զայդ կուսին

Ճոխս ասէ յայտնեց: եւ
զ յարեանն ձայնն:
ցէք զՔրիստոսանունն
Ա նուանի արքա
Նոյն եւ աւէ նախնեաց
ազգ· այս լի եւ կենց
Հաւաց մանանայ·
զօրաւեալ մարգարէ
մանկանց յաղագս ամե
նայն որդւոցն բան
զամենայն ամենայնի
եւ յարահամ ամենայն մե
ծերոն զամենայն բան
Լոյս · եւ լինի ծնա·
մինչեւ գալ Յովհաննէս
նոյ· եւ հաւատալ յոս
աս նորա·
Ա ռաւել կենաց
ցառ ընդ նոսա եւ ասէ
մանէ ազգայնոյ
երկնից խոնարհ զօր

Ձ · Ձր · Զ
ձէ · խգ · ձգա
ձը · խր · ձգը

առեալ կին թաքոյց
ի գրիւս երիս ալեր. մին
չեւ ամենայն խմորեցաւ:
ճխը Բ Այս ամենայն խօսե
ցաւ յս առակօք
ընդ ժողովուրդսն. եւ
առանց առակի ոչինչ
խօսէր ընդ նոսա. զի
լցցի ասացեալն ի ձեռն
մարգարէին. բացից առա
կօք զբերան իմ. բղխե
ցից զծածկեալսն
ի սկզբանէ. աշ
խարհի:
ճխթ Ժ Յայնժամ թո
ղեալ յս
զժողովուրդսն եկն ի
տուն. մատեան առ
նա. աշակերտքն իւր եւ ա
սեն. մեկնեա մեզ զա
ռակ որոմանցն ագա
րակին:
Նա պատասխանի
ետ եւ ասէ. սերմն բա
րի. է որդի մարդոյ:
եւ ագարակն աշխար
հս է. սերմն բարի
նոքա են. որդիք
արքայութեան են. եւ
որոմն որդիք չարին
են. եւ թշնամին որ սե
րմեաց. զայն սատանայ է.
եւ հունձքն. կատա
րած աշխարհի է.
եւ հնձողքն. հրեշ
տակք են. որպէս ժո
ղովի որոմն եւ ի հուր
այրի. այնպէս եղի
ցի ի կատարածի
աշխարհիս. առա
քեսցէ որդի մարդոյ
զհրեշտակս իւր. եւ

Մ Մր
ճխը –
ճխթ Իւէ

ժողովրդեան յաւիտեան
ս թէ՛նէ նորա զամէ
նայն գայթակղութիւն
և զպղծութիւն ցե՛ ըոր
ծնեն զանարատ պէտութիւն
և առաքեցէ ձեռաւ է
հօր հօր

Յարեայ թէ լուսայ
և բոցե՛ր աստուած
նոց
ասն ժամ տաւր
զն ծագեցեն երևե
զաւրեղակն յաւէտյ
ս[ր]բ[ո]ւթե երկնից ։ որոր
նօցն ակնէս լուսոյ ։
լուսոյ

արձեալ նմանէ
ամէն այս ս[ր]բ[ո]ւթե երկնից
զանձն ծառ ծնելոյ
զարդակե ։ ըոր զաւրէալ
մարդոյ թագաւորէ ։ ես
խոնարհեցէ նմանէ

Թեալ փառաւորեցալ
մնայն ինչ զաւրանեք
և զնեայ ։ զանազանեն
զայն ։

արձեալ նմանէ
ալլէ այս ս[ր]բ[ո]ւթե երկնից
ամէն փառաւորեալ է
որ խոնարհեցէ մայր
զաւրհնա պէղէյեկս ։
և զարեալ միաբանեալ
կամ մարդ ակնես ։ եր
թեալ փառաւորեալ
զամենայն ինչ զաւրա
նեք ։ և զնեայ զայն ։
մարդ ակնեն

արձեալ նմանէ
աւէնայ ս[ր]բ[ո]ւթե երկնից
սուրբ անուն աւրհնեալ է
ծով ։ և զամենայն զամ
զայս ժողովեցեն ։ զա
երեւի յար հանեալ

ի ցամաքն · Եւ նստեալ
ժողովեցին զբա
րիսն յամանս · եւ
զխոտանն ի բաց ըն
կեցին ·
Այսպէս եղիցի ի Ճիս
կատարածի աշխար
հիս · Ելցեն հրեշ
տակք եւ մեկնեսցեն
զչարս ի միջոյ արդա
րոց · եւ արկցեն ըզ
նոսա ի հնոց հրոյ ·
Անդ եղիցի լալ եւ
կրճել ատամանց ·
Ասէ ցնոսա յս · ի
մացարո՞ւք զայսամե
նայն · ասեն ցնա · այ
ո տր · Եւ նա ասէ ցնո
սա · վասն այսորիկ
ամենայն դպիր աշա
կերտեալ արքայու
թե երկնից · նման է
առն տանուտեառն · որ
հանէ ի գանձէ իւր
մէ, ըզնորն,
եւ զհինն ·
Եւ եղեւ իբրեւ կա
տարեաց յս
զառակս զայսոսիկ ·
փոխեցաւ անտի · Եւ ե
կեալ ի գաւառն իւր ·
ուսուցանէր զնոսա
ի ժողովրդեանն նոցա
մինչեւ զարմանալ նո
ցա եւ ասել · ուստի՞
է սորա իմաստու
թն եւ զաւրու թն · ո՞չ
սա է հիւսանն որդի · ո՞չ
մայր սորա կոչի մա
րիամ · եւ եղբարք սո
րա · յակոբոս · եւ յով
սէփ · եւ սիմոն եւ յուդայ ·

Մ Մր Հ Ց
Ճիս Ծ Խս ԾԷ

եւ քորք սորա, ո՞չ ամե-
նեքեան առ մեզ են. ուս-
տի՞ է սմա այսա-
մենայն. եւ գայթագ-
ղէին ի նմա.

ճժգ Յս ասէ ցնոսա.
Չէ մարգարէ անարգ
եթէ ոչ յիւրում գա-
ւառի. եւ յիւր տան.
եւ ոչ արարանէ զօ-
րութիւնս բազումս
վասն անհաւատու-
թեանն նոցա.

ճժդ այն ժամանա
կին լուաւ
Հերովդէս չորրորդա-
պետ զլուր Յի. եւ ա-
սէ ցծառայս իւր.
Սա է Յովհաննէս մկ̃տ
իչ. նա յարեաւ ի
մեռելոց. եւ վասնայ
նորիկ զաւրութիւ-
նքն են նմա.

ճժե անզի Հերովդէս
կալեալ զյովհաննէս.
կապեաց զնա եւ եդ ի
բանտի. վասն Հերով-
դիայ. կնոջ փիլիպպո-
սի եղբաւր նորա.
Քանզի ասէր ցնա յով-
հաննէս. չէ արժան քեզ
ունել զդա. Եւ կամէր
զնա սպանանել. բա-
յց երկնչէր ի ժողով-
րդենէ անտի. քան-
զի իբրեւ զմարգարէ ու̃
ունէին զնա.

ճժզ եւ յաւուր ծնն-
նդոցն Հերովդի
կաքաւեաց դուստրն
Հերովդիայ ի մէջ բազ-
մականացն. եւ հաճոյ

Մ	Մր	Ղ	Յ		Մ	Մր	Ղ
ճժգ	ծա	խա	ը	Է	ճժե	կ	կէ
ճժդ	ծէ	ղ			ճժզ		

Թուեցաւ Հերովդի.
ուստի երդմամբ խոստա-
ացաւ տալ նմա զինչ
եւ խնդրեսցէ.
Եւ նա յառաջագոյն
խրատեալ ի մօրէ ճխե
իւրմէ. տուր ինձ ա-
սէ. այսր ի վերայ սկ-
տեղ զգլուխն յովհա-
ննու մկրտչի. եւ տրտ-
մեցաւ թագաւորն.
բայց վասն երդմանցն
եւ բազմականացն. հրա-
մայեաց տալ նմա.
Եւ առաքեաց գլ-
խատեաց զյովհաննէս
ի բանտին. եւ բե-
րաւ գլուխն նորա ի սկ-
տեղ. եւ տուաւ աղջ- ճխզ
կանն. եւ տարաւ առ
մայր իւր.

Եւ մատուցեալ ա-
շակերտքն նորա՝ բար-
ձին զմարմինն եւ թա-
ղեցին. եւ եկեալ
պատմեցին յիսուսի.
Իբրեւ լուաւ յս
գնաց անտի
նաւու յանապատ
տեղի առանձինն.
Եւ իբրեւ լուան ժողո-
վուրդքն գնացին
զհետ նորա հետի-
ոտս ի քաղաքաց անտի.
Եւ ելեալ ետես
ժողովուրդս բազում.
գթացաւ ի նոսա. եւ
բժշկեաց զհիւանդս
նոցա.
Եւ իբրեւ երեկոյ ե-
ղեւ. մատեան առ նա ա-
շակերտքն եւ ասեն. ան

	Մ	Մր	Ղ	Յ
Է	ճխե	–	ղգ	խէ
	ճխզ	կդ	ղդ	

զիս անապական. և
ծնունդ տէրունական
արժանիս զմեզ
առնել. զերկրպագել
Հօրդ իշխանութեան, զնէս
յետ խոստովանեալ կերպ ա-
կուր կարգս.

Ուրախ լեր. ողորմ
պահութեան գոյցս եր
թալ. դոյր տարբեր
ցա ուրախ. և նորա ա-
մեն յիշա. ողորմ ու-
նիմ տատ. քայց հրաւէ
նկատեալ. և երկնա
ձեռամբ.

Ուրախ լինել.
բաբելոյ այր վայն. և
հրամանաց քարոզ
ցուցանել զմեզ
դան խոստովանաց.

Ուրախ եղ հրեշտ

ընկալ անձն. և զերկրաւ
ձեռամբն. Հայեցան
յերկինս. առ Հօրն
և եկեալ. և ես յաղա
կերպարան զնկան անձն.
և աշակերտացն ժողով
րդեայն. կերպարան աղա
ներքեւն երեւեցան.
և քահանայք զնշխարս
կատարեցին երկուսա
սան. սահմանելն.

Ուրախ եր անձն. եկն
առ. երեւ հրեշտա
կար.

Առաւօտեան
ձայն ձայնակից

կաշառակերաց մատնե
լոյս. և յառաջին յաջն
կայս. մնացելոցն զմեզ
մարդկան արժանեաց.

Ուրախ արժանեաց

զժողովուրդսն ։ Ել ի
լեառն առանձինն
կալ յաղօթս ։

ԽԵ / Է Եւ իբրեւ ընդ երեկս
եղեւ ։ անդ էր միայն ։
Եւ նաւն մեկնեալ էր ի
ցամաքէն ։ բազում աս
պարիսաւք ծփեալ
յալեացն ։ քանզի էր ընդ
դէմ էր հողմն ։

Ի չորրորդում պա
հու գիշերոյն ։ եկն առ
նոսա ։ յս գնալով ի վե
րայ ծովուն ։

Եւ իբրեւ տեսին զնա ա
շակերտքն գնալով
ի վերայ ծովուն ։ խռով
եցան ։ եւ ասէին թէ ա
ռաչաւրդ ինչ է ։ եւ յա
հէն աղաղակեցին ։
Եւ վաղվաղակի խօս

եցաւ ընդ նոսա յս եւ
ասէ ։ քաջալերեցարուք
ես եմ ։ մի երկնչիք ։

Պատասխանի ետ նմ
ա պետրոս եւ ասէ ։
տր ։ եթէ դու ես ։ հրա
մայեա ինձ գալ առ քեզ
ի վերայ ջրոյս ։ եւ ասէ
եկ ։ եւ իջեալ ի նաւէն
պետրոս ։ գնայր ի
վերայ ջրոյն ։ եւ եկն
առ յս ։ եւ տեսեալ
զհողմն սաստիկ ։ եր
կեաւ ։ եւ սկսաւ ընկ
ղմել ։ աղաղա
կեաց եւ ասէ ։ տր
փրկեա զիս ։

Եւ վաղվաղակի յս
ձգեաց զձեռն իւր ։
կալաւ զնա եւ ասէ ։
թերահաւատ ։ ընդէր

մ
ԽԵ

մ
ԽԵա

Եւ ի մտանելն եւ
մտին եւ եկ ի նաւն ·
Հանդարտեցաւ հողմն:
Եւ որ ի նաւին էին · եկ
եալ երկիր պագին
նմա եւ ասեն : ճշմար
տապէս որդի այ ես դու ·
ՃԾԳ Բ Եւ անցեալ եկին ի
ցամաք · ի գեննեսա
րէթ · եւ իբրեւ ծանեան
զնա արք տեղւոյն
այնորիկ · առաքեցին
ընդ ամենայն գա
ւառն · եւ ածին առ նա
զամենայն հիւանդս ·
եւ աղաչէին զնա · զի
գոնէ միայն ի ղրապանաց
հանդերձիցն նորա
մերձեսցին · եւ որ մի
անգամ մերձեցան
փրկեցան:

ՃԾԴ Բ Յայն ժամ մա
տուցեալ առ յս
որ յեմէ փարիսեցիքն
եւ դպիրքն եւ ասեն · ըն
դէ՞ր աշակերտքդ քո
անցանեն զաւանդու
թեամբ ծերոցն · զի ոչ լո
ւանան զձեռս յոր
ժամ հաց ուտեն :
Նա պատասխանի
ետ եւ ասէ ցնոսա · իսկ
դուք ընդէ՞ր անցանէք
զպատուիրանաւն այ
վասն ձերոյ աւանդու
թեանն :
Քանզի ած ասաց · պա
տուեա զհայր քո եւ
զմայր · եւ որ բամբա
սէ զհայր կամ զմայր
մահու վախճանեսցի :
Եւ դուք ասէք · որ ոք ասէ

մ	մր	ղ	մ	մր
ՃԾԲ	ԿԱ	ԼԶ	ՃԾԴ	ԿԳ
ՃԾԳ	ԿԲ			

ցհայր իւր. կամ ցմայր
իւր. Թէ պատարագ է
զոր յինէն օգտեսցիս.
եւ ոչ պատուեսցէ զհայր
իւր. եւ զմայր իւր. եւ խո
տեցէք զբանն այ վասն
ձերոյ աւանդութեան.
Կեղծաւորք բարւոք
մարգարէացաւ վասն
ձեր Եսայի եւ ասէ.
Ժողովուրդս այս շրթամբ
քն պատուէ զիս. եւ սի
րտք նոցա հեռա
ցեալ մեկուսի է յինէն.
զուր պաշտեն զիս. եւ
ուսուցանեն վարդա
պետութիւնս. զմարդ
կան պատուիրանս.
Եւ կոչեաց առ
ինքն զժողովուրդն.
ասէ ցնոսա. լուարուք

եւ իմացարուք. ոչ որ ինչ
մտանէ ի բերան
պղծէ զմարդ. այլ որ
ելանէ ի բերանոյ
այն պղծէ զմարդ.
Յայնժամ մատու
ցեալ աշակերտքն
ասեն ցնա. գի
տես զի փարիսեցիքն
լուեալ զբանն.
գայթակղեցան.
Նա պատասխանի
ետ նոցա եւ ասէ.
ամենայն տունկ զոր
ոչ տնկեաց Հայր իմ
երկնաւոր խլեսցի.
Թողուք զդոսա.
կոյրք են կուրաց ա
ռաջնորդք. կոյր կու
րի յորժամ առաջնոր
դէ. սխալէ. եւ երկո

Մ
ճխե
ճխզ

Հ
ձե

զՔն ի խաչելութեանն
կամ ին։

աստուածածին ամէն եռ
Նմա պէտրոս եւ աստ։
Մեկնեա մեզ զաւակ
իս զգայս։

ալէ յո աստուածածին
եւ զոր ամենայն երկ։
եւ ոչ խնամեալ։ եկեղ
ամենայն որդեանէն
խոնարհս։ յորոց այսն եր
Քա եւ ամենայն եղա
նէ, խնկոցեալն ի
բերանն այ՝ երկրորդ ան
սխալս, եւ այն պղծէ
զմարմնն։ զխորհուրդ
եղանեն խորհրդոց
ձայն։ աստուածութե։
ձայնութե։ աղօթեցու
թե։ մարդութեանց
սուրբ եւ լուսաւորե։

հայ հայ ութե։ պղա
մեծացն եւ տեսոն զՔե
զմարմին։ այլ ամենայն աշխ
արհ որ ուսուցանեն։ ոչ
ալէլուիա զմարմինն
Յ․ եկեղեցւոյ միածին
Քն, փառք ի կող
մանն, անուանեալ եւ ան
դունի

աւհասէին մեզ
նմանեցի, խոսհմա
նայ յաւէտ ընդ մա։
եկեալ առաջեալ, եւ
աղէր։ առաքելն լեռ
մեծ որոց զօրութ։ որպ
սամբ հայրոյ ընդ ալ
ահաւոր։

Ասա ողորմեա
պաշտամանն։
Աստուծոյ եղա ա
ձայնն բանիւ այլա

Յ Կ
ԶՃԵ ԿԸ

չէին զնա և ասէին·
արձակեա զդա զի
աղաղակէ զհետ մեր:
ճծէ Նա պատասխանի ետ
և ասէ · ոչ եմ
առաքեալ · եթէ ոչ
առ ոչխարս կորուսեալ
ս տանն իղի ·
ճծը Նա մատուցեալ
երկիր պագանէր նմ ճծթ
ա և ասէր · տր օգ
նեա ինձ:
Նա պատասխանի ետ
նա և ասէ · ոչ է
բարւոք առնուլ զհ
աց մանկանց և ար
կանել շանց:
Նա ասէ · այո
տր · քանզի և շունք ի
փշրանաց անկելոց ի
սեղանոյ տն · իւրեանց

կերակրին:
Յայնժամ պատասխա
նի ետ յս և աս
է · ով կին դու մեծ է
հաւատք քո · եղիցի
քեզ որպէս և կամիս:
Եւ բժշկեցաւ դուստր
նորա ի նմին
ժամու:
Եւ փոխեալ
անտի յս · եկն ի
ծովեզերն գալիլե
ացւոց:
Եւ ելեալ ի լեառն ·
նստէր անդ:
Եւ մատեան առ նա ժո
ղովուրդք բազումք:
որ ունէին ընդ իւրեանս,
կաղս , կոյրս , համերս .
միաձեռանիս , և այլս
բազումս · և ընկեցին

մ ճծը ճծ/է | մր հզ | ղ մծը | մ ճկ | մր հէ

գթացաւ [illegible] նոցա,
և բժշկեաց զհիւանդս նոցա.
[illegible]
ղովուրդն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] զաշակերտսն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] զինչ
[illegible]
[illegible]
թէ ոչ կամին, [illegible]
[illegible]
աշխարհայն

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Հայոց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
քանի՞ նկանակ ունիք.
Եւ նոքա ասեն. Հինգ.
և երկու ձկունս։

Հրամայեաց ժո-
ղովրդեանն բազմել
ի խոտոյն. և առ-
եալ զհինգ նկա-
նակն, և զերկուս ձկ-
կունսն. գոհացաւ.
եբեկ. և ետ աշա-
կերտացն. և նոքա ժո-
ղովրդեանն։

Կերան և յագեցան
ա. մնացորդսն. և լի

[illegible]

[illegible]

ացն. եւ քանի՞ սա
կառի բարձէք։
Եւ ոչ զեւթն նկա
նակսն չորից հազարացն.
եւ քանի՞ զամբիւղ բար
ձէք։ Զիա՞րդ ոչ
իմանայք եթէ ոչ վասն
հացի ասացի ձեզ.
զգոյշ լինել ի խմորոյ
Փարիսեցւոցն եւ
Սադուկեցւոցն։
Յայնժամ իմացան
եթէ ոչ ասաց
զգուշանալ ի խմորոյ
հացի. այլ ի վարդա
պետութենէ եւ Սադու
կեցւոցն։

Եւ եկեալ Յս ի
կողմանս
Փիլիպու Կեսարեայն.
Հարցանէր ցաշա

կերտսն եւ ասէր.
Զո՞ ոք ասեն զինէն
մարդիկ թէ իցէ որ
դի մարդոյ։
Նոքա ասեն. ոմն
զՅովհաննէս Մկրտիչ.
եւ այլք զԵղիա. եւ այլք
զԵրեմիա. կամ զմի ի
մարգարէիցն։
Ասէ ցնոսա. Իսկ
դուք զո՞ ասէք զինէն
թէ իցեմ։
Պատասխանի ետ Սի
մոն Պետրոս. եւ
ասէ ցնա. դու ես Քրիս
տոսն որդի Այ կենդանւոյ։
Պատասխանի ետ
Յս եւ ասէ ցնա. Երա
նի է քեզ Սիմոն որդի
Յովնանու. զի մարմին
եւ արիւն ոչ յայտ

մ ձկզ   մր ձէ   ղ ..   յ ..   մ ձկէ

նեաց. քեզ այլ հայր
իմ որ յերկինսն է.
Ե ես քեզ ասեմ.
զի դու ես վէմ. եւ ի վե
րայ այդր վիմի շինեցից
զեկեղեցի իմ. եւ դրունք
դժոխոց զնա մի յաղ
թահարեսցեն.
Ե տաց քեզ զփ
ականս արքայու
թեան երկնից. եւ զոր մի
անգամ կապեսցես
յերկրի. եղիցի կա
պեալ յերկինս. եւ զոր
արձակեսցես յերկրի
եղիցի արձակեալ
յերկինս.
ՃԿԸ
Է
Յ այնժամ պատուիրեաց
աշակերտացն զի մի ու
մեք ասասցեն թէ նա է Քս.
Յ այնմ հետէ սկսաւ
Յս ցուցանել աշակերտ
ացն. թէ պարտ է
նմա երթալ յԵմ. եւ բա
զում չարչարանս չար
չարել ի քահանայա
պետաց. եւ ի դպրաց.
եւ ի ծերոց ժողովրդե
եանն. եւ սպանանել.
եւ յերրորդ աւուր յառ
նել.
ՃԿԹ
Ա առեալ զնա մե
կուսի պետրոս. սկ
սաւ կագել ընդ նմա
եւ ասէ. քաւ լիցի տր.
մի եղիցի քեզ այդ. եւ
նա դարձեալ ցպետ
րոս ասէ. երթ յետս
իմ սատանայ. գայթ
ակղութիւն ես. զի ոչ
խորհիս զԱյն. այլ
զմարդկան.

Մ ՃԿԸ | Մր Ձգ | Ղ ՂԷ ՃԶ | Մ ՃԿԹ

ՃԿԵ
Գ
յնժամ ասէ յս ցա-
շակերտսն իւր : եթէ ոք
կամեսցի գալ զհետ
իմ, ուրասցի զանձն
իւր : և առցէ զխաչն
իւր . և եկեսցէ զհետ իմ :
որ կամիցի զան-
ձն իւր կեցուցանել ,
կորուսցէ զնա : և որ
կորուսցէ զանձն իւր
վասն իմ , գտցէ զնա :
ինչ օգուտ է մար-
դոյ եթէ զաշխարհս
ամենայն շահեսցի ,
և զանձն իւր տու-
ժեսցի : կամ զինչ տա-
ցէ մարդ փրկանս ընդ
անձին իւրոյ :
ՃԿԶ
Է
ի գալոց է որդի
մարդոյ փառօք հա-
ւրն իւրոյ . հանդերձ հրեշ-

տակօքն իւրովք : և
յայնժամ հատուսցէ
իւրաքանչիւր ըստ գոր-
ծս իւր
մէն ասեմ ձեզ :
զի են ոմանք ի սո-
ցանէ . որ աստ կան ,
որք մի ճաշակեսցեն
զմահ մինչև տեսանիցեն
զորդի մարդոյ եկեալ
արքայութ. իւրով :
ւ յետ վեց աւուրց
առնու յս . զպետ-
րոս , և զյակոբոս .
և զյոհաննէս զեղ-
բայր նորա : և հանէ
զնոսա ի լեառն մի :
բարձր առանձինն :
և այլակերպեցաւ առա-
ռաջի նոցայ . և լու-
սաւորեցան երեսք

Մ	Մր	Ղ	Մ
ՃԿԵ	ՁԷ		ՃԿԳ
ՃԿԶ	ՁԸ	ՂԱ	

նորա իբրեւ զարեգակ
ն: Եւ հանդերձքն նո
րա եղեն սպիտակ իբ
րեւ զլոյս: Եւ ահա ե
րեւեցան նոցա մովսէս
եւ եղիա խաւսել
ընդ նմա:
Պատասխանի ետ
պետրոս. եւ ասէ
ցյս. տր բարւոք է
մեզ աստ լինել. եթէ
կամիս, արասցուք
երիս տաղաւարս.
մի քեզ. եւ մի մովսէսի
եւ մի եղիայի:
Մինչդեռ նա խաւ
սէր. ահա ամպ լու
սաւոր հովանի եղե
ւ ի վերայ նոցա:
Ձայն եղեւ յամպոյն
եւ ասէ. դա է որդի
իմ սիրելի ընդ որ հա
ճեցայ, դմա լուարուք:
Եւ իբրեւ լուան աշա
կերտքն. անկան ի
վերայ երեսաց իւ
րեանց եւ երկեան յոյժ:
Մատուցեալ յս
բուռն եհար զնոցա
նէ, եւ ասէ, յառն
ցուք, եւ մի երկն
չիք: Ամբարձին
զաչս իւրեանց, եւ ոչ
զոք տեսին, բայց մի
այն զյս
Մինչդեռ իջանէին
ի լեռնէ անտի,
պատուիրեաց նոցա
յս եւ ասէ, մի ումեք
ասիցէք զտեսիլդ.
մինչեւ որդի մարդոյ
ի մեռելոց յարիցէ:

արդէն ցնծա աղա
կերպոյն եւ ասեն զի
ամր դափողն առէն.
եթէ երկայն նաւս պայր
ան   գալ

Ո աաաաաաաանիկեա
յո եւ ասէ ցնոսայ.
երկայգա եւ հաաաաա
ահացէ զամենայն:
այլ ասէն ձէզ. զի եւ
երկայ ելեան խաէ.
եւ ոչ ծնանեան զնա.
այլ ասացին ընդ նա
զորինչ կամէցան.
նոյն պէս եւ որդի մար
դոյ չարչար երկայ է
նա   յանէ.

Ա այն ժամ խոնա
ան աշակերտքն թէ
փառն յամենն ...
կատէ ասայ ցնոսա.

Աւրհնեալ...
Խնդրուածն
ժամանա այրի ·է·
Ծանիր ի ...
ան ոտաղմանց առէ
այխնամ. զի ասածն
ան եւ չարաչար հիմն
դանաց բարձուած ան
զամենեցուն եւ հօր
եւ եղեւ իմաստ. եւ ան
սուրբ դէմս աշակերտ
ասացին ձող. եւ ոչ կա
բացին բաժներ:

Ո աաաաաահանին եա
յոր եւ ասէ. ով ազգ
ան հաւատ եւ թեւր.
մինչեւ յերբ անսայց
ձեզ. ած զնա աստ:
Բ աաաաաեանց եւ
յոր եւ կ եմ ան դեն
եւ բաժնեցա մաւնէն

մ
ձայն

մ
ձայն

մ
...

գ
...

ի ժամէն յայնմանէ: ՃԿԴ
ՃԿԵ Յայն ժամ մատուցեալ
աշակերտացն առան-
ձինն. եւ ասեն ցյս.
մեք ընդէր ոչ կարա-
ցաք հանել զնա:
Եւ նա ասէ ցնոսա,
վասն թերահաւատ-
ութեան ձերոյ. ամէն
ասեմ ձեզ. եթէ ու- ՃԿԵ
նիցիք հաւատս քան
զհատ մանանխոյ.
ասասջիք լերինս այս-
միկ. փոխեաց այտի
անդր եւ փոխեսցի.
եւ ոչինչ անհնար
լինիցի ձեզ. բայց այս
ազգ. ոչ ելանէ
եթէ ոչ աղօթ-
իւք եւ պահօք:

Մինչ շրջէին.
[illegible]

ի գալիլեա ասէ ցնո-
սա յս. մատնելոց է
որդի մարդոյ ի ձեռս
մարդկան. եւ սպանա-
նեն զնա. եւ յերրորդ ա-
ւուր յարիցէ::
Եւ տրտմեցան յոյժ:
Իբրեւ եկին նոքա ի
կափառնաում. մա-
տեան որ զերկդրա-
մեանն պահանջէին
առ պետրոս եւ ասեն.
վարդապետն ձեր ոչ
տայ զերկդրամեանն:
Նա ասէ այո:
Եւ իբրեւ եմուտ ի
տուն յառաջեաց քան
զնա յս եւ ասէ զիարդ
թուի քեզ սիմոն. թա-

Ժ ՄԻ ԿԳ
ՃԿԴ ԿԴ Ժ
ՃԿԵ

գաւորք երկրի յում
մէ առնուն զհարկս
կամ զհաս յորդւոց
իւրեանց թէ յաւտա
րաց:
Եւ նորա ասաց թէ
յաւտարաց: ասէ
ցնա յս: ապա ուրեմն
ազատ են որդիքն:
Այլ զի մի գայ
թագղեցուցուք
զնոսա: երթ ի ծով
եւ ընկեա կարթ եւ զա
ռաջին ձուկն որ ելա
նիցէ առ: եւ բաց
զբերան նորա եւ գտ
ցես սատեր: եւ
զայն առեալ տացես
նոցա ընդ իմ եւ ընդ քո:
ՃԿԲ
Ե
Յայնմ ժամու մա
տեան աշակերտքն

առ յս եւ ասեն: ո՞ արդեւք
մեծ իցէ յարքայու
թեան երկնից:
Եւ կոչեաց առ ինքն
յս մանուկ մի: կացոյ
ց զնա ի մէջ նոցա
եւ ասէ: ամէն ասեմ
ձեզ եթէ ոչ դարձջիք
իբրեւ զմանկունս: ոչ մտ
անիցէք յարքայու
թն երկնից:
Որ ոք խոնար
հեցուսցէ զանձն
իւր իբրեւ զմանուկս զայս
նա է մեծ յարքայու
թեան երկնից:
ՃԿԳ
Է
Եւ որ ընդունիցի մի
մանուկ մի այսպիսի
յանուն իմ զիս ընդունի:
Եւ որ գայթագղեց
ուցանէ զմի ի փոքրկանց

Մ ՃԿԲ — Մր ՂԵ — Ղ ՃԽ ՄԺԵ

Մ ՃԿԳ — Մր ՂԶ — Ղ ՃԻԷ

կանցս յայսցանէ ։
յիս հաւատան ազգեցոյ
լաւ էր նմա. եթէ կախի
ցի երկանաքար իշոյ ընդ պա
րանոց նորա. եւ ընկղ
մեսցի ի խորս ծովու։
Վայ աշխարհի ի գայ
թակղութեանց · բայց
վայ մարդոյն այնմիկ·
յորոյ ձեռն գայթակղու ՃԺա
թիւն ...
ՃԺԶ Է Եթէ ձեռն քո կամ
ոտն գայթակղեցուցա
նէ զքեզ. հատ զդա
եւ ընկեա ի քէն · լաւ է
քեզ միաձեռնի
կամ կաղ մտանել ի կեան
ս · քան թէ երկուս
ձեռս · եւ երկուս ոտս
ունել · եւ անկանել
ի հուրն յաւիտենա ՃԺԷ
կան Ժ

Եւ եթէ ակն քո գայ
թակղեցուցանէ զքեզ։
հան զդա եւ ընկեա
ի քէն · լաւ է քեզ
միականի մտանել ի
կեանս · քան թէ երկուս
աչս ունել եւ ան
կանել ի գեհեն
հրոյն ·
Զգոյշ լե
րուք մի արհամարհ
հիցէք զմի ի փոքր
կանցս յայսցանէ ·
ասեմ ձեզ · զի հրեշ
տակք նոցա յերկինս
հանապազ տեսանեն
զերեսս հօր իմոյ որ
յերկինս է · զի եկն
որդի մարդոյ կեցուցա
նել զկորուսեալն ·
Զինչ թուի ձեզ

(12)

Մ Մր
ՃԺԶ Ճ

Մ Մր
ՃԼա
ՃԼբ ՃԼէ ՃԼԸ

եթէ ումեք իցէ մարդոյ
հարիւր ոչխար. եւ մո
լորեսցի մի ի նոցանէ
ոչ թողուցու զինն
սուն եւ զինն ոչխարն
ի լերինս եւ երթայցէ
խնդրեսցէ զմոլորեա
լն. եւ եթէ լինիցի
գտանել զնա. ամէն
ասեմ ձեզ զի ուրախ
լինի ի վերայ նորա. ա
ռաւել քան ի վերայ
իննսուն եւ ինն
չմոլոր
ելոցն.
Այսպէս ոչ է կամք
առաջի Հօր ձերոյ որ յեր
կինսն է. եթէ կորիցէ
մի ի փոքրկանցս
յայսցանէ.
Եթէ մեղիցէ քեզ
եղբայր քո. երթ յան
դիմանեա զնա ի մէջ
քո եւ նորա միայն
եթէ լուիցէ քեզ.
շահեցար զեղբայր քո։
Ապա թէ ոչ լուիցէ
քեզ. առ ընդ քեզ մի
եւ կամ երկուս զի ի
բերանոյ երկուց կամ
երից վկայից հաստա
տեսցի ամենայն բան։
Ապա թէ նոցա ոչ լու
իցէ. եղիցի քեզ իբ
րեւ զհեթանոս եւ
զմաքսաւոր.
Ամէն ասեմ ձեզ.
զոր կապիցէք յերկ
րի եղիցի կապեալ
յերկինս. եւ զոր ար
ձակիցէք յերկրի ե
ղիցի արձակեալ յեր
կինս։

ճձդ [Դ]արձեալ առնեմ,
Ձեզ · եթէ երկնային
Ձեռն մատուցանեն
յերկիր · վասն այնր
նայելոյ · զի ոչ եւ
խոստովանեսցեն եղկելի
նորա ի հաւատս իմ եւ
ոչ յերկինս անէ:
[Ո]ւ ապրեցէն երկա
կամ երկիւղի ամենայն
յանուանէ · անօրէնս
իւր նորա:
ճձե [Ա]յնժամ մատեան
առնա ... եւ անէ
ամ · ըստ նոցա ... ամ
թէ մեղսեցէ եւ
բազմաց եւ ... ...
նմա մինչեւ յաւիտեան
անզամ:
[Ա]մ ... յա ... ոչ ա
ամ ... · թէ մինչեւ
յաւիտեան անզամ · այլ
մինչեւ յաւիտենից
նեկին եւ թէ:
ճձզ [Ա]մենայն ազգաց ...
ամենեցուն ամբարշտ
թէ երկնից ամենայն
զատոյն · որ ... եցաւ
հանդար ... ...
Ծառայից նորա:
[Ի]սկ եւ ... ամ
նոր · մատուցանէ առ
նա ... ...
[Ը]նդ ... ...
բանն ... եւ ...
ամ ... · հրամայ
եւ ... ...
նորա · եւ զինե նորա
եւ զօրութ... եւ զա ...
ոչ զինչեւ ունիցի · եւ
հաւատ ուղղանէ:
[Ա]նկեալ Ծառայի

երկիր պագանէր նմա և ասէր · երկայնամիտ լեր առ իս և զամենայն հատուսցից քեզ։

Գթացեալ տէր ծառային այնորիկ · արձակեաց զնա · և զփոխն եթող նմա ·

Ելեալ ծառայն եգիտ զմի ի ծառայակցացն իւրոց · որ պարտէր նմա հարիւր դահեկան · և կալեալ զնա խեղդէր և ասէր հատոյ ինձ զոր պարտիսդ ։

Անկեալ ծառայակիցն առ ոտս նորա · աղաչէր զնա և ասէր · երկայնամիտ լեր առ իս և հատուսցից քեզ։

Եւ նա ոչ կամէր · այլ չոգաւ արկ զնա ի բանտ · մինչև հատուսցէ զպարտսն։

Իբրև տեսին ծառայակիցքն նորա որ ինչ եղևն · տրտմեցան յոյժ · և եկեալ ցուցին տեառն իւրեանց զամենայն որ ինչ եղեն։

Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր և ասէ ծառայ չար զամենայն զպարտսն թողի քեզ · քանզի աղաչեցեր զիս · իսկ ոչ պարտ էր և քեզ ողորմել ծառայակցին քում որպէս և ես քեզ ողորմեցայ ։

Ի՛ · բարկութեան ազգին
Նորա · մատնեաց
զնա ի սահման · մեր
չէ համարեցաւ զանձն
նորին · զպարտուն
Ի՛ · որն այն և հալածէ
ալ յերկինս արարչէ
Ձեռք · եթէ ոչ թողու
ցուք խորհրդածելոց
եղբայր խոր ոմն խաղ
ակնածեալ ոք զայն
ցանկա Նորա :
Ի թղթոյն
կաթողիկեայ · յն
զմտաւ զպատուիրանս · մա
խնդրել խրատելեծ և
եկն խոնարհեցաւ հրեշտ
տակի յայտնեալ յար
մանաւանդ :
Ո՛ · գիտացին զՏէր ·
Նորա ծագեսցուք

բազ ունի · նա մեծ եղեաց
զԱստուած ամէն :
Ի՛ · Մարդոց եղ ան
նա փառաւորեցելն մա
Ձեռն զնա և առաքել ·
եթէ սրբոցերեկ ուրք
արձակել զկնին խորհրդոց
անմերժելիփառաւ :
Ա՛ · ստացողացն ...
Նոքա և այսք · չիցէ
ընթերցեալ ձեր · թէ
ոչ համարեաց ...
զանձն · արարեալ
... զնա և առէ
վասն ... թողցէ
այր ... և ...
թիւթէ զՀեր ...
րոյ · և ...
ներ · խնամ ... մի ·
Ի՛ · սրա ...
եկեղ · այլ մեծամեծ ...

[illegible]րդ [illegible]
[illegible] մեկ-
նելոյ:
[Ա]սէ ցնոսա յս. Մո-
վսէս վասն խստասր-
տութեան ձերոյ հրամայ-
եաց ձեզ արձակել
զկանայս ձեր. այլ ի սկ-
զբանէ ոչ էր այնպէս:
ձը Է [Բ]այց ասեմ ձեզ զի
ամենայն որ արձակէ
զկին իւր. եւ ոչ վասն
բանին պոռնկութեան. եւ
առնիցէ այլ. շնայ. եւ
որ զարձակեալն առնիցէ շնայ:
ձղ Է [Ա]սեն ցնա աշակերտքն
իւր. եթէ այդպէս
իցէ վնասակցել ընդ
կնոջ կին լաւ է չամուսնա-
նալ:
[Ն]ա ասէ ցնոսա

ոչ. ամենեքեան բաւա-
կան են այդմ բանի.
այլ որոց տուեալ է:
[Ե]ն ներքինիք որ
յորովայնէ մօր իւ-
րեանց ծնան այնպէս:
[Ե]ն ներքինիք որ
ի մարդկանէ եղեն
ներքինիք:
[Ե]ն ներքինիք որ
զանձինս իւրեանց ա-
րարին ներքինիս վասն
արքայութեան երկնից:
որ կարողն է տանել
տարցի:
[Յ]այնժամ մատու-
ցանէին մանկտի.
զի ձեռն դիցէ ի վերայ
նոցա եւ աղօթս ա-
րասցէ:
[Ե]ւ աշակերտքն նո-

Ասեն ցնա [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ արձակել [illegible]:

Մ [illegible] | Մր [illegible] | Ղ [illegible] | [illegible]

քն սաստէին նոցա ։
Ասէ յս ․ Թոյլ տուք
մանկտւոյդ ․ եւ մի ար
գելուք զդոսա գալ
առ իս ․ զի այդպիսեաց
եացն է արքայութի
երկնից ։
Եդեալ ձեռս ի
վերայ նոցա գնա
ց անտի ։
․ ահա ոմն
մատուցեալ
ասէ ցնա ․ վարդա
պետ բարի ․ զինչ բա
րի գործեցից զի ու
նիցիմ զկեանսն
յաւիտենականս ։
Յս ասէ ցնա զի
հարցանես զիս զբա
րոյ ․ մի է բարի ։
Թէ կամիս ի կեանսն

յաւիտենականս մտ
անել ։ պահեա զպա
ս տուիրանսն ։
Ասէ ցնա զոր ։
Ասէ ցնա յս զմի
սպանաներ ․ եւ մի
շնար ․ եւ մի գողանար
եւ մի սուտ վկայեր
պատուեա զհայր
եւ զմայր եւ սիրեսցես
զընկերն քո իբրեւ զանձն
քո ։
Ասէ ցնա պատանի
նին զայդ ամենայն պա
հեցի ի մանկութենէ
իմմէ ․ զինչ եւս
պակասիցեմ ։
Ասէ ցնա յս ․ եթէ
կամիս կատարեալ լի
նել երթ վաճառեա
զինչս քո եւ տուր աղ

[illegible] Եւ ամենեքեան
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Ամենայն որ թո-
ղցէ զտունս · կամ
զեղբարս · կամ զքո-
յրս · կամ զհայր ·
կամ զմայր · կամ զկ-
կին · կամ զորդիս :
կամ զագարակս վա-
սն անուան իմոյ : Հա-
րիւրապատիկ առցէ ·
և զկեանսն յաւիտե-
նականս ժառանգես-
ցէ ·

Բազումք եղիցին
առաջինք յետինք
և յետինք առաջինք ·

Նման է ար-
քայութի երկնից
առն տանուտեառն ·
որ ել ընդ առաւօ-
տս · վարձել զմշա-
մշակս յայգի իւր ·

և արկ վարձս մշակացն
առ օրն դահեկան
մի · և առաքեաց զն-
ոսա յայգի իւր ·

Ելեալ զերրորդ
ժամու · ետես այլս
զի կային պարապք ·
ասէ ցնոսա · Եր
թայք և դուք յայգի
իմ և որ ինչ արժան է
տաց ձեզ · չոգան
նոքա ·

Դարձեալ ելեալ
զվեցժամու · և զինն
ժամու · արար նոյն
պէս ·

Զմետասաներորդ
ժամու · ելեալ ե-
գիտ այլս զի կային
դատարկ հրապարա-
կաւ · և ասէ ցնոսա

ընկեցին կայք ասա
ղաւարս ուտեմ ցորեկ զա
ստուածք:
[illegible]սեւցին զկոյս
զէ կայ ասպնեղ է
վարձու:
[illegible]ակ զեօսա · եր
Թագ[illegible] եղբօր յայտնեն
եւ · եւ որ ինչ պարտական
ամենայն մարդոյ:
[illegible]երբեմն երեկոյեան:
աւէ [illegible] · զգա
[illegible] [illegible]
չէ[illegible] [illegible]: եւ [illegible]
[illegible] վարձու · [illegible]
[illegible] [illegible]
չէ [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] · եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]:

[illegible]եւս աստուածութեն
հանգուցելոց թագաւ
լինիչ ամենայնին:
ամեն մեր մեղաւորէ
կան · եւ ձայն
[illegible]րկնաւորն · որը
[illegible] [illegible]
[illegible] · եւ ամենայն
Թէ [illegible] յաւիտեանս
[illegible] զօր [illegible] · եւ
հաստատունին մեզ
ամենայն [illegible]:
ուղղափառութեան
ամենայն բարեձայն եւ
ըղձալոյթ:
[illegible]ա պատ ամէնա
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible]

դաղենացւոյ։ յոր
մէ հանեալ էր զեւթն
դեւսն։ եւ նա չոգաւ պատ
մեաց այնոցիկ որ ընդ
նմա լեալ էին. որ սգային
եւ լային։ եւ նոքա իբրեւ
լուան եթէ կենդանի է
եւ երեւեցաւ նմա

Ի Յետ այսորիկ երկուց
ի նոցանէ որ գնային
յագարակ երեւեցաւ
այլով կերպարանաւ։
եւ նոքա չոգան
պատմեցին այլոց
եւ ոչ նոցա

ԲԵ ԵՐԵՒԵՑԱՆԷ
ՅԻՍՈՒՍ ԱՇԱԿԵՐ

Յետոյ մետասանից բազ
մելոց երեւեցաւ եւ նա
խատեաց զթերահաւա
տութիւն նոցա եւ

զխստասրտութիւն զի որոց
տեսին զնա յարուցեալ
ոչ հաւատացին։ Եւ ասէ
ցնոսա երթայք յաշխարհ
ամենայն եւ քարոզեցէք
զաւետարանն ամենայն
արարածոց։ որ հաւատայ
եւ մկրտի կեցցէ։ եւ
որ ոչ հաւատայ դատապարտեսցի

[illegible]

Յ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զինուա ցնծ աղ ա էր .
կա աստուածորդեամ , մե
ընդ աշխ մերում մե
և մի ընդ աշահեկէ
յարութեանդ քում : ծա
սուրբ սրբարանի
Եկայք և տեսէք , ոչ
զծածկեալ զհոգին ինչ
ընդ : կարեմք զմ
այն . զհրաշալին զոր
եարժանեցոյց մեզ , կամ
զմխիթարութին . զորես
միջնորդութեամբ . միջոր
սեն ցնծ կարող
եմք
սէ ցնծա . յն .
ընդարձակին նմ ընդի
ցեւ . և ընդմխիթարութի
ևն զորես միջնոր
դաւ . միջնորդէ
բազմանավ յանծնել

ընդ աշխ մե , և ընդ ա-
հեկեղեմ մե , հզեմ
սուրբ : պայծառ սա
եալք եհասուցէ խմեք
և լուսոյ զայն
սասանեցն . ըստ ըստ
ցան խմբեալ եկեղեցն
եկեղեցն
կոչեաց ըզ
նոսա . առ իւրն և
առէ
Խառնէ զի խնամք
աշխարհ անբեն
նոցա , և մի ծածկեծին
ծնեալ նոցա
Հայր ապեա կայեէ
և նշխարան մեզ
Ա արկանեցն
եմեսյ մի ծնեալ ,
եղեալ եմ անապ սա
նեա . և որկանեցն

մ մր ղ
մզ ծմզ մհ

ի ձէնջ առաջին լինել.
եղիցի ամենեցուն
ծառայ:

ՃԻ
Է
Որպէս որդի մար
դոյ. ոչ եկն սպասաւոր
ել. այլ սպասաւորել.
եւ տալ զանձն իւր
փրկանս փոխա
նակ բազմաց:

ՃԻ
Ե
Ւ գան յերիքով
նորա յերիքո
վէ: աշակերտօքն հանդերձ
ժողովրդովք
բազմօք:
Որդին տիմէի կոյր եւ
կոյր նստէր առ ճանա
պարհաւ մուրայր:
Իբրեւ լուաւ եթէ յս
նազովրեցի է. աղաղա
կեաց եւ ասէ. ողոր
մեա ինձ յս որդի
դաւթի: եւ սաստէին
բազումք նմա
զի լռեսցէ:
Նա առաւել եւս ա
ղաղակէր եւ ա
սէր. որդի դաւթի:
Եւ դադարեալ յս. կո
չեաց զնա եւ ասէ
զինչ կամիս զի արա
րից քեզ:
Ասէ ցնա. ռա
բբունի զի տեսից:
Եւ ասէ ցնա յս.
երթ հաւատք քո կեցուցին զքեզ:
Եւ վաղվաղակի
ետես. եւ երթայր զհետ
նորա:

ՃԻԲ
Է
Եւ իբրեւ մերձեցան
յերուսաղէմ...

Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ	Մր	Ղ

Ձիթենեաց։
Յայն ժամ յս առ
աքեաց երկուս
յաշակերտացն իւ ՄԵ / Է
րոց. եւ ասէ ցնոսա։
երթայք ի գեւղն որ
առաջի ձեր է. եւ
անդ գտանիցէք էշ
կապեալ եւ յաւանակ ՄԶ / Ա
ընդ նմա. լուծէք եւ
ածէք ինձ. եւ եթէ
ոք ասիցէ ինչ ձեզ. ա-
սասջիք. եթէ տեառն
ըն նոցա պիտոյ են.
եւ վաղվաղակի ա-
ռաքէ զնոսա.
ՄԷ Այս ամենայն
եղեւ. զի լցցի բան
մարգարէին որ ասէ.
ասացէք դստերն
սիոնի. ահա թա
գաւոր քո գայ քեզ
Հեզ. եւ Հեծեալ յէշ.
եւ յաւանակ իշոյ
Գնացեալ աշակերտ
քն եւ արարին որ
պէս Հրամայեաց նո
ցա յս. եւ ածին զէշն
եւ զյաւանակն.
Եւ արկին զհանդեր
ձս. եւ նստաւ ի
վերայ նոցա.
Բազում ժողովուրդ
եանն տարածանէ
ին զհանդերձս իւ
րեանց ի ճանապար
Հին.
Եւ այլք հատանէ
ին ոստս ի ծառոց.
եւ տարածանէին ի
ճանապարհին.
Եւ ժողովուրդքն որ

Մ
ՄԵ

Մ
ՄԶ
ՄԷ

ումին եւ զկնի եր
թային · աղաղակեին
և ասէին · ովսան
նա որդի դաւթի · օր
հնեալ որ գայ յա
նուն տն · ովսան
նայ ի բարձունս ·
ՄԼ Ը Եւ ի մտանել նորա
յԵրուսաղէմ · դղրդեցաւ
քաղաքն ամենայն ·
և ասէ · ո՞վ է սա ·
Եւ ժողովուրդքն ասէին ·
սա է մարգարէն յս
որ ի նազարեթէ գա
լիլէ ացւոց ·
ՄԽա Եւ եմուտ յս ի տա
ճարն · և եհան ար
տաքս զամենեսեան
որ վաճառէին և գնէ
ին ի տաճարին ·
և զսեղանս հատա

վաճառացն կործա
նեաց · և զաթոռս
աղաւնեվաճառաց
ընկէց · ասէ ցնոսա ·
գրեալ է տուն իմ
տուն աղօթից կո
չեսցի · և դուք ա
րարէք զդա այրս
աւազակաց ·
ՄԽ Է Եւ մատեան առ
նա կոյրք · և կաղք
ի տաճարին · և բժշ
կեաց զնոսա ·
ՄԽԲ Իբրև տեսին քա
հանայապետքն
և դպիրքն զսքան
չելիսն զոր արար ·
և զմանկունսն որ ա
ղաղակէին ի տա
ճարին · և ասէին ·
ովսաննայ որդւոյ

Մ ՃԺ Լ Ն Մ Չ
ՄԼ ՄԽԷ ՄԽԷ
ՄԽա ՃԽա ՄԼա Եա ՄԽԴ ՄԽԵ

դաւթի · բարկացան ·
Եւ ասեն ցնա · լսե՞ս
զինչ ասեն դոքա ·
ւ ասէ ցնոսա յս ·
այո · չիցէ ընթեր
ցեալ ձեր · եթէ ի բե
րանոյ տղայոց ստն
դիացաց հաստատե
ցեր զօրհնութիւն ·
ւ թողեալ զնոսա
ել արտաքս ի քաղա
քէն ի բեթանիա · եւ
անդ ագաւ ·
ընդ առաւօտն
մինչդեռ դառնայր
ի քաղաքն · քաղցեաւ ·
Եւ տեսեալ թզենի մի
առ ճանապարհաւ
եկն առ նա · եւ ոչ
ինչ եգիտ ի նմա · բայ
ց միայն տերեւ ·

ասէ ցնա · մի
այսուհետեւ ի քէն
պտուղ եղիցի յաւիտեան ·
ւ վաղվաղակի չորա
ցաւ թզենին ·
Եւ տեսեալ աշա
կերտացն զարմացան ·
Եւ ասեն · եթէ զիարդ
վաղ վաղ ակի չորացաւ
թզենին ·
պատասխանի ետ յս
Եւ ասէ ցնոսա · ամէն
ասեմ ձեզ · եթէ ու
նիցիք հաւատս · եւ ոչ
երկմտիցիք · ոչ մի
այն թզենւոյս առնի
ցէք · այլ թէ լերինդ
այդմիկ ասիցէք · բար
ձիր · եւ անկիր ի ծով ·
եղիցի ·
զամենայն ինչ

զոր եւ խնդրիցէք յա-
ղօթս հաւատով
առնուցուք:

ՃԺԵ / Զ Եւ իբրեւ եկն ի տա-
ճարն. մատեան առ
նա մինչդեռ ուսուցա-
նէր. քահանայա-
պետքն. եւ ծերք ժո-
ղովրդեանն եւ ասեն.
որով իշխանութեամբ առ-
նես զայդ: եւ ո՞ ետ
քեզ իշխանութիւնդ
զայդ:

Պատասխանի ետ յս
եւ ասէ ցնոսա.
Հարցից եւ ես ձեզ
բան մի. զոր եթէ ա-
սիցէք ինձ. եւ ես
ձեզ ասացից որով
իշխանութեամբ առնեմ
զայս:

Մկրտութիւնն յովհա-
ննու ուստի էր.
յերկնից թէ ի մարդ-
կանէ:

Եւ նոքա խորհէին
ընդ միմեանս. եւ ասէին.
եթէ ասասցուք յերկնից.
ասէ ցմեզ. եւ ընդէր
ոչ հաւատացէք
նմա: եւ եթէ ասասցուք
ի մարդկանէ. երկն-
չիմք ի ժողովրդե-
նէն. զի ամենեքեան
զյովհաննէս իբրեւ
զմարգարէ ունէին:

Պատասխանի ետուն յ
սի եւ ասեն. ոչ գի-
տեմք:

Ասէ ցնոսա եւ նա.
եւ ոչ ես ասեմ ձեզ ո-
րով իշխանութեամբ առ

ՃԺԵ

նեմ զայս ։
Այգ զհետ ուրաւթեան
Հօր ։ ամն միշտ եւ են
երկրաւորք ։ եւ մա
տուցեալ առաջին
անէ ։ որպէս եւ երթ
պտուղ զործեա
յարուցեալն ։
Աղքատ ամենայնի
եւ եւ անէ ։ երթամ
առ ։ եւ ոչ շողա ։
Յետ եւ առ
մեւն ։ եւ ասէ ծնգիւ
Աղքատ ամենայնի
եւ, եւ անէ ։ ոչ կամիմ,
բայց յեսոյ զզենում
եւ ։ զատ յայգին ։
Ըստ երկրոցն
առաջ զկամս Հայրն ։
Մէն յետին ։
Ակ ցնորս յու ։

անկեն առնեմ Հօր ։
զնմա բաժին ։ եւ
պատուիրէ ։ յառաջ
ցնին բանն զՀօր յար
քայութեն երկնից ։
Ի նեկն յամենեա
Ձեռն ապա Հասար
զատ ութե ։ եւ ոչ
Հաս ամն այ ցնիղելա ։
եւ ձայն առ որք եւ պա
տերէ Հաւատա այդն
նմա ։ եւ զոր բան
սէր եւ ոչ զզենու
բար ։ յետոյ Հասա
նա նմա ։
Մասն ով
ա
բար ։ այր մեր
ամէն ուրէր ։ որպէս
կեաց այգն ։ եւ ցան
զամ պատանեաց եղ

նա ։ եւ փորեաց ի ն
մա Հնձան եւ շինեաց
աշտարակ. եւ ետ ըզնա
ցմշակս. եւ գնաց ի
տար աշխարհ ։
Իբրեւ մերձեցաւ
ժամանակ պտղոց.
առաքեաց զծա
ռայս իւր առ մշակսն.
առնուլ զպտուղս
նորա. եւ կալեալ մշ
շակացն զծառայսն
նորա. զոմն տան
ջեցին. եւ զոմն սպա
նին. զոմն քարկո
ծեցին.
Դարձեալ առա-
քեաց այլ ծառայս
բազումս քան զառա
ջինսն. եւ արարին նո
ցա նոյն պէս.

Յետոյ առաքեաց
առ նոսա զորդի իւր.
եւ ասէ. Թերեւս ա
մաչեսցեն յորդւոյ
աստի իմմէ ։
Եւ մշակքն իբրեւ
տեսին զորդին. ա
սեն ընդ միմեանս. Սա է
ժառանգն. եկայք
սպանցուք զդա. եւ
կալցուք զժառանգ
ութիւն դորա ։
Եւ կալեալ Հանին
զնա արտաքս քան
զայգին. եւ սպանին ։
Արդ յորժամ ե
կեսցէ. տէր այգւոյն.
զինչ արասցէ մշա
կացն այնոցիկ ։
Ասեն ցնա. Ըզ
չարսն, չարաչար կորուս

ցէ․ և զպտղն տացէ
այր ոց․ մեղայց․ տէր
տացէ նմա զպտուղ
խնամոյ երեսաց:
ակէ ցնծաս իր․
չեցէ ընթացեալ ձեր
երեկոս զմէջ ձեռ զտրա
նաւորդեցին ձեռնադ ի
նոա եղև զղուխն ան
գետն: խոնէ եղև
այս․ և եք զքանձէրն
յաշս մեր:
ասմն այսորիկ ա տեա
ամ ձեռ․ զերբալ
ցի իձեռն սրբոյն
թիւնդ․ և տացի
ազգի տասնեցէ
զպտուղս նորա:
Լոյսանեցի մեծ
մեծիս այսօրիկ ձեր
եւցի․ և յոյոց մեծայ

ակեցի հաւատացէք զնա:
Բրկեալ ան․ քահա
նայ ապաւինին․ և շր
պետք․ և փառքնե
ցեր զասածս նորա․
զփառացն թէ․ փան
նոյս ատայ: և խնդ
րեն զնա ուխտ:
բայց եղկեան խմող
վառացն․ քանզի եր
ընդ քահա զարդէ ա
նէ նորայ:
ազնէն
պասատաներ անէն
Եռ յո․ աս ակայ
և ասէ ցնա․ ա
մանեց ա աղքայ
ռեթի երկնից․ ամն
թագաւորի․ որպէս
բար հարսանիս որ
ոգեր ում:

[illegible]

[Ե]ւ առաքեաց ըզ
ծառայսն իւր կոչել
զհրաւիրեալսն ի
հարսանիսն, եւ ոչ կա
մէին գալ.

[Դ]արձեալ առաք
եաց այլ ծառայս,
եւ ասէ. Ասացէք հը
րաւիրելոցն. ահա
ւասիկ զճաշ իմ պատ
րաստեցի. զուա
րակք զենեալ են.
եւ ամենայն ինչ պատ
րաստ է, եկայք ի
հարսանիսն.

[Ն]ոքա յանփոյթ արար
եալ գնացին. ոմն
յագարակն իւր. եւ ոմն
ի վաճառ իւր.

[Ե]ւ այլքն կալան
ըզծառայսն նորա
թշնամանեցին. եւ
[ս]պանին.

[Ի]սկ թագաւորն
իբրեւ լուաւ, բար
կացաւ. եւ առաքեաց
զզաւրս իւր եւ սա
տակեաց զսպանող
սն զայնոսիկ. եւ
զքաղաքն նոցա
այրեաց.

[Յ]այնժամ ասէ
ցծառայսն իւր. Հար
սանիքս պատրաստ
են. եւ հրաւիրեալ
քն չէին արժանի.

[Ե]րթայք յելս ելի
ցս ճանապարհացն
եւ զորս միանգամ գը
տանիցէք կոչեցէք
ի հարսանիս.

[Ե]լեալ ծառայքն

պարհն. ժողովեցին
զամենեսեան զորս
գտին. զչարս եւ զբ
արիս. եւ լցան
հարսանիքն բազ
մականօք.
Եւ մտեալ թագա
ւորն հայեցեալ ընդ
բազմականսն.
ետես անդ այր մի
որ ոչ էր զգեցեալ
հանդերձ հարսա
նեաց. եւ ասէ ցնա.
ընկեր. զիարդ մտ
եր այսր. զի ոչ ու
նէիր հանդերձ
հարսանեաց. եւ
նա պապանձեցաւ.
Յայնժամ թագա
ւորն ասէ. ցպաշ
տօնեայսն կապեցէք

զդորա. զոտս եւ զձ
եռս. եւ հանէք
զդա ի խաւարն ար
տաքին. անդ եղիցի
լալ եւ կրճել ատա
մանց.
Բազումք են կո
չեցեալք. եւ սա
կաւք ընտրե
ալք.
Յայնժամ գնա
ցեալ փա
րիսեցիքն. առին
խորհուրդ ընդ միմեանս.
թէ որպէս որսայցեն
նմա որոգայթ բա
նիւ.
Եւ առաքեն առնա
զաշակերտսն իւրեա
նց հերովդիանոս
օքն հանդերձ.

Ժ
ճիը

Ժ ճկ ձէ ճկգ

եւ ասեն․ փառք ա
մէն։ զխաւսեսջ զե
ճշմարտես. եւ զճա
նապարհն. ճշմար
տութե ասացող ա
նես․ եւ ոչ է ընդ փոխ
զաւրէնս. եւ ոչ հայցես
յերկրս մարդոյ
այրոյ ասաց. մեղ․ ասա
ան հայրն սուրբ կայ
ւեր․ Թէ ոչ․ զԿենդ
Թան․ երկ․
Խաւսեցի ընդ զբոսա
ճանճ ութեան նոյա
եւ ասէ․ զի փոխեալ
զխոկեցման ողջ․ ցա
ցէ ինձ զքահանայն
Հարկին․
Ոմն ա կողմն նը
մա ղահեկան մի․
Ասէ ցնոսա յն․

Ըստ է դառանկերայս
կամ զեր․
Ահա յեա կայսեր․
Այն ժամանակ զն
նառ յն․ եղեւ ով
առաք ընդ կայսեր քն
կայսեր․ եւ զմիտս
բոլորենն․ զայր
մայրն․ եւ Թաղեն
զնա եւ զմանկն․
Այնժամ ասէ մա
տեանն առ մարդ
կեցեալ․ որպէս է
Թէ չէ ըստ ժամանակ
Հարցին զնա եւ ասեն
փառաւորեսցէ․ մեկնեն
ասաց է Թէ՛ զմեղս
նշանն անդ․ ասաց
ցէ զհերն ղանս էղ․
ըստերեւ․ եւ յարուցէ
զաւակ եղբաւր կայնեն

Եւ աւանդեց եւ ...
բազում ... · ...
... · եւ մեռ
աւ · եւ զինչ ...
[illegible]

[illegible]

Եւ եհարց միանգամ ի
նոցանէ զնա փորձէ
լով եւ ասէ. վարդա
պետ. որ պատուիրանն
մեծ է յօրէնս.

Յս ասէ ցնա. սի
րեսցես զտր ած քո
յամենայն սրտէ քում
մէ. եւ յամենայն անձ
նէ քումմէ. եւ յամե
նայն մտաց քոց.
այս է մեծ եւ առաջին
պատուիրան.

Եւ երկրորդ նման
սմին. սիրեսցես զըն
կեր քո իբրեւ զանձն քո.

Յայս երկուս պա
տուիրանս, ամենայն
օրէնքն եւ մարգարէ
քն կախեալ կան.

ՃԼԵ
Է

Ժողովեցելոց փարիսե
ցւոցն. եհարց
ցնոսա յս եւ ասէ.
զինչ թուի ձեզ վասն
քի. որո՞ որդի է.
ասեն ցնա դաւթի.

Ասէ ցնոսա յս.
իսկ արդ զիա՞րդ դաւիթ
հոգւովն կոչէ զնա
տր. եւ ասէ. ասաց
տր ցտր իմ. նիստ
ընդ աջմէ իմմէ. մին
չեւ եդից զթշնամիս քո
պատուանդան ոտից քոց

Իսկ եթէ դաւիթ
զնա տր կոչէ. զիա՞րդ
որդի նորա իցէ.

ՃԼԶ
Է

Եւ ոչ ոք կարէր տալ
նմա պատասխանի
բան մի. եւ ոչ իշխեաց
յայնմ հետէ հարցա
նել զնա այլ ինչ.

Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր	Ղ
ՃԼԵ	ՃԿԹ	ՃԽԵ	ՃԼԶ	ՃԾԵ	ՃԽԶ

Յայն ժամանա
կի խաւսեցաւ Յս
ժողովրդեանն
եւ ընդ աշակերտսն իւր
եւ ասէ:

Յաթոռն Մովսէսի
նստան դպիրքն եւ
փարիսեցիք. զա
մենայն ինչ զոր աս
ացեն ձեզ. առնիջիք
եւ պահեսջիք. բայց
ըստ գործոց նոցա
մի առնիցէք. զի ասեն
եւ ոչ առնեն:

մլը Է Կապեն բեռինս
ծանունս եւ դժուար
ակիրս. եւ դնեն ի վե
րայ ուսոց մարդկան:
եւ մատամբ իւրեանց
ոչ կամին շարժել զնոսա:

մլթ Է Զամենայն. զգոր
ծս իւրեանց առնեն
ի ցոյց մարդկան:
Լայնեն զգրապա
նս իւրեանց, եւ եր
կայնեն զքղանցս
հանդերձից:
Սիրեն զնախա
գահս յընթրիս. եւ
զնախաթոռս ի ժո
ղովուրդս. եւ զողջոյնս.
ի հրապարակս. եւ կո
չել ի մարդկանէ.
ռաբբի ռաբբի:

մխ Այլ դուք մի կոչիք
վարդապետս.
զի մի է ձեր ուսուցիչ
եւ ամենեքեան դուք եղբարք
էք:
Եւ հայր մի կոչէք
ձեզ յերկրի. զի ձեր
մի է հայր երկնաւորն.

մ մլը
ղ ծա
Լ ԺԹ
ԺԵ մլու
մլ
մ մլ

Մի՛ կոչիցէք ու
սուցիչ· զի ուսու
ցիչ ձեր մի է:
Մեծն ի ձէնջ՝ ե
ղիցի ձեր սպասաւոր:
Որ բարձր առնիցէ
զանձն իւր՝ խո
նարհեսցի· և որ խո
նարհեցուցանէ
զանձն բարձրասցի:
Վայ ձեզ դպրաց
և փարիսեցւոց կեղ
ծաւորաց· զի փակէք
զարքայութի երկնից
առաջի մարդկան· դուք
ոչ մտանէք· և որոց
մտանեն՝ չտայք
թողուլ մտանել:
Վայ ձեզ դպրաց
և փարիսեցւոց կեղ
ծաւորաց· զի շրջիք
ընդ ծով և ընդ ցա
մաք· առնել եկամու
տ մի· և յորժամ լինիցի·
առնէք զնա որդի
գեհենի կրկին ևս
քան զձեզ:
Վայ ձեզ առաջնոր
դք կոյրք· զի ասէք·
որ երդնու ի տաճարն·
չէ ինչ· բայց որ երդ
նու յոսկին տաճա
րին պարտական է:
Յիմարք և կոյրք·
զինչ մեծ է· ոսկին
եթէ տաճարն որ սր
բէ զոսկին:
Եւ որ երդնու ի սե
ղանն՝ չէ ինչ· բայց
որ երդնու ի պատա
րագն որ ի վերայ նորա
է՝ պարտական է:

Խնկով և կնքով ։
զմեծ մեծ ․ պատա
րագին երեկոյին
որ արդ է կատարումն ։
Մի որ երևեցար խնկո
ւռն ․ երկնային
և յամենայն արարչու
թեան ։
Սուրբ որ երևեցար հա
մօր ․ երկնայնոյ
և երկրաւորին գործոց ։
Սուրբ որ երևեցար յեր
կինս ․ երևեցար յա
ռաջ ․ և յաւիտեա
նաւոր հրեշտակաց
Ով ձեռն տուող
և փառաբանաւորող կեց
ծառայից ․ զհետ
աւետարանէ պատճառ
ոչ և գանձէք ։
և ըմբռնի ․ և բարձրա
զծածկեալ ծածկեալ ու
ըմբռնեցին ․ զդատաս
տան ․ և զառաջին
և զհաստատ ։
Այս արդ մտեալ
նեղ ․ և զայն չորից
ուրախ ․ ընդ ձեզ
որ զմեզ կենաց
և զարդարանս անհեղ ։
Ով ձեռն տուող
և փառաբանաւորող կեց
ծառայից ․ զհետևեալ
զառաջաւորեալս բարձրեալս ․
և վերատեսակս ․ և
ննջեցեալս յարեւ
տանս ․ և ան
կեան նորա ։
Արդ նայեցեալ կայր առ
քեզ հատն զեկն
քեզ բարձրեալս ․ և
աստուածս ․ զի

ղիցին և արտաքինն
նոցա սուրբ։

ՄԼԵ Վայ ձեզ դպիրք և
և փարիսեցւոցդ կեղ
ծաւորաց, զի նման
նիք գերեզմանաց
բռելոց, որ արտաքս
քոյ երևին գեղեց
կք, և ներքոյ լի են
ոսկերաւք մեռելոց
և ամենայն պղծու
թեամբ։

Այդպէս և դուք
արտաքուստ երևիք
մարդկան արդարք
և ներքոյ լի էք կեղ
ծաւորութեամբ և ա
նօրէնութեամբ։

ՄԼԶ Վայ ձեզ դպիրք
և փարիսեցիք կեղ
ծաւորք, զի շինէք

ըզ շիրիմս մարգարէ
իցն, և զարդարէք զգե
րեզմանս արդա
րոց։ և ասէք եթէ
էաք յաւուրս հար
ցըն մերոց, ոչ հա
ղորդ էաք արեան
մարգարէիցն։ Ապա
ուրեմն վկայէք
զանձանց, եթէ որ
դիք էք այնոցիկ որ
կոտորեցին զմարգարէ
եան։

ՄԼԷ Եւ դուք լցէք
զչափ հարցն ձերոց։

ՄԼԸ Օձք ծնունդք
իժից, զիարդ փախի
չիք ի դատաս
տանէ գեհենին։

ՄԼԹ Վասն այսորիկ
ահա ես առաքեմ

Ժ Դ
ՄԼԵ ՃԽԸ
ՄԼԶ ՃԽԹ

Ժ Դ
ՄԼԵ
ՄԼԶ
ՄԼԸ ՃԾԱ

քեմ առ ձեզ մարգա֊
րէս. եւ իմաստունս. Մլա / Ե
եւ դպիրս. եւ ի նոցան
է սպանանիցէք եւ ի
խաչ հանիցէք. եւ ի
նոցանէ տանջիցէք
ի ժողովուրդս ձեր
եւ հալածիցէք ի
քաղաքէ ի քաղաք.
որպէս զի եկեսցէ ի
վերայ ձեր ամենայն
արիւն արդար հեղե֊
ալ յերկրի. յարե֊
նէն աբելի արդարոյ
մինչեւ յարիւն զա֊
քարիայ. որդւոյ բա֊
րաքեայ. զոր սպա֊
նէք ընդ մէջ տաճա֊
րին եւ սեղանոյ.
Ամէն ասեմ ձեզ Մւբ / Ժ
եկեսցէ այս ամենայն
ի վերայ ազգիս այսորիկ.
Երմ, Երմ. որ կո֊
տորես զմարգարէսն,
եւ քարկոծես զառա֊
քեալսն առ քեզ.
քանիցս անգամ կամե֊
ցայ ժողովել զորդիս
քո զոր աւրին֊
ակ ժողովէ հաւ զ
ձագս իւր ընդ թեւովք.
եւ ոչ կամեցարուք.
ահա թողեալ լիցի
տունդ ձեր աւերակ.
Այլ ասեմ ձեզ.
Թէ ոչ եւս տեսանիցէք
զիս յայսմ հետէ.
մինչեւ ասիցէք. աւրհ֊
նեալ եկեալն յանուն
տն ::
Եւ ելեալ յս
ի տաճարէն

Մ	Մր	Ղ
Մկա	–	Ճկե
Մկր	Ճէ	Ճէ Մհր
	Ճը	Ճկթ

ճարէն գնայր։ Եւ մա
տեան աշակերտքն
ցուցանել նմա զշէն
ուածս տաճարին։

Նա պատասխանի
ետ և ասէ ցնոսա։
տեսանէք զայս ա
մենայն։ ամէն ասեմ
ձեզ։ ոչ մնասցէ աստ
քար ի քարի վերայ
որ ոչ քակեսցի։

Մինչդեռ նստէր
ի լերինն ձիթե
նեաց։ մատեան առ
նա աշակերտքն առ
անձինն և ասեն։ ա
սա մեզ։ երբ լինիցի
այդ։ և կամ զինչ նշ
ան իցէ քոյ գալըս
տեանն։ և կատարածի
աշխարհիս։

Ապա պատասխանի
ետ Յս և ասէ ցնոսա։
զգոյշ լերուք։ գու
ցէ ոք զձեզ մոլորես
ցէ։ զի բազումք եկես
ցեն յանուն իմ և ասի
ցեն թէ ես եմ Քս։ և
զբազումս մոլորեցու
ցանիցեն։

Լուիցէք պատե
րազմունս և համբաւս
պատերազմաց։ զգո
յշ լերուք։ մի խռո
վիցիք։ զի պարտ է
լինել այդմ ամենայ
նի։ այլ չև է կատա
րած։

Յարիցէ ազգ
յազգի վերայ։ և թա
գաւորութիւն ի թա
գաւորութեան։

Եւեղիցին. սովք և սո-
վածութիւնք: Եւ սա-
սանութիւնք. ի տեղիս
տեղիս. սակայն և
այս ամենայն սկիզբն
երկանց.
Յայնժամ մատ-
նեսցեն զձեզ ի նեղու-
թիւնս. և սպանանի-
ցեն զձեզ. և եղիջիք
ատելիք յամե-
նայն ազգաց. վասն
անուան իմոյ.
Յայնժամ գայ-
թակղեսցին բազու-
մք. և զմիմեանս
մատնեսցեն. և ատես-
ցեն զմիմեանս.
Եւ բազում սուտ
մարգարէք յարիցեն.
և զբազումս մոլորեց-
ուսցեն:
Եւ վասն բազմանալ-
ոյ անօրէնութեան
ցամաքեսցի սէր բազ-
մաց:
Այլ որ համբերես-
ցէ ի սպառ նա կեցցէ.
Եւ քարոզեսցի աւե-
տարանս արքայութ-
եան ընդ ամենայն տիեզերս
ի վկայութիւն ամենայն
հեթանոսաց. և ապա
եկեսցէ կատարած:
Յորժամ տե-
սանիցէք զպղծութի-
ւն աւերածոյն. որ ասա-
ցեալն է ի ձեռն դանի-
էլի մարգարէի. զի
կացցէ ի տեղւոջ սր-
բութ[եան]. որ ընթեռնուն
իմասցէ.

այս ժամու հրե
աստուածեցին վասն
ցեն կենդանի .
ապիստանան կայ
ցէ մի եկեղցէ առնուլ
ենոյ խնամեն երկի .
առ յանուն ելցէ .
մի դառնասցէ յետս .
ամենայն զհոգևորս :
ապա փրկեցէ զմ
զերծեալ . և ապրեցաւ
ազգ յարութիւն յայ
նոցին :
արմնաթա կայ կէ
զենս ընկեցի վասնն
մեծ ձեռ և ձեռագիր
և մի ... աւթա
և ելցէ յայտնեալ
նեղութեան մեծ . որ
ապա ոչ և և նեղ
բանն առաջածող

աշխարհ հեծեծելեցայ
ժմ . և ոչ այլ ... եցի
ձեռն ոչ ... կայ
ձեռն առաքելոց այս
զիկ . ոչ ապրելոց ամե
նայն մարմին : բայց
վասն ընտրեալ այն . կա
ձեռցեն առաքելոց
այնպէս :
այս ժամ երեկոյ
ամեցէ ձեռս . ահաւոր
մեկնեալ ...
... . մի հաստատ
ցէ
եկեղեցին ...
զ... և ...
ժամ ... . և այ
ցն ... մեծ
մեծ և ...
միշտ ...
նեղ թէ հ...

մ Տր վ
... ...
... ...
... ...
... ...

մ
... ... վ
... ...
... ...
...
...

և զընտրեալսն · ա–
հա յառաջագոյն
ասացի ձեզ։
ՄԽԵ / Է Ապա՛ թէ ասիցեն
ձեզ· ահաւասիկ
յանապատի է· մի ե–
լանիցէք · և թէ ա–
հայ յշտեմարանս
մի՛ հաւատայցէք·
ՄԽԶ / Է Որպէս փայլակն
որ ելանէ յարևելից·
և երևի մինչև յարև–
մուտս · այնպէս եղի–
ցի և գալուստ որդ–
ւոյ մարդոյ։
ՄԽԷ / Է Ուր դիակն իցէ
անդ ժողովեսցին
արծուիք ·
ՄԽԸ / Ա Վաղվաղակի յետ
նեղութեան աւուր
ցն այնոցիկ · արե

գակն խաւարեսցի·
և լուսինն ոչ տացէ
զլոյս իւր · և աստեղք
անկցին յերկնից·
և զաւրութիւնք երկ
նից շարժեսցին։
Եւ ապա երևեսցի
նշան որդւոյ մարդոյ
յերկինս · և ապա
կոծեսցին ամե
նայն ազգք երկրի·
ՄԽԹ / Ա Եւ տեսցեն զորդի
մարդոյ եկեալ ամպովք
երկնից · զաւրութեամբ և փա
ռաւք բազմաւք։
Եւ առաքեսցէ
զհրեշտակս իւր փո
ղով մեծաւ · և ժողո
վեսցեն զընտրեալս
նորա ի չորից հող

Մ· / ՄԽԵ / ՄԽԶ / ՄԽԷ / ՄԽԸ

Ղ / ՄԲ / ՄԷ / ՄԴ

Մր· / ՃԽԵ

Յ / ՄԻԵ / ՃԽԲ

մինչ ի ծառայացեալ
նոյն մինչև ի ծառա
յութեա։
Թղթեա՞ն առաւել ա
ստուած՝ պատուակն
զի յաւիտեան նորա ու
ղին կակղանայցեն
և անկեալն ցուցանելով
զինքն թէ մեռանի
ամենայն․ նոյն
պետս և դասուք․ յարժան
առեալ անկեալ զայս
ամենայն եղեալ զի
աստուած թէ մեռանի
խորհուրդ։
Մեզ ամենայն
եթէ ոչ անց ցեւ այսպի
սում․ մինչ և այսպէս ամէ
նայն եղեալ։
Ընկեր և եկեղեցւոյ
ցուցան․ և բարձրեալ մե
ծացուցեր։

այլ վասն առաջին
այն որին և ծածկու
ած․ մեզ զհամ․ ած Հայր
սուրբ՝ Երկնից և ած
որդի բազում մարդ
Հայր։
Սուրբ հոգի ու
սուցն նոյն․ այն սուրբ
եղեւ լուսաւոր
մարմնոյ մարդոյ։
Երկրպագեմ զքեզ յա
ւիտեան ու յայտնի
բանին Հօրն Հոգին ու
սուցին․ և ընկերեալ
կատարեալ աստուածն և
արարող լինելոյ․ մեզ
ձեռն յաւէտ յարտած է
հաստատելոյ սրբայնոյ
և ած զօրութեամբ մեզ
ձեռն ընդ հոգւոյն․
և Երրորդ զօրութեան։

Մ Մր Հ
Մկ Հեր Ձե
Մա Ձեր

ՄԿԲ նոյնպէս եղիցի եւ գա-
լուստ որդւոյ մարդոյ։
[Յ]այնժամ իցեն
երկու յագարակի · ՄԿԳ
մին առնուցու · եւ մի-
ւսն թողուցու։
[Ե]թէ երկու աղաց-
ցեն ի մի երկանս · մին
առնուցու եւ միւսն
թողուցու։ ՄԿԴ
[Ա]րթուն կացէք
զի ոչ գիտէք յորում
ժամու տէրն ձեր գայ։
ՄԿԶ [Զ]այն գիտասջիք ·
եթէ գիտէր տանու-
տէրն · յորում պահու
գողն գայ · արթնէր · եւ ոչ ՄԿԵ
տայր ական հատանել
զտուն իւր։
[Վ]ասն այսորիկ եւ
դուք լերուք պատ-

րաստ · զի յորում ժա-
մու ոչ համարիցիք
գայ որդի մարդոյ։
[Ո]վ արդեօք իցէ հաւա-
տարիմ ծառայն եւ ի-
մաստուն · զոր կացուցէ
տէրն իւր ի վերայ ծառայ-
ից իւրոց · տալ նոցա
կերակուր ի ժամու։
[Ե]րանի իցէ ծա-
ռային այն · զոր եկեալ
տէրն իւր գտանիցէ
արարեալ այնպէս · ա-
մէն ասեմ ձեզ զի ի վե-
րայ ամենայն ընչից
իւրոց կացուցանէ զնա։
ՄԿԷ [Ա]պա թէ ասիցէ
ծառայն չար ի սրտի
իւրում · յամենայ տէր
իմ գալ · եւ սկսանիցի
հարկանել զծառայ-

Մ	Մր	Ղ	Մ	Ղ
ՄԿԲ	ՃԾԳ	ՄԺԲ	ՄԿԳ	ՃՁԵ
ՄԿԴ		ՃՁԹ	ՄԿԵ	ՃՁԶ
ՄԿԶ			ՄԿԷ	ՃՁԸ

ակիցսն իւր ուտիցէ եւ
ըմպիցէ ընդ արբեց
ողս․ եկեսցէ տէր
ծառային այնորիկ․
յաւուր յորում ոչ ակն ու
նիցի․ եւ ի ժամու յո
րում ոչ գիտիցէ․ եւ կտրա
տեսցէ զնա ընդ մէջ,
եւ զբաժին նորա ընդ
կեղծաւորս դիցէ։
Անդ եղիցի լալ եւ կրճ
տել ատամանց։
Իհ / Է Յայնժամ նմանես
ցի արքայութիւն երկ
նից տասն կուսանաց․
որոց առեալ զլապ
տերս իւրեանց․ ելին
ընդառաջ փեսային եւ
հարսին․ Հինգն ի նո
ցանէ յիմարք էին եւ
հինգն իմաստունք։

ժ
Իհ

Յիմարքն առին զլ
ապտերսն․ եւ ձէթ
ընդ իւրեանս ոչ բառ
ձին․ Իսկ իմաստունքն
առին եւ ձէթ ամա
նովք ընդ լապտերս
իւրեանց․
Եւ յամել փեսային
նիրհեցին ամենե
քին եւ ննջեցին․
Ի մէջ գիշերի եղե
բարբառ՝ ահա փե
սայ գայ ելէք ընդառա
ռաջ նորա։
Յայն ժամ յարեան
ամենայն կուսանքն․
եւ կազմեցին զլապ
տերս իւրեանց։
Եւ յիմարքն
ցիմաստունսն․ տուք
մեզ ի ձիթոյ ձերմէ․

զհաւասն ի մանկանց լուսոյ
ունելով մեր։
Աստուածային եւ սուրբ
իմաստութեան եւ ա-
սէն․ գտցէ ողջոյն մե-
մեզ եւ ձեզ ընդ ամենայն
պարտք վասն ողորմ-
ութեան եւ գթու։
Տէր ձեզ։
Երկնային զօրայն
զձեզ․ եւ երկրաւորայն
եւ պատարագն մե-
ասն ընդ ձեզ․ եհար
սանելան․ եւ փառեցին
զօրանն։
Եւ որդին եւ սրբ-
ութիւնն եւ ամէն
սէր սերբացմեզ։
Ա պատարագեսա
նի էսեւ սուրբ․ ամէն
ամէն ձեզ ընդ ողջոյն
սուրբ զձեզ։
Ըմբռնեաց հայցեմք զե-
րէ զհաւատք զարդն եւ
զ զծաղիկ։
Բարեաւ պահէ զմա
ցեալ խոսոփ․ աղէտաց
կոչեաց զծառայսն․
եւ կոչեաց զձեզ ևս։
Միածին եւ հնգարջան
քար․ եւ ամենակալ
կոյս․ եւ ամենակալ
երկրպագեցեր․ ընդ
երկրպագեալ կարեւորագոյն։
Դարդն ... վասն
կի սրբազօրհնեն զա
ծանց նորա եւ զա
հեցաւ այլ եւս հնոց։
Ողորմեա եւ օրհներ
կեանս շահեցաւ․ այլ
եւ երկրա։
Եւ զմիածին․ զէ

նայ փրկչաց զերկնա·
ևԹագուհւոյն զամծայնԹ
սեաւնեւրգ·
Յ եւբաղձեալ ձա
ճառագէ · զոյն ամե
ծառայիցն այնոցիկ·
և առնէ հանգիստ
եկեղեցւոյս
Լ ուսաւորեցեալ· որ
զՀինգ բանս բան պատա
ճառացն այնեւ Հինգ
բանս բանս և առնէ· սրբ
Հինգ բանս բան եւսար
ցես · սոսն սաստիկ
Հինգ ոչն և ն· բանս բան
եկեղեցւոյ շնորհեցին·
Լ սէ ցնա սեբ
եր սաստիկ ծառայ·
բարկ և հաստատեալ·
սրբ Հեան եկեղա
ու· սրբ աւսեալ

եկեղեցւոյ բաղձանաց կա
ցուցից զՔեզ · մնա
յաղաւթսաւթին
ամէն ըն·
Ս աստւածեալ եղեւ սրբոյ
զերկրաւ բանս բարձն
սաստիկ և առնէ սրբ·
երկրաւ բանս բարս ե-
սոսս ցեր· աՀսաւ
սեպ երկրաւ և այն
բանս բարս· զաւրհն
ըստ շնորհեցոյ·
Լ սէ ցնա սեբերնի
սաստիկ ծառայ բարկ
և հաստատեալ· ս-
րբ Հեան եկեղա
ու Հաստատ սրբ եղեալ·
եկեղեցւոյ բաղձանաց կա
ցուցից զՔեզ· մնա
յաղաւթսաւթեա
ռն ըն·

Մատուցեալ եւ որ
զմին քանքարն առեալ
էր. ասէ. տէր, գի
տէի. զի խիստ այր
ես. հնձես զոր ոչ
սերմանեցեր. եւ ժո
ղովես ուստի ոչ սփ
ռեցեր. երկուցեալ գնա
ցի եւ թաքուցի զքան
քարն քո յերկրի. ահա
ւասիկ քո քեզ.
Պատասխանի ետ
տէրն եւ ասէ ցնա.
Ծառայ չար եւ վհատ.
գիտէիր թէ հնձեմ
ուր ոչ սերմանեցի.
եւ ժողովեմ ուստի ոչ
սփռեցի. պարտ էր
քեզ արկանել զար
ծաթդ իմ ի սեղանաւո
րս. եւ եկեալ իմ առնի
ւէի. պահանջէի
զիմն.
Արդ առէք ի դմա
նէ զքանքարն. եւ
տուք այնմ որ ունիցի
զտասն քանքարն.
Զի ամենայն որ ու
նիցի. տացի եւ յաւել
ցի. եւ որ ոչն ունիցի
եւ զոր ունիցին բառն
ցի ի նմանէ.
Եւ զծառայդ ան
պիտան հանէք ի
խաւարն արտաքին
անդ եղիցի լալ եւ կրճ
ճել ատամանց.
Յորժամ եկեսցէ
որդի մարդոյ փառաւք
իւրովք եւ ամենայն
հրեշտակք ընդ նմա.
յայնժամ նստցի յա

թոռ փառաց իւրոց ·
և ժողովեսցին առաջի
նորա ամենայն ազգք
և որոշեսցէ զնոսա
ի միմեանց · որպէս
հովիւ որոշիցէ
զոչխարս յայծեաց ·
և կացուսցէ զոչխարսն
ընդ աջմէ իւրմէ · և
զայծսն ընդ ահեկէ ·
Յայն ժամ ասասցէ
թագաւորն · ցայնո-
սիկ որ ընդ աջմէն ի
ցեն եկայք · օրհնեալք
հաւր իմոյ · ժառանգ
եցէք զպատրաստ
եալ ձեզ · արքայու
թիւն ի սկզբանէ աշ
խարհի : զի քաղցեայ
և ետուք ինձ ուտել ·
ծարաւեցայ և ար
բուցէք զիս · օտար
էի և ժողովեցէք զիս ·
մերկ և զգեցուցէք
զիս · հիւանդ էի և տե
սէք զիս · ի բանդի էի
և եկիք առ իս :
Յայնժամ պատասխանի
տացեն նմա
արդարքն և ասա
սցեն · տէր երբ տեսաք
զքեզ քաղցեալ և
կերակրեցաք · կամ
ծարաւի և արբուցաք ·
երբ տեսաք զքեզ օտա
ր և ժողովեցաք ·
կամ մերկ և զգեցու
ցաք · երբ տեսաք
զքեզ հիւանդ կամ
ի բանդի և եկիք առ
քեզ :
Պատասխանի տա

ցէ թագաւորն և ա
սասցէ ցնոսա. ամէն
ասեմ ձեզ որովհե
տև արարէք միում
յեղբարցս յայսցանէ
փոքրկանց. ինձ ա
րարէք:
Յայնժամ ասասցէ
և ցայնոսիկ որ ընդ ա
հեկէն իցեն. երթայք
յինէն անիծեալք ի
հուրն յաւիտենական
որ պատրաստեալ է
սատանայի և հրեշ
տակաց նորա:
Քաղցեալ էի և ոչ ետ
ուք ինձ ուտել. ծա
րաւեցի և ոչ արբու
ցէք զիս. աւտար էի
և ոչ ժողովեցէք զիս
մերկ էի և ոչ զգեցու
ցէք զիս. հիւանդ և
բանդի և ոչ տեսէք
զիս:
Յայնժամ պատաս
խանի տացեն և նոքա
և ասասցեն. տէր երբ
տեսաք զքեզ քաղ
ցեալ կամ ծարաւի
կամ աւտար. կամ
մերկ. կամ հիւանդ.
և ոչ պաշտեցաք զքեզ:
Յայնժամ պատաս
խանի տացէ նոցա
և ասասցէ. ամէն ա
սեմ ձեզ. որովհետև
ոչ արարէք միում ի
փոքրկանցս յայսցա
նէ. և ոչ ինձ արարէք:
Եւ երթիցեն նոքա
ի տանջանս յաւիտե
նականս և արդարքն

ի կեանսն յաւիտենա
կանս :

Եւ եղեւ յորժամ կատարե
աց յս զամենայն
զբանս զայս ասէ ց 45
աշակերտսն իւր ·

Ճկ… Գիտէք զի յետ եր
կուց աւուրց զա
տիկ լինի · և որդի մար
դոյ մատնի ի
խաչել :

Ճկա Յայնժամ ժողովե
ցան քահանա
յապետքն և դպիրք
և ծերք ժողովրդեանն
ի սրահ քահանայա
պետին · որում անու
ն էր կայիափա · և խո
րհուրդ արարին զի
զյս նենգութեամբ կալ
ցին · և սպանցեն · բայց

ասէին թէ մի ի տօնի
աստ զի մի խռովու
թիւն լինիցի ի ժո
ղովրդեանն :

Եւ եղեւ յս ի բեթա
նիա : ի տան սիմո
նի բորոտի · մատեաւ
առ նա կին մի որ ունէր
շիշ իւղոյ ծախու ազնուի ·
և եհեղ ի գլուխ
նորա մինչդեռ բազմեալ էր :

Իբրեւ տեսին աշա
կերտքն · բարկացան
և ասեն · ընդէր է կո
րուստս այս · զի
մարթ էր վաճառել
զդա մեծագնի և տալ
աղքատաց :

Իբրեւ գիտաց յս
ասէ ցնոսա · զի աշխատ
առնէք զկինդ · գործ

մի բարկ գործէ այգգա
յեա յանձնայն ձեռն.
զոր քաղաք ընդդէմ զա-
նորա. բայց զի ոչ հա
նապազ ընդդէմ
անէք.

ՃԻ / Ա ըկալեալ դառնոյ.
զերեալ խնամածին իմ.
ամենակալ զիս նոր
ձեռն ակեաց.

այլ զի ամենայն
ձեզ. զի որ ոք բարձ-
րացի. ամբարտաւանս
մտօք սրտից իւրեանց
կործանեսցի. եւ զխոնար-
հս ի վեր բարձրասցի
ըստ որ

ՃԿԱ / Ժ այն ժամ զնոյն մի
յերկրաւորացն ա-
նաւարտ յայտ
աներեւոյթ ... ա

զքաղ նոյն ...

Զա կերպայն. մատեան
աշակերտացն առաջին եւ ա
սեն. որ եկեալ զնոյն
բառնալ ... ... ե-
րկնաւորին.

Նա այս ընդ
երկնային հրաշիցն
... ... եւ
ընդ նոյն. ... ...
... ... ժամանակ

Ճ Ճն Ղ Ձ
ՃԿԵ ՃԿԱ Ճ ԻԶ
ՃԿԸ ՃԿ

իմ. մերձ է. առ քեզ Ճկ
առնեմ զպասեքն աշա
կերտօք իմ
ովք:
Եւ արարին աշա
կերտքն որպէս հրա
մայեաց նոցա յս. և
պատրաստեցին զպ
ասեքն:
Իբրեւ երեկոյ է
ղեւ նստէր բազմեալ
ընդ երկոտասանսն աշա Ճկբ
կերտսն:
Ճկը Եւ մինչ դեռ ուտէ Ճկդ
ին. նոցա ասէ. ամէն
ասեմ ձեզ. զի մի ոմն ի
ձէնջ մատնեսցէ զիս:
Եւ տրտմեցան յոյժ. Ճկգ
ՃԼ Եւ սկսան ասել ցնա
իւրաքանչիւր ոք ի նո
ցանէ. միթէ ես իցեմ:

Նա պատասխանի
ետ և ասէ. որ մխեաց
ընդ իս զձեռն իւր ի
սկուտեղն. նա մատ
նեսցէ զիս:
Որդի մարդոյ երթա
յ որպէս գրեալ է վասն
նորա. բայց վայ մար
դոյն այնմիկ. յորոյ ձեռն
որդի մարդոյ մատ
նեսցի:
Լաւ էր նմա թէ չէր
ծնեալ մարդն այն:
Պատասխանի ետ
յուդա որ մատնելոց
էր զնա և ասէ. միթէ
ես իցեմ վարդապետ:
Ասէ ցնա. դու ասա
ցեր:
Եւ մինչդեռ ուտէին
նոքա. առեալ յս հաց

Մ Մ Ղ Յ
Ճկը Ճձա ՄՂԲ Հր
ՃԼ Ճձբ ՄՂԳ Ձբր

Մ Մր
Ճա ՃԿԴ
Ճձբ
ՃԶԴ
ՃԶԳ

նեաց եւ եբեկ եւ ետ
աշակերտացն եւ ասէ.
առէք կերայք. այդ է
մարմին իմ.

Եւ առեալ բաժակ
գոհացաւ. ետ նո-
ցա եւ ասէ. Արբէք
ի դմանէ ամենեքին.
զի այդ է արիւն իմ
նորոյ ուխտի որ ի վե-
րայ բազմաց հեղու
ի թողութիւն մեղաց.

Բայց ասեմ ձեզ. ոչ
եւս արբից յայսմ
հետէ ի բերոյ որթոյ
մինչեւ ցաւուրն ցայն.
յոր ժամ արբից զդա
ընդ ձեզ նոր. յարքայ-
ութեան Հաւր իմոյ.

Եւ աւրհնեալ եւ
ելին ի լեառն Ձիթե-

նեաց.
յայնժամ ա-
սէ ցնոսա Յս.
Ամենեքին դուք գայ-
թագղեսջիք յիս
յայսմ գիշերի.

Զի գրեալ է. Հարից
զհովիւն եւ ցրուես-
ցին ոչխարք
հաւտին.

Բայց յետ յառնելոյ
իմոյ. յառաջեցից քան
զձեզ ի Գալիլեա.

Պատասխանի ետ Պե-
տրոս եւ ասէ ցնա
թէ ամենեքեան եւ
գայթագղեսցին ի քեն
ես երբեք ոչ.

Ասէ ցնա Յս. ա-
մէն ասեմ քեզ. զի յայս-
մ գիշերի. մինչ չեւ

Հաւու խաւսեալ իցէ
երիցս ուրացցիս զիս։
Ասէ ցնա պետ
րոս. թէ և մեռանել
հասանիցէ ընդ քեզ
զքեզ ոչ ուրացայց։
Նոյնպէս և ամե
նայն աշակերտքն
ասէին։
Այնժամ գայ յիս
ընդ նոսա ի գեւղն ո
րում անուն էր գեթ
սեմանի։
Եւ ասէ ցնոսա.
նստարուք աստ մինչ
չև երթեալ կացից
յաղօթս։
Եւ առեալ ընդ իւր
զպետրոս և զերկուս
որդիսն զեբեդեա սկ
սաւ տրտմել և հոգալ։

Այնժամ ասէ ցնո
սա. տրտում է ոգի
իմ մինչև ի մահ. կա
ցէք աստ և հսկեցէք
ընդ իս։
Եւ մատուցեալ սա
կաւ մի. անկանէր
ի վերայ երեսաց
իւրոց. կայր յաղօթս
և ասէ. հայր իմ եթէ
հնար է՝ անցցէ բա
ժակս այս յինէն։
այլ ոչ որպէս ես կա
միմ. այլ որպէս դու։
Եւ գայ առ աշակերտսն.
և գտանէ զնոսա ի
քուն. և ասէ ցպետրոս.
այդպէս ոչ կարացէք
մի ժամ արթուն կալ
ընդ իս. արթուն կա
ցէք և աղօթս արա

Մ.	Մր	Ղ	Յ
ՄՂ	ՃԿԴ	ՄԿԲ	ՃԾԴ
ՄՂԱ	ՃԿԵ	ՄԿԱ	ՃԷ ՃԿԱ
ՄՂԲ	ՃԿԶ		
	ՃԿԷ		

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՄՂԳ	ՃԿԸ	ՄԿԵ	ԽԵ ՃԵ
ՄՂԴ	ՃԿԹ	ՄԿԶ	Ե
ՄՂԵ	ՃՀ	ՄԿԷ	
ՄՂԶ			

ցէք · զի մի անկանի
ցիք ի փորձութիւն ։

Հոգիս յօժարէ ·
բայց մարմինս
տկար ։

Դարձեալ երկ
րորդ անգամ չոգաւ
եւ կայր յաղաւթս եւ
ասէ · Հայր իմ · եթէ չ
նարեն է անցանել յի
նէն բաժակիս այս ·
միկ · առանց թէ ոչ ար
բից զդա եղիցին
կամք քո ։

Եւ եկեալ միւսան
գամ եգիտ զնոսա
ի քուն · զի էին աչք
նոցա ծանրա
ցեալ ։

Թող զնոսա եւ գ
նաց · կայր յաղաւթս
երրորդ անգամ եւ զնոյն
Հայր · զնոյն բանս
ասաց ։

Յայնժամ գայ առ
աշակերտսն · եւ ասէ
ցնոսա ։

Ննջեցէք այսու հե
տեւ · եւ հանգերուք ։

Ահա հասեալ է
ժամ · եւ որդի մարդոյ
մատնի ի ձեռս մեղաւ
որաց · արիք երթիցուք
աստի · զի ահա հա
սեալ է որ մատնէ
լոց է զիս ։

Մինչ դեռ նա խօ
զայն խօսէր · ահա
յուդա · մի յերկոտասա
նից եկն եւ ընդ նմա
ամբոխ բազում սրովք
եւ բրօք ի քահանայապետ

Մ Մր Ղ Յհ [illegible]

Մ Մր Ղ Յհ [illegible]

պետոսցն և ի ծերոց
ժող. ուխտ եսնն։
Որ մատնէրն զնա
զնա· ետ նոցա նշան
և ասէ· ըզոր ես
համբուրեցից նա է
զնա ունիցիք։
Վաղվաղակի մա
տուցեալ առ յս և ա
սէ· ողջ լեր վարդապետ
և համբուրեաց զնա։
Յս ասէ ցնա ընկեր
վասն որոյ եկիր·
Յայն ժամ մատու
ցեալ արկին ձեռս
զյսիւ և կալան զնա։
Եւ ահա մի ոմն յայն
ցանէ որ ընդ յսի էին·
ձգեաց զձեռն և եհան
զսուր իւր· և եհար
զծառայ քահանայա
պետին · և ի բաց եհան
զունկն նորա։
Յայն ժամ ասէ ցնա
յս · դարձո զսուսեր
ի տեղի իւր· զի ամենե
քեան որ սուր առնու
ցուն սրով անկանիցին
Եւ համարիցիս եթէ
ոչ կարիցեմ աղաչել զհ
այր իմ · և հասուցա
նէ ինձ այժմ աւելի
քան զերկոտասա
սան գունդ հրեշ
տակաց· այլ զիարդ
լցցին գիրք· եթէ
այսպէս պարտ էր լինել
Յայն ժամու
յս ցժողովուրդսն իբրեւ
ի վերայ աւազակի ելեալ էք
սուսերօք և բրօք ըմբռ
նել զիս· հանապազ

[illegible]

[illegible] զքեզ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և [illegible] երգեմք
[illegible]
կենդանի։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] քեզ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
այն ժամ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Քեզ։
[illegible]
[illegible]
հայրական։
այն ժամ [illegible]
[illegible] և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

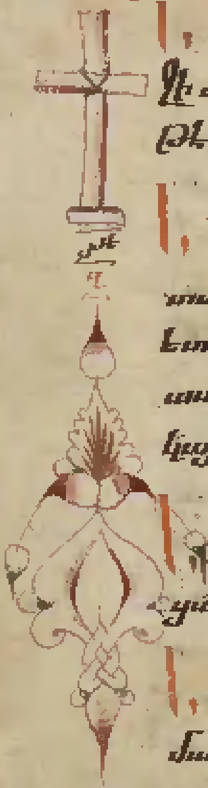

պաւրացեալ առս
Քն ամենեցուն եւ ամէ·
Թէ ոչ գիտեմ զքեզ Տէր
մեզ
երրորդեցաս առ
սարքս բանդրութեն·
Եւ ետեղեաց ազգկնութեան եւ
ամէ ցայտումն ապաւինի
կայնի եւ այդէնուց Տէր
զարհուրեալս
տրտմեցեալ առս
գիտեն յարմարէ Թէ ոչ
զխոսեմ զայցին
չառ անկատ մեզ
մատուցեալ պարկեցին
ամէ ամենայնգէսաւ
առ ամէն զտմնսգա
նեէս · բանզքեխաս
զէ բարգմանեն ըզ
բեզ
այն ժամսկաւ

նզակեալ եւ երամայ Թէ
ոչ զխոսեմ զայցին
անկայն Հայր
խաւսեցաւ
զկէնց ակեալոս
զբանյլն զարաաայ
Թէ մինչեւ Հաւր խաւ
սեալ եղէ եւ եղցս առաւ
զխալն · եւ եւ եկայար
սարքս եկաց զաւ
ռաւկեր

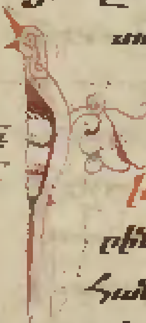

երեւեցեալ
խոր Հորդասաս
ըստ ամենայն քա
Հանդայսակեալ
եւ ծերք յարութեանն
մանկունք · սաղմոսանաւկէ
զեաւ · կատեալ եղեզեա
եւ ամեն զեզեալն
ժամն եզեան
աւրհնաւայք ակեզաառ

պիղատոսի դատաւորի :
Յայնժամ իբրեւ ետես
յուդա որ մատնեացն
զնա թէ դատապարտեա
ցաւ. զղջացաւ եւ դար
ձոյց զերեսուն արծաթն
քահանայապետսն
եւ ծերոց ժողովրդեանն.
եւ ասէ մեղայ զի մատ
նեցի. զարիւն արդարոյ:
Եւ նոքա ասեն՝ մեզ
չէ փոյթ դու գիտես
Եւ ընկէց զարծաթն
ի տաճարն եւ գնաց:
եւ չոգաւ խեղդեցաւ:
Իսկ քահանայա
պետքն առեալ զար
ծաթն. ասեն ոչ է ար
ժան ընկենուլ զայդ ի
կորբանն. քանզի գինք
արեան են :

Խորհուրդ արարեա
լ. գնեցին այնու
զագարակն բրտի ի
գերեզմանս օտարաց.
Վասն այնորիկ կոչե
ցաւ ագարակն այն.
ագարակ արեան մին
չեւ ցայսօր :
Յայնժամ լցաւ որ
ասացաւն ի ձեռն երե
միայ մարգարէի :
Եւ առին զերեսուն
արծաթն զգին վաճա
ռելոյն. զոր վա
ճառեցին յորդւոցն իէլի. եւ
ետուն զնոսա յագարակ
կն բրտի. որպէս հրա
մայեաց ինձ Տր:
Յս կայր առաջի
դատաւորին. եհարց
զնա դատաւորն եւ աս

[illegible]

Հրէից։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

պետքն եւ ծերք հաւա-
նեցուցին զժողովուր- ՅԽԵ / Ա
դսն. զի խնդրեսցեն
զբարաբբայն եւ զյս
կորուսցեն:
Պատասխանի ետ դատա-
ւորն եւ ասէ ցնո-
սա. զո՞ր կամիք զի ար-
ձակեցից ձեզ յեր-
կուց աստի:
Նոքա ասեն. զբ-
արաբբայ:
ՅԽԶ / Ա Ասէ ցնոսա պիղա-
տոս. իսկ զի՞նչ արարից
զյս. զանուանեալն քս:
Ասեն ամենեքեան
խաչեսցի:
Ասէ դատաւորն. զի՞նչ
չար արար:
Նոքա առաւել եւս
աղաղակէին եւ ասէին.

խաչեսցի:
Իբրեւ ետես պիղա-
տոս թէ ոչ ինչ աւգ-
նէ. այլ առաւել խռ-
ովութիւն լինի. առեալ
ջուր լուաց զձեռս ա-
ռաջի ժողովրդեանն
եւ ասէ. քաւեալ եմ ես
յարենէ արդարոյդ
այդորիկ. դուք գի-
տասջիք:
Պատասխանի ետ
ամենայն ժողովուր-
դն եւ ասէ. արիւն դո-
րա ի մեզ եւ ի վերայ
որդւոց մերոց:
ՅԽԷ / Ա Յայնժամ արձա-
կեաց նոցա զբարաբ-
բայն. եւ զյս գանահա-
րեալ. ետ ի ձեռս զի
խաչեսցի:

Մ Մր Ղ Յհ
ՅԽԶ ՄԵ ՅԼԴ ՃՀԶ

Մ Մր Յհ
ՅԽԵ
ՅԽԷ ՄԶ ՅԼԵ ՃՀԷ

ՅԽԲ Յայն ժամ զինուո
րք դատաւորին առ
եալ զՅս. յապարանսն
եւ ժողովեցին ի վերա
նորա զամենայն զօր
գունդն :
Մերկացուցին զնա ՅԽԳ
եւ արկին զնովաւ քղա
միդ կարմիր. եւ հիւ
սեալ պսակ փշոց եդ
ին ի գլուխ նորա. եւ
եղեգն յաջոյ ձեռին ՅԽԴ
նորա :
Ծունր իջեալ առա
ջի նորա. կատակէին
եւ ասէին ողջ լեր թա ՅԽԵ
գաւոր հրէից :
Թքեալ ի նա
ՅԽԶ առնուին զեղեգնն եւ
ծեծէին զգլուխ նորա : ՅԽԷ
Եւ յորժամ կատակե

ցին զնա մերկացու
ցին ի նմանէ զքղա
միդն կարմիր. եւ զգե
ցին նմա զիւր հան
դերձն. եւ տարան զնա
ի խաչ հանել :
Եւ ելեալ արտաքս
գտին այր մի կիւրենա
ցի անուն Սիմոն. զնա
կալան պահակ. զի
բարձցէ զխաչն նորա :
Եւ եկեալ ի տեղին
անուն անուանեալ գողգո
թայ. որ է կառափե
լոյ :
Եւ տային նմա ըմպել
գինի լեղեաւ խառն
եալ. եւ իբրեւ ճաշա
կեաց. ոչ կամէր ըմպել :
Եւ հանեալ զնա ի
խաչ բաժանեցին

Մ	Մր	Ղ
ՅԽԲ	-	[illegible]
ՅԽ	[illegible]	[illegible]

Է

Մ	Մր	Ղ	Յ
[illegible]	-	-	-
ՅԽԵ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՅԽԶ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՅԽԷ	[illegible]	[illegible]	[illegible]

զՀայրն որ առաքեացն զնա։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս, ունի զկեանսն յաւիտենականս, եւ ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի գայ ժամանակ եւ այժմ է, յորժամ մեռեալքն լուիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ, եւ որք լուիցենն՝ կեցցեն։

Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս եւ Որդւոյ ետ ունել կեանս յանձին իւրում. եւ իշխանութիւն ետ նմա եւ դատաստան առնել, զի Որդի մարդոյ է։

Մի զարմանայք ընդ այդ, զի եկեսցէ ժամանակ, յորժամ ամենեքին որ ի գերեզմանս են՝ լուիցեն ձայնի նորա, եւ ելցեն, որոց զբարիս գործեալ իցէ՝ ի յարութիւն կենաց, եւ որոց զչարիս գործեալ իցէ՝ ի յարութիւն դատաստանաց։

Ոչ կարեմ ես առնել յանձնէ իմմէ ինչ

[illegible]

երեւեցան բազմաց:
Իսկ հարիւրապետն
եւ որ ընդ նմայն էին պա-
հէին զՅս իբրեւ տե-
սին զշարժումն եւ զե-
ղեալսն. երկեան յո-
յժ եւ ասեն արդարեւ
որդի այ էր սա:
Էին անդ կանայք
բազումք կային ի հե-
ռաստանեայ. եւ հայէ-
ին որք եկեալ էին զկնի յի
ի գալիլեէ պաշտէին
զնա:
Որոց էր մարիամ
մագդաղենացի. եւ մա-
րիամ յակոբեայ եւ յով-
սեայ մայր. եւ մայր որդ-
ւոցն զեբեդեայ:
Եւ իբրեւ երեկոյ
եղեւ եկն այր մի
մեծատուն. յարիմա-
թեա. որում անուն էր
յովսէփ. որ աշակեր-
տեալ էր յի. սա մա-
տուցեալ առ պիղա-
տոս խնդրեաց զմար-
մին յի:
Յայնժամ պիղատոս
հրամայեաց տալ
զմարմինն:
Եւ առեալ զմար-
մինն յովսեփու. պա-
տեաց ի կտաւ սուրբ
եւ եդ ի նոր գերեզմանի
զոր փորեաց ի վիմի.
եւ թաւալեցուցեալ
կափարիչ վէմ մի մեծ
գնաց:
Էին անդ մարիամ
մագդաղենացի. եւ
միւս մարիամն նստէ-

[illegible]

այնժամանակ ելեա
սայի · մի եւ [illegible]
Թագաւոր աստուածեւ եղեւ առ
զինոյ · զեկեղեցեն
իջանէ [illegible] եւ անդ [illegible]
ցենցես :

բու եւ Հոգւոյ զԾնօղին
առ Հօր անձնեն իջեալ
կանգնեցին եկեղեցւոյ
ըն · եւ զառաքեալսն [illegible]
հաւատացելոցն [illegible]
մարդկան [illegible] եղեն :

Որդւոյ ժողովեալ
Հանդերձ Ծնողին [illegible]
եւ Հոգւոյն [illegible] առ
Ծննդեան [illegible]
բանականացն եւ անձին ·
[illegible] եկեղեցւոյ
կերպն Սուրբ եկեալ
զՀոգւոյն [illegible]
[illegible] · [illegible]

Եւ [illegible] եւ եկեղեցին
այդ [illegible] առաքեալ :
մեզ Հանձնեցաք զեօս
եւ զԾնեալն Հօրն ա-
րարած [illegible] :

Որդւոյ առաքեալ
զոր Ծածկեալն առաքեալ
[illegible] եւ եւ
Հանդերձ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] :

[illegible]
[illegible]

զՀոգւոյն [illegible]
[illegible]
եղեւ [illegible] · [illegible]
[illegible] եկեղեց[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
յերկնաւորացն :

[illegible]
[illegible]

[illegible] · [illegible] ամենայն [illegible] յերկինս եւ յերկրի · որ [illegible] ստուգապէս [illegible] Հայր եւ [illegible] զՈրդի · [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] [illegible] ։

[illegible] ընդ [illegible] ամենայն [illegible] ։

[illegible]

Վասն դիւահարին։	ա
Վասն Պետրոսի զոքանչին։	բ
Վասն բժշկութեան պէսպէս հիւանդութեանց։	գ
Վասն բորոտին։	դ
Վասն անդամալուծին։	ե
Վասն Ղեւեայ մաքսաւորին։	զ
Վասն գօսացեալ ձեռինն։	է
Վասն առաքելոցն ընտրութեան։	ը
Վասն սերմանողին առակի։	թ
Վասն սաստելոյ ծովուն։	ժ
Վասն Ղեգէոնին։	ժա
Վասն դստեր ժողովրդապետին։	ժբ
Վասն արիւնահոսին։	ժգ
Վասն հրամանաց առ աշակերտսն։	ժդ
Վասն Յովհաննու եւ Հերովդի։	ժե
Վասն հինգ հացին եւ երկու ձկանցն։	ժզ
Վասն ի վերայ ծովուն գնալոյ։	ժէ
Վասն որ զանց առնէին զաւանդութեամբն։	ժը
Վասն Ասորւոյ կնոջն փիւնիկեցւոյ։	ժթ
Վասն համրին եւ խլին։	ի

ան [illegible]	ժ
ան [illegible]	ժա
ան [illegible]	ժբ
ան [illegible]	ժգ
ան [illegible]	ժդ
ան [illegible]	ժե
ան [illegible]	ժզ
ան [illegible]	ժէ
ան [illegible]	ժը
ան [illegible]	ժթ
ան [illegible]	ի
ան [illegible]	իա
ան [illegible]	իբ
ան [illegible]	իգ
ան [illegible]	իդ
ան [illegible]	իե
ան [illegible]	իզ
ան [illegible]	իէ
ան [illegible]	իը
ան [illegible]	իթ
ան [illegible]	[illegible]

վասն Կատարածին	խա
վասն [illegible]:	խբ
վասն Հ[illegible]:	խգ
վասն Զատկին:	խդ
վասն Մատնութեան [illegible]:	խե
վասն Պետրոսի ուրացութեն:	խզ
վասն Խնդրելոյ զտէրունական մարմինն:	խէ

Աւետարան
ըստ Մարկոսի

ՍԿԻԶԲՆ ԱՒԵՏԱՐ

ԱՆԻ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

[illegible] գրեալ է ի մարգարէս : Ահա ես առաքեմ [illegible]

[illegible] Ձայն [illegible]

պատրաստեսցէ զճանապ
արհ քո առաջի քո։
Բ Ա Ձայն բարբառոյ
յանապատի. պատ
րաստ արարէք զճ
անապարհ Տեառն. և ու
ղիղ արարէք զշա
ւիղս նորա.
Գ Ա Եղև Յովհան
նէս մկրտէր յանապա
տի. և քարոզէր
մկրտութիւն ապաշխա
րութեան ի թողութիւն
մեղաց.
Ելանէին առ նա
ամենայն աշխարհն
Հրէաստանի. և երուսա
ղէմացիքն ամենեքեան. և
մկրտէին ի նմանէ ի
յորդանան գետ. խոս
տովանեալ զմեղս իւր
եանց.

Եւ էր Յովհաննէս
զգեցեալ ստեւ ուղտու
և գօտի մաշկեղէն
ընդ մէջս իւր. և կերայր
կերակուր մարախ և
մեղր վայրենի.
Դ Ա Եւ քարոզէր և ասէր
գայ զօրաւորագոյն
քան զիս զկնի իմ. որում
չեմ բաւական խոնար
հել. լուծանել զխրա
ցս կօշկաց նորա.
Ես մկրտեցի զձեզ ջրով.
և նա մկրտեսցէ զձեզ
Հոգւովն սրբով։
Ե Ա Եւ եղև յաւուրսն
յայնոսիկ. եկն Յիսուս
ի Նազարեթէ Գալիլեա
ցւոց և մկրտեցաւ ի Յոր
դանան ի Յովհաննէ.
Նոյն ժամայն ընդ

Մթ	Ղ	Յ	Մ
Բ.	Ժ	պակասի	Ժա
Դ			

Մթ	Ղ	Յ	Մ
Գ	Ժգ	Ժէ	Ժդ
Է			ԺԵ

ելանելն ի ջրոյն ետես
ցելեալ զերկինս. եւ զ
Հոգին այ. իբրեւ զաղաւ
նի զի իջանէր ի վերայ
նորա.
Ձ այն եղեւ յերկնից
եւ ասէ. դու ես որդի
իմ սիրելի ընդ քեզ հա
ճեցայ.
Ե / Բ Ե ւ վաղվաղակի Հոգին
հանէ զնա յանապատ.
Զ / Բ Ե ւ էր նա անդ զաւու
րս քառասուն փոր
ձեալ ի սատանայէ.
Ե ւ էր ընդ գազանս
եւ հրեշտակք պաշտ Է / Ժ
էին զնա.
Ը / Բ Ե ւ յետ մատնելո
յն յովհաննու
նու եկն յիս ի գալիլեա.
Թ / Ա Ք արոզէր զաւետա

րանն այ եւ ասէր թէ
կատարեցան ժամա
նակք. եւ հասեալ է ար
քայութիւնն այ. ապաշ
խարեցէք եւ հաւա
տացէք յաւետարանն.
Ե ւ մինչդեռ շրջէր առ
ծովեզերբն գալիլէ
ացւոց. ետես զսիմովն
եւ զանդրէաս եղբայր
սիմովնի. զի արկանէ
ին ուռկանս ի
ծով. քանզի ձկնորս
քէին.
Ե ւ ասէ ցնոսա յիս. ե
կայք զկնի իմ. եւ արա
րից զձեզ լինել որ
սորդս մարդկան.
Ե ւ նոքա վաղվաղակի թո
ղեալ զուռկանսն գ
նացին զհետ նորա.

մր ղ յ ս մր
ը ղ ժզ ժ
ե ժե
ը ի
թ ժը իե

Եւ անտի անցեալ ետ
ես այլ երկուս եղբարս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և
կոչեաց զնոսա։
Եւ նոքա վաղվաղակի թո
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
նորա։

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
զնոսա։
Եւ շրջէր Յիսուս ընդ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Յորդանանու։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ԻԷ
Է

Եւ էր Աննա մարգարէ դուստր Փանուելի յազգէ Ասերայ. նա անցեալ էր զաւուրբք բազմօք. եկեաց ընդ առն ամս եւթն ի կուսութենէ իւրմէ.

Եւ նա այրի էր իբրեւ ամաց ութսնից և չորից. որ ոչ մեկնէր ի տաճարէն, պահօք և աղօթիւք պաշտէր զտիւ և զգիշեր:

Եւ նա ի նմին ժամու եկեալ խոստովան լինէր Տեառն, և խօսէր վասն նորա ընդ ամենեսին որ ակն ունէին փրկութեան Երուսաղեմի:

Եւ իբրեւ կատարեցին զամենայն ըստ օրինացն Տեառն, դարձան ի Գալիլեա ի Նազարէթ քաղաք իւրեանց:

Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր հոգւով, լի իմաստութեամբ, և շնորհք Աստուծոյ էին ի վերայ նորա:

Եւ երթային ծնողքն նորա ամի ամի յԵրուսաղէմ ի տօն զատկին:

Եւ իբրեւ եղեւ երկոտասան ամաց, ելանէին նոքա ըստ սովորութեան տօնին: Եւ կատարեցին զաւուրսն...

Թէ. և գտեալ զնա ասեն
ցնա. թէ ամենեքին խնդրեն
զքեզ։
Ասէ ցնոսա Յիսուս.
երթիցուք և յայլ մօ
տաւոր գեղաքաղաքսն
զի և անդ քարոզեցից.
զի յայս իսկ եկեալ եմ։
Քարոզէր ի ժողո
վս նոցա ընդ ամենայն
Գալիլեա. և զդևս
հանէր։
Եւ գայ առ նա բորոտ
մի. աղաչէր զնա և ծունր
կրկնէր և ասէր. եթէ կա
միս կարող ես զիս
սրբել։
Եւ Յս գթացեալ
ձգեաց զձեռն. մերձե
ցաւ ի նա և ասէ ցնա. կա
միմ սրբեաց։
Եւ իբրև ասաց զայս.
վաղվաղակի գնաց ի
նմանէ բորոտութիւնն
և սրբեցաւ։
Սաստեաց նմա
և հան զնա արտաքս վաղ
վաղակի. և ասէ ցնա
զգոյշ լեր. մի ումեք
ինչ ասիցես. այլ երթ
ցոյց զանձն քահանայ
ին. և մատո վասն սր
բութեան քո պատա
րագ. զոր հրամայեաց
Մովսէս ի վկայութիւն նոցա։
Եւ նա ելեալ սկսա
քարոզել յոյժ և հռչակ
համբաւել զբանն.
մինչ ոչ ևս կարել
նմա յայտնապէս

Մտ Ղ
[illegible] [illegible]

Մտ Ղ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

յայտնապէս մտանել. այլ
արտաքոյ յանապատ
տեղիսն էր. եւ գային
առ նա յամե
նայն կողմանց:

Է
Ժ
Եւ մտեալ դար
ձեալ ի Կափառ
նաում յետ աւուրց.
լուր եղեւ եթէ ի տանն է.
եւ ժողովեցան բազումք
մինչեւ ոչ եւս տեղի լինել
եւ ոչ առ դրանն. եւ խօսէ
ր ընդ նոսա զբանն:

Ե
Եւ գային եւ մատուցանէին բե
րեին անդամալոյծ մի
բարձեալ ի չորից. եւ
իբրեւ ոչ կարէին մեր
ձենալ վասն ամբոխին
առնի. քակեցին զյար
կն ուր էր. եւ փո
րեալ կախեցին

իջուցին զմահիճն
յորում կայր անդամա
լոյծն:

Իբրեւ ետես Յիսուս
զհաւատս նոցա ասէ
ցանդամալոյծն. որ
դեակ. թողեալ լիցին
քեզ մեղք քո. եւ էին ո
մանք ի դպրացն անդ
նստեալ եւ խոր
հէին ի սիրտս իւրեանց.
զինչ դա այդպէս խօսի
զհայհոյութիւնս. ո՞
կարէ թողուլ զմեղս
բայց միայն Աստուած:

Եւ գիտացեալ Յիսուսի յոգւ
ւոյն թէ այնպէս խոր
հին ի միտս իւրեանց
եւ ասէ. զի խորհիք
զայդ խորհուրդս. զինչ
դիւրին է ասել ցանդամա

ՃԲ մալոյծն. Թողեալ
լիցին քեզ մեղք քո. Խա Է
եթէ ասել արի առ
զմահիճս քո եւ երթի
տուն. քո:

Բայց զի գիտասջիք
եթէ իշխանութիւն Զ.
ունի որդի մարդոյ ի
վերայ երկրի թողուլ
զմեղս. ասէ ցանդա
մալոյծն. քեզ ասեմ
արի առ զմահիճս
եւ երթ ի տուն քո:

Եւ յարեաւ. եւ ելեալ ԽԲ Է
վաղվաղակի առեալ զմ
ահիճսն ել առաջի
ամենեցուն. մինչեւ
զարմանալ ամենե
ցուն. եւ փառաւոր
առնել զԱծ եւ ասել
Թէ այսպիսի ինչ եր

բեք ոչ տեսաք:

Եւ ել դարձեալ
առ ծովեզերն եւ ամե
նայն ժողովուրդն գային
առ նա եւ ուսուցանէր
զնոսա:

Եւ մինչդեռ անցանա
նէր ետես զՂեւի զԱղ
փեա զի նստէր ի մաք
սաւորութեան եւ ասէ
ցնա եկ զկնի իմ:

Եւ յարուցեալ գնաց
զկնի նորա:

Եւ եղեւ ի բազմելն
նորա. ի տան նորա. եւ
բազում մաքսաւորք
եւ մեղաւորք բազմեալ
էին ընդ Յի եւ ընդ աշա
կերտսն նորա. քանզի
էին բազումք որ երթայ
ին զհետ նորա:

Մտ	Զ	Մ
Խա	Ղկս	Մտ:
ԽԲ	Խ	Հգ

կորուսելոյն · այլ գտանող
խոստովանութեան արքա-
յութեն :

· Երգ ձայն Ը

Չարչարանացն

ցանկալ ընդ աստուածայ
և աշխարհ բանին եղծեալ
նորոգեաց սկզբան հա-
նե կենդանի և անմահ : ԻԵ
Ի խաբեցելոյն ա-
ռնեն ցեղս · անապակա
գործեանն աշխարհ բանին
կենդանութեամբ դասն
Հոգւոյն :
Ո՞ւնէ յիշատակ թր
ընկերեցելոյ ընծայել
ցեղանն դիւրակալ
դասելոյ · յորժամ մեզ
տուեալ և բան զՔեզ
նա · և ընդ Քեզ նստեալ
զԹագաւորս խոստովան

ոյ · առ. ամենայն Թագա-
ւոր Հայրապետական
և զՀաւատացելոյ ամենայն
ըստ Քրիստոսի · և երա-
նելոյ նորոգելոյ
ին · զօրութեամբ ու-
սոյ · բազմաց սիրոյ
Համբարձման
Աստուծոյ Հա
բանի անմահ տերութեան
և նշխարք մարգարէիւ :
Չարչարանաց սուրբ արք-
եան տեառն որդւոյն
և Չարչարանի
Փառաւոր Հոգուոյ
զամենայն արարչին և
երկինք լուսով Հոգւոյ
նոր երգեալ սրբութեան
Աստուածն նոր
ելեալ բնակեալ զԳահ ի
Չարչարանաց · դէմ նոցա

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Թագւորն զՀերովդէս և ի
Հրեշտակաւ …
և յերկինս …
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

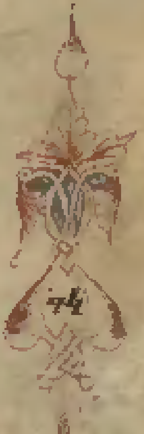

մատեան աշակերտքն առ Յիսուս և ասեն ցնա․ ուր կամիս պատրաստեսցուք քեզ ուտել զպասեքն․ Եւ նա ասէ․ երթայք ի քաղաքն առ այս ոմն, և ասասջիք նմա․ վարդապետն ասէ․ ժամանակ իմ մերձ է․ առ քեզ արարից զպասեքն ընդ աշակերտս իմ։

ԻԵ
Բ

Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց նոցա Յիսուս, և պատրաստեցին զպասեքն։

Եւ իբրև երեկոյ եղև

բազմեալ էր ընդ երկոտասան աշակերտսն։

Եւ մինչդեռ ուտէին, ասէ․ ամէն ասեմ ձեզ, զի մի ոմն ի ձէնջ մատնեսցէ զիս։ Եւ տրտմեալ յոյժ սկսան ասել ցնա իւրաքանչիւր ոք ի նոցանէ․ միթէ ես իցեմ, տէր։

Նա պատասխանի ետ և ասէ․ որ ընդ իս եդ զձեռն իւր ի սկաւառակն, նա մատնեսցէ զիս։ Որդի մարդոյ երթայ որպէս գրեալ է վասն նորա․ բայց վայ է մարդոյն այնմիկ, յորոյ ձեռն որդի մարդոյ մատնի․ լաւ էր նմա թէ չէր ծնեալ մարդն այն։ Պատասխանի ետ Յուդա, որ մատնելոցն էր զնա, և ասէ․ միթէ ես իցեմ, ռաբբի․ ասէ ցնա Յիսուս․ դու ասացեր։ Եւ մինչդեռ ընթրեաց նոքա, առեալ Յիսուսի հաց, և օրհնեաց, և եբեկ, և ետ աշակերտացն, և ասէ․ առէք կերէք, այս է մարմին իմ․ և

և զյուդա սկարիովտա-
ցի. որ և մատնեաց զ-
նա.
Եւ գայ ի տուն.
և գումարի
դարձեալ
ժողովուրդն. մինչ
և ոչ կարել նոցա
Եւ լուեալ նոցա
Եւ մերձաւորքն որ
խորհէին. ելին ունել
զնա. զի համարէին
թէ մոլեգնեալ իցէ.
Եւ դպիրքն որ յԵրու-
սաղեմէ. ասէին թէ
բէեղզեբուղ գոյ ի նմա
և իշխանաւն դիւաց
հանէ զդեւս.
Եւ կոչեաց զնոսա
առակաւք առ նոսա

խաւսէր ընդ նոսա.
զիա՞րդ կարէ սատանայ
զսատանայ հանել. և
եթէ թագաւորու-
թիւն յանձն իւր բա-
ժանեսցի. ոչ կարէ
կալ թագաւորութիւն
այն. և եթէ տուն յան-
ձն իւր բաժանեսցի
ոչ կարէ կալ տունն. և
եթէ սատանայ յա-
նձն իւր յարեաւ
և բաժանեցաւ. ոչ
կարէ կալ այլ վախ-
ճանեալ է.
Ոչ ոք կարէ զկա-
րասի հզաւրին մտեալ
ի տուն նորա յափշտակ-
ել, եթէ ոչ նախ
զհզաւրն կապեսցէ.

եւ ապա զտուն նորա
աւար հարկանիցէ։
ԼԴ
Ամէն ասեմ ձեզ.
զի ամենայն թողցի
որդւոց մարդկան
մեղք եւ հայհոյութիւնք
որչափ եւ հայհոյես-
ցեն. բայց որ հայհոյ-
եսցէ զհոգին սբ. ոչ
ունիցի թողութիւն
յաւիտեան. այլ պարտ-
ական լիցի յաւիտե-
նից մեղաց։
(Զ)ի ասէին թէ այս
պիղծ այս
ունի։
անն է գլուխ
քն եւ մայրն
Եւ արտաքոյ կացեալ
յղեցին եւ կոչէին զնա։

(Ն)ստէր ժողովուրդն
շուրջ զնովաւ ասէին.
եւ եղբարք եւ ասացին ցնա.
ահաւասիկ մայր
քո եւ եղբարք քո կան
արտաքոյ եւ խնդրեն
զքեզ։
(Պ)ատասխանի ետ
նոցա եւ ասէ. ո՞վ է իմ
մայր կամ եղբարք իմ.
եւ հայեցեալ շուրջ զիւրեւ յաշ-
ակերտսն. զնստեալսն.
ասէ ահաւասիկ մայր
իմ եւ եղբարք իմ. զի
որ առնէ զկամս այ.
նա է իմ եղբայր եւ քոյր
եւ մայր։

[illegible] ձեռն
[illegible] ուսու[illegible]

ցանկալ առ ծով
եղ երեքն. եւ խնդրէ
ցնա զօրհնեալ ծառով
որոյ բազումք. մեր
շնորհա ամենեցուն
եւ անդէն ի ծովուն.
եւ ամենայն արարածք
ողջ զծովն զերծեալն
ի ցամաքն անցին:
Եւ սոսկացեալ զհետ
նոցա բազմութիւն:

(ա) Սաղմոս նոցա ի
վերայ ասացեալ թեան
երգոյ.

Մեծ Աստուած
եղեւ մեզ ի պահս
ներ. եւ եղեւ կենդա
նեաց. ամենակալ ար

ճանապարհաւ եւ եկն
Թագաւոր եւ եկն զմեզ

Ամենակալ յա
պատուածի. ողորմեա
հոգւոց. եւ զօր
փառաւորութեան.
բանիւ քո հրեշտակ
ըն. եւ որ ամենայն
զեղցես զԱստուծոյ
եւ զերծ զգեստ որ
ով ցանկալի.

Ամենակալ խնդ
րեմք. եղիցի կամք քո եւ
հրաշագործեա եւ
պատող ողորմ:

Ամենակալ ես
դու բարերար. եւ եղեալ
անեղ աստուածդ
եւ բարեբեր մեզ
բարին. եւ բեր մեզ

սի օ մ
ու ծզ ձեռ

վաթսուն. և ընդ միոյ
հարիւր :

Եւ ասէր. որ ունիցի
ականջս լսելոյ
լուիցէ :

Եւ իբրև եղև
առանձինն հար
ցին ցնա որ զնովաւն էին
ին աշակերտաւքն հան
դերձ զառակն :

Եւ ասէ ցնոսա ձեզ
տուեալ է գիտել զխոր
հուրդս արքայու
թեանն այ :

ԼԵ
Զ
Այլ նոցա որոց
արտաքինքն են. ամե
նայն ինչ առակաւ լի
նի. զի տեսանելով տես
ցեն և մի տեսցեն. և
լսելով լուիցեն և մի

մացեն. զի մի երբէք
դարձցին և թողցի
նոցա :

Եւ ասէ ցնոսա ոչ
գիտէք զառակդ զայդ.
և զիարդ զամենայն
առակս գիտիցէք :

ԼԱ
Բ
Սերմանողն զբանն
սերմանէ :

Եւ սոքա են որ առ
ճանապարհաւն ուր
բանն սերմանի. և յոր
ժամ լսեն զնա. գայ
սատանայ և հանէ
զբանն սերմանեալ ի
սիրտս նոցա :

Եւ սոքա են որք
ապառաժին սերմանե
ցան. որք յորժամ
լսիցեն զբանն. վաղ

մտ ՃԵ   ղկ ՀԵ   յհ ԽԱ   մ ԽԹ   մտ ՃԸ   ղկ ՀԲ   մ ԽԷ

վաղվաղակի խնդութեա
մբ ընդունին. եւ ոչ
ունին արմատս յան
ձինս. այլ առ ժամա
նակ մի են. ապա ի հա
սանել նեղութեան
կամ հալածանաց վասն
բանին վաղվաղակի
գայթագղին.

Եւ սոքա են որ ի մէջ փշոցն սեր
մանեցան նոքա են
որք զբանն լսեն.
Եւ հոգք աշխարհի
եւ պատրանք մեծու
թեան մտանեն եւ հեղ
ձուցանեն. եւ անպտ
ուղ լինի.

Եւ սոքա են որք յեր
կիրն բարւոք սերմա
նեցան. որք լսեն զբ
անն. եւ ընդունին.

եւ տան պտուղ. ընդ մի
ոյ երեսուն. եւ ընդ մի
ոյ վաթսուն. եւ ընդ
միոյ հարիւր.

Եւ ասէր ցնո
սա. միթէ գայ
ճրագ. զի ընդ գրուա
նաւ դնիցեն կամ ընդ
մահճօք. ո՞չ ապա
քէն ի վերայ աշտանա
կի դնիցեն.

Զի չէ ինչ ի ծածուկ
որ ոչ յայտնեսցի.
եւ ոչ եղեւ ինչ գաղտնի
եթէ ոչ ի յայտ գալոց է.
Եթէ որ ունիցի ական
ջս լսելոյ լուիցէ.

Եւ ասէ ցնոսա. տե
սէք զինչ լսէքդ. յաւել
ցի ձեզ որոց լսէքդ.
որով չափով չափէք

նովին չափով չափես
ցի ձեզ։
Որ ոք ունիցի տացի
նմա · եւ որոյ ոչն ունիցի
եւ զոր ունիցին բարձ
ցի ի նմանէ։
Եւ ասէր այս
պէս է արքայու
թիւն այ · որպէս զի
այր մի արկանիցէ սեր
մանս յերկիր · եւ ննջի
ցէ եւ յառնիցէ զցա
յգ եւ զցերեկ · եւ սեր
մանիքն բուսանիցին
եւ աճիցեն · եւ նա ոչ գի
տէ զի երկիր ինքնին
բերէ զպտուղ · նախ
զխոտն · եւ ապա զհաս
կն · ապա զ ցորեանն
լի ի հասկին · այլ
յորժամ տացէ զպտ͞ղ

ուղն վաղ վաղակի
առաքէ մանգաղ · զի
հասեալ են հունձք։
Եւ ասէր ո՞ւմ նմանեց
ուցուք զարքայու
թիւն այ · կամ որով
առակաւ առակեսց
ուք զնա · որպէս
հատ մանանխոյ · որ
յորժամ սերմանիցի
յերկրի · փոքրագոյն
է քան զամենայն սեր
մանիս որ են յերկրի
եւ յորժամ սերմանի
բուսանի եւ լինի
մեծ քան զամենայն
բանջարս · եւ արձակէ
ոստս մեծամեծս մին
չեւ բաւական լինել
ընդ հովանեաւ նորա
թռչնոց երկնից բնա
կել։

Մթ
խբ
խդ

Մթ Ղկ Յ
Ճխ Ձե

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Եւ
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible] Եւ
[illegible] ։
Եւ [illegible]
[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible] ։ Եւ

[illegible] ։
[illegible]
[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible] Եւ [illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]

Լ. երկեան եղիցի
մեծ. և առաւել զին
մանու. ո՞ զօրութեա
վերեւեաց. զի և հոգով
և ծով հրաշափառութե
անս.

Լ. ելն. յայնժամ ծն
վեան յանհնարին. զեր
դեսացույց.

Լ. ընդ կենացն եղեն նո
րա երկնային. որո
տանհեաց նորա սրբին
իզերկրաւորացն և զոր
ամենայն աշխարհ. ո
րոյ և բնութիւնն
խոնարհեալ մանուկ.
և ոչ չափեալ փառօք
կարէր կալ առ զնա
վասն բազում ամենազօր
ութեան քո և փառաց
խոնարհեալ և մանուկ

խնամակալ մխիթարութեան.
և զօրանն կարապետ. Տեառ
սրբեալ ի և ճշմարիտ
արարած զնա. Քան
զի հանդերձ զգեստ
և զ քերովբէից եկեալ
մանուկ և խնկարկու սուրբ
պահեալ և ծնեալ զան
ծնեալ քաղաքն

Լ. բերեն ամենայն զի և
Տէր առաքեալն ընթա
ցան և երկնաւորացն
նմա. աղաղակէին
ի ձայն մեծ և ասեն. զի
կենդանի է զոր տեսին
քարոզիչ. Եղիցի
ցուցանել զ քեզ յանձ
մն ամենայնի

Լ. անմահ անմարմին
Եղեալ պարծ. խնդ
ութ ... :

զնա․ զնոյն [illegible]
հոգս նոցա։
[illegible]
[illegible] ապաշխարողա
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Մեղայ քեզ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ եկեսցէ
[illegible]
եւ [illegible] եւ ժողովուրդ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զերկրպագութիւն ։ և
յոյժ փառաւորեալ էր
զամենեցուն ։ և ձայն
խնկոց զմիւռոնոյ զամէն
նային ։ և չերովբէական
նուագ ։ աշխարհամատոյց
զպար ածեալ ։
[illegible]երկնաւոր պէտք
երկնային զօրութիւն
յերկրի բանանց համ
զհամբերանձնութեան ։
քանզի նոր ձեռնտուն
թէ միայն մեծացուցեալ
ի համբերանձնութիւն
փրկեցաւ ։
[illegible]նոր փառաւոր յայ
տնեցեալ աղբիւր
աղբեանց ։ և զփր
կութիւն մարդկան
բաշխեցեալ խոստմամբ
նայն ։
[illegible]ամբ երկնային փառաւոր
անուն հրաշալի ընդ յանձն
նորա զզաւակութեան
որպէս նմանն ։ զոր
ձեռագործն և առեալ
ոչ մեծարեցաւ ի հայր
գերահամբ
[illegible]ամենայն աշխա
կերպն ։ սուրբ սրբոց
զքառասնակ ներշնչէ
զլինել ։ և սուրբ մեծ
միաձայն ի հայր
գերահամբ ։
[illegible]շնորհիւ հայրական
անսկզբութեան զլինելոյ
բանի ։
[illegible]վեհագոյն հարուստ
և զօրութեանց փառաւորող
զանկարծ սուրբ ։ քանզի
զմարդկ զկերպ զանձնաւ
եղև անձնաւորեալ և մարդ

և ասաց զամենայն
[illegible] թէ ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] խաղաղութեան · և
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · բայց
[illegible]

[illegible]
[illegible] · բայց միայն
[illegible]
[illegible] · և զ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
և [illegible]

եհեկ . եւ մատոյց . ասէ
ներ մարմին իմ · եւ կալ
եալ · զՀեռ աւմն մա
կերիցուք զատկն
[illegible] · կոչէ · որ թ[illegible]
մանն աշակերտացն
ասէ ցնոսա:
Եւ ասացէք · յայնժամ
ամենեքեան · գայ
զվերնատունն ցուցանէ
կատարածն եւ ասէ
մանիցէ մեծ զար
դարեալ եւ ա:
Ապա ասէ ցնոսա
Յիսուս . զի մի
զխորհուրդ զայն եւ ա.
սաց ամենեցուն
ասէ:

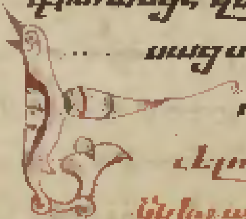

Վասն ուրանալ
Պետրոսի ուրանալոյ:

Եւ եղեւ յայնժամ զՀետամուտ

աշակերտացն իւր:
Եւ եղեւ իշխան մա
նկանց սա յուշ էր
ժողովրդեանն:
Եւ պատասխանի
անեն զբամբասանս ընդ
մտաւոր տունն
Նոքա եւ ասէին ասա
ես ասեմ կամիցիս
խնայել թեւոյ որ
ասէ ասէ զիս:
ուրացեալ այս պիտի
Ես ասեմ յայսմ գիշերի:
Իշխան մեռանել
ամէն . եւ որպէս
ընդ քեզ . եւ ասէ յարի
քեզ եւ ամենեքեան եւ
եւ աշակերտքն . եւ ընդ
գեղն գեթս այս
անեն:
Եւ գայ Յիսուս ի
նա:

մը ղ ծ ճ
ծ ծխ ծխ ճխա
մր ղ ծ ճ
ծա խա կ ճխբ

Ասէ ցնոսա յի
սուս. մարգարէ անա
րգ. բայց եթէ ի գա
ւառի իւրում. և յազգ
ատոհմի. և ի տան
իւրում.
Եւ ոչ կարէր անդ.
և ոչ մի ինչ զօրութի
ւն առնել.
Բայց սակաւ հիւ
անդաց ձեռս եդեալ
բժշկէր զնոսա.
Եւ զարմանայր ընդ ան ծգ
հաւատութեան Բ
նոցա.
Մարկոսի
զգիւղս շուրջ
և ուսուցանէր. ծե
Կոչեաց առ ինքն Բ
զերկոտասանսն. և
սկսաւ առաքել զնոսա

երկուս երկուս. և տայր
յնոսա իշխանութի
ւն այսոց պղծոց.
Պատուիրեաց
նոցա զի մի ինչ բառնա
յցեն ի ճանապարհ.
բայց միայն գաւազան.
մի մախաղ. մի հաց.
մի պղինձ ի գօտիս.
այլ ագանել հողաթափս.
և մի զգեցուցանել
երկուս պարեգաւտս:
Եւ ասէ ցնոսա.
յոր տուն մտանիցէք
անդէն աւթեվանս
կալ մինչև ելանի
ցէք անտի:
Որ ոչ ընկալցին զձե
զեզ. և ոչ լուիցեն
ձեզ. յորժամ ելանի
ցէք անտի. թաւթափե

ելէք զփոշի ոտից ձե-
րոց: ի վկայութիւն նոցա:
ծգ / կ [Ե]ւ ելեալ. քարոզէ-
ին զի ապաշխարեսցեն.
եւ դեւս բազումս հա-
նէին: եւ աւծանէին
իւղով զբազում հի-
ւանդս եւ բժշկէին ծդ / բ
զնոսա:
ծե / ա (ա,ա) Եւ լուաւ ար-
քայն Հերովդէս.
քանզի յայտնի եղեւ
անուն նորա. եւ ասէր
թէ յՈվհաննէս մկրտիչ
յարեաւ ի մեռե-
լոց: եւ վասն այնորիկ է / բ
զաւրութիւնք ազդեն
ի դմա:
ծը / ժ Այլք ասէին թէ
Եղիա է:
Այլք ասեն թէ մար-
գարէ է: կամ թէ իբ-
րեւ զմի ի մարգարէից:
[Ի]բրեւ լուաւ Հերովդ-
դէս ասէ. զոր ես
գլխատեցի զՅով-
հաննէս: նա է նա յա-
րեաւ ի մեռելոց:
ինքն Հերովդէս
առաքեաց կալաւ զՅով-
հաննէս եւ կապեաց
զնա եւ եդ ի բանտ-
տի: վասն Հերովդիայ
կնոջ Փիլիպպոսի եղբաւ-
րն իւրոյ զի զնա կնա-
[illegible]
[Ք]անզի ասէր Յով-
հաննէս ցՀերովդէս
թէ ոչ է արժան քեզ ու-
նել զկին եղբաւր քո:
[Ի]սկ Հերովդիա ոխս
պահէր եւ կամէր սպա-

Մր	Մտ	Ղկ		
ծգ	ճէ	ծէ	ճլ	[illegible]
ծե		կ	ղժբ	[illegible]
ծը				

նմանեալ զհաւատն [illegible]
Ո՝ ի հնէ [illegible]
զերկրորդ յոհաննէս ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
նմա ։ Եւ [illegible]
[illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible]
որ եւ բազմականացն ։
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
յոհաննու մկրտչի ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
մկրտչի ։
[illegible]
Թագաւորին ։ [illegible]

երդմանցն և բազմականա
ացն ոչ կամեցաւ ա
նարգել զնա ։ Եւ առա
քեաց վաղվաղակի թգւ կբ
որն դահճի . և հ
րամայեաց բերել զգլ
ուխն նորա ։
Նա գնացեալ գլխատե
աց զնա ի բանտին . և
եբեր զգլուխն նորա
սկտեղ . և ետ աղջ
կանն . և աղջիկն ետ կգ
մօր իւրում ։
Իբրև լուան աշա
կերտքն նորա . եկին
բարձին զմարմին
նորա . և եդին ի գե
րեզմանի ։
կդ Ժողովեցան
առաքեալքն
առ Յս . և պատմեցին

նմա զամենայն ինչ
զորս արարին և զորս
ուսուցին ։
Եւ ասէ ցնոսա Յս ։ կգ
Եկայք դուք առանձինն
յանապատ տեղի և
հանգերուք սակաւ մի ։
Զի էին բազումք որ
երթային և գային և
հաց ուտել չէ ժամա
նէին ուտել ։
կդ Եւ գնացին նաւու
յանապատ տեղի առ
անձինն ։
Եւ տեսին զնոսա զի
երթային . և ճանաչեցին
բազումք . և հետիոտս յա
մենայն քաղաքաց
ընթացան ընթանային
անդր և յառաջեցին
զնոսա ։

Ձկոծն հայեցեալ էր
կնոջ. առ Հնեաց ՃԿ/Գ
Մանկանց զնկանանակին
և Նոր յաշակերտսն
զնորոգեցեն յորդա. և զհետ ՃԿ/Գ
կու և Ջկոծն բազմեան
ամԹեցուն.
Երանի և յայտնեցան (ՄԵ)
և բազ Ջնո զնշանս
Երկոտասանն աշակերտ
էր. և ի Ջկոնեցաւ
և Եկեղեցեան հերև
առ Հնոր
հազար.
Յոյն Մա
Մագդղենացւոյ
զաշակերտսն մնացեալ
նոսա. և յայտ առնել
բանիզնաելԹաղ յայն
կոյս նուէԹացնոցամեն
նոյնոյն ոխերոան

առ Ջանկելի.
Հրաժարեալ
նոցանէ. եկեալ
կալ յաշակերտս
մտեալ երևեցաւ
եր նման նոնն Ծորելն
և նոցին ցանկայր.
Եւ և ելեալ Հող
մակրեալս խնդալին
զնկեալ Հողմն ընդդէմ
նոցա. և զչարութիւն
պատ Հոգւոյն զԲեռեցին
առնոան զնողովելն
լոյս Ծոփոն. և կանէր
զանձ առնել
զնոր առ.
զա խորհուրդ
զնձայս ընդ տեսաքն
զոն Հանդերձեցան
առաջին. զինքն
և զաղաղակն բարձին

Մր / ԿԵ
Ղկ / Մատթէոս, ՃՀԱ / ՃԶ
Մր / ԿԳ / ԿԵ
Յհ / Մատթէո / ՃԵ
Մ / ՃԿԴ / ՃԶ

քանզի ամենեքեան
տեսանէին զնա. խռով
եցան.
Նա անդէն վաղ
վաղակի խաւսեցաւ
ընդ նոսա եւ ասէ ցնո
սա. քաջալերեցարուք. եսեմ
մի երկնչիք.
կա ել ի նաւն առ նո
ժ սա եւ դադարեաց
հողմն.
առաւել եւս յի
մարեալք էին ի միտս
իւրեանց եւ զարմա
նային յոյժ. քանզի
եւ ի նշանաց հացին ոչ
իմացան. զի էր սիրտ
նոցա թմբրեալ:
իբրեւ անցին
յայնկոյս յերկիրն
գեննեսարեթ:

կբ իբրեւ ելին ի նաւա
է կէն. վաղվաղակի
ծանեան զնա արքն
տեղւոյն այնորիկ. եւ
ընթացեալ շուրջ ան
դր ընդ ամենայն գա
ւառն. սկսան մահճ
աւք բերել զհիւ
անդս ուր լսէին թէ
անդ իցէ.
ուր եւ մտանէր
ի գեւղս կամ ի քաղաքս
կամ յագարակս. ի
հրապարակս դնէին
զախտաժետսն. եւ ա
ղաչէին զնա. զի գո
նէ ի ծոպս հանդեր
ձի նորա մերձենայ
ցեն. եւ որք միանգամ
մերձենային փր
կեցան:

մբ
կա

մբ կբ. դ ճէ մ ճծդ

Եւ ժողովեցան
առ նա փարիսե
ցիքն· եւ ոմանք ի
դպրացն· որ եկեալ
էին յԵմէ· եւ տեսեալ
զոմանս յաշակերտաց
նորա· զի խառնակ
ձեռօք· այսինքն է
անլուայ ուտէին հաց
բամբասէին:
Փարիսեցիքն
եւ ամենայն Հրեայքն
եթէ ոչ բռնցիւ լուա
նան զձեռս հաց ոչ
ուտեն· պահպանելով
զաւանդութիւն ծե
րոցն· եւ ի հրապարա
կէ մտեալ եթէ ոչ նախ
մկրտեսցին ոչ ուտեն:
Եւ այլ բազում է
զոր ընկալան ունել·
մկրտութիւնս բաժա
կաց եւ ստամանաց·
եւ պղնձեաց· եւ մահ
ճաց:
Ապա հարցանէին
զնա փարիսեցիքն եւ
դպիրքն· Ընդէ՞ր
աշակերտքն քո ոչ գնան
ըստ աւանդու
թեան ծերոցն· այլ
խառնակ ձեռօք
հաց ուտեն:
Նա պատասխանի
ետ եւ ասէ ցնոսա·
Թէ բարւոք մարգա
րէացաւ Եսայի վասն
ձեր կեղծաւորաց որ
պէս գրեալ է· Ժողով
ուրդս այս շրթամբք

մեծացուցէ զնա․ և անդր
ւոյ նորա հեռացէ.
այլ կորացեալ են յանդո
զմարդկանէ զնա․ ու
ատ գանձս [illegible]
ատ թշնամեաց զհայրենիս
պատուական է

Ա[illegible] զաւակն
[illegible] ուխտ զնա
[illegible]

Լ[illegible] ցնծալ է
[illegible]
[illegible] ․ զնա
[illegible] հաս
տատեսցէ ։

Ո[illegible] առն այս
[illegible] և
զնայր ․ և [illegible]
[illegible] դհարթեալ
զնա [illegible]
[illegible] ։

Ի[illegible] ուրախ էր
ամենեքեան ցնծացեալ
զհեզս ․ կոչեաց ուխ
[illegible]
աւ զաւակս․ և [illegible]
[illegible] չար
նել լինել հարկանել
մարդ․ և անմարթէ
զէ [illegible]
դ[illegible] զօրա
[illegible] ․ և [illegible]
[illegible]
ամենէ ։

Ա[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ․
[illegible]
[illegible] ․ եթէ

կարիցէ պղծել զնա·
այլ որ ելանէ ի նմանէ
այն է որ պղծէ զմարդն·
որ ունիցի ականջս
լսելոյ լու
իցէ·
ԺԵ Եւ իբրեւ
եմուտ ի տուն ի ժողով
րդենէ անտի· հարցա
նէին զնա աշակերտք
ն վասն առակին·
Եւ ասէ ցնոսա այդ
պէս եւ դուք անմիտ
ք էք· ոչ իմանայք ե
թէ ամենայն որ ար
տաքուստ ի ներքս մ
տանէ ի մարդ՝ ոչ կա
րէ զնա պղծել· զի ոչ
մտանէ ի սիրտ նորա
նէ· այլ յորովայն եւ
արտաքս ելանէ· եւ
սրբէ զամենայն կերա
կուրս·
Եւ ասէր՝ թէ որ ինչ
ի մարդոյ ելանէ· այն
պղծէ զմարդն· զի ի
ներքուստ ի սրտէ մա ԵՂ
րդկան խորհուրդք
չարութեան ելանեն·
շնութիւնք· պոռնկու
թիւնք· գողութիւնք·
սպանութիւնք· ագա
հութիւնք· չարութիւ
նենգութիւնք· գիճու
թիւն· չարակնութիւն·
հայհոյութիւն ամ
բարտաւանութիւն·
անզգամութիւն· այս
ամենայն չարիք ի նե
րքուստ ելանեն եւ պղ
ծեն զմարդն·

[Ե]ւ առնոյր ի յորդո-
ցեալ էին իսա հման
ահարան եւ սփոփեալքն
եւ մինչեւ ի համբաւս այս
մէջ հրէից մինչեւ
ցայսօր ժամա
նակի ·
(41) [Ի]սկ մետասան աշակերտքն
մինչ ոյց դ[...]ար
[...] յայսմ
[...] · Եւ [...]
[...] · Եւ տես[...]
Երկիր պագին [...]
[...] · Եւ մա
[...] · զիրգեն
հանդերձ [...]
[...]
[...] յամենայն
[...] · զի [...]
[...]

մանկանց եւ որդւոյն
Հոգւոյ ·
[...]
[...] · [...]
[...]
նոյ մանկանցն կէ
[...]
[...]
[...]
զենն [...]
[...]
[...] զնոսա
կեալ զ[...]
ի [...]

Սկզբն աւետ
արանին Յիսուսի
Քրիստոսի որդւոյ եւ
[...] · Եւ [...]
[...]

[illegible]

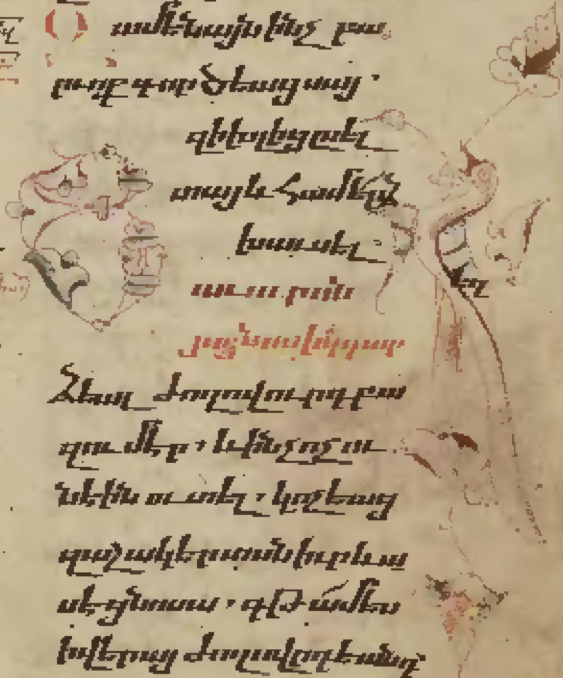

[illegible]

մինչ առ իս կան . և ոչ ու-
նին զինչ ուտիցեն ·
և եթէ արձակեմ զդո
սա նաւթիս ի տու-
նս իւրեանց · նուաղի-
ցեն ի ճանապարհի
զի ոմանք ի նոցանէ
ի հեռաստանէ ե-
կեալ են ·

Պատասխանի ե-
տուն նմա աշակեր-
տքն նորա · ուստի՞
կարէս յագեցուցա-
նել զդոսա հացիւ
յանապատիս :

Եւ հարցանէր զնո-
սա · քանի՞ նկա-
նակ հաց ունիք · և նո-
ԿԵ քա ասեն եւթն ·

Եւ հրամայեաց ժո-
ղովրդեանն բազ-
մել ի վերայ երկրին · և-
առեալ զեւթն նկա-
նակն գոհացաւ և
եբեկ և տայր ցաշակեր-
տսն զի դիցեն և դնէ-
ին առաջի ժողովր-
դեանն · և ձկունս
սակաւ ունէին և զայն
և աւրհնեաց և հրա-
մայեաց արկանել :

Եւ կերան և յագեցան
և բարձին զնշխարս
կոտորոցն եւթն զամ-
բիղ :

Եւ էին որ կերանն
իբրև չորք հազարք ·
և արձակեաց
զնոսա :

ԿԵ Եւ վաղվաղակի
մտեալ ի նա-
ւն հանդերձ աշակերտ-

Մտ ԿԵ
Յհ ԽԶԵ
Լ ՃԿԱ

տապքն. Եկն եկեղեցւ
նուաղադիմումնեա:
Կին փարիսեցիքն
եւ ելեալ մեծաւ ձայ-
նիւ. եւ ետուրեն ի
նմանէ զբանիցն.
Նոյն փորձեալք զնա:
Ապա յարուցեալ յոտն
կոչեաց. զնէ զնոյ
դասս զգանձանակէ.
ամենայն յաւէտ. Թէ
ամենայն զգանձանակս.
այսմիկ
Թող զնոսա դատ
Ճեւ է մատթէոս եւ զի
նոյն յայնպէս:
Միաբանեալ հայ
քահանայ. Եւ այլն
նկատեալ աշակերտքն ընդ
կարեւոր նորա:
Առաքեալ էր նա
ցաւ ասէր. զորդի է-
զերրորդ եխնդրոյ ան
որ փարիսեցւոց. եւ է
խնդրոյ հերովդէս-
նորոյ:
Ասէր Հեննընդ-
միաբանս եւ ասէին թէ
զի հաւատացէ նորա:
Խոսքս յի եւ ասէ
ցնոսա. զի խո
հեր խոստովանեցէք
ընդ հաւատոյ Թէ հայ
ոգւոյն. ամենայն
ողորմութեամբ. եւ ոչ ի
ձեզ. յոր ժամ զհերով-
դէս նկատեալն ի հերովդէ-հա
զորոյն. եւ զանձն սա
կատարեալ ձեր զնա
առաջի. մի
Ասաց ցնա եր
կատարած:

ցուժամզեւթն
նկատակն եղբարհա
զարդն. եւ քանի զամ
ենդ մեքառաձեզ. ենդ
կատարեցն.
ձայնա առեն
եւթն.
աւանկ ցնորա. եւկ
զերկրն ոչ խնմնայք.
ան եբեթ...ացն
զայլեւածնատակն
նորայ կայրն. եւ այզ
չէ խնդիրն զմերձեւ
ցէ խնա
աւատեան զձեռս
նեկաւրին եհանար.
տաքրոյշնենն. եթոք
յաշխարհ. եւ ձեռն
եւ խնկարկաց նորա եհա
ըցանեցն թեւ ու
անեցէ եւ

այժմ եւ յաւէտ
տեսանել զփառս
երգս զեշխեններն
զծառս.
առձեւայ եղձեռս
խնկարկաց աշխարհ նորա
երգոց եւ տեսանել որ
Ձայն. եւ տեսանել
հայրապետականութեան.
ըձակերպ զնա ի
տաճարն եւ ամէ եղեւ
մեծ խնամակալ. այլ
երթխատակն եկայ
ժամ եղեւն մեծանէ
ցեւ մի ումեղա
սիրեալ եղենեն.
Եւ յաւշա
կերպարանքն հան
դերձեղեն կերպեւ
փեփեկայեա
ամենապարհեն

Հարցանէր զաշա
կերտսն եւ ասէր. զո՞
ասեն անձինք զինէն
մարդիկ թէ իցեմ.
Նոքա պատասխա
նի ետուն եւ ասեն
զՅովհաննէս մկրտի
չ. եւ այլք՝ զԵղիայ.
եւ այլք՝ զմի ոք ի մար
գարէից անտի։
Եւ ասէ ցնոսա. իսկ
դուք զո՞ ասէք ա-
սէք զինէն թէ իցեմ.
Պատասխանի ետ
պետրոս եւ ասէ ցնա
Դու ես Քս.
Սաստեաց զնո
սա. զի մի ումեք ա-
սասցեն զնմանէ.
Սկսաւ ուսուցա
նել զնոսա. թէ պարտ
է որդւոյ մարդոյ բա
զում չարչարանս ըն
դունել եւ անարգել յե
րիցանց եւ ի քահանայ
ապետից եւ ի դպրաց.
եւ սպանանել. եւ յետ
երից աւուր յառնել.
Եւ յայտնապէս
զբանն խօսէր.
Առեալ զնա Պե
տրոս սկսաւ
սաստել նմա.
Նա դարձաւ
ետես զաշակերտսն
սաստեաց պետրոսի
եւ ասէ. երթ յետս իմ
սատանայ. զի ոչ խորհիս
զԱստուծոյն այլ
զմարդկան.
Կոչեցեալ առ
ինքն զժողովուրդն

աշակերտաւքն․ հան-
դերձ․ ասէ ցնոսա․ Ե-
թէ ոք կամի գալ զկնի
իմ․ ուրասցի զանձն
իւր և առցէ զխա-
չ իւր և եկեսցէ զկնի իմ․
Որ կամիցի ապրե-
ցուցանել զանձն իւր
կորուսցէ զնա․
Եւ որ կորուսցէ զա-
նձն իւր վասն իմ և ա-
ւետարանին ապրեցուսցէ
զնա․
Զի՞նչ օգուտ է մար-
դոյ եթէ զաշխարհ հա-
մենայն շահեսցի․ և
զանձն իւր տուժեսցի․
Կամ զի՞նչ տացէ մա-
րդ փրկանս անձին իւ-
րոյ․
Իսկ որ ամաչէ [illegible]
մաչեսցէ զինէն և զբանից
իմ․ ի շնացող ազգիս
և մեղաւոր յայսմիկ․
և որդի մարդոյ ամա-
չեսցէ ի նմանէ․
յորժամ եկեսցէ փա-
ռաւք Հաւր իւրոյ․ և
Հրեշտակաւք սրբովք․
Եւ ասէ ցնոսա․ ա-
մէն ասեմ ձեզ․ զի են
ոմանք ի դոցանէ որ աստ
կան․ որք մի ճաշակես-
ցեն զմահ․ մինչև տեսանի-
ցեն զարքայութիւնն
եկեալ զաւրութեամբ․
Եւ յետ վեց աւուր առ-
նու Յիսուս զՊետ-
րոս և զՅակոբոս
և զՅովհաննէս․ և հա-
նէ զնոսա ի լեառն մի
բարձր առանձինն․

ՁԵ
Է

ՃԷ

ՁԶ
Բ

[illegible]

[illegible] եւ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Նորա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ [illegible]

Նոր զարդարեցաւ զանձն զնոյ·
և վարսաւորեալն կայր
ձեռն զաստուածամօրն
և զամենայն· և ամա
ցն զգեղեցկութիւնս
զի հանդերձեալն նոր
կատարեցին հանդէս
զդէս

Գ … աստուածածնին
նոցա և առաւել· բազմ
անհաս աստ մեծութե
յերկրէ անմտացեալ
Ձեզ ամեն զձեզ սա
եւ: և ամենայն զձեզ
աստուած·

Բ … և եսեւս զձեզ·
այժմ· վառվառա
կեդ … զձեզ·
և անկեալ յերկիր
Թագաւորի· և երգս
երգը·

Հ … հանգց ցհայր.
նորա· և սաւէ· բա
նի՞ մ … ծախնջականն
յորմէ հետեւ այլը
զբանդակ

Ո … նա ամէն խնձն
կոթեան բարգաւաճն
զամ ի հաւր արքայն
զդաս և նիւթ· զերկ
ուսցէ· առ [illegible]
ընդդիմադիրս· ամ
նեան մեղանը· զթա
ցեալ խնդրողիս·

Ս … տուէ զնոց· ամա
ցեր [illegible]
ամենայնիւ հայր
ամեն այժմ հա
սարսն·

Վ … վառվառեալ
զարդարեալ հայր
մանկանց և սաւէ·

հաւատամ տէր · օգ
նեա անհաւատու
թեան իմում
Իբրեւ ետես յս · թէ
կուտի ժողով
ուրդն խռնեցաւ · սաս
տեաց այսոյն պղծոյ
եւ ասէ համրդ · եւ խու
լդ · այս ես հրամայեմ
հոգւոյդ · ել ի դմանէ
եւ այլ մի եւս մտանի
ցես ի դա
Աղաղակեաց · ՂԴ / Ա
եւ յոյժ լլկեաց
զնա, եւ ել
Եւ եղեւ պատանին
եղեւ իբրեւ զմեռեալ
մինչ եւ բազմաց ասել
ասել եթէ մեռաւ ·
Իսկ յս կալեալ զձեռ
ռանէ նորա · եւ յա

րոյց զնա · եւ կանգ
նեցաւ
Եւ իբրեւ եմու
տ ի տուն · աշա
կերտքն առանձինն
հարցանէին զնա · մեք
ընդէ՞ր ոչ կարացաք
հանել զնա · եւ ասէ
ցնոսա · այս ազգ · ոչ
իւիք ելանէ · եթէ ոչ
պահօք եւ
աղօթիւք
Եւ անտի ելեալ
անցանէին ընդ
գալիլեացւոցն
եւ ոչ կամէր եթէ ոք
գիտասցէ · քանզի
ուսուցանէր զաշա
կերտսն իւր · եւ ասէր
ցնոսա : եթէ որդի
մարդոյ մատնելոց է

Մտ Ղ Մ
ՃԿ ԾԱ ՃՀԼ

ի ձեռս մարդկան:
եւ սպանանիցեն զնա · եւ
[illegible]
յաւուր յարիցէ
[illegible]
[illegible] : եւ [illegible]
[illegible]
կափառնաու
մ · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
մի կացոյց զնա ի մէջ նոցա ·
եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · այլ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

մտանել յարքայութիւն

մք ։ քանզի երկրաւորս

ունելով անմարմնականն է կեանք

ներ

րարողդ նորայ որ

մեր աստ ։ և հաւատով

ձեռամբ ։ զհրամանացն

քոց հրաման յանձնեցի ։

ձբ տր մեզ հանդերձ

ամենայն հանձնեցի կե-

հանձնեցի ։

ըռ՝ դամբ կալ ա-

բաց ։ յանձնեալ ձեր

զատն և խաղաղու

Ա[ ]ն աստուծոյ

ընդ միաբանս ։

ձդ աստուծոյ

ըուցեալ զմ

խաւ մաքուր հրեշտա

կաց ։ յաղթեցի յոր

դանման ։

Ծերութիւն դատաւոր

խնդրէին ժողովրդեան

սուրբս ։ և ողորմեա

մեզ ։ միաւանդամ ։

աստուածածնեդ զմեզ

ախոյանականն ։

մատուցեալ փրկէ

ըստ հարցմանն քեզ

և ամենայն ։ եղիցի

ժամանակ անձնականն

արժանի ։

այս պատուական

ես նորա և ամե ողորմ

արքայութեան ձեզ

տէրն ։

Ճշմարտ ամենայն

սէր հրամանաւոր

միաբանս զոր և ար

ժանի ։

ամենայնապետ

յիս և ամէն ողորմեա

Տէրն զամենայն

մր ռ մ

ձբ ձզա ա

ձդ ձզա

պետութեանն Հերոդի · գա
լեաց զպատասխանին
զայն · այլ իսկ զգեանն
տրաքոնացւոց աշխ՛ և
եգարարագիտաս անձ ճծգ / Է
և ասէ · փառաւորութեան
Թող զի այս զՀայրն
եւ զախտն · եւ եկեալ է
զՀեւսկանմիտքրոց · եւ
ուլցին · եղբայրն խնա
մինչ · և այլոց Հեռե
ուղիղեկա · այլ խնայ
մինչ · առաքեաց
զուարակեայ մարգարէ
նեացէ ·
ճծդ / Բ ի խաւանին ի յարձան
աշակերտացն զնոյն
Հասցէն զնա ·
առնէ զնոսա ·
ճծե / Է Թեւինք արձակես
ցէ զժողովուրդսն ·

այլ չեմ · եւ կիսնեթէ
եւ ցէ յասնէ խռան
եւ աղէկեաց ահա
այլ ան ձեռս ·
մատթէոսի
նեթանանա
մանկունք զՀերոդի
ուղէ նոցա · երկաջա
կերպէն · ամենեքեան այն
ողջիկ որդիսասյանէ
էին ·
բոլեխուտ ի բազմ
կայցեն · ամենեքեան
նոցա և ասէ · Թէ բարեւ
մանկտի բազմականս ·
և մինչ առ եղեւ զաղաս ·
զնոսա զբազմեցոյց աւ
բացեալ Թէ անդ ·
մինչ ասէ ձեզ ·
ունք լինէր զի զանաս
ու Թէ անդ երեւեցաւ ·

նուկ ոչ մտցէ ի նա:
Եւ առեալ զնոսա
ի գիրկս. ձեռն եդ ի վե
րա. եւ օրհնեաց
զնոսա:
Եւ ընդ ելանելն նո
րա անտի. ի ճանապարհ
ահա ընթացեալ մի ոմն
ատան ընթացեալ ի ծու
նր կրկնեալ. հարցանէ
նէր ցնա. եւ ասէր. վար
դապետ բարի. զի՞նչ ա
րարից. զի զկեանսն
յաւիտենականս
ժառանգեցից:
Եւ Յս ասէ ցնա. զի
զիս ասես բարի:
չէ ոք բարի. բայց մի
այն հայր. զպատուի
րանսն գիտես. մի շնա
նար. մի սպանաներ.

մի գողանար. մի սուտ
վկայեր. պատուեա
զհայր քո եւ զմայր:
Եւ նա պատասխանի
ետ եւ ասէ ցնա. վար
դապետ. զայս ամէն
նայն պահեցի. ի մանկու
թենէ իմ. մի. ապա
զի՞նչ եւս պակասեցեմ:
Եւ Յս հայեցեալ ի
նա. սիրեաց զնա:
Եւ ասէ ցնա. մի ինչ
պակաս է քեզ. եթէ
կամիս կատարեալ լի
նել. երթ զոր ինչ ունիս
վաճառեա. եւ տուր
աղքատաց եւ ունիցիս
գանձս յերկինս եւ առ
զխաչն եւ եկ զկնի իմ:
Եւ նա խոժոռեալ
ընդ բանն. գնաց տրտում

ասեմ ։ զի ոչ անցանիցէ ազգս
բաղդամս ·
Երկինք եւ երկիր անց
ցեն · բայց բանք իմ ոչ ա–
նցանեն · յաղագս աւուրն
այնորիկ կամ ժամու ոչ
գիտէ ոք · ոչ հրեշտակք
յերկինս · եւ ոչ որդի
բայց հայրն միայն ։
Զգոյշ լերուք ։ արթուն կա
ցարուք եւ աղօթս արարէք ·
եւ աղէ · որովհետեւ ոչ
գիտէք թէ երբ իցէ ժամանակն ։
որպէս այր մի գնացեալ ի տար
աշխարհ · թողեալ զտուն իւր
եւ տուեալ ծառայից իւրոց
զիշխանութիւն · իւրաքան
չիւր զգործ իւր ։ եւ դռնա
պանին հրաման տայր
զի արթուն կացցէ ։
Արթուն կացէք այսուհետեւ
զի ոչ գիտէք երբ գայ տէր
տանն ·
Յերեկորեայ կամ ի մէջ
գիշերի · կամ ի հաւախօսի
կամ ընդ առաւօտս ·
Մի եկեալ յանկարծակի
գտցէ զձեզ ննջեցեալս ·
եւ զոր ձեզդ ասեմ
ամենեցուն ասեմ արթուն
կացէք ։
Եւ էր զատիկն եւ բաղարջ
ակերքն յետ երկուց աւուրց
եւ խնդրէին քահանայապետքն
եւ դպիրք · թէ որպէս նենգու
թեամբ ունիցին · եւ սպանցեն
ասէին · բայց մի ի տօնի ։
գուցէ խռովութիւն լինիցի · ժողովրդեանն ·

կամակցութեամբ. կամակցա
գործակցաւ. փառաւորեալ.
կամակցութեան առ եւ առաքա
նին. եւ Թէոդորոս ասուա
ցին հայրապետութեան
ի նոյն յայսմ ժամանա
նակի սրբոյն եւ եղբօ
ւր. եպիսկոպոսն. եւ մեծին
եւ որդւոյ. եւ առաքելասէր
կոյս հայրապետին հրամանաւ
զԵփրեմ. եւ յակոբաւս
Ճին որդանոյն իմ
կենդանին յաւիտե
նականս:

Եւ երանելի մեծին եւ մի
ջնորդ աստուածային. յետ սուրբ
եպիսկոպոսին առ աստուածային:
Եւ [illegible] պատ
ճէ. մինչ գերեզմանն
իւր յետ. եւ երկնային
առ աստուածային զօրութիւն.

եւ զաղաւնոյն երակերն որ
զՀեռանեալ Թագաւորին
եւ երկնից եւ

[illegible]
[illegible]

կատարեալ ամենայնիւ ատեան
Զինչ սկսաւ աւել ձոռ.
ցա զինչ ասաց է ան
զանել ոգի կցեն ընդդէմ
թէ ահա սահմանեալ է ա
ռակս. յետ եւ սրբոյ
զայ մանուկն է լծա
հանդերձպատրաստեսցէ եւ
զգալոյ. եւ զանել
զեն զնա խնդաց. եւ նա
մնացեալ երկնից. հեթա
նոսաց. եւ կատարեալ
զեն զնովա. եւ հաւ
կանգնեցեն զնա. եւ Թագ
ուղեն նա. եւ սուրբ
զեն. եւ երկրպագեա
յարեցէ:

Մտ Ղւ Յ
Ճկա Ճկբ Յզբ
Ճկբ Միբ Ցա

Ո ... ծեծ թագին առնո
վաս յանկարծ ու եղով
Հանդերձ ու որ ելքն զէ
բերելոց · և ամենեցուն
վարդապետս կամիմք
զմարմնոյ երկրաբնակաց
երկնայնոց զկենացն ·
Ամենայն ամենեցուն
զկոչ կամիմք · մեկն զէ
աղաղակեցէք ·
Ամենայն ամենեցուն ·
ամենայն զմերս
ցոյց · մեղանչելոյ բնակ
մի · և մեծ յաւ Հէբէ ի
խաչն բնակեալ ·
Աստուածային եա տէր
յո և ամենեցուն
ոչ գիտակք զհնչիւն
իւր · կամիմք ընդ այն
զօրութեանց զօրս ընդ
բնակեալ կամիմք զմարմն

Թիւնն միւսումն · զոր
եւ միմիայն ուսոյն · և
Ողջոյն ամենայն ...
ընդ ...
... ամենեցուն
զօրութիւնս զօրութեան
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

մի ւշ մ
ձեռ մհ մդ

նակէք զհոգւ ցանկա-
անկիզանակքնեն. Հե.
Թագաւորաց ամենեցու-
ցս. և մեծ անմեծ
նորա երկնաւորացս:
Ընդդիմակացին և ե
Հերոս մեծն. այլ անպա
մեղք ի Հայրն մեծ մեծե.
եղիցի Հերա պատերազմ
նեան. և մեկանակցի ի
Հայրն առաքելոց. է
ակեղեցի Հերամեծեցան

Ծառայ:

անզիւ և որդի մայ
զայ ոչ եկեն առանց պա
տաւն. այլ պարզանէ. և
անին. զանՀնիր մարկ
անա մարմնանալ
բարձանց:
ևփառս յերի
քով. և բնութեան

նորա յերկրպագել. այլ
կերպարանօքն. և բազում
ժողովրդեան տեսին ան-
մեծ. բարեխօսութեամբ
նորայ մարդկան
յանձամբ անմահութեան
երկնաւորս Թգ յու նագով
որդին. սպառապար
զանկել և աւետ. որդի.
զաւ Թգ յաւիտենից Եւն:
առաքեալն նոնա
բազում մեզ զկնութե
եմա առաքելոց. ա
զաւազանել. որդի զա
Թգ յաւիտենից. Եւն:
Ո. անեղծ առաջին և Հայր
մ. աղեկացյ կոչեց զմա:
ողեն զկայրն և ա-
ռեն զմա. բաղդատ
ըեայց անի կոչեց զբեզ: Եկ
Համբա ընկերեան

զձորձս իւր · յարեաւ
եկն առ յիս ·

Պատասխանի ետ
նմա յիս և ասէ · զի՞նչ
կամիս զի արարից քեզ

Եւ ասէ ցնա կոյրն
ռաբբունի զի տեսից
ցոյց ·

Եւ յս ասէ ցնա երթ
հաւատքդ քո կեցու
ցին զքեզ ·

Եւ վաղվաղակի ետ
ես և երթայր զհետ
նորա ի ճանապար
հին ·

ՃԺԷ
Ա

Եւ յորժամ մերձ է
ղեն յեմ ի բեթփագէ
և ի բեթանիա մօտ
ի լերինն ձիթենեաց
առաքէ երկուս յա
շակերտացն իւրոց · և

ասէ ցնոսա · երթայք
ի գիւղն որ է ընդդէմ
ձեր ձեզ · և անդէն
ժամայն ընդ մտանելն
ձեր գտանիցէք յա
ւանակ մի կապեալ · յոր
ում ոչ ոք ի մարդ
կանէ նստեալ · արձակե
ցէք և ածէք · և եթէ ոք ա
սիցէ ձեզ · թէ զի՞ է զոր
ծանիցէք · ասասջիք
թէ տեառն պիտոյ է · և
վաղվաղակի առաքէ
զնա այսր ·

ՃԺԸ
Բ

Չոգան և գտին յա
ւանակն կապեալ առ
դրանն արտաքոյ ի
փողոցի անդ և արձակե
ցին ·

Եւ ոմանք յորոց անդ

մտ / ՃԿԴ
ղ / ՄԼԸ
յ / ՃԺ
մտ / ՃԿԵ
ղ / ՄԼԹ
յ / ՃԻ

կայէին. ասէին ցնոսա.
զի՞նչ խնդրէք զկենդա-
նին ընդ մեռեալսն:
Չէ աստ. ասեն
ցնոսա. որպէս [illegible]
[illegible]
նոցա:
[illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ՃԿ / Է
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ելանելն ի բեթանիայ
քաղց եղ. և տեսեալ զթզե
նի մի ի բացուստ
ունէր տերևս. և եկն եթէ
գտանիցէ ինչ ի նմա։
Եւ իբրև եկն ի նմա
ոչինչ եգիտ. բայց
միայն տերևս. զի չ
էր ժամանակ
թզոյ։
Պատասխանի ետ
և ասէ ցնա. մի ևս
ոք յաւիտեանս ի քէն
պտուղ կերիցէ։
Լսէին աշակերտ
քն նորա։
ձիա Ա — Գան յԵմ. և մտեալ ի տա — ձիբ Է
ճարն սկսաւ
հանել զվաճառա
կանսն. և զգնօղս
որ էին ի տաճարին

և զսեղանս. հատա
վաճառացն ցրուեաց
և զաթոռս. աղաւնէ
վաճառացն կործա
նեաց։ և ոչ թողոյր
եթէ ոք անօթս ինչ
անցուցանիցէ ընդ
տաճարն։
Ուսուցանէր
զնոսա և ասէր. ոչ գ
րեալ է. թէ տունն իմ
տուն աղօթից կո
չեսցի ամենայն հե
թանոսաց. և դուք ա
րարէք զդա այր
աւազակաց։
Լուան քահանայա
պետքն և դպիրքն. և
խնդրէին թէ որպէս
կորուսցեն զնա. բայց
երկնչէին ի նմանէ։

մր ձիա | ղ մը | ա իա | մ ճժա | մր ձիբ

զի ամենայն ժողովու
րդն զարմացեալ էր
ընդ վարդապետութիւն նորա։
Եւ իբրեւ երեկոյ եղ
եւ. արտաքոյ քան
զքաղաքն ելանէին։
Եւ անցանէին ընդ այ
գուցն. անցանէին ան
ցանէին։ տեսին զթզ
ենին չորացեալ էր
յարմատոց։ Յիշեաց
պետրոս եւ ասէ ցնա
ռաբբի. ահաւա
սիկ թզենին զոր ա
նիծեր. չորացեալ է։
Պատասխանի ետ
յս. եւ ասէ ցնոսա. ե
թէ ունիցիք զհաւատս
այ. ամէն ասեմ
ձեզ. որ ոք ասասցէ
լերինս այսմիկ. բարձ
ձիր եւ անկիր ի ծով։
Եւ ոչ երկմտեսցէ ի սր
տի իւրում. այլ հաւատա
ցէ եթէ զոր ասէն լինի
եղիցի նմա զոր ինչ
եւ ասիցէ։
Վասն այսորիկ աս
եմ ձեզ. զամենայն
ինչ վասն որոյ աղօթս
առնէք խնդրեսջիք
եւ հաւատայցէք թէ
առնուք եւ եղիցի ձեզ։
Եւ յորժամ յաղօ
թս կայցէք. թողու
ցուք եթէ ունիցիք
ինչ զումեքէ. զի եւ
հայրն ձեր որ յերկինս
է թողցէ ձեզ
զյանցանս ձեր։

յիմ · և մինչև յաւիտեան
խաղաղութեան զգեցցո ·
զանուանս ընդհանրա
ապերախտն և պահեա
և ծերոց · և ասէն ցՏէր
ողորմածութեամբ
աստուածային և ողորմ
ձեռն գթութեան
զայս ։

աստուածածին եւ
յոյս և աւն ցնոր
հաւատացելոց եւ զծնողաց
մեր · ողորմ է Հայաստան
եայն · և եւստասցեց
ձեզ ողորմութեան
թեամբ աստուածայոց ։

կատարութեամբ ·
յոյժ հաւատով յերկիւղ
եւ թէ խնդրութեամբ
առ քեզ Հայաստան
եայն ·

որդի Հայր մարդացեալ
մարմին և ամենայն ·
եթէ ամենայն եթէ յերկ
նից · ամենայն ցեղ լինի
ընդ որ ոչ Հասանեա
ցիք նոյա · այլ եթէ
ամենայն խնդրութեան
եւ մեղօք եւ ծաղկեալ
դեներ · զկամեցեալ
քեզ որ պահեսցես
զփառս եւ թէ ամենայն
րդէ ։

աստուածածին եւա
ծն և ամենից զայս ձեզ
տեսք ·

յոյս եւ ողորմութ
աստուածածին և առն ·
և ոչ է ամաւթ ձեզ
ողորմութեան թեամբ
աստուածպաշտ ·

սուրբ աստուածածին

[illegible]
և ասէ
[illegible]
ազգի · և անճառ[illegible]
[illegible] · և զօ
[illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
մշակին ի ժամանա-
կի ծառայելոյ · զի ի
մշակաց անուն առ-
եալ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և [illegible]

ռեցին · և առաջնորդէ
[illegible]
[illegible]
առաքելոց և [illegible]
[illegible]
[illegible]
զանձինս հաղորդակից
եղեն · և զանձինս սուրբ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և [illegible] · Թէպէտ սաստիկ
չարչարեցին [illegible]
[illegible]
մշակքն երկր-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և
[illegible]

Եւ կալեալ զնա սպա-
նին եւ հանին արտաքս
քան զայգին։ ՃԿԸ
Արդ զի՞նչ արասցէ (Ե)
տէր այգւոյն. ե-
կեսցէ եւ կորուսցէ
զմշակսն. եւ տացէ
զայգին այլոց։
Եւ ոչ զգիրս զայս ի-
ցէ ընթերցեալ իցէք
թէ զվէմն զոր անար-
գեցին շինողքն
նա եղեւ գլուխ անկ-
եան. ի Տեառնէ եղեւ այդ
եւ է սքանչելի յաչս
մեր։
ՃԿԹ Խնդրէին զնա
ունել. եւ երկեան ի
ժողովրդենէ անտի.
զի գիտացին թէ առ
նոսա ասաց զառակն.

եւ թողեալ զնա գնա-
ցին։
Առաքեն առ նա
զոմանս ի փարիսեց
ւոց. եւ ի Հեր-
ովդիանոսաց. զի
զնա որսասցեն բա-
նիւ։
Նոքա եկեալ հար-
ցանէին զնա նեն-
գութեամբ եւ ասէ-
ին. վարդապետ գի-
տեմք զի ճշմարիտ ես.
եւ ոչ ինչ փոյթ է քեզ
զումեքէ. զի ոչ հայիս
յերեսս մարդկան.
այլ ճշմարտութե-
ամբ զճանապարհն Այ ու-
սուցանես. արդ ա-
սա մեզ. արժան է
հարկս տալ կայսեր

Մր ՃԿԸ   Ղ ՄԼԹ   Յ ՃԿԷ   Մ ՃԻ
Մր ՃԿԹ   Ղ ՄԽԴ   Յ ՃԸ   Մ ՃԻԱ

եԹէ տագնապ Թեւղ (ա)

տաղնա ·

րհ փառաւորեալ

ծառայութեան նորա

ամենայնիւ · ջն մար

Ճշմարտութեան ·

բերկրեցաւ ...

մխիթարեաց ·

... բերեն ·

ամենայնիւ ընկե

պատահեալ ...

գեր

... ամենեցուն

կայսեր ·

ամենայն ...

յն եւ ամենայնիւ ·

եւ ... գերեց

... կայսեր եւ ... ·

... ·

... ·

... ամենայն

... կեցեր

ամէն. Թէ ձեզ յաւ

Թեան · Հայցանելն

ջնա եւ ամէնն · վար

դապետ · մխիթար

գերեալ յետ Թեոդորոս

եղեւ այս մեռանելոյ ·

եւ Թողոլոյն կենս · եւ

դեսէ Թողուցու ...

ցէ եղեւ այս նորա ... եւ

կենս նորա · եւ յարուս

ցէ զատկեղեսցո

կատար ·

... եղեւ այս

... մեռ ա

... ամենայն

... · եւ ... զա

... · եւ երկրորդ

... եւ ... · եւ

... Թող պատի ·

նոյնպէս եւ երրորդն.
առին զնա. եւ եւթնե-
քեանն. եւ ոչ թողին
զաւակ. յետ ամենե-
ցուն մեռաւ եւ կինն.
արդ ի յարութեանն
յորժամ յառնիցեն
ո՞յր ի նոցանէ լինիցի
կին. զի եւթնեքեանն
կնութեան առին զնա.
Պատասխանի ետ
յիսուս եւ ասէ ցնոսա
ո՞չ վասն այսորիկ մոլ
որեալ էք զի ո՛չ
գիտէք զգիրս եւ ո՛չ զօր
ութիւնն այ :
Զի յորժամ ի մեռելոց
յառնիցեն ո՛չ կա
նայս առնեն. եւ ո՛չ կա
նայք արանց լինիցին.

այլ են իբրեւ հրեշտակք
եղեն որ յերկինսն են.
Այլ վասն յարու-
թեան մեռելոց զի յառ
նեն. չէք ընթերցեալ
ձեր. ի գիրս մովսիսի.
ի մորենւոջն որպէս
ասաց ցնա ած : եւ ես
եմ ած աբրահա
մու. եւ ած իսահակայ.
եւ ած յակոբայ : եւ չ
է ած մեռելոց այլ կեն
դանեաց. եւ ապա դուք
յոյժ մոլորեալ էք.
Եւ մատուցեալ մի
ի դպրացն. լուեալ
նոցա մինչ վիճէին
եւ տեսեալ եթէ բար
ւոք ետ նոցա պատաս
խանին. եհարց զնա
եւ ասէ. ո՞ր պատուիրան

մի
ճկա

ձ
մր

Ե [illegible] ամէն
[illegible] ա-
[illegible] յամենայն
[illegible]
[illegible] և յաւիտենից
[illegible] յամենայն
[illegible]
[illegible]
մե. և յամենայնի մե
[illegible]. և յամե
նայն զաւրութենէ
[illegible]
Տէր [illegible]
[illegible]
[illegible] զքե
[illegible] երբեք զանձն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

պետ [illegible] զխաղաղութի
[illegible]
և [illegible]
[illegible]. և աւրհնեցէ[illegible]
յամենայնի [illegible]. և
յամենայնի [illegible]
թենէ. և յամենայն
ժամու. և աւրհնեսցեն զքե
[illegible] երբեք զանձն.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ասէ մինչ ուսուցա
նէր ի բազմականացն ։ զի
[illegible]
եթէ զքսակն [illegible]
է ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
չէ ։ փառաւորեցաւ որ
դի մարդոյ ։
[illegible] փառաւորեցաւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

այս ամենայն ։ որպէս մին
ի հանդերձեալ երևելեաց
հոգւոյ ։ [illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

յս և ասէ ցնոսա ·
զգո՛յշ լերուք · մի՛ ոք
զձեզ մոլորեցուսցէ · զի բա
զումք եկեսցեն յանուն
իմ և ասասցեն թէ ե՛ս
եմ քս · և զբազումս
մոլորեցուսցեն ։
Ա. յորժամ լսիցէք
զպատերազմունս ·
և համբաւս պատե
րազմաց · մի՛ խռովի
ցիք · զի պարտ է լինել
բայց չև է կատարած ·
Զի յարիցէ ազգ
յազգի վերայ · և թա
գաւորութիւն ի թա
գաւորութեան վե
րայ · և եղիցին շար
ժմունք · խռովութիւնք
սովք · և սասանութիւնք ·
այսքիկ ամենայն սկիզ
բն է երկանց ։
* ազգս նախ պարտ
է աւետարանս
քարոզել ։
Ա. յորժամ տանի
ցեն զձեզ մատնել
մի՛ յառաջագոյն հո
գայցէք · և մի՛ մտ
ածեսջիք · թէ զինչ խօսի
ցիք · այլ որ ինչ տա
ցի ձեզ ի նմին ժամու
զայն խօսեսջիք ·
զի ոչ դուք էք որ խօսի
ցիք · այլ հոգին սուրբ ։
Մատնեսցէ եղբայր
զեղբայր ի մահ և հայր
զորդի · և յարիցեն
որդիք ի վերայ հարց · և
սպանանիցեն զնոսա ·
և եղիջիք ատեցեալք
յամենեցունց վասն
անուան իմոյ ։

* [illegible]

[illegible]

Իսկ որ համբերեսցէ ի ս-
պառ նա կեցցէ·
կեցցէ·
ճխբ Յորժամ տեսանի-
ցէք զպղծութիւնն աւ-
երածին· զի կայցէ
ուր ոչ էրն պարտ-
ն· որ ընթեռնուն
իմասցին·
ճխգ Յայնժամ որ ի Հրէ-
աստանի իցեն փա-
խիցեն ի լերինս· եւ որ
ի տանիսն [illegible] իցէ
մի իջցէ ի տուն եւ մի
մտցէ բառնալ ինչ ի
տանէ իւրմէ· եւ որ յան-
դաստանին իցէ մի դար-
ձցի յետս առնուլ զ-
հանդերձս·
ճխդ Վայ իցէ յղեաց
եւ դայեկաց յաւու-
րսն յայնոսիկ=
ճխե Աղաւթս արարէք·
զի մի ձմերայնի լի-
նիցի այն·
ճխզ Զի եղիցին աւուրքն
այնոքիկ նեղութեանց
որպիսի ոչ եղեւ երբեք·
յսկզբանէ արարածոց·
մինչեւ ցայժմ· եւ մի
այլ լիցի·
ճխէ Եւ եթէ ոչ Տէր կարճեալ
էր զաւուրսն զայ-
նոսիկ· ոչ ապրէր ա-
մենայն մարմին· այլ
վասն ընտրելոց զորս
ընտրեաց· կարճեաց
զաւուրսն յայնոսիկ·
ճխը Յայնժամ եթէ ոք
ասիցէ ձեզ· եթէ ահա
աստ է քս կամ անդ

նդ. մի՛ հաւատայցէք։
Եւ յարիցեն սուտ
քրիստոսք. և սուտ
մարգարէք. և տա
ցեն նշանս և արուես
տս. առ ի մոլորեցու
ցանել. եթէ հնար
ինչ իցէ և զընտրեալսն։
Այլ դուք զգոյշ լե
րուք. ահաւասիկ
յառաջագոյն ասա
ցի ձեզ զամենայն։
Այլ յաւուրսն յայ
նոսիկ. յետ նեղութեան
այնորիկ. արեգակն
խաւարեսցի. և լու
սին ոչ տացէ զլոյս
իւր. և աստեղք յերկ
նից թափեսցին.
և զօրութիւնք երկ
նից շարժեսցին։

Եւ յայնժամ տեսցեն
զՈրդի մարդոյ եկեալ
ամպովք. և զօրութեամբ
և փառօք բազմօք։
Եւ յայնժամ առաքես
ցէ զհրեշտակս իւր.
և ժողովեսցեն զընտ
րեալսն իւր ի չորից հող
մոց. ի ծագաց երկրի
մինչև ի ծագս երկնից։
Այլ ի թզենւոյ
նմանութիւն ուսարուք զա
ռակն. յորժամ
ոստքն. նորա կակ
ղանայցեն. և տերև
արձակիցին. գի
տէք թէ մերձ է ամա
ռն. Նոյնպէս և դուք
յորժամ տեսանիցէք
զայս ամենայն եղեալ
գիտասջիք թէ մերձ է
առ դրունս։

Ամէն ասեմ ձեզ
թէ ոչ անցցէ ազգս
այս · մինչեւ այս ամէ-
նայն եղիցի ·
Երկինք եւ երկիր
անցցեն · եւ բանք իմ
ոչ անցանիցեն ·
ՃՁԲ Բ Այլ վասն աւուրն
այնորիկ · եւ ժամու ոչ
ոք գիտէ · ոչ հրեշտա-
կք յերկինս · եւ ոչ որ-
դի · բայց միայն Հայր ·
ՃՁԳ Է Զգոյշ լերուք · արթ-
ուն կացէք յաղօ-
թս · զի ոչ գիտէք երբ
ժամանակն իցէ ·
ՃՁԴ Որպէս այր մի գնա-
ցեալ հեռու · [illegible] ՃՁԵ
թողու զտուն իւր ·
եւ ետ ծառայից
իւրոց իշխանութիւն ·

եւ իւրաքանչիւր ըստ
գործ · եւ դռնապանին
պատուէր տայցէ զի
արթուն կայցէ ·
ՃՁԶ Արդ՝ արթուն կա-
ցէք · զի ոչ գիտէք եր-
բ տէր տանն գայցէ · եթէ
ընդ երեկս · եթէ ի մէջ
գիշերի · եթէ ի հաւա-
խօսի · եթէ ընդ առա-
ւօտս · գուցէ
եկեալ յանկարծակի
գտանիցէ զձեզ ննջեցեալս ·
Այլ զոր ձեզ ասեմ ա-
սեմ · ամենեցուն աս-
եմ արթուն կա-
ցէք ·
[illegible]
[illegible]
կարգ յաւարտակա-
նաց ·

Նդրել իբ բարհանա
ապկերտքն · և զսիրտ
ևթէ զիմարդ չեանէն ·
զառ կալէս ասացա
նոցեն · բայց ասեն
Թէ միթէ ասացիր աստ · զի
մի խոստովանութիւն զնե.
ցի ժողովրդեանն ·
Մինչ էր երթեալ
նոցա խառն մխնաշին
բերանն բարձեալ ·
Եւ նա մի պատմէր
չիշխէր ի նոցա լինել ·
ամէն ասեմ ձեզ ·
և բերեալ զհեշն է-
հեն խոնարհեցաւ
Նորա :
աշակերտքն
զչարիս և ասէին
ընդ երէ կարօտ ելոց
զայն առնել · մեր

Թէ զայս ի խօսն ծա-
ռէ · առ եկն ուրախ եղեն
· հարցին զաւհեանն
և առն արծաթ · և
զպատ անայթ նմա յայտ ·
յառաջ մատեան
Թէ առ զձեզ · զինչ
խոստանայք զիս
միթէ ես գործեաց ·
դա յետ · յանձնայն ·
ժամ զայն · բառ ընդ
Հնգամնէք · և յորժամ
կամիք կատարել առ
նմ Հնգայ բարձին · այլ
զինչ · յամենայն ժամ
ընդ Հնգամնէք ·
այ զոր ունէին
բան յառաջագոյն
խնդրեաց զնա մատնել
ինչ ․ պատրաստեալ ·
Միասին Հեզ

մր	ղ	յ	մ	մր	յ	մ
ՃԶԵ	—	—	ՄԿԵ	ՃԶԷ	ՂԵ	ՄԿԷ
ՃԶԶ	ԿԲ	ՂԵ	ՄԿԶ			

ուր եւ քարոզեսցի
աւետարանս այս ընդ
ամենայն աշխարհ.
եւ զոր արարն դա խօ
սեսցի ի յիշատակ
նորա:
ՃԼԴ / Բ Յուդա իսկարիով
տացի. մի յերկոտա
սանիցն. գնաց
առ քահանայապետս
զի մատնեսցէ
զնա նոցա:
Եւ նոքա իբրեւ լուան
ուրախ եղեն. եւ խոստա
ցան նմա արծաթ
տալ. եւ խնդրէր թէ
զիարդ պատեհ
մատնեսցէ զնա:
Եւ յառաջ
նում աւուր
բաղարջակերացն յոր
ժամ զզատիկն զե
նուին. ասեն ցնա
աշակերտքն իւր. ուր կա
միս երթիցուք պատ
րաստեսցուք զի կե
րիցես զզատիկն:
Եւ առաքէ երկուս
յաշակերտացն իւ
րոց. եւ ասէ ցնոսա.
երթայք ի քաղաքն.
եւ պատահեսցէ
ձեզ այր մի. որ
սափոր ջրոյ յուսանի
ցի. երթայք զհետ
նորա. եւ յորում տեղ
մտանիցէ. ասասջիք
տանուտեառն. թէ
վարդապետն ասէ. ուր
է վանքն. ուր
զզատիկն ընդ աշակերտս իմ
կերայց

Մր ՃԼԴ · Ղ ՄԿա · Յ ՄԶԸ

[illegible]

ՃԿԴ անձեռագործ շինեցից։

[Ե]ւ առեալ բաժակ ՃԿԵ
գոհացաւ. ետ նոցա.
եւ արբին ի նմանէ ա-
մենեքեան. եւ ասէ
ցնոսա. այս է արիւն
իմ նորոյ ուխտի. որ
վասն բազմաց
հեղու։

[Ա]մէն ասեմ ձեզ.
թէ ոչ եւս յարբեցից
ի բերոյ այգւոյ մին-
չեւ յաւուրն յոր
ժամ արբից զդա նոր
յարքայութեանն Այ։

ՃԿԷ [Ե]ւ օրհնեալ ելին
ի լեառն Ձի-
թենեաց։

ՃԿԸ [Ե]ւ ասէ ցնոսա
Յս. ամենե- ՃԿԹ
քեան գայթագղես-

ջիք յինէն. յայսմ գիշերի

[Զ]ի գրեալ է. թէ հա-
րից զհովիւն. եւ
խաշինքն ցրուեսցին։

[Ա]յլ յետ յարութե-
նիս յառաջեսցեմ
եմ քան զձեզ ի Գալի-
լեա։

ՃԿԶ [Պ]ատասխանի ետ
Պետրոս եւ ասէ ցնա
թէ եւ ամենեքեան
գայթագղեսցին այլ
ես ոչ։

[Ա]սէ ցնա Յս. ա-
մէն ասեմ քեզ. թէ դու
այսօր յայսմ գիշերի մինչ
չեւ հաւու խօսեալ ի-
ցէ. երիցս ուրասցիս
զիս։

ՃԿԹ [Ե]ւ նա պնդէր առաւել
եւս եւ ասէր

Մտ	Ղ	Յ	Մ	Մտ	Ղ	Յ	Մ
ՃԿԴ	ՄԿԵ	·	ՄԿԳ	ՃԿԹ	–	–	–
ՃԿԷ	ՄԿԷ	ՃԽԳ	ՄԿԵ	ՃԿ	–	–	–
ՃԿԸ		ՃԽԴ	ՄԿԹ	ՃԿԱ	ՄԿԹ	ՃԽԴ	ՄԿ

եղեւ մինչ [illegible] եւ հա ՃԽԵ

աստեղքն յերկնից [illegible]

զեկուսն [illegible]

[illegible]

զեւանդակն [illegible]

ՃԽԶ [illegible]

[illegible]

եւ ասէ [illegible]

ՃԽԷ [illegible]

[illegible] յաւուրն Թ

կացէց

[illegible]

[illegible] եւ զ [illegible]

[illegible] եւ [illegible]

եւ [illegible]

եւ հարցին

ՃԽԸ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ [illegible] ՃԽԹ

Թ [illegible] կացէք

[illegible]

կանխեալ յառաջ [illegible]

իսկ [illegible]

[illegible] եւ [illegible]

զաւրութ [illegible]

[illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

յիմէն

ՃԾ [illegible]

[illegible]

կամիս

[illegible]

[illegible] եւ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՃԾԱ [illegible] կացէք

եւ [illegible]

Մտ	Մր	Ղկ	Յհ	Մտ	Մր	Ղկ	Յհ
ՃԽԵ	–	ՃԵ	[illegible]	ՃԽԶ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՃԽԷ	–	–	[illegible]	ՃԽԸ	—	–	–
ՃԽԹ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ՃԾ	[illegible]	[illegible]	[illegible]

մտանիցէք ի փորձութեան
ոգիս յաւժարէ
բայց մարմին
տկար
Եւ դարձեալ չո
գաւ եկաց յաղաւթս
և զնոյն բանս ասաց
դարձեալ միւսան
գամ եգիտ զնոսա եւ
ննջեցեալս
քանզի էին աչք նո
ցա ծանրացեալ. և
ոչ գիտէին թէ զինչ
պատասխանի տայ
ցեն նմա.
Եւ գայ երրորդ անգամ
և ասէ ցնոսա. ննջէ
ցէք այսուհետև
և հանգերուք. զի հա
սեալ է վախճան.
Եկն ժամ և ահա
մատնի որդի մարդոյ
ի ձեռս մեղաւորաց:
Յարուք գնաս
ցուք. ահաւա
սիկ մերձեցաւ որ մատ
նէն զիս:
Եւ մինչ դեռ նա
խաւսէր. գայ
Յուդայ իսկարիովտա
ցի մի յերկոտասանից
նմա և ընդ նմա ամ
բոխ սուսերաւք և
բրաւք ի քահանայ
ապետիցն և ի դպրաց
և ի ծերոց:
Տուեալ էր նշան
մատնչին և ասէր.
ընդ որում համբու
րեցից. նա է կալջիք
զնա և տարջիք զգու
շութեամբ:

Եւ մատուցեալ
վաղ վաղվաղակի ասէ
ցնա. ռաբբի ռաբ-
բի եւ համբուրեաց
զնա

Եւ նոքա արկին ի
նա ձեռս. եւ կալան
զնա

[illegible] Եւ մի ոմն յայնցա-
նէ որ զնովաւն կային
հանեալ սուր եւ եհար
զծառայ քահանայա-
պետին. եւ ի բաց ե-
հատ զունկն նորա

[illegible] Պատասխանի ետ
Յս եւ ասէ ցնոսա
իբրեւ ի վերայ աւազա-
կի ելէք սուսերօք
եւ բրօք ունել զիս.
հանապազ առ ձեզ էի
եւ ուսուցանէի ի տա-
ճարին. եւ ոչ կալա-
րուք զիս. այլ զի լց-
ցին գիրք մարգա-
րէիցն

[illegible] Յայնժամ թողին
զնա աշակերտքն ա-
մենեքեան եւ փախեան.

[illegible] Եւ մի երիտասարդ
զհետ երթայր նորա
արկեալ զիւրեւ
կտաւ մի ի մերկութեան
ունէին զնա երիտասա-
րդքն. եւ նորա
թողեալ զկտաւն մերկ
փախեաւ ի նոցանէ.

[illegible] Եւ տարան զՅս
առ քահանայապետն
կայիափա. եւ ժողովե-
ցան առ նա ամենայն
քահանայապետքն
եւ դպիրք եւ ծերք.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Եւ պետրոս երթայր
ի հեռաստանէ զհետ
նորա. մինչեւ ի ներքս
ի գաւիթ քահանա
յապետին եւ նստէր
ընդ սպասաւորսն·
եւ ջեռնոյր առ լուսոյն
Իսկ քահանայա
պետքն. եւ ամենայն ա
տեանն. խնդրէին հա
կառակ յիսի վկայութի
ւն ինչ զի սպանանիցեն
զնա. եւ ոչ գտանէին·
Քանզի բազումք սուտ
վկայութիւն. վկայէին
զնմանէ. եւ նման մի
մեանց ոչ էին վկայ
ութիւնքն:
Ոմանք յարուցեալ
վկայէին սուտ զնմանէ
եւ ասէին. թէ մեք լուաք
ի դմանէ. զի ասէր.
ես քանդեցից զտա
ճարդ զայդ ձեռագործ·
եւ յերիս աւուրս շի
նեցից զայլ անձ
ձեռագործն:
Սակայն եւ այնպէս
չէր նման վկայութիւն
նոցա:
Ապա յարուցեալ
քահանայապետն
ի մէջ հարցանէր ցյս
եւ ասէր. ոչինչ տաս
պատասխանի՝ զինչ
դոքա զքեզ վկայեն:
Նա լռեալ էր
կայր. եւ ոչինչ ետ
պատասխանի
Դարձեալ քա
հանայապետն հար
ցանէր զնա եւ ասէր

[illegible] եւ ասէր · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ ասէ [illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] մարդոյ [illegible]
[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ ասէ ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] ամենեքեան [illegible]
հայհոյութիւն [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ամենեքեան [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] եւ
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
հանդերձելումն ։
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] եւ ասէ [illegible]
[illegible] ։
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ձկբ ապեցին զյս եւ
տարանմատնեցին
պիղատոսի
մ ւ հարց զնա պի
ղատոս եւ ասէ · դու ես
Թագաւորն հրէից
ա պատասխանի
ետ նմա եւ ասէ · դու
ասես ·
մա ւ չարախօսէին
զնմանէ յոյժ քահա
նայապետքն · եւ նա
ոչ ինչ տայր պատաս
խանի ·
իղատոս դար
ձեալ հարցանէր
զնա · ոչ ինչ տաս պա
տասխանի · տես քա
նի · ամբաստանեն
զքէն ·
ւ յիսուս ոչ եւս
ոչ ինչ ետ պատասխա
նի մինչեւ զարմանալ
պիղատոսի ·
մբ այց ըստ տօնին
արձակէր նոցա զմի
զկապեալ զոր
խնդրէին ·
մգ ւ էր ոմն անուանեալ
բարաբբա կապեալ
ընդ խռովարարսն · որոց
ի խռովութեանն այր մի սպա
նեալ էր
Զայն բարձր սկսան
աղաղակել ամենեքեան ·
եւ խնդրէին որպէս առ
նէր · զի արձակես
ցէ նոցա զբարաբ
բայն ·
Պ ատասխանի ետ
պիղատոս եւ ասէ
ցնոսա · կամիք զի ար

մօ	ջ	ձ	վ
ձկբ	ա		
մ			
մա	մբ	[illegible]	ձկե

մբ	ջ	ձ	վ
մբ			ձկը
մգ	ձղ	[illegible]	ձկա
			ձկէ

արձակեցից ձեզ զթա
գաւորն հրէից
[Ք]ան զի գիտէր թէ
առ նախանձու մատ
նեցին զնա քահանայ
ապետքն ։
Մդ [Ա]...րե զամբոխն
հաւանեցուցին զի
զբարաբբայն ։
[Դ]արձեալ պատասխա
նի ետ պիղատոս
եւ ասէ ցնոսա ։ իսկ
զինչ կամիք թէ արա Մէ
րից զթագաւորն հրէից ։
Մզ [Ն]ոքա դարձեալ
աղաղակէին ։ [illegible]
... [illegible]
[Ա]սէ ցնոսա պի
ղատոս ։ զինչ չար

արարեալ իցէ դորա ։
[Ն]ոքա առաւել
եւս աղաղակէին եւ ա
սէին ։ ի խաչ հան
զդա
Մէ [Ի]սկ պիղատոս կա
մէր զամբոխին կամս
առնել հաճոյ նոցա ։
արձակեաց նոցա
զբարաբբայն ։ եւ զյի
սուս հարեալ ետ
ի ձեռս զինուորաց
խաչել ։

[illegible]
[illegible]

[illegible] զինուորք
[illegible] եւ կո
չէին զամենայն զաւրսն
[illegible] ։ եւ
զգեցուցանէին նմա
[illegible]

Մը	Չ	Ժ	Մ	Մը	Ճ
Մդ	ՃԽ		ՃՁ	Մզ	Ղ
Մէ	ՃԿ	ՋԸ	ՃՀ	Մէ	

րանիս · եւ եդին ի գլ
լուխ նորա պսակ
պատեալ փշոց · եւ սկ
սան ողջոյն տալ նմա
եւ ասել ողջ լեր թա
գաւոր հրէից · եւ հա
րկանէին զգլուխն եղե
գամբ · եւ թքանէին
ընդերեսս · եւ ծունր
կրկնեալ երկիր պագա
նէին ·

Եւ յորժամ կատակէ
ցին զնա · մերկացու
ցին զքղամիդն եւ զ
ծիրանին · եւ զգեցու
ցին նմա զիւր հան
դերձն ·

Եւ հանին արտաքս
զի խաչեսցեն
զնա ·

Եւ ածին պարհակ
զանցորդն կիւրենացի
ուրումն սիմոն անցանէր
եկեալ յագարակէ ·
զհայրն աղեքսանդրի
եւ ռուփայ · զի բարձ
ցէ զխաչափայտն
նորա ·

Եւ ածին զնա ի գող
գոթայ տեղին · որ
թարգմանի տեղի կա
ռափելոյ ·

Եւ տային նմա գի
նի զմռսեալ · եւ նա
ոչ առ · եւ խաչեցին
զնա ·

Եւ բաժանեցին
զհանդերձս նորա
արկեալ վիճակս ի վե
րա · թէ ո զինչ առ
ցէ ·

Եւ էր ժամ երրորդ եւ

հանէին զխափանս:
ծագեսցեն զնոսա
ի հնոց հրոյն: Անդ
Եղիցի լալ և կրճել
ատամանց: Յայնժամ
արդարքն
ծագեսցեն որպէս
արեգակն ի թագաւորութեան
հօրն իւրեանց:
Որ ունի ականջս
լսելոյ լուիցէ:
Դարձեալ նման է
արքայութիւն երկնից
գանձի ծածկելոյ
յագարակի: զոր
գտեալ մարդոյ
թաքոյց և յուրախու
թենէ անտի
երթայ վաճառէ

զամենայն զոր ինչ
ունի և գնէ
զագարակն զայն:
Դարձեալ նման է
արքայութիւն երկնից
մարդոյ վաճառականի
որ խնդրիցէ մարգարիտս
գեղեցիկս:
Եւ իբրեւ գտանէր
մի պատուական
մարգարիտ:
երթեալ վաճառէր
զամենայն զոր ինչ
ունէր և գնէր զնա:
Դարձեալ նման է
արքայութիւն երկնից
ուռկանի որ արկանի ի ծով

Եղի՛ Եղի՛ ղամասա
բաքթանի · որ թարգ
մանի ա͞ծ իմ ա͞ծ իմ ըն
դէր թողեր զիս :
Եւ ոմանք ի կացելոցն
[illegible]

Թոյլ տուր տեսցուք
եթէ գայ եղիայ
[illegible] զդա :
Եւ յ͞ս դարձեալ աղաղակեաց
ձայնիւ մեծաւ եւ եհան
զոգին :
Եւ վարագոյրն տա

ճարին պատառե-
ցաւ յերկուս ի վե
րուստ մինչեւ ի խո
նարհ :
[illegible]

[illegible]

եւ այլ բազում կա
նայք որ ընդ նմա
ելեալ էին
յեմ ·
ՃԻ Ե ւ իբրեւ եւ
ԽԲ եղեւ երեկոյն
զի ուրբաթն էր · որ է
շաբաթն մտանէր ·
եկեալ յովսէփ որ յա ՃԻԱ
րիմաթեայ էր այր
պարկեշտ նախա
րար · որ եւ ինքն
ակն ունէր արքայու
թեանն այ · համար
ձակեցաւ եմուտ առ
պիղատոս · եւ խնդ
րեաց զմարմինն յի · ՃԻԲ
Ե ւ պիղատոս զար
մացաւ · թէ այդչափ
վաղ մեռաւ · եւ կոչե
ցեալ առ ինքն զհա

րիւրապետն · եհա
րց զնա եւ ասէ թէ
արդարեւ մեռեալ
վաղ մեռաւ · եւ իբրեւ
ստուգեաց ի հարիւ
րապետէն ետ
շնորհեաց զմարմին
նն յովսեփայ ·
Ե ւ նա գնեալ կտաւ
կտաւ · եւ իջուցեալ
զնա պատեաց կտաւ
ովն եւ եդ ի գերեզ
մանի · զոր էր փո
րեալ ի վիմի · եւ թա
ւալեցոյց վէմ մի · ի դու
ռն գերեզմանին ·
Ե ւ մարիամ մագ
դաղենացի · եւ մար
իամ յակոբեայ եւ յով
սեա · տեսանէին ուր
դնէին զնա ·

ճր ղ յ մ
ճժէ ձէ ճզ ճժէ
ճժը

ճի ղ յ մ
ճիբ ձը ճի ճիբ
ճիգ ձէ ճժ

մլ Եւ իբրև անց շա
բաթն մարիամ մագ
դաղենացի և մարիամ
յակոբեայ և սաղո
մէ. գնեցին պատրաս
տեցին խունկս զի ե
կեալ օծ
ցեն զնա.

մլա [illegible]

մլբ Հառաւօտուն գան ի
գերեզմանն ընդա
րևագալն. և ա
սէին ցմիմեանս.
Ով թաւալեսցէ
ցմեզ զվէմն ի դրանէ
գերեզմանին.
Եւ հայեցեալ տե
սանեն զի թաւալեալ է
վէմն. զի էր մեծ յոյժ.

Եւ մտեալ ի գերեզմանն. տեսին
երիտասարդ մի զի
նստէր ընդ աջմէ
զգեցեալ պատմու
ճան սպիտակ և
զարհուրեցան.
Նա ասէ ցնոսա
մի զարհուրիք. զՅս խնդ
րէք զնազովրեցի
զխաչեալն յարեաւ
չէ աստ. ահաւասիկ
տեղին ուր եդին
զնա.
Այլ երթայք ա
սացէք ցաշակերտս
նորա և ցպետրոս.
եթէ առաջի
նորա երթայ քան
զձեզ ի գալիլեա. անդ

տեսանիցէք զնա
որպէս ասացն ։
Ձեզ

Ծդ Եւ իբրեւ լուան ե
լին եւ փախեան ի
գերեզմանէն · քան
զի զահի հարեալ
էին · եւ ոչ ումեք
ինչ ասացին
քանզի
երկնչէ
ին

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Թէոփիլէ · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

չոգան պատմեցին
այլոց և ոչ նոցա
հաւատացին :
Յետոյ մինչ դեռ
բազմեալ էին մե
տասանքն · երևե-
ցաւ նոցա և նախա-
տեաց զանհաւա
տութիւն նոցա · և
զխստասրտութիւն
զի որոց տեսեալ էին
զնա յարուցեալ ի
մեռելոց · և նոցա
ոչ հաւատացին ·
Եւ ասէ ցնոսա եր
թայք յաշխարհ ա-
մենայն · և քարոզե
ցէք զաւետարանն
ամենայն արարա
ծոց · որ հաւատայ
և մկրտեսցի · կեցցէ

և որ ոչն հաւատայ
դատապարտեսցի :
Նշանք այնոցիկ որ
հաւատասցեն · երթի
ցեն զհետ այսոցիկ
յանուն իմ դևս հան
ցեն · լեզուս խօ
սեսցին · ի ձեռս
իւրեանց օձս բարձ
ցեն · և եթէ մահա
ցու ինչ դեղ արբցեն
նոցա ինչ ոչ վնասես
ցէ · ի վերայ հիւան
դաց · ձեռս դիցեն
և բժշկեսցեն ·
Եւ տէրն յս յետ
խօսելոյ ընդ նոսա
ևայ համբարձա
յերկինս և նստա
ընդ աջմէ հաւր ·
Եւ նոքա ելեալ քա

ողորմեսցի ընդ ամե
նայն երկրի · մինչ գալ
ծանիցութե. եւ զերանն
հաստատութիւն · ա-
մենայն Ղևոնդայ
որերեխայն դհեր
նոցա ։

Հանգեաւ մեծ ձեռն հասեալ
հայր

Զգածեալ մեծամեծ աստուածային
զգեստը մեծ զաստ
ծեալ · եւ զառաջնայն
սին զգեստ · առաջնորդ
եկեղեցականն [ընծ]այեաց
յիշեսցէ յաղօթս ։

[illegible]

վսն [illegible]	ա
վսն [illegible]	բ
վսն [illegible]	գ
վսն [illegible]	դ
վսն [illegible]	ե
վսն [illegible]	զ
վսն [illegible]	է
վսն [illegible]	ը
վսն [illegible]	թ
վսն [illegible]	ժ
վսն [illegible]	ժա
վսն [illegible]	ժբ
վսն [illegible]	ժգ
վսն [illegible]	ժդ
վսն [illegible]	ժե
վսն [illegible]	ժզ
վսն [illegible]	ժէ
վսն [illegible]	ժը
վսն [illegible]	ժթ
վսն [illegible]	ի

[illegible]	կա
[illegible]	կբ
[illegible]	կգ
[illegible]	կդ
[illegible]	կե
[illegible]	կզ
[illegible]	կէ
[illegible]	կը
[illegible]	կթ
[illegible]	լ
[illegible]	լա
[illegible]	լբ
[illegible]	լգ
[illegible]	լդ
[illegible]	լե
[illegible]	լզ
[illegible]	լէ
[illegible]	լը
[illegible]	լթ
[illegible]	խ
[illegible]	խա
[illegible]	խբ

վսն Խնդրոյ փարիսեցւոյն . խգ

վսն Բաժանել զժառանգութիւն ընդ եղբաւրն . խդ

վսն Պտղաբերելոյ զանդոյ մեծատանն . խե

վսն Գալիլեացւոցն և ... խզ

վսն Կորացեալ կնոջն դիւահարի . խէ

վսն Ջրգողւոյն . խը

վսն Չնստելոյ յառաջին բազմոցս հրաւիրելոցն . խթ

վսն Որոց ասացաւ զընթրիսն . ծ

վսն Աշտարակաշինին . ծա

վսն Մոլորեալ ոչխարին . ծբ

վսն Կորուսելոյ դրամին . ծգ

վսն Երկուց որդւոցն . ծդ

վսն Հասարակ ... ծե

վսն Գ... ծզ

վսն Տնտեսին անիրաւին . ծե

վսն Մեծատանն և Ղազարու . ծէ

վսն Տասն բորոտացն . ծը

վսն Դատաւորին անիրաւի . ծթ

վսն Փարիսեցւոյն և մաքսաւորին . կ

վսն Հարցանողին զյաւիտենական կեանսն . կա

վսն Կուրին . կբ

վսն Զաքէոսի . կգ

վասն Գնալոյ յառաջագոյն ի թիւր ուղխեացն. ԿԴ
վասն Ընծայից պատարագաց. ԿԵ
վասն Յուսանալեաց. ԿԶ
վասն Հայրենեաց Յիսուսի եկեղեցւոյ. ԿԷ
վասն Ընդ աղօթից. ԿԸ
վասն Դառն հեծութեան. ԿԹ
վասն Պատարագելեաց. Հ
վասն Թշնամեաց եկեղեցւոյն. ՀԱ
վասն Երկու ազգայնոց. ՀԲ
վասն Հայրենեաց ծննդեան. ՀԳ
վասն Զատկին. ՀԴ
վասն Մկրտութեան Յիսուսի. ՀԵ
վասն Ծննդեան Յիսուսի. ՀԶ
վասն Նախատանաց. ՀԷ
պարգևին.
վասն Կենդանութեան. ՀԸ
վասն Հոգեւոր սրբութեան. ՀԹ
վասն Ծննդեան Յիսուսի. Ձ
վասն Կոչ եկեղեցւոյն. ՁԱ
վասն Համբարձման. ՁԲ

Նախադրութիւն Բ. թղթոյ Պետրոսի առաքելոյն

[illegible]

[illegible] աշակերտացն [illegible] և ձեռնադր-

եալս [illegible] և [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] և [illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և զխոստումն [illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible]

հրեշտակացն:

Ղուկաս աւետարանիչ ընթերցող։

Սա աշակերտեցաւ փրկչին· և համարեալ
կոչեցաւ ի թիւս եօթանասնիցն· իսկ յետոյ ա
շակերտեցաւ պաւղոսի· վասն որոյ ասի զսորա
թէ սորա յաւետարանն։ Այս համառաւտս
ղոսի գրեաց զաւետարանն յանուն թէոփ
իլի· եկեղ[illegible] ամսոյ· զինի· ԺԵ ամի համբառնալոյ
փրկչին։ Ա․ Նշանակեաց․ Ճ[illegible]։ Կ կցորդութիւնք։
Ա ․․․ ամս․ [illegible]

Ղուկաս Յ առաջ Թիւն։

Աւետարան
ըստ Մարկոսի

ՍԿԻԶԲՆ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՈՐԴՒՈՅ ԱՍՏՈՒԾՈՅ։

Թեան վասնորոյն
հաստատեալ ոչ ի
մեզ։ ուղղեսցուք
զհեշտն մեզ ողորմի
զգենուլ ամենայն
ամէնք։ Եւ փրկութ
իւթենք բանին։
Ամենեցուն ու
խ կղզեաց զհետեր
Թեալքն ամենայն
Ազգաց ու Թեանք
կարգաւորել զնոյ
ազգս Թեանինք։ զի
Ծննդեան զգեստն
որոց պարգեւեցաւ։
Զհամբար ու Թեանն։
Աղբ յարոյր
Հեղափոխն արարին
Հրեշտակին։ Քա
Հանգստին անմեղա
քարոզ։ Եւ կենդանի

Ել. սուրբ ու Հայրն
նի։ Եւ անմահ նորա
Եղիսաբեթ։
Աւետաւորեալ
Երկնքեն առաքեցաւ։
Զնոյն յամենայն
պատուիրան էջ
յատենին անարատ։
Ամ զգեստս ու
զետեղ։ բանզի կենդանի
բերեալ ամպէր։ Եւ
կոչեցան անցեալն
Խորհրդով։
Խորհուրդ։
Ամենայն Հայրն
անձին Նորա լսեալ
զի աւետեաց Հաստատ
ամենայն ամենեցուն։ Եւ
աւրհնե քահանայս
Թեանն։ Եհասանել
խաղաղութեան։ Քո

ուէս խնկամատուցանե
և ամենայն բազմու
թեան ժողովրդեանն
կային յաղօթս ար
տաքոյ ի ժամու խնկոցն
Երևեցաւ նմա գեր
հրեշտակն տն կայր
ընդ աջմէ սեղանոյ
խնկոցն․ և իբրև ետե
ս զաքարիա խռ
ովեցաւ, և ահ անկ
աւ ի վերայ նորա։
Եւ ասէ ցնա հրեշ
տակն տն, մի երկնչիր
զաքարիա․ զի
լուեալ եղեն աղաւթք
քո, և կին քո եղիսա
բեթ ծնցի քեզ որդի
և կոչեսցես զանուն
նորա յոհաննէս։
և եղիցի քեզ ուրախութի

ւն ցնծութիւն, և բա
զումք ի ծնընդեան
նորա խնդասցեն․
զի եղիցի մեծ առաջի
տն․ և գինի և ցքի մի
արբցէ, և հոգւովն սր
բով լցցի անդստ
ին յորովայնէ մօր
իւրոյ․ և զբազումս
յորդւոցն իսրայէլի դար
ձուսցէ ի տէր ած
իւրեանց։
Եւ նա երթիցէ առա
ջի նորա հոգւով զօրու
թեամբ եղիայի․
դարձուցանել զսիր
տս հարց յորդիս․
և զանհաւանս յիմաս
տութիւն արդարոց
պատրաստել տն
ժողովուրդ կազմեալ։

Լ ասէ զաղաղակս
յհրեշտակն. Եւ ին
գնալ նոցա զայր․ զի
եւ ծերսն եւ կենդանի
անկեալ զառաջի
Աստուծոյ:

Սաստկանային եւ
հրեշտակն եւ ասէ
ցիս. Երանելի են
եւ ընթրիս հարսանեաց
եւ ասացեալ խառ
նեալ ընդ իս եւ ասէ
սուրբ եւ մեծ զայդ
եւ ահա եւ ընդ նոսա
եւ մի կարասցես խառ
նել ընդ եղբարս քո
աստուածութեան․ Քո
խոստովանեսցես
Աստուծոյ բանին․
որ է ընդ մեզ եւ
ընդ ձեզ։

Ժողովուրդն ամե
նայն զաղաղակեալ․ եւ
զամենայն ըմբռնեալսն
նոցա խրատամբքն․ եւ
երգեալ․ օրհնել
խաղաղել ընդ նոսա․
Եւ խնդացեալ սրբեա
նցն հարուածովքն․ եւ
նա նշանագիր եղեալ
ընդ նոսա եւ կանգնեալ
Աստուծոյ։

Ա ետեւ երգել զայն
սուրբ զաւրութեան
նոցա․ զխնդալիցն
իւր։

Ն շնորհս ուրախութեան
նոցին յաւիտեանն
տէր եղեալ նոցա․
Եւ զերկրպագանելն զա
նձն ամենայն հրեշտակա
կաց զնոյն փառաւորել

պէս արար ինձ տր : յա
ւուրս յորս հայեցա
ւ բառնալ զնա
խատինս իմ ի
մարդկանէ :

Ի յամսեանն
վեցերորդին
առաքեցաւ գաբրիէլ
եւ հրեշտակ յայ ի քա
ղաք մի գալիլեացւոց
որում անուն նազա
րեթ : առ կոյս խաւսե
ցեալ առն որում ա
նուն էր յովսէփ ի տա
նէ դաւթի : եւ անուն
կուսին մարիամ :
Եւ եկեալ առ նա ա
սէ : ուրախ լեր բերկ
րեալ տր ընդ քեզ :
Նա ընդ բանին
խռովեցաւ : եւ խոր

հէր ընդ միտս թէ որ
պիսի ինչ իցէ ողջոյնս
այս :
Եւ ասէ ցնա հրեշ
տակն : Մի երկնչիր
մարիամ : զի գտեր
շնորհս յայ : եւ ահա
յղասցիս եւ ծնցես որ
դի : եւ կոչեսցես զա
նուն նորա յս : նա ե
ղիցի մեծ եւ որդի բար
ձրելոյ կոչեսցի եւ տա
ցէ նմա տր ած զա
թոռն դաւթի հաւրն
նորա : եւ թագաւորես
ցէ ի վերայ տանն յա
կոբայ յաւիտեանս :
եւ թագաւորութեան
նորա վախճան մի լիցի
Ասէ մարիամ
ցհրեշտակն : զիարդ

մեղուցելոցս Հայր. քան
զերկրպագուս գիտեմ:
Ս ատատանեանելով
հրեշտակն եւ ասէ
ցեալ. Հոգի սուրբ եկես
ցէ ի քեզ. եւ զօրութ
բարձրելոյն հովանի լի
ցի ի վերայ քո. քանզի
եւ ծնանելոցն է ի
քէն սբ է եւ որդի այ
կոչեսցի:
Ա ւ հաւատալովդ
աղաւնակերպն · եւ նա
յղի է ի ծերութեան
իւրում. եւ այս վեցերոր
դ ամիսն է նորա ամու
լոյն կոչեցելոյ. զի
ոչ տկարասցի առ այ
ամենայն բան:
Ե ւ ասէ մարիամ ա
հա աղախին տեառն
խնդրեմ եղիցի ինձ
ըստ բանին քում:
Ե ւ գնաց ի նմանէ
հրեշտակն:
աստուածեան
Մարիամայ
ասորն յղութեան · զՔն
նաց իմաստնակողմն
մանաւանդ եւ կրկնալ
քեն յուսոյ եւ ենոա
խառն զպարապոյ ·
եւ տառեռք յղի եղեալ
բերի:
Ե կեն իջն եղաւն
զութեան մարմնոյ
եղեալ · աշխարհի
մանուկն յայտնեցեալ
նորա
Ե ւ գտաւ եղեալ
հոգւովն սրբով եւ ինձ
բարձր ամենայնիւք
եւ ասէ

[illegible]
կանայս և առ [illegible]
[illegible]
Քրի. և [illegible]
այս · [illegible] ձայն
[illegible]
Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
յորովայնէ [illegible] · և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible]
զի Հայր [illegible]
[illegible]

Ո [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]· որ
[illegible]
[illegible]
մա· և [illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]· և [illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]

[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible] :

Ե· բազմայն բերան
նոցա մեծ փառաւքն·
եւ քաղցրութեամբ եւ խաւս
ակցէր եւ առ [illegible]·
Ե· ձեռնեա՛ն հիւանդաց·
ամենեցուն ողջանէին
զայս ։ եւ [illegible] ընդ
կենդանիսն զանդրանս
եւ ընդ ամենայն լեռնա
կողմն հրեշտակաւն·
պատմէին ամենայն
քաղաքս այս ազգին · եւ
եղ [illegible] ամենայն
[illegible]
նց· եւ առնէ [illegible]
[illegible]
եւ ձեռն [illegible]
Ե· [illegible] հա
յ[illegible] հր
զաւ[illegible] · եւ մա
զ[illegible] եւ առն·

Մ· [illegible] մա
րմնով· ձեռագրե
լով եւ [illegible]
թիւն ժողովրդեան
խորովն · [illegible] եղ
[illegible]
խաւսել զանթի ծա
ռայն [illegible]
խոստ[illegible] բերան
ով [illegible]
ամենեց ժառանգերն
նոցա երև· փոխւթ
իշխանաց մարդոց·
եւ ի ձեռաց ամենայն
[illegible] մարդոյ·
առնել· [illegible]
ընդ հաստատեալ · եւ
ձեռ զաւրանայրն·
զերդ[illegible]
[illegible]
հա[illegible]

մեղաւորաց [illegible]
ի ձեռաց թշնամեաց
փրկեսցես [illegible]
զնա ազատութե. և ար-
դարութեամբ [illegible]
[illegible] զամենայն
աւուրս կենաց մերոց։
Ե[illegible] [illegible] կամ
[illegible] բարձրեալդ
կոչեցելոյ · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · ամե՛ն
[illegible] փրկու-
թեան ժողովրդեան
նորա ։ [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] մեզ ՝
[illegible] [illegible] [illegible]
մեզ արժանի [illegible]

Ձայնից · [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] · այլ
[illegible] [illegible] լինել
[illegible] [illegible]
[illegible] ։
Ե[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

ամառորոց կերպենայ ։
Տէր Թագաւորեաց
նեղեան մաստենեղ, յուշ
խնայ հայրեր մեզա
քանն չեղ երրորդ ։
Եւ յանձնն երգոյն
մեծ երրորդէ երգով
ընթերցի հրեշտակաց ․
Երրորդէ դասն ի որ
կոչեցեալ Թագաւորեալ ․ մեզ
ամենեքեան զոր տեառն
նեղ և յանձն գտանելոյ
մատնել յաշխարհի
անբեր ․ մարմնով
հանդերձ Ձեռնաւորաց
սերովբէիցն երգով
Եւ նովին ։
Աւրհնեն հաւատն
երգն նորոգ անմահ ․ Տէր
գան սրբոյն Ծնունդ
Լոյս նորա ․ և Ծնաւղին
դեմն կրօնագնացն անձինն
և պատուանեաց երրորդ
Ձայնիւքս ․ և նովին
նա խնամ ․ վերոյ
գովութեան աւետեաց
Յաւիտենից ։
Հարցն կան
Խաչելութեան
Մերկացաւ Թագն որ
պաշտէին զգայն հզօր
ու Թեւնովն զԹեքոյ հաւ
ատարօղութեան ։
Հրեշտակապետք
քանդեցաւ ․ և փառք
ամենայն ծաղկեցեր սուրբ
սա ․ եւ երկնէր
Կեցո ԱԾ ։
առաքելոցս հրեշ
տակին ․ և երկնիցն
զերա հաստատեցաւ
արդարն Ձեռաղորդն

ութեան իւրեանց լսելի լինիցին. մի այսուհետեւ նմանիցէք նոցա. զի գիտէ Հայրն ձեր զինչ պիտոյ է ձեզ՝ մինչչեւ խնդրեալ իցէ ձեր ի նմանէ. Այսպէս եւ դուք կացէք յաղաւթս. Հայր մեր որ յերկինս, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եւ եղիցին կամք քո:

Որպէս յերկինս եւ յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսաւր. եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ:

Զի քո է արքայութիւն եւ զաւրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Զի եթէ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, թողցէ եւ ձեզ Հայրն ձեր երկնաւոր. ապա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, եւ ոչ Հայրն ձեր թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր: Այլ յորժամ պահիցէք, մի լինիք իբրեւ զկեղծաւորսն տրտմադէմք. զի ապականեն զերեսս իւրեանց, որպէս զի երեւեսցին մարդկան թէ պահեն. ամէն ասեմ ձեզ, զի ընկալան զվարձս իւրեանց:

Այլ դու յորժամ պահիցես, աւծ զգլուխ քո եւ զերեսս քո լուա. զի մի երեւեսցիս մարդկան պահող, այլ Հաւր քում որ ի ծածուկ է. եւ Հայր քո որ տեսանէ ի ծածուկ հատուսցէ քեզ:

Մի գանձէք ձեզ գանձս յերկրի, ուր ցեց եւ ուտիճ ապականեն, եւ ուր գողք ական հատանեն եւ գողանան:

Այլ գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս. եւ

[illegible]

[illegible] մեծ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · Եւ նա ·

[illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · և [illegible]

[illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible]

և [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · և [illegible]

[illegible] և [illegible]

[illegible]

[illegible]

զկենդանութիւն ապաշխարո
զյոյսն եւ զյերկն․ եւ առ
[illegible] յարութեան
զօրհնաբանութիւն․ եւ փառ
աւորութիւն ընծայեմք
ան ․․․ որ ամենայնի [illegible]
օրհնութեամբ եւ [illegible]․

Ա [illegible]
[illegible] ․ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]․
[illegible] ։

Ա [illegible]
եւ [illegible]․ [illegible]
[illegible]․ եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]․

[illegible]
[illegible]
ամէն ամէն յՏէր [illegible]
[illegible]․

Ա [illegible]
[illegible]․
[illegible] յՏէր
[illegible]
[illegible]․ եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]․ [illegible] ․ [illegible]
[illegible] յՏէր ։ եւ [illegible]
[illegible]․
[illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible]
[illegible]
[illegible]․ եւ [illegible]
[illegible]․ [illegible] եւ [illegible]
[illegible]․ [illegible]
[illegible]
յՏէր [illegible]․

Ա [illegible]
[illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible]

[illegible]

նոցանէ և հաւրցն
նեղչաւսս։
[illegible]ադամանայինա-
մենեղէն. [illegible]
[illegible] ընդ [illegible]
Թեւոց և ընդ [illegible]
խառնխառնաւսս. և եղև
[illegible]
զան։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
նեղ։

[illegible]
[illegible]
ընդ [illegible]
և [illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
հետ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
յոյժ. և [illegible]
կանէ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

եւ չորրորդ պետութի Է
գազանեացն Հռովմ
ոց · եւ եղջիւրքն եր
բաժանումն հռոմոց ·
պետութեան · Խոսայ
ցոյց եւ կոտորածոց
այլ ազգաց հեռ · Նե
ռոնի պետութեանն
յետ նորա մարդկանց
ոյ · եւ երկրորդ բազմա
պետութեանն ամե
նայն · եւ կայսերական
եւ եղջիւրն եղեւ
ւայ յայտնեսցէ որդ
ւոյն կորստեան · յա
նցաւորութեանց ։
Եւ կէս ժամանակին
կոչեսցի յաղագս անուան Ը
քաղաքաց մարգարէութե
ամենայն ազգաց պետութեան
իմաստութեանց ։

ուղեւն զրկեալ
իրերաց պատուաւանաց
եւ այլոց մարգարէք ·
Ճշմարտութեան յա
նոցին պատուիրանաց
ամենայն զՃանապարհն
Հաւանն · եւ ոչ կէ · զին
ամենայն զհետ երթեալ ·
ամենայն Ճշմարտ լեզուի
եւ ամենայն · ընդդէմ եւ
բոլոր խաչին հեթանոսն
եւ եղիցին զգուշութեան
ըստ իւրաքանչիւր · եւ ամ
ենայնքն ի հաւատս
նորա եւ եւ պահեսցէ
ամենայն մարմին զնա ·
Ժողովութե այս ։
Եւ ամենայն զօրութեան
զնա եկեղեցւոյ մեծութե
նորա · Յաւիտեան
ձեռ · Երկնային մար

Զ Ջ Տ Փ
Է
Ը Ժ Ձ Բ

չէր խաւար[illegible]թեանն
ուրախ եղեն · աշակերտք
այսօր հրեշտակն [illegible]
առաքելոցն [illegible]
յարութեանն :

[illegible]
[illegible] · Եղիցի [illegible]
[illegible]
[illegible] · Եղիցի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Հաւատ ·

[illegible]
[illegible]
Ծառայիցդ ·
[illegible] Ծառ
[illegible]
[illegible] · Հաւատով
եւ եր Հօր [illegible] ·
[illegible]

[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] . [illegible]
Ծնողիդ :
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
եւ [illegible] եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
Ծնողիդ :

[Զ]ոք մի վրդովէք : Միայն
զրպարտութիւն մի առնիցէք և
շատ լիցի ձեզ թոշակքն ձեր:
[Ե]ւ մինչ ակն ունէին ժո
ղովուրդն . և խորհէին
ամենեքեան ի սիրտս իւ
րեանց ` վասն յով
հաննու միթէ այս իցէ
քրիստոսն: ԺԵ
ԺԶ [Պ]ատասխանի ետ յովհաննէս
ամենեցուն և ասէ
ես մկրտեմ զձեզ ջրով:
բայց գայ զօրաւորագոյն
քան զիս . որոյ չեմ ես
արժանի բառնալ զկօ
շիկս նա մկրտեսցէ
զձեզ հոգւովն սրբով և
հրով:
ԺԷ [Ո]րոյ հեծանոցն է
ձեռին իւրում սրբել
զկալն իւր . և ժողովել

զցորեանն ի շտե
մարանս իւր ` և զյարդ
դն այրեսցէ անշէջ
հրով:
[Ա]յսպէս և այլ ինչ
մխիթարութեամբ
աւետարանէր ժողով
րդեանն:
[Բ]այց հերովդէս
չորրորդապետ յան
դիմանեալ ի նմանէ
վասն հերովդիայ կնոջ
եղբօր իւրոյ . և վասն
ամենայն չարեացն զոր
գործեաց հերովդէս
յաւել և զայն ի վե
րա ամենայնի . և ար
գել զյովհաննէս ի բանտի
ԺԸ [Ե]ւ եղև ի մկրտել
ամենայն ժողովրդեանն
և յիսուսի մկրտելոյ և կայր

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] ողորմեա մեզ Տէր.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

ի [illegible]
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.

ի [illegible]
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible]
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.
ի [illegible] ն.

136

Ի [illegible]
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի գեհենոյ ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible]
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible]
Ի [illegible] ն

Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible]
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible] ն
Ի [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
Եւ յայրեաց ընդդէմ [illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

եղիցի [illegible]
Ամենեցուն որք
ժողովեցարուք [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ամ.. արդիւ եւաստ ի
բարձրագոյնք.
Իա ա ւաւէ անձնաւորեալ
ձեզ. Թէպէտ մարդա
րեք ընդ ամենայն երա
շխաւորեալ.
Իբ ա բրաբէ ամեն
ձեզ. զերաշափառ
ընկերս յաստուր եղէ
ալք եւ ի ձեռս. յոր
ժամ փառաբանես
կենդ. զերաշխաւորեալ եւ
զնշխարանս. եւ եղեւ
առաջին ընդ ամենայն
երկիր. եւ ընդունելի
յանձն առաջնորդել.
ձեզ. բազմաժամ ի
ամբողջութեան. սրբոց
նոցին ամենայնիւր.
աղաւնաբերաս Իգ
զխոս այս ամենայն

եւ մարդասիրեա. եւ զ
զեհեռնախոս մաքրեց
սա. բազմապատիկ սէ
եւ առաջ
հ զյաւիտենական
զծնորհաբանութեան. ի
ժողովրդեանն եղք
ընդ ամենեցունց. եղա
րագետեղ հանեն ընդ
նա աստուածոց զա
զորդին եւ զհոգին
միութեան յաստուածութեան
մեծին յորդ փառս
բարեխօսն եղեւ Հօր
նորին զաւակ
մեծատուր չէա.
Հօր անդենա
ընդ միմեան նովքա.
զօրէ.

Մեծացուցանեա.
Ողորմեա երա

ղ ս ն մր
բա Է Ձոր Եա
Իբ

զզէն պատերազմաց.
եւ ոտնակոխսն [illegible]
[illegible]
[illegible]
ընդ փառաւորութեան
Տեառն. զիշխանութ-
թագաւորեալ բարձրելոյ:
[illegible]
եան Տեառն [illegible].
[illegible] [illegible] ի
[illegible] եւ [illegible].
[illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible]:
սաղմ Դաւ
[illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible]. [illegible]
[illegible] զիշխանութ-
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
եւ [illegible]:
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] եւ
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]. եւ ապա
չէին զնա փառաւորել.

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] զնա
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] մինչեւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] նոցա
[illegible]
[illegible] մինչեւ
[illegible] նոցա
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]

ողորմ. նմանեցելոց. մեր
մարդկայոց ձեռնայն զոր
ընկալ բանակցելս:
Որս ասէր եւ զայրս
ախտաւ եւ զ յոխՀամանեալս
գորովանս գթեցեալս
ուխտին որոգայթից մի
ածնին:
Աւաւր զգեստաւորեալ
մի երկնային. յայսմ
Հեշտ զգեստաւորեալ սուրբ
զեր իմաստնոյ:
ՏՀանեալ զգեստն
երգանաց. Թագաւոր զօ-
րութեան եւ զգեստ
զերս զՀեշտասնեալ
եւ եղեւ Հաւատ
Նորա [illegible] իմի
երկրաւորացն. ամենայն
մի մեծապատուութեամբ
երկնաւորս զՔս. սա
կեալ. ի մեղաց երեւեալ.
առաքելոց զօրաւոր.
ամս եղէ կամաւ կա-
րողեալ ասէ.
Զ գեղեց զՀեշտանալ
Հաստատեալ եւ սուրբ
կամօք անմեղաց:
Ապաշխարեալ ամե-
նայն եղանակաւ. բա-
րոս ողորմած:
Այս. ազատեալ
երաց նմա մեծապէս
ամէն. այլ ԹԹեանս
ցեղց զանձնայր բա-
նակալս. եւ մեծագոյն
պատմութեամբ մարմնոյ
ըստ Թէ բո. որպէս եւ
Հրամայեալ մտածել
իմաստութեան. նորա:
Զօրութեամբ աւետ
բանին զմանաւանդ. եւ ես
Հ Ձ Ճ Մր
Ը
Ը
Հ Ձ Ճ Մր
Ը խա Ժ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ւսի դա հայհոյութիւնս
ո՞ կարէ թողուլ զմե-
ղս · բայց միայն
ած ·

Իբրեւ գիտաց յս
զխորհուրդս նո-
ցա · պատասխա-
նի ետ և ասէ ցնոսա ·
զի՞ խորհիք ի սիրտս
ձեր · զինչ դիւրագոյ
ն է ասել թողեալ լի
ցին քեզ մեղք քո · և
թէ ասել արի և գնա ·

Այլ զի գիտասջիք
եթէ իշխանութիւն
ունի որդի մարդոյ յեր ԼԵ
կրի թողուլ զմեղս ·
ասէ ցանդամալոյծն ·
քեզ ասեմ արի առ
զմահիճս քո և երթ
տուն քո ·

Առժամայն
յարուցեալ առաջի
ամենեցուն · առ
զեալ յորոյ վերա
անկեալն դնէր զե
նոյն խոստովանէր և փա
ռաւոր առնէր
զած ·

Զարմացումն կալաւ
զամենեսեան · և փա
ռաւոր առնէին
զած · և լցան ահիւ
և ասէին եթէ տե
սաք զարմանալ
նոր նշանս ·
կեռոցն · ս
ընկ եղանակն նեռնս
մաքսաւորութեան որում
անուն ղեւի · զնա
ասէր խմբաւորու
թեան · և ասէ

Է   Տ   Մր
ԺԸ   Հա ԻԵ   Իա ԻԵ

ցնա եկ զկնի իմ։
Եւ թողեալ զա
մենայն. յարուցեալ
գնաց զհետ նորա։
ԿԹ / Բ Եւ արար ընդունե
լութիւն մեծ նմա
ղեւի. ի տան իւրում։
Եւ էր բազմութիւն
բազում մաքսաւո
րաց. եւ այլ ոյք էին
էին բազմեալ ընդ
նոսա։
Եւ տրտնջէին
փարիսեցիքն եւ դպիր
քն նոցա. զնմանէ
առ աշակերտսն նո
րա եւ ասէին. ըն
դէր ընդ մաքսաւո
րս. ուտէք եւ ըմպէք։
ԽԱ / Ժ Պատասխանի ետ
յս եւ ասէ ցնոսա

ոչ է պիտոյ բժիշկ
ողջոց այլ հիւանդաց.
ոչ եկի կոչել զար
դարս այլ զմեղաւորս
յապաշխարութիւն։
Եւ նոքա ասեն ցնա.
ընդէր աշակերտքն
յովհաննու պահեն
ստէպ եւ խնդրուածս
առնեն. նոյնպէս
եւ փարիսեցւոցն. եւ
քոյդ ուտեն եւ ըմպեն։
Եւ նա ասէ ցնոսա
միթէ կարող իցէք ման
կանց առագաստին
մինչ փեսայն ընդ նո
սա իցէ. հրամայել
առնել պահս. եկես
ցեն աւուրք յորժամ
բարձցի ի նոցանէ
փեսայն եւ ապա պահե

Հ Ճ Ճբ
ԿԵ Կբ Կդ

նստեալ յաւանակի իշոյ:

Զայս ոչ գիտացին աշակերտքն նորա յառաջագոյն. այլ յորժամ փառաւորեցաւ Յս, յայնժամ յիշեցին թէ այս նմա գրեալ էր, եւ զայս արարին նմա. Վկայէր ամբոխն որ էր ընդ նմա, յորժամ զՂազարոս կոչեաց ի գերեզմանէ, եւ յարոյց զնա ի մեռելոց. Վասն այնորիկ եւ ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդն, զի լուան թէ զայն նշան արարեալ էր:

Իսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս. տեսանէք զի ոչ ինչ օգտէք. ահա աշխարհս ամենայն զհետ նորա գնաց:

Էին ոմանք ի հեթանոսաց որ ելեալ էին երկիր պագանել ի տօնին. Սոքա մատեան առ Փիլիպպոս որ ի Բեթսայիդայ Գալիլեացւոց էր, եւ աղաչէին զնա եւ ասէին. Տէր, կամիմք զՅս տեսանել:

Գայ Փիլիպպոս եւ ասէ ցԱնդրէաս, եւ Անդրէաս եւ Փիլիպպոս ասեն ցՅս:

Եւ Յս պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. եկն ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի

յորժամ [illegible]
[illegible]
[illegible] զ[illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible] երկիր. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
այն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] դպիրքն եւ ծերք
[illegible]. Թէ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ասէ ցնոսա յի
հարցից [illegible] զձեզ.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] թէ

[illegible]

կորուսանել :
Եւ հայեցեալ շու
րջ զամենեքումբք ·
զայրագին ասէ ցն
ա ձգեա զձեռնդ :
Եւ նա ձգեաց եւ հա
ստատեցաւ ձեռն
նորա իբրեւ զմիւսն :
Եւ նոքա լցան անմ
տութեամբ · եւ խօսէին
ընդ միմեանս թէ
զինչ արասցեն ընդ
յս :
Եւ եղեւ ընդ
աւուրսն ընդ այնոսիկ
ել ի լեառն կալ յա
ղօթս · եւ հանէր
զգիշերն իւր յաղօ
թս այ :
Եւ իբրեւ այգ
եղեւ կոչեաց զա
շակերտսն իւր · եւ
ընտրեաց ի նոցա
նէ երկոտասան
զորս եւ առաքեալս
անուանեաց · զսի
մովն զոր եւ պետ
րոս անուանեաց ·
եւ զանդրէաս եղ
բայր նորա · եւ
զյակովբոս եւ զյով
հաննէս · եւ զփիլի
պպոս · եւ զբար
թողիմէոս · եւ զմատ
թէոս · եւ զթով
մաս եւ զյակովբ
ոս ալփեայ · եւ զսի
մովն զկոչեցեալն
նախանձայոյզ ·
եւ զյուդա յակով
բեայ · եւ զյուդա
սկարիովտացի ·

Խգ / Է
Խդ / Ժ

Ղ. Մ Մր
Խգ ՃԽԹ Կա ԺԴ
Խդ.

որ եղեւ եւ մատնիչն:

ծէ Իջեալ նոքաւք
հանդերձ եկաց ի տեղ
ւոջ տափարակի. եւ
ժողով աշակերտ
ացն նորա. եւ բազ
բազմութիւն յոյժ
ժողովրդեանն յա
մենայն Հրէաս
տանէ. եւ յեմէ.
եւ յայնմ կողմանէ.
եւ ի ծովեզր երկրին ծէ
Տիւրոսի եւ Սիդո
նի. որք եկին լսել
ի նմանէ. եւ բժշկել ծզ
ի հիւանդութեանց
իւրեանց եւ նեղեալք ծթ
ք ի յայսոց պղծ
ոց բժշկէին. եւ
ամենայն ժողովուր
դքն խնդրէին մեր

ձենալ ի նա. զի զօ
րութիւն բազում
ելանէր ի նմանէ. եւ
բժշկէր զամենե
սեան:

Եւ նա ամբարձ
զաչսն իւր յաշակերտ
սն իւր եւ ասէ:

Երանի աղքատաց հո
գւով. զի ձեր է ար
քայութիւն:

Երանի որ քաղ
ցեալ են. այժմ. զի
յագեսջիք:

Երանի որ լան այժմ
զի ծիծաղեսջիք:

Երանի է ձեզ յոր
ժամ ատեսցեն զձեզ
մարդիկ. եւ յորժամ
որոշեսցեն զձեզ. եւ
նախատեսցեն. եւ հա

դ ե ժ ժ
ծէ ծզ ծզ ծե

դ ժ
ծզ ծէ
ծէ ծը
ծը ծզ
ծթ

հանիցեն անուն չար ըզ
ձէնջ վասն որդւոյ
մարդոյ. ուրախ լի
ջիք յաւուր յայնմիկ.
և ցնծասջիք. զի ա
հա վարձք ձեր բա
զում են յերկինս. ըստ
նմին օրինակի առ
նէին մարգարէ
իցն հարքն նոցա։
Բայց վայ ձեզ մե
ծատանց. զի ըն
կալարուք զմխիթա
րութիւն ձեր։
Վայ ձեզ որ լի
ացեալ էք այժմ. զի քա
ղցիջիք։
Վայ ձեզ որ ծի
ծաղիք այժմ. զի
սգասջիք և լայցէք։
Վայ ձեզ յորժամ

բարւոք ասասցեն զձ
ՏԵՆՋ ամենայն մար
դիկ. զայսպէս առ
նէին սուտ մար
գարէիցն հարքն նոցա։
Այլ ձեզ ասեմ որ
լսէքդ. սիրեցէք զթ
շնամիս ձեր. բա
րի արարէք ատելեաց
ձերոց. աւրհնե
ցէք զանիծիչս ձեր։
Աղաւթս արա
րէք ի վերայ նեղչաց
ձերոց։
Որ հարկանէ զծնաւ
տս քո. մատո
ցես և զմիւսն. և որ
հանէ ի քէն զբաճ
կոն քո. մի արգե
լուր ի նմանէ և զշա
պիկս. ամենայն որ

Ղ Մ
Ե Լ
Ծա

Ղ
ԾԲ
ԾԴ

խնդրեմք ի կենաւոր.
և զորդին հանեն որ
երեն մի ապահան
ձեր.

Լուսաւորեա կամեք
Թէ ապաւանեցէք ձեզ մա
րմին· ամենայն ա
ռաքելոց և զայլոցս
Նորոգ մեղէք զոր
զանրեալս ձեր· զենջ
շնորհէ ձեր· զհեմ
զաստուած միջեն զոր
ընդեր խոստանց· և է
Թէ բարի առնելոյ բա
րեպաշտ ձերոց.
ո՞ շնորհէ ձեր զէ
և մեղաւորք զերդն
գործէ· և էԹէ
առնեք մեղայեցուցն
յորոց անձինս ա
նոյ ո՞ շնորհէ ձեր.

քանզի և մեր առաջ
մեղուցանող· մաքրատոն
զխառնցեն անդրեն
զեղծն.

Այդ մեղադրեսցին
Օրհնեալն ձեր· և բա
րի առաքեալ սրբեցեալ
ձեզ· և առն մաքր
առն ողորմութեան
ցեր առնել· և եղե
ցեն փառքն ձերբա
զում· և եղեն որ
դեր բարձրելոյ· զե
նա քան զայն խնդրա
շնորհաց և այլս
շնորհաց.

Ներեսցէ մեզ ծա
ծք ողորմս և հայցեն
ձեր գործե.

Ի գաւառն նոր
դառնայինք· մեզ

մեր. և ոչ ըստ [illegible]
արձակեցեր. և որ
ծածկեցեր. [illegible]
զի ձեզ. [illegible] բար
ռ. Թագաւորն Հա
[illegible] [illegible] սա
[illegible] ձեր. Նա
[illegible] [illegible] հա
[illegible] [illegible]
Ս [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] ա-
ռա[illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] է
[illegible] [illegible] [illegible]
նեղեն.
Չ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

Ո [illegible] զինչ
յանկան եղբարքն.
և [illegible] զնէ
[illegible] [illegible].
Ս [illegible] կա
[illegible] [illegible] ցեղ
[illegible]. եղբայր
Թող հանից զինդ
յանկանէ քամ մէ.
և [illegible]
[illegible] [illegible]
նէս.
Ե եղծանոր հան
նախ [illegible] բա
կանէ քամ մէ. և
այս հայերցեր
հանել զինն բա
կանէ եղբարքն.
Ո երբէք ծնող բա
րն. [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]

ձեզ ծառայք՝ որ
առնել պարտաւորք՝
զի ինչ պարտէաք ծառ
այութեան առնել՝ արարաք
էք։

Եւ եղեւ ի գնալն նորա
յԵրուսաղէմ. եւ ինքն անց
անէր ընդ մէջ Սամարիոյ եւ Գալիլեայ։
Եւ ի մտանել նորա ի գեւ
ղ մի. պատահեցին նմա
տասն այր բորոտք. որք
եւ մեկուսի կային.
ամբարձին ձայն եւ
ասեն. Յիսուս վարդապետ
ողորմեա մեզ։
Իբրեւ ետես զնոսա՝ ասէ. երթայք
ցուցէք զանձինս քահանայից։
Եւ եղեւ ի գնալն նոցա
սրբեցան։

Իսկ մի ի նոցանէ իբրեւ ետես
թէ բժշկեցաւ, դարձաւ
մեծաձայն փառաւոր առնէր զԱստուած.
եւ անկաւ ի վերայ երեսաց
առ ոտս նորա, գոհանայր զնմանէ.
եւ նա էր Սամարացի։
Պատասխանի ետ Յիսուս եւ
ասէ. ո՞չ տասն էին որ սրբեցան,
եւ ինն ուր են։
Ոչ գտան դառնալ տալ փառս
Աստուծոյ, բայց միայն այլազգիս այս։
Եւ ասէ ցնա. արի գնա,
հաւատք քո կեցուցին զքեզ։
Հարցեալ ցնա փարիսեցւոցն՝ թէ
երբ գայ արքայութիւնն Աստուծոյ.

աւետարան

տառեանց պատճառաւն
բանսարկու նենգեալ ժո
ղովրդեանն եկեալ է
կամակորացն ...
առաքեալքն ու
րախն ծառայք չա
րաչար հեռացեալ
եալ մեծամեծ [illegible]
[illegible] որպէս
պատուական ․ եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
նոցա ․

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զնոյն պատճառն
եւ զձեռն զօրութեան
նոցա ․
Այս ձեռն ընդդէմ
աս ․ [illegible]
նա [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
զնորա [illegible] ․ եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

նոցա ամենայնակերպ
եւերթից․ եւայլում
Թեկեկեցից եւ ծա
ռայեսցեն․ Թագաւոր
զպյս եւ ասէ․
ԿԳ Եւ [illegible] զա
յս ․յս․ զարմանային
զարհուրեալ ամենայն
փառս [illegible]
զՀրեշտակս եւ ասէ
ամենայն [illegible]
եւ ոչ [illegible]
Հանապազ [illegible]
ԿԵ Եւ զաղաչեն [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
զծառայս իւր Հեր
[illegible]

[illegible]
[illegible]

երկոտասան [illegible]
նմանէր նոցին․ եւ

Գ ԿԳ ԿԵ Մ ԿԳ Է

Թագին ընդ նմա եւ առ
Հանդերձ նորա․ եւ ա
զմեծ [illegible] բացաւ․ եւ
[illegible]
[illegible]
ժամու [illegible] եւ
նմանէ այլք․ եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
զԹագաւոր [illegible] եւ առ
[illegible]
Եւ մատուցեալ մեր
ձեռս [illegible]
Եւ որք առ ձեռամբն առ
նէին զգեստ [illegible]
Եւ ասէ [illegible]
զաւ[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible] եւ ա
[illegible] եւ [illegible]

զնա ցմայրեր · և ա՛հ
կալաւ զամենեսեանս · և
վարդապետ · ասէին
զան և ասէին · Եթէ
մարգարէութիւն մեծ ·
յար ողջունէ եղիցի
մեռեալ · և Թէպէտ
քան ած ծառայեցեալս
նոքա ի եղանակն
կը ա Վկ ասէին այս
ընթերցուածոյն Հրէ
աստուծոյ վասն նորա ·
և ընթերցուածոյն · կող
մանս աշխարհին ·
կը Ժ Առաքելութիւն յով
Հաննու աշակերտօ
ընկեր վասն ամէ
նայնի ալաւթից ·
Սկիզբանց ամ
ենքն երկինս · ո
մանս յաշակերտաց

Դ Ս
կը Խ
կը

երկրոյ աստուծ և ա
մէ · զատեալ որ
զայլ ոչինչ Եթէ
այլ ում անկանել
ցոփ
Ա Մենայն ամ
նա ազգն ամէն
յոյժ Համանգ մեծ
բաժանեալ · աստուծ
ոյ · զորս · ասացեալ
և ամէն · զոր եւ որ
զայլոցն եւ Եթէ
այլ ում անկան կալ
ցոփ
Ա Մենայն ժամա
նակեաց զայրա
ծս ի Հինգշաբաթէ
և ի Հարաւածոյ ·
և յայլոց Հարանց ·
և կողմանց բազմաց
Հարցմանց ամենա
յնէ

Վ ... աստուածախանիետ
Նոյա. եւ սաւէ եր
Թագք. պատսմեցէք
յանհամաճեմ. զոր
առնեցէք եկեալքն.
զճշմար. առեա.
Նէն. և կալ է զն
Նամ. բարձրացն.
բարձ. խոս է լսել
մեծացաւ է յանեն
առ բան է առաւ
բանին. և եկեալն
եկեալ. որոց զայիթա
Կիրակէի յետ.
Ի երկոք զնոսայն
Հրեշտակքն. յամ
Համբարձ. եկեալ
խաւսել ընդ մարդ.
մարդոյն. մանկ յամ
Համբարձ. զինչ է
ետր յանապատաւն

աստծեղ. երեխայաւ
ձան. ի հօտին
Ա զինչ եկեալ աւ
աման եւ. այսահան
զերձա. մարդկութե
զաստուածեալ. աւհա
ամենեւն. որ համբարձ
ձա երկինս. Նիշս
մարդկութեան. յար
քանիսին.
Ա զինչ եկեալ
աման. մարգար
այր. աւետ...
ձեռն. քանդակեալ
զատե. զինչ է մար
նորոց զայիթան.
Ե աւհա առաջեմ
զհրեշտակեմ առաւ
Ձեր. որպատրաստեա
ցէ զճանապարհ քո.
առ. աՁեռն.

Հ Մ Մր
Հ Ձկ առ.

ճա Է Ամէն ասեմ ձեզ
մեծ ի ծնունդս կանա-
նց մարգարէ քան
զյովհաննէս մկրտիչ
ոչ ոք է· բայց փոքրիկն յար-
քայութեանն այ մեծ է
քան զնա·
ճբ Է Եւ ամենայն ժողո-
վուրդն որ լուաւ և
մաքսաւորքն արդա-
րացուցին զած մկ-
րտեալք մկրտութիւն
յովհաննու·
Բայց փարիսեցիքն և
օրինականքն զխոր-
հուրդն այ անարգե-
ցին յանձինս իւրեանց·
չմկրտեալ ի նմանէ·
ճգ Ժ Ապա ուրեմն ում նմանեցուց
ոյց զմարդիկ ազ-
գիս այսորիկ· և ում
նմանեալ են՝

նմանեն մանկանց՝
որ հրապարակս նըս-
տին· կոչեն զընկերս
և ասեն՝ փող հարաք
ձեզ՝ և ոչ կաքաւե-
ցէք՝ ողբացաք և
ոչ լացէք·
Եկն յովհաննէս
մկրտիչ՝ ոչ ուտէր
և ոչ ըմպէր· և ա-
սէիք դև գոյ ի նմա·
Եկն որդի մարդոյ
ուտէ և ըմպէ և ա-
սէք՝ ահա այր կե-
րող և արբեցող բա-
րեկամ մաքսաւորաց
և մեղաւորաց· և ար-
դարացաւ իմաստու-
թիւն յորդւոց
իւրոց·
ճդ ա Աղաչէր զնա ԻԷ

Հ	Ժ	Հ	Թ	Ժ	Ժբ
կա	ճգ	կդ	ճբ	ճկդ	ճկե
կբ	ճե				
կգ					

զնա կենդանարարեցու
ցն զկենեցուցէ
Ձայն ընդ հոխս.
մանկանց խոսան
փառաբանեցայն՝ բազ
մեցան.
կեն մեծր նշա
դպրին մեղաւոր.
երրորդ զկարող Թէոդ
մեծախ խոսան փա
րեա եկեղեցն. բերեալ
Ձեր մի խորոյ սա
նուի. կայր ձեռոյ
սաղյառանդու բերե.
և սպրտաստոսնքն մըն
սա Քաղաքացոյ նո
րա. և հեռեալ զգեստ
խոյս Քրիստոս և հասմ
բարձրեզակաւորաց և
անձանեկր խորանն.
սեռեան փա

ընծեցայն որկեչներոյն
զնա սարեդեուզ մեռա
կոր. սայթէ մարզա
րէ դէբր. սալպա զէ
սէր Թէոմ և սրպիտ
զէ կեն մեղձենայ խոս
զկեներաւորէ.
սասասխանէ եա
յն և սասեցնա. մե
ծաւն ոտնիկեց սար
բեղ
Հաս սան սասն
վարդ սայխո.
սան երկնաւորք
սրովբէիցն սրբոյն
փոխանակ. մեծապար
սէր Հրեղ Հարկեր
դաՀեկան և մրան
յրան. և երրորդ
զօր Նոյա Հաստա
ցանէ. Երկրորդն

Շնորհեալց · այլա
ստ. ոխատաւոր ար
ըստեցի. զնա
մի մխիթարեն եւ
այս արար Թովմէ հետ
մում զբաւարութն
Շնորհեաց ·
Նա ասէ. ցնա
առեր զասութեան ·
Սարսափեալ իւրն
կարծն · ասէ ցանկութն
առաւելն. զգայլեն
մաս խառնեալ Հայրո-
սերկնաց · ոչ է արար
խնկեաց արարատասաց
եւր ով է. եԹէոց զաս
մեծ եւ հերով երբով
Չեղեալց · Հանգոյց
մե զոր ոչ է արարեն
սա. աստանն յորժ
մաւեալն ոչ զա
զարթեայց. ի հանգիստ
ելոյ զաւակին. եւ
ով զզգեցեալ. ոչ ա
ծէր · աստուածային ա-
ռաքելածն · մասն
որոց ասեալ քեզ. Թո
ղեալ մեղքն ամս
մեղ քեզ բազում
զէ յոյժ սիրեաց.
Տ Երամամ շառաԹող
ագոյ · շառաւիղ. եւ
որամ աւետա աւետա.
Ասէ ցնա Թո-
ղեալ մեղքն քեզ
մեղքքո ·
Աւետեան ողբալ
մեղքեն . ընդ նմա
ասէր ընդ մեռելոց
եւանց իմեւս ուղէ
զԹողու ·
Նա ասէ ցինքն.

հաւատայք՝ զի կեցցէ
ցիք յանուն նորա: Ի
խաղաղութիւն

Եւ յետ
այսորիկ եւ

երեւեցաւ Յիսուս ընդ
ծովեզերն. ընդ աշակերտսն
[illegible] եւ աշակերտաց
[illegible]
Տիբերիայ. եւ երեւեցաւ
այսպէս ընդ նոսա. եւ
կանգնեալ առաջի նոցա. որ
[illegible] յաշակերտացն
ոչ [illegible]. եւ ինքն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
էր. եւ [illegible]
կին [illegible]
[illegible]

դի եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եղեւ [illegible]
ակ [illegible]
[illegible]
Սիմոն [illegible]
[illegible] Սիմոն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

է Ժէ Ժա Ժդ
մ Ճա Ճզ
մա մը ճղ
դ մդ ձղ

Եւ այլն անկաւ ի
մէջ փշոց · եւ ընդ նմի
ն. բուսեալ փուշքն
հեղձուցին զնա : հը
Եւ այլն անկաւ յեր
կիր բարւոք եւ պարարտ
եւ բուսեալ արար
պտուղ հարիւրապա
տիկ :
Զայս իբրեւ ասէ
ր · ասէ · որ ունի
ցի ականջս լսելոյ
լուիցէ :
Հարցանէին զնա
աշակերտքն · Թէ զինչ
իցէ առակն ·
Եւ նա ասէ ձեզ
տուեալ է գիտել զխոր
հուրդս արքայու
թեանն Այ ·
հե Բայց այլոցն առա
կօք՝ զի տեսցեն
եւ մի տեսցեն · եւ լուի
ցեն եւ մի իմասցին :
այս առակն
այսինչ է ·
Սերմն բանն Այ է
եւ որ առ ճանապար
հաւն · այնոքիկ են
որ լսեն · եւ ապա գայ
սատանայ հանէ
զբանն ի սրտից նոցա՝
զի մի հաւատասցեն
եւ կեցցեն :
Եւ որ յապառա
ժին · որք յորժամ
լսիցեն · խնդութե
ամբ ընդունին զբանն ·
եւ արմատս ոչ ունի
ցին · որք առ ժա
մանակի հաւա
տան · եւ ի ժամանակի

ղ ց մ մբ ղ մ մբ
հե ձը ձգ ձե հը ձը ...

փորձութեան
հեռանան:
Եւ որ ի փուշսն
անկաւ· նոքա են որ
լուեալ զբանն·
եւ ի հոգս եւ ի մեծու-
թեան եւ ի ցանկութիւն
աշխարհիս զբանն
հեղձնուն եւ ոչ առ-
նեն· պտուղ:
Եւ որ յերկիրն բարի
բարոյ· նոքա բարի
սրտիւ եւ զուարթու-
թեամբ· լսեն· լուեալ
զբանն ընդունին·
եւ տան պտուղ համ-
բերութեամբ:
Ոչ ոք լուցանէ ճրա-
գ· եւ ծածկէ զնա ա-
նօթով· կամ ընդ կարասաւ
կամ դնէ ընդ մահ-

ճաց· այլ ի վերայ աշ-
տանակի դնէ· զի որ
մտանեն զլոյս տեսանիցեն:
Չէ ինչ ծածուկ
որ ոչ յայտնեսցի· եւ ոչ
գաղտնի որ ոչ ծանի-
ցի· եւ ի յայտ եկեսցէ:
Տեսէք այսուհետեւ
զիարդ լսէք· զի որ
ունիցի տացի նմա· եւ
որ ոչ ունիցի· եւ զոր
կարծէ թէ ունիցի
բարձցի ի նմանէ:
Եկն առ նա մայր
եւ եղբարք իւր· եւ ոչ կա-
րէին հասանել ի նա
վասն բազմութեանն:
Պատմեցին նմա եւ
ասեն· մայր քո եւ եղ-
բարք քո կան արտաքոյ
եւ կամին զքեզ
տեսանել

Ղ Մ Մր
ՃԿԹ ԼԵ ԼԹ

Ղ Մ Մր
Ճ ՃԽ ԼԵ
Ճա ՃԼ
Ճբ

Եւ ասէ ցնոսանց
ելին. եւ եղ բարձին. որ
զբայեն. որոգայթն
բռնեցին եւ ամենեքեան.
եկեալ. խոնարհ
յառաջ. եկեղն
եմուտ. եւ աշակերտք
նորա. եւ ասէ ցնոսա
եկայք անցցուք յայն
կոյս. ծովակիս
Եւ գնացին
Մինչ դեռ նաւէին
ննջեաց. եհաս. եւ էջ մր
րիկ հողմոյ. ի ծովակն
եւ լնոյր. եւ վտանգ
նաւակէն.
Մատուցեալ. զար
թուցին զնա. եւ ասեն
վարդապետ վարդա
պետ կորնչիմքաս
ակ.

Եւ նա. զարթուցեալ
սաստեաց հողմոյն.
եւ խռովել ալեացն
ջրոյն. եւ հանդարտ
եցին. եւ եղեւ խա
ղաղութիւն.
Եւ ասէ ցնոսա. ուր
է հաւատքն ձեր.
Եւ զարհուրեալ զար
մացան. եւ աս
էին ցմիմեանս.
ով արդեօք իցէ սա
զի հողմոց եւ ջրոց.
հրամայէ. այս եւ հնա
զանդին սմա:
Եւ նաւեցին յերկիր
յաշխարհն. գերգե
սացւոց. որ է յայն
կոյս. հանդէպ գա
լիլեա:
Եւ ընդ ելանելն նորա

եցանից· որպէս
հեծոց այլոց երկրաւոր
քեն· յարութիւնք
եւ քաղցրամ ճառագայ
կոչէր. համարձակ
զգեցեալ եւ ընծայեալ
քննելեաւ· այլ է
զկեղ մտա
...ուրեմն զքո
սրբոյ անձանց եւ ան
կայ ամենափրկող·
եւ ասէ. մեծամեծաց
զի կայցէ եւ յոր
դեաց. բարձրեալ
արարչեալ զքեզ մի
ամենազօրութ· քան
զի հրամանն սուրբ
այսպէս պարծանաց երա
նեալ իմաստութ ամեն
զի բարձրամամբ
կա յանիշատակեալ

երգեմք· եւ կարդամք ի
Յիսուս· եւ պարծիմք յեր
կանծու· եւ խօսիմք զկա
րգաւն· եւ խնդրեմք ի
զմեզ յանդուստ·
Հանգ զնա յաւ
ասէ· զհեշտանան
քեզ
Մեզ ասէ կենաց
սիրոյ զի որդւոյ բար
ձրեալ մեծարեսցին եւ
եւ աղաչեմք զքեզ որ
ընդ Հայրական սուրբ
հոգւոյ երկրպագեալ յան
գոյնքն
Այս ասեն. եւս
մաքրութ եւ զգեստ բարձ
րեալ արդարութեան
երեկոյին· եւ աղաչեմք
զքեզ. զի հրամանն սու
րբ հոգւոյ մնասցէ

Նստաւ . և հրամայ
եաց նոցա :
Ելէալ ընդդէմ յա
ռնելն մինչև երե
կորին :
Աշխարհս եղևան
Նա եղանէ նմա :
ի Ծովակն և հեղձմա
Բրև ոսկեն եա
զապանձեալ զէյրենր
եղեն . փախուստն և
պատմեցին : Ե բազա
քն եկայէզ ատրահմս : ՃԿԴ
Վերջև եղեն . ուն Է
ամենայ զգործն և
եկին . այլք և զգոյն
զայլոց տառք ըստ էին
քաղեն զգեցեալ և
զգաստացեալ նոքա
ուրէ ատտան ջի և
երկեան

առաքելոցն . նա
ցա զորս ունէր . եւ
նոր . Թէ վերադարձ
փրկեցայ զեհ
Եւ այ ...

Ղ Ծ Ճշ
ՃԿԴ ԿԴ ԽԲ

մեա́ զորչափինչ
արար քեզ Ած:
նաց ի քաղա
քն · եւ քարոզէր
զորինչ արար նմա·
ւ իբրեւ. դար
ԿԱ Է ձաւ անդրէն Յս
ընկալան զնա ժո
ղովուրդն · քանզի
ամենեքեան ակն
ունէին նմա:
(իե) Եւ ահա այր
մի որում անուն
էր յայրոս · եւ նա
էր իշխան ժողովր
դեանն · անկեալ
առ ոտսն Յի · աղա
չէր զնա . մտանել
ի տուն նորա · զի
դուստր մի միամօր
էր նորա , ամացիբ

րեւ երկոտասանամենից:
Եւ էր մերձ ի մահ:
Ընդ երթալն նո
րա ժողովրդեանն նե
ղէին զնա.
(իդ) Եւ կին մի էր ի տե
ռատեսութեան ա
րեան յամաց երկո
տասանից · որում
ոչէր կարեալ · հա
յումեքէ բժշկել
մատուցեալ յետոյ
մերձեցաւ եզերացն
հանդերձին նորա · եւ
նոյնժամայն եկաց
բղխումն արեան նորա:
Ասէ Յս · ո՞վ է որ
մերձեցաւն յիս.
Բայց ամենեքեան
ուրանային · ասէ
պետրոս եւ որ ընդ նմայն

Ղ ԿԱ Մբ ԻԹ

էին վարդապետս
ծնողականութեան : այժմ
ըղձեն. եւ նմանեցին քեզ
աստ յու անի.
մկրտչեցին յետ · քան
զերկնայինս եթէ զա
րութիւնն էր յեկեղ·
բրեւեալս կենն
եթէ ոչ ծանուցեալ
խնամին · էին զօրքս.
ով · եւ ամենայն աստ
Քրիստոս թագաւորաց
կրոնց մկրտչեալն եւ
նաւ առաքելոց ա
ռաջին· ամենայն ծո
ղովրդեան · եւ թէոյ
ղես բժշկեցին ամ
ծանայն ·
ասաւ քանդալեցեն
յ դասաս հաւատ
քո կենդանեցին տէրն

երթեւոսաս մթե
մեծն ղեւոնդս,
խառնէր զոս մեծի
սանձել ծագման
պետոնն եւ առաքելու
մեռաւ զմարտիրոսս
մի լինել ակնածոս.
նէր զզա
ակ յա եւեւեալ
պատուական մեծ
ննա եւ աստ մեծեր
կեցեր մեզին հաւա
տոյ եւ կեցն
անդան խաչեն
ոչ զգեղոչ մեան
եւ. բայց մեզն
զաւէնոս եւ զ յակ
ոչեա եւ զ յովհան
նէս. եւ զհայրն ման
կանն եւ զմայրն
այնս աւանդեաց

Լաին եւ կոծէին զնա
Նա ասէ մի
լայք զի ոչ եթէ մեռաւ ՃԿ
այլ ննջէ Է ԺԵ
Նոքա ծաղր
առնէին զնա՝ զի
գիտէին թէ մեռաւ
Նորա հանեալ
զամենեսեան ար-
տաքս կալաւ զձե-
ռանէ նորա բար-
բառեցաւ եւ ասէ՝
արի կաց մանուկդ
Եւ դարձաւ ոգի
նորա եւ կանգնեցաւ Ճ[illegible] Է
վաղ վաղակի · եւ
հրամայեաց տալ
նմա ուտել · եւ զար-
մացան ծնաւղքն
նորա · եւ նա պա-
տուիրէր մի ումեք

ասել զե-
ղեալն
Կոչեաց
զերկոտասան
առաքեալսն · Ետ
նոցա զաւրութիւն
եւ իշխանութիւն ի վե-
րայ ամենայն դիւաց
եւ բժշկել զհիւանդ-
ութիւնս
Եւ առաքեաց զնո-
սա քարոզել զար-
քայութիւնն Այ · եւ բժշ-
կել զախտաւորսն ·
Եւ ասէ ցնոսա
մի ինչ բառնայք ի
ճանապարհ · մի գա-
ւազան · եւ մի մախ-
աղ · մի հաց · եւ մի
արծաթ · մի երկուս
հանդերձս ունիցիք

Ղ
ՃԾ
ՃԵ

Մ
ՀԹ
ՃԵ

[Ե]ւ յոր տուն մտա
նիցէք. անդ ագ
ցէք և անտի ելա
ցէք:
Ձը Ը [Ե]ւ որք ոչ ընդու
նիցին զձեզ: յոր
ժամ. ելանիցէք ի քա
ղաքէն յայնմանէ
զփոշին ոտից ձերոց
Թօթափեցէք ի
վկայութիւն նոցա:
Ձթ Ժ [Ե]լեալ շրջէին
ընդ գաւառս և ընդ
գեղս. աւետարան
էին. բժշկէին ամենայն
ուրեք:
Ղ Բ [Լ]ուաւ հերովդէս
չորրորդապետ զգոր
ծսն ամենայն. և
զարմանայր. վասն
ասելոյ յումանց Թէ
յովհաննէս յա
րեաւ ի մեռելոց. և
յումանց Թէ եղիայ
յայտնեցաւ. և այ
լոց Թէ մարգարէ
ոմն յառաջնոցն
յարեաւ:
[Ա]սէ հերովդէս
զյովհաննէս ես գլ
խատեցի. իսկ այս
ով իցէ. զորմէ
զայս լսեմ. ես ը
սեմ:
[Խ]նդրէր տե
սանել զնա:
[Ե]ւ դարձան առա Ղա Զ
քեալքն և պատ
մեցին նմա զամե
նայն զոր արարին:
[Ե]ւ առեալ զնո Ղբ
սա խոտորեցաւ առ

Ղ
Ձը
Ձթ
Ղ

Մր
ԽԹ

Ղ Ղա Ղբ
— ԽԹ
Մ ԽԸ ԽԷ
Մր ԾԶԷ Կա

ՂԲ
(Ա)

առանձինն ի տեղի ա-
նապատ քաղաքի
միոյ որ անուանէր
Բեթսայիդայ ·
Եւ ժողովուրդքն
իբրեւ գիտացին ·
գնացին զհետ նո-
րա · եւ ընկալեալ
զնոսա · խաւսէր
ընդ նոսա վասն ար-
քայութեանն այ՟ ·
եւ որոց պէտք է-
ին բժշկութեան
բժշկէր ·
Եւ աւուրն սկսա-
ւ տարաժամել · մա-
տուցեալ երկոտա-
սանքն ասեն
ցնա · արձակեա
զժողովուրդդ ·
զի երթիցեն շուրջ

ի գեաւղսն եւ յագարա-
կս · հանգիցեն · եւ
գտցեն կերակուր ·
զի աստ յանապա-
տի տեղւոջ եմք ·
Ասէ ցնոսա տուք
դուք դոցա ուտել ·
Եւ նոքա ասեն ոչ
գոյ մեր աւելի քան
զհինգ նկանակ եւ
զերկուս ձկունս ·
բայց եթէ երթի-
ցուք գնեսցուք բա-
ւական ժողովրդեա-
նս կերակուր · քան-
զի էին արք իբրեւ
հինգ հազար ·
Ասէ ցաշակերտս
իւր · բազմեցուցէք
զդոսա դասս դասս
յիսուն յիսուն ·

Ղ ՂԲ · Մ ՃԽԵ · Մր ՃԽԳ · Յհ ԺԳ

ւաղաւնին այն
պես. եւ բաժանեցաւ
ցեն զառաքեալսն
ւստեղծ զհե
ղով նկարանն եւ
զկերպս Հրեղէն
հնչեցման յերկնից
առ հնչեաց եւ
բեկ. եւ տայր ցա
շակերտսն այլեւ
նել ծագմուլբեանն.
Երկն առնէ
քեան եւ յայտնեցան
եւ բարձեն զեղես
քս կատարեցն եր
կատարան
առկային
Հոգւոյն Երկրին
Նոյն յա
ղանթս · առ ած
նս. երկն ընդունել եւ

աշակերտացն նորա
Հանդոյ զետան
եւառն. զոր ըղ ա
ւեն զինքն ծարո
ծոցոյն Թեղեցեալ:
Անոյզ պատ
առաքեն առ եւղաս
ւեն զյորդաեսներ
Մերոյէ. եւ այծ
զերկնի եռկայծէ
Թե ման ազգաց
բառ աՅնոյն յա
լեա
Սել ցնոր
զորս զոր ժող առեր
զեկեղ Թեկեղն
առաքել արէն
եր պետրոս եւ ա
ւն զպնն այ
մ առաքեցին
նորա եւ պատա

ուշ ած մա մա ԾԲ ուէ ձա Հղ

ժեաց. մի ումեք ա
սել զայն. և ասէ
թէ պարտ է որդւոյ
մարդոյ բազում
չարչարել. և անար
գել ի քահանայա
պետաց և ի ծերոց
և ի դպրաց. և սպա
նանել. և յերիր ա
ւուր յառնել.
ղա ե Ասէր առ ամե
նեսեան. եթէ որ
կամի զհետ իմ գալ
ուրասցի զանձն և
առցէ զխաչն իւր հա
նապազ. և եկեսցէ
զհետ իմ.
Որ կամիցի զան
ձն իւր կեցուցանել
կորուսցէ զնա.
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ զնա
գտցէ.
Զի՞նչ աւգուտ
մարդոյ եթէ զաշ
խարհ ամենայն շա
հեսցի. և զանձն
կորուսցէ կամ տու
ժեսցի.
Որ ամաւթ հա
մարեսցի զիս և զբա
նս իմ. զնա և որդի
մարդոյ յամաւթ
համարեսցի յորժամ գայ
ցէ փառաւք իւրովք
և Հաւր և հրեշտա
կաց սրբոց.
ղբ Այլ ասեմ
ձեզ. եթէ են
ոմանք ի յայսմ տեղ
ւոջ կան. որ ոչ
ճաշակեսցեն զմահ

Ղ	Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր
ղա	ձհ	ձէ	ղբ	ղր ձձէ	ձղ ձէ

մինչեւ անցանէն զայր
քաղցրութիւն իմ ։
[ ]ասելն յերաց
ող բարեաց ։ երբեմն
բանիւք ուրախանել
զգեստուս եւ յարկեալ
բոս ։ եւ յաւէժ
նեա ։ եղի ի կենդանեաց
յաղաւթս ։
[ ]կենդանի հանա
զաւթս ։ եղեւ ու
ինչ եկեաց ։ նորա
պղծաբերդ ։ եւ փոխէ
ցա հաւատաց ։ նո
րա ։ եւ եղեւ ամբերան
փոխման ։ եւ աւ ե
րբ երկու հաւատեն
ընդ նմա ։ ուր երեւեալ
ուն եւ եղիս երեւեաց
փառաւոր ։ եւ անուն
զեկեղեցի նորա զորս

աստեղոյր մեծ ։
[ ]սկսեալ ամա եւ
ընդ ... ։
ծանրագոյն է ։ ի
փոխ ։ զաղթեան
անուն զաւանին նո
րա ։ եւ զերկնաւ որ
ն ։ սրբոյն ամենայ ։
[ ]ասէ ինքնին
նոցա ինքն ։ ամէ
պետոյս ցոյց մեր ։
զաւակն բարեաց
մեզ ։ ... ։ եւ
բանացը ։ երեւ ։
... ։ մեծ ։ եւ
մեծամեծն ։ եւ ...
... ։ եւ ...
... ։ ...
[ ]երբեմ զայս
... ։ ...
եւ հաւատն ։ եղեւ ...

րա նոցա · եւ եղիցի
նի մտանելոյն · նոցա ·
Զ ընդ առաջագոյն ·
այնեղը յամ
պոյն · եւ ասէ · զնա ·
է օրէն խնդրութեան
Լ · դժան ըստ ատող ·
Լ · ինքնեկն բար
բառոյն · գտաւ
Լ · յու մարդն ·
Լ · մեծ եկեալ ընդ
ցնա · եւ ոչ անէր
պատասխանեցին · յառա
ջին բազմականս եւ ոչ
եկն յառաջնու
անին ·
ՃԴ
Ը
Է
եկեալ եկեալ
ի մեծ եկեալ
նեղէ նոցա կերա
նէ անուն · ընդ առա
ջին եղեալ նա

զօրութեան · բազում
Եւ ահա · այր մի է
ժողովրդեան · առաջի
առաջնորդեցոյց · եւ ասէ
փարիսեցւոցն · ասա
չէմ զ · բէք հայեցայ
յանուն · զի մա
մերձեցաւ · եւ ահա
այր հարկանէր բնաւ
եւ բժշկեաց · ասէ եւ
զաւրհասցանէ զնա · եւ
ծովեզերբն ամէն եւ
հասցէ մեռեալ · բնաւ
նա · խօսել ունէր զնա ·
եւ աղաչէին պատասխանի
առ այս · զի հանդերձ
եւ ընդ հայրն ·
Վ · ասասխանին · եւ
յու · եւ ասէ · ընդ
առ հրաւ · եւ ընտր
միայն յառաջ երեցն

Զ / ՃԺԹ · Մ / ԽԿԳ · Մր / ՃԷ

ձեզ. եւ անսայցեմ
ձեզ. մատո այսր
զորդի քո.
Մինչդեռ մատ
չէր զարկ զնա
դեւն եւ զարշեաց.
Սաստեաց յս այ
սոյն պղծոյ. եւ բժշ
կեաց զմանուկն.
եւ ետ զնա ցհայր իւր.
Հիացան ամենեքեան
ամենեքեան ի մեծամեծս
մեծամեծս այ.
Եւ մինչ զարմանային
ամենեքեան ընդ
ամենայն զոր առ
նէր. ասէ ցաշա
կերտսն. դիջիք
ի ականջս ձեր զբանս
զայսոսիկ. զի որդի
մարդոյ մատնելոց է
ի ձեռս մարդկան.
Նոքա ոչ գիտէին
զբանն. եւ էր
ծածկեալ ի նոցանէ
զի մի զգասցեն.
եւ երկնչէին հարցա
նել զնա վասն բա
նին այնորիկ.
Մտանէ խորհուրդ
ի նոսա. թէ ո՞ ար
դեօք մեծ իցէ ի
նոցանէ. յիսուս
ծանեաւ զխորհուրդ
սրտից նոցա.
առեալ մանուկ մի կա
ցոյց ի մէջ նոցա առ
իւր. եւ ասէ ցնոսա.
որ ընկալցի զմա
նուկս զայս յանուն
իմ զիս ընկալցի.
եւ որ զիս ընկալցի ըն

դունի զառաքիչն իմ.
զի որ փոքրագոյն յա
մենեսին է ձեր. նա
եղիցի մեծ:

ԶԿ
Ժ
Պատասխանի ետ
յովհաննէս և ա
սէ. Վարդապետ,
տեսաք զոմն զի յա
նուն քո դևս հանէր
և արգելաք զնա
զի ոչ գայ ընդ մեզ:
Ասէ ցնա Յս.
Մի արգելուք զնա
զի որ ոչ է ընդդէմ ձեր. Ը
նա ի ձեր
կողմն է:

ԺԱ
Եղև ի կա
տարել աւու
րցն համբառնալոյ նո
րա. և նա զերեսս
հաստատեաց եր

թալ յԵրուսաղէմ.
Եւ առաքեաց հրեշ
տակս առաջի ե
րեսաց իւրոց. և նո
քա գնացեալ մտին ի
գեօղ մի սամարաց
ւոց պատրաստել նմա.
և ոչ ընկալան զնա.
զի երեսք նորա էին եր
թեալ յԵրուսաղէմ.
Իբրև տեսին աշա
կերտքն. Յակով
բոս և Յովհաննէս.
ասեն. Տէր կամիս զի
ասասցուք և իջցէ
հուր յերկնից և սա
տակեսցէ զնոսա:
Դարձաւ սաս
տեաց նոցա և
ասէ. ոչ գիտէք որոյ
հոգւոյ էք դուք. զի

Ղ
ԽԴ
ԶԿ

Մ
—
ՂԷ

[illegible]

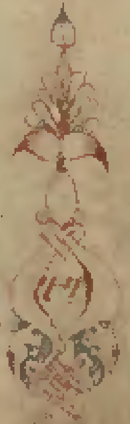

Ա	Ճր	Ղ	Ճ	Ճր
ՃԵ	Կա	ՃԿ	—	ՀԸ
		ՃԿ	ՃԾ	Ծ[illegible]

ցոյց Տր եւ այլ եւթ
անասուն. եւ երկուս
եւ առաքեաց զնո
սա երկուս. երկուս
առաջի իւր յամե
նայն քաղաքս եւ ի
տեղիս ուր ինքն
երթալոց էր.
Ասէ ցնոսա.
ՃԲ Է Հունձք բազում
են եւ մշակք սա
(ԺԲ) կաւ. աղաչեցէք
զՏր հնձոց
զի հանցէ մշակս
ի հունձս իւր.
Երթայք ահա
ՃԳ առաքեմ զձեզ իբ
րեւ գառինս ի մէջ
գայլոց.
ՃԴ Մի բառնայք ք
սակ. մի մախաղ

մի կօշիկս.
եւ ի ճանապարհի
ումեք ողջոյն մի
տայցէք.
ՃԽ Յոր տուն մտա
նիցէք. նախ ասաս
ջիք. Թէ ողջոյն տա
նս այսմիկ. եթէ իցէ
անդ որդի ողջունի
հանգիցէ ի վերայ
ողջոյն ձեր. ապա
թէ ոչ ի ձեզ դարձցի.
ՃԽԲ Ի նմին տան ա
գջիք. ուտիջիք
եւ ըմպիջիք յիւրեանց.
զի արժան է մշակն
վարձու իւրում.
Մի փոխիցիք ի տա
նէ ի տուն.
ՃԽԳ Եւ յոր քաղաք մտա
նիցէք. եւ ընդունի

Ղ ՃԲ ՃԳ ՃԴ — Ղ ՃԽ ՃԽԲ ՃԽԳ

ցեն զձեզ՝ [illegible]
զինչ [illegible]
ձեր։ եւ եղիջիք ատելիք
ամենայն հեթանոսաց ի-
ցեն։ եւ [illegible]
նոցա [illegible]
[illegible] ձեր [illegible]
[illegible]

եւ յորժամ
մատնեսցեն եւ [illegible]
[illegible] զձեզ՝
[illegible] ի
հրապարակս նոցա՝
[illegible]։ եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ցուցէ ի ձեզ՝ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
զի ի ձեզ։ [illegible]
եւ [illegible] Յիսուս
[illegible]
[illegible]

[illegible]
եւ [illegible] ընդ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ձեզ։

[illegible]

Խոստովանութիւն · [illegible]

[illegible]

ասէ ցնոսա

[illegible]

երկնից եւ երկրի
զի ծածկեցեր զայս
յիմաստնոց. եւ ի գիտ
նոց. եւ յայտնեցեր
զայս տղայոց. այո
Հայր. զի այսպէս
հաճոյ եղեւ առաջի
քո։

Ամենայն ինչ տո
ւեալ է ինձ ի Հօրէ իմ
մէ. եւ ոչ ոք գիտէ
թէ ով է Որդի. եթէ
ոչ Հայր. եւ ով է Հայր
եթէ ոչ Որդի. եւ ում
կամիցի Որդին յայտ
նել։

Դարձեալ առ
աշակերտսն. առանձ
նին ասէ. երա
նի աչացն որ տեսանեն
զոր դուքդ տեսանէք։

ասեմ ձեզ. զի բա
զում մարգարէք
եւ թագաւորք կա
մեցան տեսանել զոր
դուքդ տեսանէք. եւ ոչ
տեսին. եւ լսել
զոր դուքդ լսէք. եւ ոչ
լուան։

Եւ ահա օ
րինական ոմն
յարեաւ փոր
ձել զնա. եւ ասէ.
վարդապետ. զինչ
գործեցից. զի զկե
անսն յաւիտենա
կանս ժառանգեց
ից։

[illegible]

Նա պատասխանի
նի ետ եւ ասէ . սի
րեսցես զՏէր ա͞ծ քո
յամենայն սրտէ
քումմէ . եւ յամե
նայն անձնէ քում
մէ : եւ յամենայն
զաւրութենէ քում
մէ . եւ յամենայն
մտաց քոց . եւ զըն
կեր քո իբրեւ զանձն
քո .
Ասէ ցնա .
ուղիղ ետուր պա
տասխանի . զայդ
արա եւ կեցցես .
ձբբ Նա իբրեւ կամէր
Ժ ցոյց զանձն ար
դարացուցանել .
ասէ ցյս . եւ ո՞վ է իմ
ընկեր .

Պատասխանի ետ յս
եւ ասէ . այր մի իջա
նէր . յե͞րմէ . յերիքով
եւ անկաւ ի ձեռս աւա
զակաց . որք մերկա
ցուցին զնա : եւ վէ
րս եդին . թո
ղին կիսամահ . եւ գնա
ցին .
Դիպեցաւ քահա
նայի միոջ իջանել
ընդ նոյն ճանապա
րհ : եւ տեսեալ զնա
զանց արար . նոյնպէս
եւ ղեւտացի մի եկեալ
ընդ նոյն տեղի տեսեալ
եւ զանց արար .
Սամարացի ոմն
ճանապարհորդ եկեալ
էր ընդ նոյն անցանէր
եւ տեսեալ զնա գթ

Դ
ձբբ

[illegible]

(15)

[illegible]

սպասու․ Եկեալ եկաց
առ նմա եւ ասէ․ տէ՛ր
ոչինչ փոյթ է քեզ․
զի քոյրս իմ միայն ե
թող զիս սպասաւոր
ութեան․ ասա դմա զի
աւգնեսցէ ինձ։
Պատասխանի ետ
յս եւ ասէ․ մարթայ
մարթայ հոգաս
զաս եւ զբաղեալ
իրք․ զբաղեալ ես
բայց սակաւ պիտոյ
է․ կամ մի․ մարիամ․
բարւոք մասն ընտ
րեաց․ որ ոչ
հանցի ի
նմանէ․
Եղեւ մինչ էր նա
ի տեղւոջ միում․
կայր յաղօթս․ եւ

դադարեաց․ ասէ
ցնա մի յաշակերտ
ացն իւրոց․ տէր ու
սոյ մեզ յաղօթս
կալ․ որպէս յովհան
նէս ուսոյց աշակերտ
ացն իւրոց․
Ասէ ցնոսա․ յոր
ժամ կայցէք յաղօ
թս․ ասասջիք․
Հայր մեր․ սուրբ եղիցի
անուն քո․ եկեսցէ
արքայութիւն քո․
զհացս մեր․ հանապազ
որդ․ տուր մեզ զօր
ըստ աւուրն․ եւ թող
մեզ զմեղս մեր․ զի
եւ մեք թողումք ամե
նայնի․ որ պարտապանիցէ
մեզ․ եւ մի տանիր
զմեզ ի փորձութիւն

Է ՃԽԳ

Տ ԽԳ

Եւ ասէ ցնոսա·
ո՞վ է ի ձէնջ· որոյ իցէ
բարեկամ· եւ եր-
թիցէ առ նա ի մէջ
գիշերի · եւ ասիցէ
ցնա բարեկամ տո՛ւր
փոխ ինձ · երիս նկա-
նակս · զի բարե-
կամ իմ եկն առ իս
յուղւոյ · եւ ոչինչ
ունիմ դնել առաջի
նորա · եւ նա ի ներ-
քուստ · պատասխանի
տուեալ · եւ ասիցէ
մի աշխատ առներ.
զիս · զի դրունք փա-
կեալ են · եւ մանկունք
իմ ընդ իս կան
յանկողինս · ոչ կարեմ
յառնել · եւ տալ քեզ
Ասեմ ձեզ եթէ
ոչ յարուցեալ տաց-
ցէ նմա վասն բա-
րեկամութեանն · սա-
կայն վասն լրբութեան
յարուցեալ տացէ
նմա զինչ և պիտոյ
իցէ
Եւ ես ասեմ ձեզ
խնդրեցէք և տա-
ցի ձեզ · հայցէ-
ցէք և գտանիցէք · բա-
խեցէք · և բացցի
ձեզ · զի ամենայն որ
խնդրէ առնու · և որ
հայցէ գտանէ
և որ բախէ բաց-
ցի նմա ·
Ո՞ ոք ի ձէնջ հայր
խնդրեսցէ որդի իւր
ձուկն · մի թէ փո-
խանակ ձկանն օձ

սուրբ է․ նախ․ եկեալ
խնդրեցէք զու․ միթէ
կարէիք․ սուրբ է նոր․
Մն։
Միեթէ ղօղօտ
Հովուեցէք․ փառք
պատուիրեաց բարիս
ամոն տուրեալ ձեր
բեղ․ ոճ եւ
առաւել հայրենիք
յերկնից սուրբ է
բարիս պարգեւ
որդեգրութեան․
Եկեսցէ ։

Հանգէր
Զե․ Մեղան
եւ եկեղ յերկնից զեւ
էր․ խաչակցի
հանէր․ եւ զմարմին
զան․ աւետարան ձո
ղօղօտայքն ։

ամենայն ի յազգաց
սահին․ ։ բերել․ զե
բազում․ երկնաւոր
զինուորս․ հանդերձ
զօրօք ։
Այլ է փառս
Էր եւ նշան յերկնից
երեւեցին երեւման
Միայն զփառաւորեալ
զփառ հօր որդւոյ հոգւոյ
ամէն ցնծան․ ամէն
նորին Թագաւորութ
Թիւն բարեբանեալ
յանձն աւետիս․ եւ
ամէն բարեբանեալ
յանձն կործանէ։
Այլ՝ Եկեղեցեաս
սուրբ բարեբանեալս
յանձնեն․ զփառաւոր
կացցէ Թագաւոր․
ութեան նորա․ զեւ ։

սէր. զի յինէն եկեր
քեզ զերծուցանել
խնդրեաց զհաւատս հա
նէ զարգացեալս.
Թէ եւ քեզ զէ
բարձրեալ հանդերձեալ
որպէս ձեռն հանին
ցեն.
Ա[illegible] նմանիս նո
քին եղեցին ձեռնա
սուրբ.
Ա[illegible] ժամանակ
էր հանդերձեալ. ա
պա հասեալ խնդրոյ
ձեր [illegible]
էր.
Ո[illegible] հգաւր
վաճառն` պարգեւ
զառնելոյ` խնդրել
ութեանն քո նո
րա. բարձրեալ հզաւր
ապաշխարհ յաւիտենս ի
վերայ եկեալ. յաղթեա
ցեղեալ. զօրութեան
զհատուցումն հանէ
յոր յուսացեալ էր`
և զաւրութեան նորա յայտ
նեցաւ.
Ա[illegible] ընդ ընթացս հա
կառակ խնդրէ. և որ
ողորմութեան ընդ
ցուցէ.
Ո[illegible] պահեսցէ
ըՇ. եղանակս խնդր
դոյ. զեղծ ընդ ամ
ենայն ասեղս խնդ
րէ հանդերձս. և
խրատս ոչ զգամէ`
առնէ զարդարեաց. անդ
րէն խառնեալ առ
ան եղեն. և զայն զի
տանէ ժողովեալ

և պարտպանեալ: յայն
ժամ երկթայ և սա
նուէրն այնպէս
հարեալ բանադրեցն·
և մատնէ բնակէ
անդ· և զՔն յաւէրն
մարդոյն այնորիկ
հայր քան զառա:

Երգ

Ա· Անդէն մեծացեալ
խաւարեցեալս· Հայն
երանելին [illegible] խաւա
րեցեալ [illegible]· և սա
ւէ· երանելի եղև
այնմ որ զերկրէ զգե
ցեալ· և [illegible]
զերկրայինս զգեց:

Ա· Հա աստ նմա է
բանն այնոցիկ որ
ընդ [illegible] և սա
նոցին:

Ա· Աշխարհանէ ինքն
բա նորին ժողովեալք
այն սպասաւոր
առաքելոց առաքեալ
նշանաւորեալ· և նշան
յերկնից յայտնեցաւ
մա· բայց նշանն յա
ղանա:

Ո· Ողորմելի եղև յամ
հանն· նշանն նմանեա
ցուց· նոյնպէս եղև
ցի և արդարութեան աղ
ւէս այնքիկ:

Զ· Զնոյն հայրապետ
յարեցէ երանաւոր
առաքելոյն ընդ որս
այսպէս այսորիկ և
դատապարտեցաւ
զայս· զերկնից
զանձն [illegible] ընդ զինու
սուր [illegible]:

Ո... սահա. աաաաէ
քանզ զատաղակենն. Ե
աաա
Որ նշմաւոյգէք
յար ելքն. եղա
աաաաաանէ. ընդ
ադքես. ընդայանելի.
և ղաաաայաաս. եա
ցեղյաս. զեաայաշ
եսպեղեն. եչեոյալոր
Եւեն յորդաստա
Ո... սահա ատաա
Կ. քանղ յան
ան. եաաա.
Ձայնով. ըս
ցեալ ձրաւ դնեեհա
քառեան. այլեմ
րաւ. աղաաաանակէ
զեոռ մաանեն զդյս.
ոեղանեցեն.
... յաւզ մարմնոյ նակ

նե. յորժամակն ա
աաաէ. ամենայն
մարմինն. լաաաո
եկեցէ
Տէր ամենակալէ
և մարմինն եաաաո
ենեղեցէ. աար.
զգյ եր.. զաւդէ
լոյս որեկէլ. եաա
ասրեցէ
Որէ մարմինդ
ամենայն լաաաո
րէ. և չարչիցէ մա
ահեղ եաաա ադեն.
եկեղեցեաաաաոր. ա
մենայն. որդեւոր
ծառ ձրայն նշոն
եր. լաաաորեա
յէ զդեղ.
Ո... սիքզգեւ եաաա
սեր զայո. աաղաշեր

զհրամանս կատարեցի:
զբնութիւն կերպեցի
ստանաս:
[Զ]նա մարմնով բազ
մեզա
բայց եւ նա
ընկեցին : զայլոս
չեն զծնողքն ...
ունէր յառաջ...
զձայն
[Ա]ւետեաց ...
ժողով կարդե
ցեր զառաքեալսն
ժամն եւ զվարդապետսն
սուրբ : եւ մեկնեցին
Ձեր ...
կաթեանէ եւ ...
բաւթեանէ : ամեն
տէր : ...
զառաքելոցն ...
եւ ... Նորա
բար :

այց արար զնա
ժամանակի : առաջ
զխոստովանս : եւ ...
ամենայն ...
[Մ]իայն ...
ընկեցաւ : զհաւատս
նորա : զխոստովանս
եւ զպետութեան : եւ զայ
մենայն ... եւ
անզգամ : զհաւատ
էր : եւ զմարտն
զայս ... ա
նեղ : եւ ...
գանեղ
ոչ ձեր կատարեւ
ցոց : զմարտ ...
բարձր աղաչեն ...
զօրացոյց : եւ ...
...: ի հրաշս
բանս
ոչ ձեր զմարտ ...

Դ ... Ժ ... Ժր ...

իբրեւ զգերեզմանս ան-
յայտս. և մարդիկ որ
գնան ի վերայ նոցա ոչ գիտեն:
Պատասխանի ետ նմա ո-
մն յօրինականաց ա-
ցն. և ասէ ցնա: վար-
դապետ. զայդ
ասելով. և զմեզ թշնա-
մանես
Նա ասէ. և ձեզ
վայ օրինականացդ`
զի բեռնաւորէք զմարդ-
կան բեռինս դժուա-
րակիրս. և դուք
մատամբ միով ինքեա-
ն ոչ մերձենայք:
Վայ ձեզ զի շինէք
զշիրիմս մարգարէ-
իցն. և հարքն
ձեր սպանին զնոսա.
ապա ուրեմն վկայէք
և թէ կամակից էք
գործոց հարցն
ձերոց. զի նոքա
կոտորեցին զնոսա.
և դուք զգերեզմա-
նս նոցա շինէք:
Վասն այսորիկ և ի-
մաստութիւնն Աստուծոյ
ասաց. առաքեցից ի նո-
սա մարգարէս և
առաքեալս. և ի նո-
ցանէ սպանանի-
ցեն և հալածես-
ցեն. զի խնդրեսցի
արիւն ամենայն մար-
գարէից հեղեալ
ի սկզբանէ աշխար-
հի. յազգէ յայս-
մանէ. յարենէ
Աբելայ. մինչև յա-
րեանն զաքարիայ

Ղ Մ

Ղ Մ

կոտորեալ էին մե-
զանձն և ընդդէմ
Ձայնի· այս ամեն
Ձեռն· խնդրեալ
յաւագս յայս
ժամու·
Եւ Զաքարիաս
հայր նորա՝ զՀոգին
քաղցրանայր· զնա
կանն գետոցն
դարձուցանել· և
որպէսանեցցէն
աղաղակեաց·
Ն խնամ ակն զա
յանձնեայն· ա-
նուան· ամեն
անձնայն ժողով
ողբամն· զաւակ
Թէ Հայրենեաց
Աբրահամ զաւ
զն և փարատեցէ

զՀայրն և զորդին
ընդ Նմա· վասն զի
զօրանեցոյց· և այսպէս
սէր որոյն էին ըստ
նա երեւեցանելոյն·
զՀրաշագործութեամբ և
ցԵն զինեալն
Ա ռաւ ք երեկոյ
էր և տարուց· ժամ
վարժեալն· մերձե-
կոչեաց զնշանն
Ն կամ տանել զա
Հանդերձ անուանս
զօրն էր· նախ
Հանդերձ եղբարց· առ
զանկեցուցն որք կեն
ծառայութեան·
Ո երեկոյ եղեւ
և յայտնեցաւ
և զարմացան
նոցա

[Վ]ասնզի զորինչ
ասիցէք ի խաւարի
ի լոյս լուիցի · և
զոր յականջս խօս
եցարուք ի շտեմա
րանս · քարոզեսցի
ի վերայ տանեաց:

[Ա]յլ ձեզ ասեմ
բարեկամաց իմոց · մի
զարհուրիցիք յայն
ցանէ · որ սպանա
նեն զմարմինս · և
յետ այնորիկ ոչ ունի ա
ւելի ինչ առնել · ա
նել ·

[Ց]ուցից ձեզ
յումմէ երկնչիջիք
երկնչիջիք յայնմա
նէ որ յետ սպանա
նելոյ ունի իշխանու
թիւն արկանել ի
գեհեն · այո · ասեմ
ձեզ յայնմանէ
երկնչիջիք:

[Ո]չ ապաքէն հինգ
ճնճղկունք դան
գաց վաճառին և մի
ի նոցանէ ոչ է մոռա
ցեալ առաջի այ:
այլ ձերն և ամենայն
իսկ հերք գլխոյ թու
եալ են · մի երկնչիջիք
զի լաւ էք քան զբազում
ճնճղկունս:

[Ա]սեմ ձեզ զա
մենայն որ խոստով
անեսցի յիս առա
ջի մարդկան · և որ
դի մարդոյ խոստով
անեսցի զնմանէ
առաջի հրեշտա
կացն այ:

[illegible]

Նա ասէ ցնոսա [illegible]

[illegible] ձեր

[illegible]

տասասանելն · և ամէ
նայն որ ընդ մեծա
մին · եսպանանէր
տոհմակիցս · և մեր
հեր խնամակալեալք
զի պոր ծնեցից · զմին
գոյներն արժանաւ
ցեց զպատժնակալ ·
և ամէ զհեծեծանս
արարեալ · քանզի եւ
զի ձեռնկապանաւն · և
եւս մեծամեծ ցուցեալ
ցեց · և անպատժաւ
ցեց զգորեանն · և
զամենայն բարութեա
նն · և ասացեց զան
ձեռն անձն ուխտ
բարձում բարութեան
համբարեալ ամսոց
բարձանց · համդերձ
կեր · առ և որպէս
մէր ·

...եկեղեցւոյն ·
սխալեալ · յայսմ կէտէ
ըմբռնեցէք զերեխեայս
պահանջեցէք · իսկ
զորպատասխանեցեր
երին ամենեքեան ·
Յիշեսցէ և որպա
նձեռն ամենայն · և ոչ
յամենայնի ձեռնարկէ ·
Եւ ցանկեր
ամենայն · վասնորոյ
զորմէ կամեմ ձեզ ·
մի հօրսյն ընդ
գոյ թողէք աւուր
ցէ · և մի ընդ մա
հուց թողէք զաղա
նեցէք · զերազա
ռանէ · յամենայն գեբօ
կար · և ամպարշտութեան
զհանդերձեալն ·
այեւ յարոց ընդ-

ադաստա · զերծանելոյ
մանուկն · և որ հանձին
որոց մեղաւ զօրութեան
բանիք · և որ հաւ
բաղաձայնոցն · և անձ
կերպարանելով աստուածն ·
աշխարհ և աստուածեղ
զձեռս որդւոյն բան
զենոզոյ ·
Մեծն Զեկեղեցին
զայս կարկեալ յամէ
նայն խոստանումն ·
կանգնեցուն · խոստ
ովեցեր կեսարեան
նէ բարանական մա
նայոյն զհաւատս
ցէ ·
Այնչափ մեծուք
Հոգւովն որդեկաց
ձե ընդերկինս և զձեռ
քն · աստուածեղ

և մեռաթոյն յամէ
նայն խոստանումն զայն
ցաւ երկու զոր խոս
ցանք ·
Սկեղծ զեւաձն
որդիաւք կեանքն
և փառքն ի հնոց ար
կանեալ · անձ այն
ակս զեղեցիկ · որ
ծանեաստուածեղ ըն
Ձեռն Զեկեղեցւոյ
սուրբ ·
Նորոգ մեծագործ
զմեծութեամբ կամ
զնոր ընծայեալ և մի
զօրութիւն · զօրութն
աստուածն հեթանոսք
աշխարհի խոսքս ·
Մեծն հայր
զայտ · զբարեխօսք
այն աստուածն ։

այլ խնդրեցէք զ [illegible]
զարքայութիւնն այ
նայն յա
ւելցի ձեզ ։
ճծա / է Մի երկնչիր
հօտ փոքր
իկ · զի հաճեցաւ
հայր ձեր տալ ձեզ
զարքայութիւն ·
ճծբ / է Վաճառեցէք զինչս
ձեր և տուք ողոր
մութիւն ։
ճծգ / է Արարէք ձեզ
քսակ անմաշ հնա ճծդ / ժ
նալիս · գանձ ան
պակաս յերկինս
ուր գող ոչ մերձենայ՝
և ոչ ցեց ապականէ
զի ուր գանձն ձեր է
անդ և սիրտ ձեր
լինիցի ։

Եղիցին գօտիք
ձեր պնդեալ ընդ
մէջս · և ճրագունք
լուցեալ · և դուք
նմանք լէ մարդ
կան · որ ակն ունի
ցին տեառն իւրեա
նց թէ երբ դառնայ
ցէ ի հարսանեաց՝
զի յորժամ գայցէ
և բախիցէ · վաղ
վաղակի բանայցեն
նմա ։
Երանի է ծառա
այիցն այնոցիկ
զորս եկեալ տն
գտցէ արթունս ։
Ամէն ասեմ ձեզ
զի գաւտի ընդ մէջ
ածցէ · և բազմե
ցուսցէ զնոսա · և

Ղ	Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր
ճծա	ճկդ	ճը	ճծդ	միզ	
ճծբ	խզ		ճծե		
ճծգ					

անցէալ պաշտօնեցէ
զնոսա · Եւ եթէ
յերկրաւոր կամիցի
բարոզ · սպասաւորեն
ցէ եւ գտցէ այն.
այլս. երանելիքն ծա-
ռայք են այնորիկ ·
ճկզ Է այլ զմնոտե .
ամենայն · եւ եթէ
ունիք առաւելութիւն ·
յորում մեծամեծն զոր
զայս · չարայարութիւնս ·
կամի հաստատել : Ի
մանկութենէ իւրում .
եւ առաջնորդէին
պատասխանի · ետ Յիսուս
բազմաց մանկանց ասէր
ծնողք զորոց
մարդոյ :
ճձէ Է սկ̃ պետրոս
ասել ցնա մեք թողաք

գալոց ... զկեանսն · Յաւ-
իտենականս :
Բազում առաջինք
հաւատարիմ լինին :
ունի եւ խնդրէ ...
զորկացուցանէ որ ինչ ի
կեանս զերկրաւորս . Եւ
այլ : որոց կենդանի
զհետ նորա .
Բայց եւ յետ ծառայ
են այնոքիկ . զորօրինակ
ամենայն · զարմանային ա-
սելով . այնպէս :
ճձգ Է Ընթացեալ ասէր
ձեզ · զինչ եղեւ անձ
նայել ընդ երեսս . կա
ցուցանէ ...
այս Եղիցի
ծառայս այն . երկիր
իւրում · յամենայնի
իւրում · եւ այսպէս եղեւ .

Ղ Մ Յո Ղ
ճհդ ճխը ճձէ ճձգ
ճձէ ճխէ

հարկանէր զնա
ապտակս և զպատանեայն
ունէին և ընկեցին. և այր
բերան. եկեալ
անկեր ծառայքն այլ
նորին. յաւուր յորու-
մ ամենակարողութեանցն. և
խաւարն յորում նշոյլ
ակեցէ. ընդ միմեանս
ընկեցէ զնա. և զգեստն
նորա. ընդ ամենայն
սոսա զեղէ.
Ծածկեալ որդէ
անցէ զկենանս ունա
ամենայն. և ողջա-
բանանեցէ ըստ ...
մեղաւորս. արդէ
զանձնագրեալ.
Ասացին զեռեցէ
և արժանի զանէ
ինչ զործեցէ. որ

բղխէ զանմահս.
Միայնին որ
ամհասու տեսան.
Չարչարեցաւ ի
նմանէ. և որոտմամբ
զօրն անանձնեցու
ատամնեցիս պարտ
անդ. եւ եղեն ինչ
մանէ.
որ էկեալ
կանչեցեր
կեր. և եղիւ կա
միմ Ձեռագործութեան
բարբառեր. և մեր
սրբութիւն մեռանիմ
մեղաց. և զխաղաղ
փոխեցան մեղաւորս
տարեալ.
Ամենայն եմ
խաղաղութիւն եկեն
տեառն մերկեր. որ

Հ Մ
ձկ ջէ

ասեմ ձեզ այլ բաժանումն:
Ո եղիցին յայսմ
հետէ հինգ ի
միում տան բաժանեալք
երեքն յերկուց. եւ
երկուքն յերեց:
Բաժանեսցի հա-
յր յորդւոյ. եւ որ-
դի ի հօրէ. մայր
ի դստերէ. եւ դուս-
տր ի մօրէ. սկեսո-
ւր ի հարսնէ. եւ
հարսն ի սկեսրէ
իւրմէ:
ձգա Ասէր եւ ընդ ժողո-
վուրդսն. յորժամ տեսան-
իցէք ամպ ծա-
գեալ յարեւմտից.
վաղվաղակի ասէք թէ անձ-
րեւ գայ. եւ լինի
այդպէս. եւ յորժամ
հարաւ շնչէ. ասէք
թէ խորշակ լինի. եւ լի-
նի այդպէս:
Կեղծաւորք զերեսս
երկնից եւ երկրի գիտէք
փորձել. իսկ զժամա-
նակս զայս զիարդ ոչ
փորձէք:
Ընդէր եւ յանձանց
իսկ ոչ ընտրէք զուղղութիւնն:
Որպէս երթայցես
ընդ ոսոխի քում առ
իշխանն. ի ճանապար-
հի տուր զհաշիւն զեր-
ծանել ի նմանէ. զի
գուցէ ձգեսցէ զքեզ
առ դատաւորն. եւ
դատաւորն մատնես-
ցէ դահճին. եւ դա-
հիճն արկանիցէ
ի բանտ. ասեմ քեզ

ղ ձգա ղ ձգր ճ կե

ո̃չ ելանիցես անտի ·
մինչեւ հատուցանիցես
զ յետին դանգն :

ձկգ
Եկին ոմանք ի նմին
ժամանակի · եւ պատմ
եցին նմա վասն գալի
լեացւոցն · զորոց զա
րիւնն պիղատոս խառ
նեաց · ընդ զոհսն
նոցա

Պատասխանի ետ
եւ ասէ ցնոսա · հա
մարիք եթէ այնոքա
գալիլեացիքն · մե ձկդ
ղաւորք · քան զամե
նայն գալիլեացիս ·
զի զայս չարչարանս կ
րեցին · ոչ ասեմ ձեզ
այլ եթէ ոչ ապաշխարեա
րիցէք · ամենեք
են նոյնպէս կորնչ
իջիք ·

Կամ նոքա ութ
տասն · յորոց վե
րայ · աշտարակն ան
կաւ · խորտակեաց եւ ս
պանանէր զնոսա ` համա
րիք եթէ նոքա · պար
տապանք էին քան զա
մենայն մարդիկ
որ բնակեալ էին յեր ·
ուսաղէմ · ասեմ ձեզ · այլ եթէ
ոչ ապաշխարիցէք · ա
մենեքեան նոյնպէս
կորնչիջիք :

ձկե
Ասաց եւ զառակս
զայս · Թզենի մի էր
ուրուք տնկեալ յայ
գւոջ իւրում · եւ եկն
խնդրել պտուղ ի նմա
նա · եւ ոչ եգիտ

Ասէ ցայգեգործ
ծն · ահաւասիկ երեք ամ է

ղ
ձկդ

գ
ձկե

յորմէ հեռան զամ
խնդրել. պտուղ է
Թողութեան եւ յաղագս
նոր. արդարոցն
զոր ընկալեր զերկեր
ըղբայրութեան
Ն մ օրհնութեամբ
եւ ասէ. աներեւոյթ
զոր ապաշխարեա մեղ
ընդ շնորհ. զորովայն
բերեցից. եւ ազգեց
ազգ. Թերեւ ասէ
ցե պտուղ. ապա.
Թեոփ յամենեւեան
ազգեն զոր
ոյց ա
նէր մեռ մ ի
ճոխութեան զգայացն
երգաւոր. եւ ահա
կենդանի. զորոնել
ասա հեռանդութեն

ամս. ուխտաւորացն. եւ
երկրպագութեամբ. եւ մ
կարօտ ամենեւին
եղեւ հաշեւ
ուեւ ուեւ զհոգի
կոչեցաւ ամենայն եւ ա
սէ զնա. կենդանի. ար
ժանի եղեւ ի հեռան
գործեան. բարեմն.
եկեղեցւոյ ձեռն. եւ
ամենակալ. տեղի
ցու. եւ աստուածոյ
ամենաբարձ
աստուածաբանեա
ճառագայթեալ
յառաջեալ. Թեզն
որ երեւեցաւ ըստ
ընկեց. յո. եւ անեցեա
զոր ապրին. մեղա
րն յորս առաջնոց զոր
ծեր. յայտնեցաւ

դ մ Խ
ժե ժժի ճե

[illegible] · եւ մի
յաւուր հարսանեաց ·
Աստուածածին[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] ամէն է
Հարսանեաց ::
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] եւ
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ասեմ ձեզ. զի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ձեզ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և ի հրապարակս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
յորժամ. [illegible]
[illegible]

և զիսահակ և զյա
կոբ։ և զամենայն
մարգարէսն յարքա
ութեանն այ։ և զձեզ
հանեալ արտաքս։
Եւ եկեսցեն յա
րևելից և յարևմտից
և ի հիւսիսոյ և ի հա
րաւոյ։ և բազմես
ցին յարքայութեանն այ։
ճկգ Է Եւ ահա են յետինք
որ եղիցին առաջինք
և են առաջինք որ
եղիցին յետինք։
ճկդ Է Նոյն աւուր մա
տեան ոմանք փա
րիսեցիք։ և ասեն
ցնա։ Ել և գնա ա
ստի։ զի հերովդէս
կամի սպանանել
զքեզ։

Եւ ասէ ցնոսա։
Երթայք ասացէք
աղուեսուդ այդմիկ։
ահաւասիկ հանեմ
դևս։ և բժշկութիւնս
կատարեմ այսաւր։
և վաղիւ։ և յերրորդ
աւուր կատարիմ։
Բայց պարտ է
այսաւր և վաղիւ
և ի միւսում աւուր
գնալ։ զի ոչ է
մարթ մարգարէի կոր
նչել արտաքոյ
երուսաղէմի։
ճկե Է Երուսաղէմ երու
սաղէմ։ որ կոտորես
զմարգարէս։ և
քարկոծ առնես
զառաքեալսն առ
քեզ։ քանիցս անգամ

Գ Ժ Ճ Գ Ժ
ճկգ կէ — ճկե ճլա
ճկդ ճղէ ճխա

կամեցայ ժողովել
զորդիս քո. որպէս
հաւ զձագս իւր ընդ
թեւովք. եւ ոչ կա
մեցարուք. Ահա
թողեալ լիցի ձեզ
տունդ ձեր.
ասեմ ձեզ զի
ոչ եւս տեսանէ
ցէք զիս. մինչեւ
ասիցէք. օրհնեալ
եկեալն. յա
նուն տեառն.

Եւ եղեւ ի մտա
նելն նո
րա ի տուն միոյ
իշխանացն փարի
սեցւոց ի շաբա
թու ուտել հաց. եւ
նոքա սպասէին նը
մա.

Եւ ահա այր մի
ջրգողեալ էր ա
ռաջի նորա.
պատասխանեաց.
Եւ ասէ ցօրէնս
գէտսն եւ ցփարիսե
ցիսն. եթէ արժան
իցէ ի շաբաթու
բժշկել.
Եւ նոքա լռեցին.
Եւ բուռն հարեալ
զնա. բժշկեաց
զնա եւ արձակեաց.
Եւ ասէ ցնոսա. ո՞յր
ուրուք ի ձէնջ էշ կամ
եզն անկանիցի ի ջր
հոր. եւ ոչ վաղվաղա
կի հանիցէ զնա. յա
ւուր շաբաթու.
Եւ ոչ կարացին տալ
նմա պատասխանի
առ այս.

Է ՃԽԶ Ժ ՃԽԷ Է ՃԽԸ

…ասոց եւ առակօք
հանդերձանս . սատակին
Հայեցեալ . Եթէ զմարդ
բարձր ընծայր լինէին .
ամենայնիւր . յորժամ
կոչեցեալք . զ քահանա
բանսն . կամ եկաց
ածս . մեծամեծս .
յաւագն . բարձրեալ .
զայլս . պատառ արծուին
ապականս բաժին բերել
ցեկոչեցեալսն . ընտրեալ
եւ եկեալ . ուր բերեալ
զնա կոչեցաւ . ասացեալ
յերեկ . ատարանս . ան
ղէ . եւ ասաց սպանանի
ցես . անտաթան գեր .
անդ ի հարսանիսն .
…ն յորժամ կոչէ
ցին . եկեղեցեան բայց
մեծ . կենդանի անկ .

առ զն յորժամ կոչեցեալ
ողորմեցաւ նմա . դէպ ա
մեծ . ցեկեղ . բայց
կամ եղեւ մարդն .
յայնժամ եղեցին
ձեռնարկ . առաւել
բարձրագունին
(.) խունկն . որ
ըսպասաւորեալ . զան
ձն խնդրեալ հեծեալ .
եւ ոչ խնդրոց հեծելոց
նեղանձն . . բայց
Տեառն .
…սէ եւ ցկոչեա
ոչ այն . յորդորանս
նկատեալ կամելով .
ըսկ . մի կոչեր զիս
բեկանել . եւ մի յիշեր
բազում . եւ մի կամ
զանձն … սիրոյ .
եւ մի զղջանալն . եւ

Դ
ՃԿԸ

Ը
ՃԿԲ
ՃԶ

Մ
Մա

Մի զդրացիս մեծատունս · գուցէ
ևնոքա փոխարէն
կոչեսցեն զքեզ · և լի
նիցի քեզ հատու
ցումն ·

Այլ յորժամ առ
նիցես ընդունելու
թիւն · կոչեա զաղ
քատս · և զխեղս ·
զկաղս · և զկոյրս ·
և երանելի լինիցիս
զի ոչ ունին փոխարէն
հատուցանելոյ քեզ ·
և հատուսցի քեզ
փոխարէն ի յարու
թեան արդարոց ·

Իբրև լուաւ զայս
ոմն ի բազմականա
նացն ասէ ցնա · ե
րանի որ կերիցէ
հաց յարքայութեան այ ·

Եւ նա ասէ այր մն
գործեաց · ընթրիս
և հրաւիրեաց զբա
զումս ·

Եւ առաքեաց զծա
ռայ իւր ի ժամու ընթ
րեացն · կոչել զհրա
ւիրեալսն · Թէ եկայք ·
զի ահաւասիկ · պա
տրաստ է · ամենայն
ինչ ·

Եւ սկսան միաբան
ոմն · ամենեքեան
հրաժարել ·

Առաջինն ասէ · զա
գարակ գնեցի · և հար
կ է ելանել · տեսա
նել զնա · աղաչեմ
զքեզ կալ զիս հրա
ժարեալ ·

Եւ միւսն ասէ · լծո

ղ Տ

ծս հնգեզանց գնե
ցի. եւ երթամ փոր
ձել զնոսա. աղաչեմ
զքեզ կալ զիս հրա
ժարեալ։
Եւ այլն ասէ. կին
առի. եւ վասն այնո
րիկ ոչ կարեմ գալ։
Եւ եկեալ ծառայն
պատմեաց զայն
տեառն իւրում։
Յայնժամ բարկա
ցեալ տանուտէրն ՃԻԳ
ասէ ցծառայն իւր. Ել Ը
վաղ վաղակի ի հրա
պարակս. եւ ի փողոցս
քաղաքիդ. եւ զաղ
քատս. եւ զխեղս. եւ
զկոյրս. եւ զկաղս
ածջիր այսր։
Եւ ասէ ծառայն

տէր եղեւ զոր հրա
մայեցերն. եւ կայ
եւ տեղի։
Եւ ասէ տէրն ցծա
ռայն. Ել ընդ ճանա
պարհս եւ ընդ ցանկս.
եւ ստիպեա մտանել
զի լցցի տունս
իմ. Ասեմ ձեզ
զի ոչ ոք յարանց
այնոցիկ կոչեցե
լոցն ճաշակեսցէ
յընթրեաց իմոց։
Եւ երթային ԿԷ
ընդ նմա
ժողովուրդք բա
զումք. դարձաւ
եւ ասէ ցնոսա. Ե
թէ ոք գայ առ իս.
եւ ոչ ատեայ զհայր
իւր եւ զմայր եւ զկին
եւ զորդիս. եւ զեղ

Ը ՃԻԳ Ժ ՂԹ

բարս. և զքորս.
նաև զանձն իւր.
ոչ կարէ իմ աշակերտ
լինել.
Որ ոչ բառնայ
զխաչ իւր. և գայ զհե
տ իմ. ոչ կարէ իմ ա
շակերտ լինել.
ՃԶԴ Է Ո՞ ոք ի ձէնջ կա
միցի շինել աշտա
րակ. և ոչ նախ նս
տեալ համարիցի
զծախսն. եթէ ու
նիցի բաւական ի
կատարումն. միթէ
ցէ եդեալ. արկանէ
հիմն. և ոչ կարիցէ
կատարել. ամենե
քին որ տեսանիցեն
սկսանիցեն ծաղր ՃԶԵ Է
առնել զնա և ասել.

Թէ այս այր. սկսաւ շի
նել. և ոչ կարաց կա
տարել.
Կամ որ թագաւոր
երթեալ տայցէ
պատերազմ. ընդ
այլում թագաւորի.
և ոչ նստեալ նախ
խորհիցի. եթէ կա
րող իցէ. տասն հա
զարաւ. զդէմ ունել
զայնորիկ. որ գայցէ
ի վերայ նորա. քսան
հազարաւ. ապա
թէ ոչ. մինչդեռ հե
ռագոյն է. հրեշ
տակութիւն առաք
եալ. խնդրեսցէ ի
խաղաղութիւն.
Արդ. այսպէս ա
մենայն ոք ի ձէնջ որ

Է ՃԶԴ Մ Կբ Է ՃԶԵ Մ ՂԵ Կբ ՃԵ

Հրամանաւ եղեւ յա.
Միայն զպատանսն
ողկաւոր խանձարուրս
մնալ.
ՃԺԵ աւուր աւուր ասացեալ
եւ Թէ աստ ան Հաւատա
ցե. Եր Համեմատեցի.
ոչ յերկեր եւ ոչ յաւէ
է ստեանան ագը. այլ
ընկերեւ ի զնա. ասա
ասել. ... մասնաւորեալ.
անձն ընդ միմեանս:
ՃԺԴ մերձեցեալ աւ
նա ամենայն մարդ
աստեղք. եւ մերձաւոր
ընդ իւրեանս.
Բազմութիւն մարդ
մեծերն եւ զայլոց. եւ
ամենայն. ընդ բերան
զմեղաւորս ընդ առնել
եւ ասէ ընդ նոսա.
ՃԺԵ ... ասէ նմա
զատանէ զայս. Թողից
եղեւ ի ձեռն մարդ. ո
րոյեալ Հարեալ ոչ
խար. եւ կորուսանի
ցեմ իմ ինչ. ոչ
Թողուցու զինն նման
եւ զինն յանապատի
եւ երթեալ զհետ
կորուսելոյն. Մինչեւ
գտանիցէ զնա. եւ
երթեալ գտանէ զնէ
զնա ի վերայ ուսոց
իւրոց խնդալով. եւ
եկեալ ի տուն կոչէ
զբարեկամս եւ զդրա
ցիս. եւ ասէ ցնոսա
ուրախ լերուք ընդ
իս զի գտի զոչխար
իմ զկորուսեալ:
ասեմ ձեզ զի այսպէս

Ղ Մ Մր Ղ
ՃԺԵ Ա Կբ ՃԺԵ
ՃԺԴ

պէտս ուրախութեան։
յերկինս վասն միոյ
մեղաւորի որ ապաշ
խարիցէ․ քան վասն
ն իննսուն և իննսուն արդա
րոց․ որոց չէ պէտ
պէտս ապաշխարու
թեան․

Կամ ո՞ր կին իցէ ո
րոյ իցեն դրամք
տասն․ և եթէ կորու
սանիցէ դրամ մի․
ոչ լուցանիցէ ճրագ
և աւելէ զտունն և
խնդրիցէ մինչև
չև գտանիցէ․ և իբր
ընդ գտանէ․ կոչէ զբ
բարեկամսն․ և զդրա
ցիսն և ասէ․ ուրախ
լերուք ընդ իս․ զի զդր
ամն զկորուսեալն զոր կո
րուսի։

Այսպէս ասեմ ձեզ
որս․ խնդութիւն լի
նի առաջի հրեշտա
կացն․ ի վերայ միոյ մե
ղաւորի․ որ ապաշխա
րէ․

Ասէ․ այր մի էր
էին․ երկու ուստերք․ ա
սէ կրտսերն․ ի նոցանէ
ցհայրն․ հայր տուր
ինձ բաժինն․ որ անկա
նի․ յընչիցդ

Նա բաժանեաց
նոցա զկեանսն․

Եւ յետ ոչ բազում ա
ւուրց․ ժողովեաց զա
մենայն կրտսեր որդ
ւոյն․ գնաց յաշխարհ
հեռի։ և անդ վատնեա
ցնոցա զինչսն իւր․ զի
կեայր անառակութեամբ։

[Ե]ւ յերրորդ [illegible]
[illegible] · եւ ելեալ
[illegible] յաշխարհ հեռի
[illegible] · եւ վատնեաց
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] [illegible] քո
[illegible] [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] [illegible] · ա
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] յերկինս [illegible]
քո [illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[Ա]մենայն [illegible]
[illegible] · [illegible] վարձկա
նացն · [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] առ հայրենի

եւ ապաշխարողացն հայր
մեղայ յերկինս եւ առաջի
քո · եւ ոչ եմ արժանի
[illegible] կոչել որդի
արա զիս իբրեւ զմի ի
վարձկանաց քոց ·

[illegible] · [illegible]
առ հայրենի ·

[illegible] · հեռա
[illegible] · [illegible]
հայրն · [illegible] ·
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
եւ [illegible] ·
[illegible] · [illegible]
հայր մեղայ յերկինս
եւ առաջի քո · ոչ եմ
արժանի կոչել որդի ·
[illegible] հայրն [illegible]
[illegible] · [illegible]

կի հանդէպ զարդարեալ.
ձայնն առաւօտին. եւ ա-
զուգերգեալս. եւ ամէ
զեղատամբքն ձեռն տե
րա եւ կարգեալ յաւու
նորա եւ ամենայն ազգի
պատարագաւ. զԱյն
կենդանի եւ սուրբն է
ցույց. զհայս որդիոյն
մեծավայելչ եւ եկեղ. եւ
րասանելի. եւ ազատ.
եւ անդամս ոգւոյ մտաց
եր երկրպագեցին
րա յարգարանի. եւ
մեծագնեցայ. եւ Սէր
Ձեռն խաղաղ. յոր
զՀրաշաւոր եւ զգա
րոյ. եւ կոչեցեալ
Որդին զԱստուածոյ ե-
ցն հրաշալի. Թէ
կենդանի այն.

Ծնող ամենեցուն
զԱրարիչ ամենայն երկնից.
եւ երկրի Հայրը զՈրդի
պատարագ. զԱստուած
ընծայեցաք զՔեզ
առաքեցաւ եւ Հոգին
մեր ծնունդ
ւ Հոգւոյն երկրպագու
թեան ամենաշնորհ.
ամենասուրբ Երրորդութեան եւ
աստ. ի Հոգւոյն. որ
բարի առաքեն զԱնձն
ամենայնիւ. եւ նոյնպէս
զպատուական
ընդունելի. ամենայնի
ընտրեալ զԽորհուրդ
եւ յերկրպագութեամբ
յարդարեալ. ամենայն
ազգ երկնից զՔրիստոս
ընդ Հայր. զՈրդի
զՀոգի զԱստուածութիւն.

177

[Ս]տանկցեալս որդեակ
դաշնաւորապար ընծայես
եւ․ և ամենայնիւ խնե
գովե․ այլ առաջնորդէին
եկեղեցւոյ պարգևեց․
զեկեղեցւոյ զքառասուն մե
ծամեծարեալ կարգս
ակումբք զամէն։

Շարական․ ս

[Հ]արկերգութիւն․ ա
յաւէտ երգեսցուք․ զա
մեզ իմաստուն․ եւ երգե
գովեսցուք․ ամենայն
կամաւորացն․ որդիսմէ
յաւերժասնութեան
զորսբերան զնոյն ընդ
մեզ հոգին հաւատս
զոր նա սա․ անդր հոգևոր
զպատուական զինուորեալ և
նորին սիրով սրբոյ

սուրբեն

[Ս]տեղծող միածնի
անմահն։ զհոգին զոր
ծնեալ։ զհաւատ
հայրն զանսկզբնաթիւ
զործնեալ հաւատեալ մա
քրեալ ամենայն։ զի
անեղ զհոգին ապաւինեալ
ընդ կոչեալ փառաց
ցեալ խոստովանեալ
նիս․ ընկալ զպատարագ
խոստովան երկրպագ։
[Տ]եսչեցեալ առ
երկրին մեծապատիւ
հայրապետապետաց
տէրունական․ սուրբ
ցուցանէք․ զանձն
էին պարզապես ածեալ
աստուածային

[Ծ]նա սուրբ հայրն
մեր․ Աստուծոյ

[Ս]ուրբ եղեն զեն

վերջ· նմանողքեա
ժամանակի զհամն·
ազատեալ աւէ
զմեռն· պատուէ
րեւ աղաւթս
Ձայնաւէ հա
ընդ քում զովեստ
աւանդեա կա
զորեաց· նմանա
զսես սրբութեան
դարձեալ ամեն
զանձեան անմխ
սրբութեան· զմիծաղ
աստուածութէ ազատ
խոնարհ զմեր
Տէր· պարզեկի խնամ
անապակ եղեւ ըստ
զորոնս ըստ յոյժ
զանբերեալ [illegible]
ծածկեալ
ուրեք ձեռքեալ

կամս խնամածուց ա
նիրաս սրբութեան· զեկը
ժամանակագրութեանն ըն
կար զմնադեմ եղանի
սն յազատականացն
ընծայեալ հասա
տաճարին նկատեցին
հաստատութեան· եւ զը
ի խորհրդոյն անճառ· եւ
ի հրաշիցն անճառ
սրբոյ ԷԱԹ· յանձն
բառ մանկանցն չէ
զեր հաստատութէ·
զծննդեանն Ձեռքն հաւ
աստուածոյ
ԷԱԹ յաստուածն
չեղեւ հաստատ ընդ
զհեղեղն աւազենեաց
Զաղթական եղեալ
սերմանց ծառայեալ
զԱԹ զԱստուածայ

[illegible]

զմիւսն սիրեսցէ. կամ զմին
մեծարեսցէ. և զմիւսն
արհամարհեսցէ։
Ոչ կարէք այ ծառայ
ել և մամոնայի։
Լսէին զայսոսիկ ա
մենայն փարիսեցիքն.
քանզի արծաթասէրք
էին. և այպն առնէին զնա։
Եւ ասէ ցնոսա. դուք
էք որ արդարացուցանէք
զանձինս առաջի մար
դկան. Աստուած
գիտէ զսիրտս ձեր.
զի որ առաջի մարդկան
բարձր է. պիղծ է ա
ռաջի այ։
Օրէնք և մարգարէ
ք. մինչև ցՅովհան
նէս. յայնմհետէ ար
քայութիւն այ աւետա
րանի և ամենայն ոք
ի նա բռնադատի։
Դիւրին է երկնից
և երկրի անցանել.
քան յօրինացն միոյ
նշանախեցի ան
կանել։
Ամենայն որ արձա
կէ զկին իւր. և առնու
այլ շնայ. և որ զար
ձակեալն առնու շնայ։
Այր մի էր մեծա
տուն. և զգենոյր բե
հեզս. և ծիրանիս. և
ուրախ լինէր. հանա
պազ առատապէս։
Եւ աղքատ մի էր ա
նուն Ղազարոս. ան
կեալ առ դրան
նորա վիրաւորեալ.
և ցանկայր լնուլ զոր

տանջեցինք ինքնաստուածոյն
սրբանկարեսն խաչս
նորոգեցծառայածս ազգն
Հնազանդեալ ազգին մերոյ
կենդանարարս։
Սրբեալ սրբանեցուն
քաւիչն եւ ամենեւին
եղանակաւն զնախնեայ
զհաւատարահասեալս։
Եւ ամենեւին ծառայ
ամենեւին եւ զաւրհնեալ
զանեղ ամենահայր
զաշխարհ մեծաչափ
Լուսոյ եւ նորոգ
բազմամ ինքնաստուածա
նէ․ եւ զաւրութեան
խաչն նորա հանդե
պեամ։
Ամա ամենեքեան
եւ ասեն․ հայրապետ
համ զաւրհնեցի։

եւ առաքեա զզաւրութեան
զի երգեսցէ զծառայն
աշխարհս ամենայն եւ զաւրս
ցուցանեա զհետ անիմ
զխոնարհութեան նորա
պատուական։
Իմաստութեան աստուա
ծածնութեան մինչ զի
ընծայեալ մարդկեղեն
անկեալ իմաստութեամբ․
եւ զաւրութեանն նորա
եւ զհաւատացեալս․ այս
աւագան մինչեւ
եւ զանազան արդարեւ
եւ ինքն արդարեւ
նա զի հաւատ ընկալեալ
եւ ընծայեալ․ նմանեալ
զնա աւագ ամենայն
ցանկալ․ ընկալեալ․ եւ ի
սրբութեան ամենայն
նեղ։

Ասէ՝ աղաչեմ
զքեզ հայր: զի առաքես
ղազարոս ի տուն հօրն ՃՀԷ / Բ
իմոյ: եւ են ինձ հինգ եղբարք
արք: հինգ: վկայեսցէ
նոցա: զի մի եւ նո
քա եկեսցեն ի տեղիս
յայս տանջանաց

Ասէ աբրահամ
ունին զմովսէս եւ զմար
գարէս նոցա լուի
ցեն:

Նա ասէ ոչ հայր
աբրահամ: բայց թէ
ի մեռելոց ոք երթիցէ ՃՀԸ / Բ
առ նոսա եւ ապաշխարես
ցեն:

Ասէ ցնա. եթէ
մովսիսի եւ մարգարէից ՃՀԹ / Է
իցն ոչ լսեն: եւ ոչ թէ ոք

ի մեռելոց յարիցէ
հաւանեսցին:

Ասէ ցաշա
կերտսն
իւր: անհնարին է չգալ
գայթակղութեանց:
բայց վայ այնմ
յորոյ ձեռն գայցէ: լաւ
էր նմա թէ վէմ երկա
նաքար կախէր զպա
րանոցն նորա: եւ ան
կանէր ի ծով: քան թէ
գայթակղեցուցանէ
զմի ի փոքրկանցս
յայսցանէ:

Զգոյշ լերուք ան
ձանց: եթէ մեղիցէ
եղբայր քո սաստեա
նմա:

Եւ եթէ ապաշխարես
ցէ թողցես նմա: եւ եթէ

Ժէ	Լ	Մ	Յհ
	ՃԿԵ	ՃԿԹ	ՂԹ
	ՃԿԸ	ՃՃԴ	
	ՃԿԹ		

եւ եօթնանգամ մեղիցէ
քեզ. եւ եօթնանգամ
դարձցի եւ ասասցէ
ապաշխարեմ, թող
ցես նմա.

Մ Ասեն առաքեալքն
ցՏէր. յաւելեա
հաւատս.

Ասէ Տէր. եթէ ու
նիցիք հաւատս քան
զհատ մանանխոյ. եւ
ասիցէք թթենւոյս
այդմիկ. խլեաց եւ
տնկեաց ի ծովու. հնա
զանդեսցի ձեզ.

Մա Ո՞վ ոք ի ձէնջ իցէ որ ու
նիցի ծառայ հերկ
ող. կամ հովիւ. որ
իբրեւ մտանիցէ յա
գարակէ. ասիցէ ցնա՞
վաղվաղակի եկ բազ

մեաց. այլ ոչ ասէ
ցնա եթէ պատ
րաստեա. զինչ ընթ
րեցից. եւ զգօտի
ածեալ պաշտեսցես
զիս մինչեւ կերայց եւ ար
բից. եւ ապա կերիցես
եւ արբցես դու. միթէ
շնորհ կալ իցէ ծառային
այնմիկ. զի արար զոր
հրամայն. նոյնպէս եւ
դուք յորժամ առնիցէք
զամենայն հրամանս
եղեն ձեզ ասասջիք
եթէ ծառայք անպիտան
եմք. զոր պարտ
էր առնել արա
րաք.

Եւ եղեւ մինչ եր
թայր յԵմ. եւ ինքն
անցանէր ընդ մէջ

Ղ Մ Մբ
Մ ՃԶԵ
Մա ՃԶԷ

մարեա՛ն եւ զգայութե
ողջո՛յց
ւ Տէր յիսուսու-
ներ ի խօսելոյն .
պատուիրեցան նմա
աստուածայր բարձրաց
ութեամբն ի Հեռա
ւոր բազմեցաւ ընդ
Հայրն եւ աստծոյ յաջ
զօրութեան աղօթէր
մեղ
ւ ելեալ նոքա զնո
ւս ամենայն եր
Թագը ցուցին զան
Ձեռս բաշխեցին .
ւ նոքա երեւեցան
ցին ամենեցուն
սրբեցան .
ւ նախնեայն եւ
ընծայեն Թագաւորն . ամէ
ցին զԱստուածութ

ընդ իմաստնոյն Հօր
նստաւ աստուածորդին
անձեռն իմաստ եւ
ամենեցուն առաւելա
լոյ եւ յամենայնի զօր
մեծ եւ զերկնիցն եւ
մարդկան :
աստուածութեամբն
յիւ եւ մարդկանն . երիցս
սորա սրբեցուն .
խնդրութ երեւցին ու
րեն . զենչապանեալս
եմ տեսնողն .
բազմեաց միայն
զհետ յաջորդ . եւ արդ
ցեալ աղաչենք . զի
Համառօտ
կեցցես
դզեղ :
Ըստ Հռոմայեցւոց
եւագրեցաւ յայսմ

Դ Մ
ՃԵ ՃԶԵ

Թէ ոք գայցէ առ
քայութեանց.
պատասխանատուեալն նո
ցա եւ ասէ. ոչինչ
արքայութեանց եւ
տուանելոյ։ Եւ ասաց
ցնէթէ աւհասարակ
ճառէ կամանօք. վէ
ւհա արքայութեան
ցն եկեսցէ ինձէ.
ման եւ ասացա
կերակուր. Եկեղեցին
առաջ ցանկական
յաճախ միայնացոյն
որ... ... առ
ամենայն եւ...
ցէ.
...թէ ամենեցուն
Հայեցեալ աւհասարակ
է. կամանօք մեծ...
Օրհնեալ Աստուած.

Ս... ...
կն ...
Բնակիչ եղբարց ընդ
եղբարս ծանօթ.
Նոյնպէս եւ ...
գա յաւուրն ...
...
բազմաց եւ
եւ ... յաւ
մահն.
... ...
մարդն նոյն. նոյնպէս
եղելոյն եւ բարերարն որ
զնոյ մարմնոյ. ...
նոր... ...
ամենեքին. ապրեսցի
...
յարութեան նոյնպէս
զնոյն. եւ ...
եղեն եւ ... զնա
նորին.

Ղ	Մ	Ղ	Մ	Մր
ՄԳ	ՄՁԳ	ՄԷ	ՃՀԸ	–
ՄԴ	ՄՁԴ	ՄԸ	ՃՀԹ	[illegible]
		ՄԷ	ՃՀԸ	ՃԿԴ

զէ
ձայն

...ոց Տեառն
կմն Հոգւոյս ա-
[illegible] Թէ
գործուն յամենայն
ժամանակս յա
ղաւթս եւ մեք ձայնս
[illegible] եւ ասէ.
[illegible] մեծ[illegible]
[illegible] [illegible]
յոյց աշխարհի [illegible] : եւ
մարդկանէ [illegible]
էր :
[illegible] մեծ[illegible]
[illegible] . զ[illegible]
[illegible] [illegible] : զա
[illegible] յա[illegible]
[illegible] : եւ [illegible] ի
[illegible] :
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] : եւ [illegible]

կանն ողորմեցեալ . զո
ներ փառաւորեալ ա-
[illegible] . [illegible] ա-
[illegible] [illegible] . զէ
[illegible] Թե
[illegible] [illegible] :
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ա-
[illegible] : [illegible] [illegible]
զե [illegible]
ծառայեցելոց [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] . եւ [illegible]
ամենայն [illegible] ա-
[illegible] , [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Հոգւոյս [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ
[illegible] [illegible] [illegible]

Զ
ձայն

դէպ հատանէրկրէ
Ն ասից և առաջնա
պատմութեան յան
զնա · Բժշկեաց զե-
ցէն և խառնեցէն զա
զանս պատուիրեաց :
Ե րէ բերկրեալ ելեն
խառնաձայն կոյր մի
զաթու · մերձեցուցին
զի և միւսն ձայնատու
ժամին եղեն կոյր մի
կարծի · և աղաչէին
զնա առաքել ձա
[illegible] · ածեալ
զոր հանդերձեալ զի
եդ ի վերայ զգայութեան
կարծէ · զ յաւելուր
կարծե · եւ կոչեաց · կամ
ի յի[illegible] դարձաւ
այլ զոր հետեւէր ի
ժողովրդէն · և ասաց

առաջնորդել յամէ
նոյն առաջադրծից
խնդ :
Ն ախտառանցն կոյր
մեկան · և ոչ կամէր
և ոչ զպաշտաւնն եկեղեցւոյ
ամբաստան · այլև
ծեր զկոյր ծնեալ · և
առնէր անձրևանուկ
գլուխ զկենդանութիւն :
Ս ահմանեալ ա
ռաջնորդեալ խոր
հրդոյ քանզի ասա :
Ո խաւսեցաւ որպէս
ընդհանուր գիտէ զան
ձեռնտուն հրամայէ · և
որ խոստացաւ եկեսցէ
ի տեղւոջն բարձ
րացեալ :
Ա ռաջնորդեալ
առնա և նախակերպ

Ղ Մ Ճ
ՃԺԷ ՃԼԱ ԾԳ
ՃԽԳ ԾԳ

զի եւ հողմոց հրամայէ եւ
ջրոյ.
Եւ նաւեցին ա
շխարհն Գերգեսացւոց որ
է [illegible]
Եւ յելանելն նորա
[illegible] ա
ռ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Մեծ աղաղակէր
որով զի կայ իմ եւ քո
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] յաճախեալս
կապէին շղթայիւք
[illegible]
Եւ կապէին զնա
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
վարէր ի դիւէն յանապատ։ Եւ

ունիցիս գանձս յեր-
կինս. եւ եկ զկնի իմ.
Եւ իբրեւ լուաւ զայս
տրտմեցաւ. քանզի
էր մեծատուն յոյժ.
Իբրեւ ետես զնա յս
տրտմեալ ասէ. որ-
պէս դժուարաւ որ
ընչս ունիցին մտա-
նիցեն յարքայութի-
ւն այ. դիւրագոյն է
ուղտու ընդ ծակ ասղ-
ղան անցանել. քան
մեծատան յարքայ-
ութիւն այ մտանել։
Ասացին որ լսէին-
նն. եւ ո՞ կարիցէ ապ-
րել.
Նա ասէ. որ
անհնարինք առ մարդ-
կանէ հնարաւորք են
յայ.

Ասէ պետրոս
ահաւասիկ մեք թո-
ղաք զամենայն ինչ
զմեր եւ եկաք զկնի քո։
Նա ասէ ցնո-
սա ամէն ասեմ ձեզ
եթէ ոչ ոք որ թող-
ցէ զտուն. կամ զծնո-
ղս. կամ զեղբարս.
կամ զկին. կամ զոր-
դիս. վասն արքայու-
թեանն այ. որ ոչ առ-
նուցու բազմապատ-
իկ. ի ժամանակիս
յայսմիկ. եւ յաշխար-
հին որ գալոցն է.
զկեանսն յաւիտե-
նականս ժառանգ-
եսցէ.
Առեալ զերկո-
տասանսն. ասաց

[illegible]

[illegible]

[illegible]

մեզ զուարճարարեցեր:
Եւ նոա աւետիք զեկեալ
ցնծութեամբ. եւ ասէին:
յաւանեցին Հայ
եւոյ. Հաստատող բանն
յուսովն բեր:
աստուածայինն եւ
ոկս եւ երկրայինք զՀայր
Որդւոյ. եւ փառաւորի
ամենայնիւ. եւ ամեն
Որդւոյ ժողովրդեանն
անկանելով ուրախացի:
ուրախանսցէ:
Աշխարհս Հայոց
երկրին երկրում
սահման ազգաց
Որդւոյ երկրացեալ. զսուրբ
բանն. եւ նորոգեցեալ
ամենայն եւ ի քրիստոսեան
ամեն. եւ նորոգեցեալ
անուն Թէմմեցեալ յու:

Աշակերտ եղբարց
Թէեւս զերկնային
Հաւատով. եւ զՔրիստոս
ցերեկ յաւուրս. եւ
խոստացեալ Թադէոսի
զհաւատակցեալն.
քաղցր ընդ ընդունել
անապատ եւ ուրախ
բարեխօսն իւրոց
Հայկազեան քո.
եւ ասէին. զանձն
մարդոյ եղեալ. զե
սրբոյ խորհրդոյն մեր
ժամանակէն առաքելոյ:
մարդոյն եւ Քրիստոսի
կարգեալ զնա ուսուցիչ
ուրախացաւ.
բարեխօսն ամէն
քեզ. ուրախութեամբ
առաքեալ Թադէոսիւ
մեղաւորք եւ նորա
ծառայ:

կնեկայց զանկէ
ուեսանէցին · մտա
հա զկերակրելոց
սոսյ սպարապետաց · և
ելեալ որք զկեղծն · հա
ստացեալ չորեքկին ։
Սստեցնայն ոչ
ասաց եղև նորոգութեան
սոսա · այսմիկ · բանն
զկեանս · ուղեկցել
հա մի · եղ ։
Ի նորոգութեան
որք նորոգեալ
ցանել զկորուս ·
սերմն
Ահա եղեւ նորա
զոյժն ըստն · յաւէլ
առակսն ասաց զնա
ան մերձեւսոյ նա
րա յէմ · և հանա
ըստինեաց թեան ։

ժամանակս յայտնեսցէ
արքայութեանն ։
Եւ սկսան ասել
նոցա ասելն · ... յաշ
խարհ հնեաց · ամենայն
եկեղեցապատութեան
եւ զաւառն ։
Մերձեցեալ զծա
ռայսն · ետ նոցա
տասն մնաս · և ասէ
ցնոսա · պաշտեցէք զա
յդ մինչեւ եկից
Քաղաքացիքն նո
րա ատէին զնա · և առա
քեցին հրեշտակս զկնի
նորա · ասելով թէ ոչ
կամիմք թագաւորել
դա ի վերայ մեր ։
Եւ եղեւ ի դառնալ նորա
առեալ զթագաւորու
թիւնն · եհրաման

ճկբ
Է
ճկգ
Է
ճկդ

զծառայսն. որոց յոյս

եւտէր զամենայնն զե

զբարերարութեան զնոյն

Հաւհեցյա

Կատարածն. և ասէ.

տէր մանկանցս. ասան

Ծնան. ասար.

ասէ զայս աղօթս

ծառայիցդ քո. զեր

փրկող հաստատեալ

եղեր. Եկեղեցւոյ

Թէն ամեն յօգնաց. յա

մն. բնութեանն.

Եւ եկեղեցին. և ասէ

մանկունք սորա հետոյ

Ծնան.

Աղօթս և զմի Եկեղ

եկեղեցւոյ հետոյ բարդ

բոյց

Կանխեալ և ասէ.

զերս ա հանդերձիւ զոր

ամենայն. ծառայից յոյս

զիանին. երկրպագեն

յերեն. զհաստատուն

բանեն. բանադատ

զորոշեալ. և հաւ

եւեղերոց մեծամեծեալ.

և զայս յետ

բանից բարձեալ զգաւ

ցոյց շնորհեա. ծա

ռայիցն հաւատ. զի

անուն Եկեղեցւոյ

աստուածութեան. բա

նաւորութեան. և հաւ

ատամ որոց մեծամեծէ

և զգոյշ երեւեցաւ. զաւ

ծառայել խաղաղութեան

որու. և եկեղեցւոյ սա

կաւուց. յաւիտենից

են. և ասէ յաղագս

սորին աստուածութեան

զմանին. և ամենեցուն

առոյ ընդ ձեզ նոր յարքայութեան

Հաւր իմոյ։

Եւ աւրհնեալ ելին ի

լեառն Ձիթենեաց։

Յայնժամ ասէ ցնոսա Յս

ամենեքեան գայթակղելոց

էք · քանզի գրեալ է

հարից զհովիւն · եւ ցրու

եսցին ոչխարք

հաւտին ։

Այլ յետ յառնելոյ

իմ յառաջեցից քանզ

ձեզ ի Գալիլեա · Պատա

սխանի ետ Պետրոս ·

ասէ ցնա · եթէ ամենե

նեքեան գայթակղեսցին ·

այլ ես ոչ երբէք

գայթակղեցայց

[illegible]

[illegible]

[illegible]

երիցս ուրասցիս զիս

Նոյնպէս ի մասն ագարակին

որ կոչի Գեթսեմանի ·

ասէ ցաշակերտսն նստա

րուք աստ մինչեւ երթեալ

կացից · երթեալ յաղաւթս

իւր ընդ իւր զերկուս որդիսն

կուս · յորդիսն Զեբեդեայ

դեայ · սկսաւ տրտ

մել եւ հոգալ · յայ

նժամ ասէ ցնոսա · տր

տում է անձն իմ · մինչեւ

ի մահ · կացէք

աստ արթուն լերուք ընդ իս ·

եւ մատուցեալ սակաւիկ

մի անկաւ ի վերայ

երեսաց իւրոց կայր

յաղաւթս ·

Հայր իմ եթէ

հնար է · անցցէ

բաժակս այս յինէն

Լ Մ Մր Լ Մ Մր

[illegible]

նոյն յարուցեալն .
Այսէք զերեւեալ
նոցա զյարութեանն ա
մեն աւետիս տայր
յերկինս . զլցեալ
նոյն զյարութիւն ասէր .
Զօրս ասէ
աւետարանն ամենայն արարածոց
է . եւ մկրտեսցի
ասէ .
[illegible]
զհաւատացեալսն եւ հնազանդ
ցեն . զի
[illegible]
զհաւատացեալսն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Թէ՛ն աշակերտացն
ուրախութեամբ .
արդ հնէ՛ զանձն իւր
յիսուս փառս ամէ
նայն եկեղեց զարդա
րեալ . զօրհնեսցի
եւ ասեն . արդ հնէ
որդւոյ Թագաւորին
յաղթանակ . խաչիւ
զօրհնեն յերկինս եւ
փառաւորեսցին .
Եւ նոքա ելեալ
եղանիցի յանկարծակի
[illegible]
[illegible]
աշակերտս ապացուցեալ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Հ Ճ Մ Մ Հ Մ Մ
ՃԵ Ճ ՃԵ ՃԿԵ ՃԷ ՃԿԴ

ՄԿԴ
Ժ

Եւ իբրեւ մերձեցաւ
տեսեալ զքաղաքն
եղաց ի վերայ նորա
եւ ասէ. եթէ գիտէիր
եւ դու գոնէ յաւուր
յայսմիկ զխաղաղու
թիւն քո. բայց այժմ
ծածկեցաւ յաչաց
քոց:
Զի եկեսցեն աւու
րք ի վերայ քո. եւ պա
տեսցեն զքեւ թշնա
միք քո պատնէշ. եւ
պաշարեսցեն զքեզ
եւ նեղեսցեն զքեզ
յամենայն կողմանց.
եւ յատակեսցեն զքեզ
եւ զորդիս քո ի քեզ
ՄԿԵ
Եւ ոչ թողուցուն
քար ի վերայ քարի
յամենայն ի քեզ:

ՄԿԶ
Ժ
Եւ մտեալ ի տաճարն
ն սկսաւ հանել զվա
ճառականսն եւ զգ
նողս. եւ զսեղանս
հատավաճառացն
ցրուեաց. եւ ասէ ցնո
սա. գրեալ է եթէ
տուն իմ տուն աղօ
թից. եւ դուք արարէք
զդա այր աւազակաց:
ՄԿԷ
Ժ
ուսուցանէր զնո
սա հանապազ ի տա
ճարին.
Իսկ քահանայապետ
քն. եւ դպիրքն եւ գլ
խաւորք ժողովրդեանն
խնդրէին զնա կորուսա
նել. եւ ոչ գտանէին թէ
զինչ արասցեն. զի ժո
ղովուրդն ամենայն
կախեալ կային զնմա

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՄԿԴ	-	-	-
ՄԿԵ	խա	Մհր	ՃԿԵ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՄԿԶ	ՃԾԵ	ՃԺա	ՃԽԱ
ՄԿԷ	-	Մգ	ՃԽԲ

Մն
Բ

մանէ իւրմէ :
մեղեւեւն
ուսաւաւոյն յայս
ցանէ : Միւսզեռ ուս
ուցանէք զխորհուր
դն խոստման. մեզ եւ
անէծապանէր հա
մեն եկեղեց. բարհան
պատուէրն . եւ զը
ստը Ծերոց հան
դերձ եւ ամենեցուն :
Ամ Մեզ ուրթ
խանութեանց զոր
Ծեռարդայքն կամն
մն ուրեցեալ զաւթ
խանութեան :
Առասկ ամենեւ
եւ ամէն ցեռաս : Հա
ընդերկեանց Ձեզ բան
մի եւ ասացեալն :
Միութեանն յամ հա

Նմա յերկնային Լոյս
խորհրդեան :
Այսօր խորհեց
ան խորհրդական
եւ ամէն . Եթեանէ
մէ յերկնից ամենայն
ընկերնդ հաստատ
ցեր ինձ : Եւ Եթեա
մին խորհրդեան
ամենայնոց ... դին
զարհուրծ ամէն. իմ
մեզ : զի հաստատեան
ամէն Խոսա. զայս Հան
նես Թագաւորեն :
Աստուածային
եաւն չափեան տար
եղէ
[...]ւանէ ցեռաս
եւ [...]ամենայն Ձեզ .
[...]թագաւորութեան
ամենեցայս :

Եր

Հ Մ Մր
Մա. Ման ՁՄԷ

[illegible]
[illegible]

ուրախ [illegible]
այսօր [illegible] այ
գէ · և [illegible]
և [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible]
[illegible]
Ծառայս [illegible]
և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·

և զՏէր փառաւորեցէք ·
և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Երկնից [illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible] և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible]
[illegible] · և [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

ցէ զայգին այլոց ։
Իբրեւ լուան՝ ասեն՝
քաւ մի լիցի ։
Նա հայեցեալ
ընդ նոսա ասէ. եւ
զի՞նչ է այն որ գրեալ
է. Եթէ վէմն զոր ա-
նարգեցին շինողքն
նա եղեւ գլուխ ան-
կեան ։
Ամենայն որ ընդ հար-
ցէ ընդ վէմն ընդ այն
խորտակեսցի. եւ յո-
ր վերայ անկցի հո-
սեսցէ զնա ։
Եւ խնդրէին դպիրքն
եւ քահանայապետքն
արկանել ի նա ձեռս
ի նմին ժամու . եւ եր-
կեան ի ժողովրդենէն
զի գիտացին թէ առ նո-

սա ասաց զառակն ։
զայն
[illegible]
առաքեցին դաւաճա-
նս կեղծաւորեալս
զանձինս արդա-
րս ցուցանել . զի
բռնեսցեն զնա բա-
նիւ . առ ի մատնել
զնա իշխանութեան
եւ իշխանութեան դա-
տաւորին ։
Հարցին զնա եւ ա-
սեն. Վարդապետ
գիտեմք. եթէ ուղիղ
խօսիս եւ ուսուցա-
նես. եւ ոչ առնես
ակն . այլ ճշմարտու-
թեամբ զճանապարհ
Այ ուսուցանես ։

Ղ Ժ Վ ՃԾ Ղ Ժ Ճր
Մտթ Ղկ Մր Յովհ Մրկ Մտթ Յհ

առաքինութեամբ կայսեր
հարսնացեալ է իմ ։
Մեծացեալն ընդ
խորհրդականութեան
նորա ։ աւետարանա
յուցերին հզաւրաւէ
կանոն
Մաքրեա յուսին
աստուածընկալ պատա
կեր և զարդարանք ։
Աստուածածին և
սուրբ և սուրբ
փեսայիր
Սա աւետեաց
ա անուներամ բարոք
փեսայութեան կայսեր
Եւ զմեզ ալ
Միջնորդեաց
զեա ընկալեալ բա
նից աստուածորդ ծնող
փրկութեան ։ Եւ զարդար

ցեալ ընդդատաստան
խաչին նորա
Մ
ընկալ ։
աստուածային
անճառ խօսք
զամենեցուն մեզ հա
կառակողին զայն լու
սաւորեալ ։ Հրաշից
զեալ և աստ վարդապ
ետն ։ Մաքրեցարուք
մեզ կենդանարարն
բանիցն աւետարանիս ուղղ
երեկեր ։ Եւ նա սուրբ
զհոգին ։ զխնամողս
եղբայրացուցեալ զիմն ։
Եւ զայրոցումն զաւակ
եղբայր երգոց ։
Որ երգեցէք
հետ ։ Եւ սուրբ գիրս ա
նկանցն մեծառաւոր
ղին ։ մեղքանաւորեալք

որդն · մեռանէր անորդ
որդի · առ զնա եւ երր
որդն · նոյնպէս եւ եւթն
նեքին · եւ ոչ թողին որ
դիս · մեռաւ եւ կինն ·
արդ ի յարութեանն ում
ի նոցանէ լինիցի կին
զի եւթնեքին · կա
լան զնա կին

Պատասխանի ետ
ցնոսա յիսուս ·
որդիք աշխարհիս այ
սորիկ կանայս առ
նեն եւ արանց լինին ·
իսկ որք արժանի լինի
ցին այնմ աշխարհին
հասանել · եւ յարու
թեանն որ ի մեռելոց ·
ոչ կանայս առնեն · եւ
ոչ արանց լինին · քան
զի ոչ եւս մեռանել կա

րեն · զի հաւասար
հրեշտակացն են եւ որ
դիք այ · քանզի յա
րութեանն որդիք են ·

Իսկ զի յառնեն
մեռեալք · եւ մովսէս
ազդեաց ի մորենւոջն
որպէս ասէ
զտր այ աբրահամու
եւ զայ իսահակայ · եւ
զայ յակոբայ · եւ
այ չէ մեռելոց · այլ
կենդանեաց · զի ա
մենեքին նմա կեն
դանի են ·

Պատասխանի ե
տուն նմա ոմանք
ի դպրացն եւ ասեն · վար
դապետ բարւոք
ասացեր ·

Եւ ոչ եւս իշխէին

Ի հարցանէր
զնա աշակերտքն
վասն այ
նորիկ.

ասէ Յս. թէ որ ոք
եղանիցի. եւ մինչդեռ
կին առնէ իւրն [illegible]
մարդոյ. ապա [illegible]
ցանկալ. Նմանութեան
մեռանել. մինչեւ եղեւ
զԹշնամանել. պատու
ամենայն. ասէր [illegible]
խոսկացեալ զամե
նայն [illegible]. զմնայ
ապականեալ էր.
Եւ յետ [illegible] ամենայն
ժողովրդեանն. ասէ
ցաշակերտսն. զոր
կամի [illegible] զոր
կամի [illegible]
նայ [illegible]. եւ ասէ

[illegible] ի Հօր [illegible]
եւ հրեշտակօքն իւրովք
սրբովք. եւ ասէր ցն
ոսա.
Ամէն ասեմ ձեզ
զի են ոմանք աստ
ի կացելոցս. որք ոչ ճաշակեսցեն
զմահ մինչեւ տեսանիցեն
Եւ յետ վեց աւուրց
Հայեցեալ [illegible]
զՊետրոս [illegible]
զՅակովբոս [illegible]
ոչ [illegible]. Ե-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Է | Ժ | ԺԱ | Է
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

իւրեանց արկին ի պա
տարագս · բայց սա
ի կարօտութենէ իւր
մէ զամենայն զկեանս
իւր զոր ունէր
արկ ·

Եւ ասէին ոմ
անք զտաճարին

ՄՂԸ
Ը
թէ գեղեցիկ վիմօք և
աշտարակօք · զար
դարեալ է · ասէ զայդ
ամենայն զոր տեսանէք
եկեսցեն աւուրք յոր
ում ոչ մնասցէ քար
ի քարի վերայ որ ոչ քակ
տեսցի ·

ՄՂԹ
Ե
Հարցին ցնա և աս
են վարդապետ
երբ լինիցի այդ և զինչ
նշան իցէ յորժամ այդ
լինելոց է ·

Եւ նա ասէ զգոյշ լե
րուք · մի խաբեսջիք
զի բազումք եկեսցեն
յանուն իմ · և աս
ասցեն թէ ես եմ · և
ժամանակն մերձեալ · մի եր
թայցէք զհետ նոցա ·
Եւ յորժամ լսիցէք
զպատերազմունս և
զխռովութիւնս · մի զար
հուրիցիք · զի պարտ
է այդմ լինել նախ · այլ
չև է վաղվաղակի կա
տարած ·

Յայնժամ ասէր
ցնոսա · յարիցէ ազգ
յազգի վերայ · և թա
գաւորութիւն ի թա
գաւորութեան վերայ ·
և շարժմունք մեծա
մեծք · և ի տեղիս

Ղ
ՄՂԸ
ՄՂԹ

Մ
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Միածնի ... թագաւորին ... ամենայն ...

սաստիկ ...

մեղուցաք տեառնական

զԹագաւորն և զգլխաւոր

յի ծառայ. յորժամ ...

ցանկալի. զօրութիւն և

բանից տեառնական

և ի կտակարանի հոգւոյ

ձեր եղեալ ...

ամէն. Նորոգեալ և նոր

յորժամ տեառնական

զգլխաւոր ... եկեղ

գերագոյն ... Թէև

Տէրունական ...

Մեծասքանչ ...

Թշնամեացն ...

այս միայն ...

այս ...

Երկինք և երկիր ...

ցցեն ... ...

զամենայն ...

ԴՈ ... ամէն

Հոգւոյ. պարգև ծննդեան

նորոգեալ ... Տէր ...

սրբութեամբ և ...

յաւիտեանս. և ...

աշխարհ հաւատացեալ. և

յամենայն ծագաց ... Հաւա-

տացեալ եկեղեցւոյ Տէր առա-

ջի. ... զօրու-

թեամբ հաւատացեալ ...

րոյ ... ողորմ-

ութեան ...

նոյն ...

... եղեալ

առ ... յամենայն

ժամանակաւ ...

... զեր

Ծննդեան յայտնեալ ...

նե. ողորմեսցի. և ...

ամենայն ... ...

... ...

[illegible] ։ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] քահանայապետ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
բորոտի
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

հանդերձ եկեալ եր
Թագը պատրաստե
ցէք մեզ զպսակըն
զերկնաւորն
ձայնս ամենայնք
կամօք զկատարեալ
անեղին
աւետեացն ա
հա երկրէ ի նահատակեցէք
երկաթազէն · սպաս
ինեցէք Ձեզ այսօր
բարձեալ · տարեալ
Զոր երկնէ պսակի եր Տեառն
նորա եւ ամենայն
մանկունք · կարապե
Զեզ ցնծութիւն
առնեն · փառաւորեալ
ամենայն · օրհնեալ
հզօրն · յորժամ գալ
սպասաւորելոց աշա
կերտացն հան

զերձ · նմանեցեալ
Ձեզ մեր նահատակացն
զօրացուցեալ · նշանք
պատրաստեալ է այժմ
ընդունելով զնոսն
որոց եւ առաքեալն · նո
ցա · եւ պատրաստեալ ե
ցին · զպսակն
սրբոց նահատակաց
թագաւորեսցեն · եւ երկն
առաւել · առաքեալքն
ընդ նմա եւ առաւելութեան
անմահութեան · զգեստ
կարգա · զօրացուցեալ
ոտից ընդ Ձեզ մեզ
ընդ չարչարեալսն
այսպէս Ձեզ Թէ
ողջ առաքելոց խնդա
նե մասնէ լցեալ յար
բազմաձայն այլ
յանկարծ բա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

չէ հաստատեալ.
Միայն երեւեցաւ
ցնոսա չեղեալ
[Ե]րանի աղքատաց յոր
ժառանգեսցեն զձեզ
աստուծոյ բանին եւ ես
երկրի. եկեղեցւոյ.
մեծութեանարութեանց ամբ
իմեք.
[Ե]րանի սգաւորաց եւ մ
խիթք.
[Ե]րանի որ այժմ
ըմ. որոմն բանս
բարձցէ. Դոյլեալքս
եւ մահուամբ. եւ արիւն
ամենեցուն վասնորոյ
չէ. զՃշմարտութեան եւ զի
նեղացելոց սուրբք.
[Ե]րանի է ձեզ
զկարկեա որոշեալ
պատուէ զմիաւորեա

ցեմս. Թագաւորեան
համբարձելոյն վասն
վասնսիրելոց զձեռս
ըմբռնեն.
[Ե]րանի ողորմածաց. որ
ա հաստատեսցեն
երկրպագեն.
[Ե]րանի սրբոց սրտիւ
բանականսն.
[Ե]րանի ամենայն ընդ
սրբութեանն. հոգե
ւորն Զինուորաց վասն
ցեղից զերծութեան եւ
Հանդերձեալն.
[Ե]րանի է հալածելոցն
աստուածոյ. յորժամ
ազատեսցեն զնոսա
նոյն խորհրդականն.
[Ե]րանի մեծութեան
խնդալից եւ ի բարս
ընծայեա. եւ զձեզ

կայր յաղաւթս եւ ասէր.
մձբ Հայր եթէ կամիս
անցոյ զբաժակս
զայս յինէն. մձդ
մձգ այլ ոչ զիմ կամս. այլ Ժ
Ժ զքո լիցի
Երեւեցաւ նմա հրեշ-
տակ յերկնից զօ-
րացուցանէր զնա. մձե
Եւ էր ի տագնապի. եւ
մտադրութեամբ
կայր յաղաւթս. եւ հո-
սէին քրտունքն նորա
զթրոմբս արեան ո-
րոն ոտոն հեղեալ
յերկիր:
մձզ Յարուցեալ յա-
Ժ ղաւթիցն. եկն առա-
շակերտսն. եգիտ զնո- մձէ
սա ննջեցեալս ի տրտմու-
թենէն. եւ ասէ ցնոսա.

զի՞ ննջէք. արիք կացէք
յաղաւթս. զի մի մ-
տանիցէք ի փորձութիւն:
Մինչդեռ նա խօսէր
ահաւասիկ ամբոխն.
եւ որ կոչէրն յուդա. մի
յերկոտասանիցն ա-
ռաջնորդէր նոցա.
Եւ մերձեցաւ առ
յս. համբուրել զնա.
քանզի զայս նշան
տուեալ էր նոցա. թէ
զորում ես համբու-
րեցից նա է. զնա ունի-
ցիք:
Ասէ ցնա յս. յուդա
համբուրելով մատ-
նես. զորդի մարդոյ:
Իբրեւ տեսին որ շուրջ
զնովաւն էին զլինելոցն
ասեն ցնա. տր. հար-

Ղ	Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ	Մր
մձբ	—	—	մձէ	ճձ	ղէ	
մձդ	մղզ	ճկդ	մձզ		յ	
մձգ	մղէ	ճկէ	մձէ			

[illegible]

[illegible]

Յետ սակաւուց
այլ ոմն տեսեալ ասէ · ե
ւ դու ի նոցանէ ես ·
ւ պետրոս ասէ · ով այր
ոչ եմ · եւ անցեալ ։
բրեւ ժամու միոյ
լինելոյ · այլ ոմն պնդէր
եւ ասէր · ստուգիւ
սա ընդ դմա էր · քան
զի գալիլեացի է ·
ւ ասէ պետրոս · այր
ոչ գիտեմ զինչ ա
սես ·
ւ նոյնժամայն մինչ
դեռ խօսէր պետրոս ·
խօսեցաւ հաւ ·
դարձաւ տէրն · եւ հա
յեցաւ ընդ պետրոս ·
յիշեաց պետրոս
զբանն տեառն · զոր ասաց
ցնա · մինչ չեւ հաւ

խօսեալ իցէ · երիցս
ուրասցիս զիս ·
եւ ելեալ արտաքս
ելաց դառնապէս ·
ւ արքն որ ունէին
զնա · այպն արկանէին
զնա · եւ հարկանէ
ին · ծածկէին զերեսս
նորա եւ ապտակէին · եւ
հարցանէին · զնա եւ
ասէին · մարգարէացիր ·
ով է որ եհարն զքեզ ·
եւ այլ բազում հայ
հոյութեամբ
խօսէին ընդ նմա ·

[illegible]

ծերակոյտ ժողովրդե
ան · քահանայապետք
եւ դպիրք · եւ հա
նեն զնա յատեան [illegible]

ատեանն իւրեանց եւ ա
սեն. եթէ դու ես քրիստոսն. ա
սա մեզ
Եւ ասէ ցնոսա ։ եթէ
ասացից ձեզ ։ ամենեւին
չհաւատայք ։ եւ եթէ հա
րցից ձեզ ։ ոչ տայք
ինձ պատասխանի
կամ արձակէք ։
Այլ յայսմհետէ
նստցի որդի մարդոյ
ընդ աջմէ ։ զօրութե
անն այ
Ասեն ամենեքեան
ուրեմն դու ես որդին
այ ։
Նա ասէ ցնոսա
դուք ասէք թէ ես եմ ։
Նոքա ասեն զինչ
եւս պիտոյ է մեզ վկայ
ութիւն ։ զի մեք ինքնին

լուաք ի բերանոյ
դորա ։
յարուցեալ ամե
նայն ։ բազմութիւնն
նոցա ածին զնա առ
պիղատոս ։
Սկսան չարախօսել
զնմանէ եւ ա
սեն ։ զդա գտաք զի
թիւրէր զազգս մեր ։
եւ արգելոյր զ
հարկս կայսեր ։ եւ
ասէր զանձնէ թէ
քրիստոս ։ Թագաւոր
եմ ։ Պիղատոս է
հարցանէր եւ ասէ
դու ես Թագաւորն
Հրէից ։
Նա պատասխանի
ետ նմա եւ ասէ ։
դու ասացեր ։

ՅԴ Ա Իսկ Պիղատոս
ցքահանայապետսն
եւ ցժողովուրդսն. ոչինչ
գտանեմ. ասէ. վնաս
յառնդ յայդմիկ:

ՅԵ Ժ Նոքա սաստկանային.
եւ ասէին թէ խռովէ
զժողովուրդս. եւ ու
սուցանէ ընդ ամե
նայն Հրէաստան. սկսեա
լ ի Գալիլեէ. մինչեւ
ցայսր:

Պիղատոս իբրեւ լու
եալ զԳալիլեէ
եհարց եթէ գալիլեա
ցի է այրն. եւ իբրեւ
գիտաց եթէ յիշխան
ութենէ Հերովդէսի է: ՅԶ Ժ
Եւ առաքեաց զնա առ
Հերովդէս. քանզի ՅԷ Ժ
Եւ նա յԵրուսաղէմ յաւուրսն
յայնոսիկ:

Եւ Հերովդէս իբրեւ
ետես զՅս. ուրախ եղեւ
յոյժ. զի ի բազում ժամա
նակաց կամէր տե
սանել զնա: քանզի
լուեալ էր բազում
զնմանէ. եւ ակն ունէր
նշան ինչ: տեսանել: ի նմա
նէ լինելոց:

Հարցանէր ցնա բա
նս բազումս:
Եւ նա ոչինչ ետ նմա
պատասխանի:

Կային քահանայա
պետքն. եւ դպիրքն
եւ ուժգին ամբաստա
նէին զնմանէ:

Արհամարհեաց
զնա եւ Հերովդէս հան
դերձ զօրօքն իւրովք:

զաւրօքն . եւ այպն արա
րեալ զգեցոյց նմա
հանդերձս . սպիտակս
եւ դարձոյց զնա ՅԸ
առ պիղատոս ::
Եղեն բարեկամք պի
ղատոս եւ հերովդէս
յաւուր յայնմիկ . քան
զի յառաջ թշնամիք
էին միմեանց
ՅԷ / Ժ Կոչեաց պիղատոս ՅԹ
զքահանայապետ
սն . եւ զիշխանսն եւ զժո
ղովուրդն . եւ ասէ ՅԺ
ցնոսա . ածէք առ իս
զայրդ զայդ
իբրեւ զխոտորեցու
ցիչ ժողովրդեանն .
եւ ահա ես առաջի
ձեր քննեցի . եւ
վնասս ոչ գտի յառն

դ յայդմիկ զորոց
զոր չարախօսէքդ
զդմանէ .
Այլ եւ ոչ հերովդէս
զնա . քանզի առաքե
ցի զձեզ առ նա . եւ
եւ ահա ոչ ինչ մահու
արժանաւոր գործեալ
դորա . խրատեցից
զդա եւ արձակեցից .
Ի հարկէ էր նմա
ըստ տօնին արձա
կել նոցա .
Աղաղակեցին ամենե
կեան . ամբոխին բազ
մութեամբ եւ ասեն
ին բարձ զդա եւ ար
ձակեա մեզ զբարաբ
բա . որ էր վասն խռո
վութեան միոյ եղե
լոյ ի քաղաքին . եւ

Ղ
ՅԷ

Ղ	Յ	Մ	Մր
ՅԸ	ՃՂ	ՄԿԲ	ՄԲ
ՅԹ	ՃՂԴ	ՄԿԷ	
ՅԺ			

ապականութեան մի.
սիրտ կերպարան
ապ ձեռն ... ...
սոսա ... ...
ակն. ... ...
արձակեա զնա :
Ասեն առաքեալքն
առաքեալքն եւ ասեն
ր. յաւել մեզ հաւատս :
Ասէ տէրն եթէ ունէ-
ցիտոս · զհատ մանա-
նխ · ասէիք մորենւոյդ
Հատ արմատ ... · ...
տնկեցիք ... եւ ...
կեցցէ :
Ասաց առակս ...
մեծամեծացն : եւ իշխա-
նքն ... ...
նեղ · եւ ... ...
բարք ... նոցա
եւ բարեհաճայսն
եղեն :

... ...
նեղեա ... ...
... ... նոցա :
ընկալեալ նոցա
զերկրպագութիւն · զոր
փառս խոստովանութեան
եւ օրհնութեան որ
կեցցէ ... ... · ...
խաչելութեան ... · եւ ...
մարմնեալ ... ...
նոցա
... ...
... · ... ...
... ...
... ... եւ
... ...
... ... :
... ...
... ...
... ... եւ ...
... ... եւ ...

Ղ	Յ	Մտ	Մր
ճժա	ձձբ	ճժ	մէ
ճժբ	ձձգ	ճժ	մէ
ճժգ			

Ղ	Յ	Մտ	Մր
ճժդ	–	–	
ճժե	ձղդ	ճժ	մէ
ճժզ	ձղե	ճժ	մէ
	ձղզ	ճժ	մէ

ասեն ցնա
Զչարս չարաչար կորուսցէ
զնոսա. զայգին վարձեսցէ
այլոց մշակաց, որք տացեն
նմա զպտուղ ի ժամանակի
իւրեանց։ Ասէ
ցնոսա
Յիսուս. ոչ երբէք ընթերցայք
ի գիրս. թէ վէմն զոր
անարգեցին շինողքն, նա
եղեւ գլուխ անկեան. ի Տեառնէ
եղեւ այն եւ է սքանչելի
Վասն այսորիկ ասեմ
ձեզ. թէ բարձցի ի ձէնջ
արքայութիւն Աստուծոյ
եւ տացի ազգի որ առնիցէ
զպտուղ նորա։
Եւ իբրեւ լուան քահանայապետքն
եւ փարիսեցիքն զառակսն
նորա. գիտացին թէ
Եւ խնդրէին զնա ունել

եւ երկեան ի ժողովրդենէն
զի իբրեւ զմարգարէ ունէին
զնա։
Եւ պատասխանի ետ
Յիսուս. եւ դարձեալ խօսեցաւ
առակօք ընդ նոսա եւ
ասէ։
Նմանեցաւ արքայութիւն
երկնից առն թագաւորի
որ արար հարսանիս
որդւոյ իւրում։
Եւ առաքեաց զծառայս իւր
կոչել զհրաւիրեալսն
ի հարսանիսն. եւ ոչ կամէին
գալ։
Դարձեալ առաքեաց
այլ ծառայս
եւ ասէ. ասացէք
հրաւիրելոցդ. ահաւասիկ
ճաշ իմ պատրաստ է

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՅԻԲ [Ե]ւ պատառեցաւ վարագո
յր տաճարին ընդ
մէջ.

ՅԻԳ [Ե]ւ աղաղակեաց յս ի ձայն
մեծ և ասէ. հայր
ի ձեռս քո աւանդեմ
զհոգի իմ.

[Զ]այս ասացեալ՝ ե
հան զոգի.

ՅԻԴ [Ի]բրև ետես հարիւր
ապետն. զոր ինչ եղեն.
փառաւոր առնէր զած և
ասէ. արդարև այս
այր արդար էր.

ՅԻԵ [Ե]ւ ամենայն ժողովուրդքն
որ եկեալ էին ի տե
սանել. տեսին զեղեալսն
և զղջացեալ. կոծէին զկ
կուրծս և դառնա
յին.

[Կ]ային և ամենայն ծանաւթք ՅԻԶ
ծանաւթքն նորա ի հե
ռաստանէ. և կանայք
որ եկեալ էին ընդ նմա
ի գալիլեէ. տեսանէին
զայն.

[illegible]
[illegible]

ակն. որ էր խորհրդական այր
այր. բարի և ար
դար. այս ոչ միաբա
նեալ ընդ խորհուրդս
և ընդ գործս նոցա.
յարիմաթեայ քաղա
քէ հրէից. որ և ինքն
ակն ունէր արքայ
ութեանն այ. այս մա
տուցեալ առ պիղա
տոս խնդրեաց զմար
մին յի.

ՅԻԷ [Ե]ւ իջուցեալ զնա

Է	Զ	Ժ	Ա	Է
Ճ	-	ՃԻ	ՃԻ	ՃԵ
ՃԲ	-	ՃԻԲ	ՃԻԲ	
Ճ	Ճ	ՃԻԴ	ՃԻԴ	
ՃԼ			ՃԻԵ	
			ՃԻԶ	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

նորա [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

մարմնոյն նորա ։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

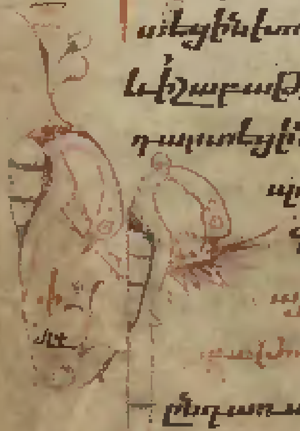

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

նոցա [illegible]

եւ առ Հայս [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Յիշեցէք որպէս խօսե-
ցաւ ընդ ձեզ մինչ էր
ի գալիլեա եւ ասէր թէ
պարտ է որդւոյ մար-
դոյ մատնել ի ձեռս
մարդկան մեղաւորաց.
եւ ի խաչ ելանել եւ յեր-
րորդ աւուր յառնել:
ՅԽԷ Ժ Եւ յիշեցին զբանսն
նորա:
Եւ դարձան պատ-
մեցին զայս ամենայն
մետասանիցն եւ այլ-
ոցն ամենեցուն:
ՅԽԸ Ժ Էին մարիամ մագ-
դաղենացի. եւ յոհան-
նա. եւ մարիամ յա-
կոբայ. եւ այլքն ընդ
նոսա որ պատմեցին
զայս առաքելոցն. եւ
երեւեցան առաջի նո-
ցա իբրեւ զցնորս
բանքն նոցա. եւ ոչ հա-
ւատային նոցա:
Իսկ պետրոս յա-
րուցեալ ընթա-
ցաւ ի գերեզմանն.
եւ հայեցեալ ետես
զկտաւսն միայն կա-
յին եւ գնաց զարմա-
ցեալ ընդ եղեալսն:
Թէ գնային
աւետարան
կոչ եմմաւուս
երթային եմմաւուս
որ հեռի էր յերուսաղեմէ
էր յեւս հարիւր եւ
վաթսուն ասպա-
րէզ. եւ երկուքն
նոքա խօսէին. եւ
նոքա խօսէին ընդ
միմեանս վասն ամ

Զ
ՅԽ
ՅԽ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

զմեզ ազգ կամակոր[illegible]
[illegible] չարչարանս է
զերկայն[illegible] . և [illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] . և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] և յ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] . և [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible] . և [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

նաւցեալէն եւ էին նո
զա. եւ ոչ յետ այ
ցան ասէ. եւ ձա
նաւհագիս եւ ես է
զեւ երաւցանէ. ասէ
ըսոցա.
Յ ասաւեն ցմետասա
նս նստեալ եւ նախատ
եաց զխստասրտութիւն նոց
եւ անհաւատութիւնն նոց
զձեռնառացորդ հայր.
եւ ոչ ... քարոզեն
մեզ զրեթս.
Ն շանք ... հաւատացելոց
ն ... ձեռին
յետ եւ ... նորս
զհետ ... ...
ն ... եւ ... ... զնորդ ...
նոցա ... եւ ասէ
Թ ... պատմութիւն ... յայտ
... եւ ... ...

մանկանն.
Յ ... յերկինս
զայն որ ... Հայր
Հայր եւ Թ... ...
Ծնունդն ... իբրեւ
նեղ Հայրն.
Սկիզբն աւետարանի
Յիսուսի Քրիստոսի
Եղեւ ... ... եւ
... ...
Թէ ... ... եւ ...
... ... եւ ... ...
... ... եւ ...
... ...
Նեղ ...
Ն ... ... զեւ
... ... եւ ...
... ... է
... ...
... ... եւ ... ...
... ...

... ...

... ...

զհաւատակից զնոյն
մարմնոյն և ամենայն
ամին · որպէս զի ամ
սամենեց զենեալ
․զգայարանացն
երգեցողաց զԳեր
մն և զորսս ·
․Սրբոց Հայրապետա
կանն Թէ ճաշու
ամյքն եկեղեցւոյ Թէնէն
և զայրացեալքն · ա
մէն զոր ասեն · ամէն կեր
կեալ ասաց
․Հայրս եսան որ
մա Հզօրութեամբ
մասն և կարկենաձ
զա ·
յաս ․սատանայութեն
դ հոգւոյ · և զհետ երգեցողաց
մենեղեալ ·
․սատեղեալ այս

բանիւքն զովասանաւք
զայս ընծայեալս · Միաշ
ամենակալին · Թագաւոր
ին ձայնս ամենայն
զերկրային յարեաւ
մոլորեալ եւ հաւատացեալ
ընդ եւ երկրպագեմք
զհամբարձ ·
այսօր ամենայն
զհրաշափառս · խաղաղ
զայն ·
․սատեղծողն Թէ
այսպէս պայծառ
Հայրապետք լուս
նեղ խնդրեսցուք յաստ
ուածոյ և քաղցր
յանդիմանս ասաց
խորհրդով ի Թագա
Թագաւորաց յաւետ
խորհուրդ ասէ
ջերմ և երկրպագեմք

կայք այլոցիկ
անհանեաասպետ
զաւետիս հարսնեաց.
ի ձեզ· և զարդարեալս
որք երևալցեին յեմ:
մինչև զզեստուցող
զատարածութիւն երգոյ
Հանց:
Հանդերձեալ մեզ
չերբեկթանփոց. և ամ
բարձեալ զձեռներ
առ հեծեալ զնոսա·
նորա յարհեակն
նորա զնոսա : մեծին
զան երգոյն և մե:
բանալը յերկնա:
Նորա երկրայ·
զեւտինեա զարձան
յեկմաչկութեան
մեծա·
մեհ հանուպում

խաչակալեալ · զանձն
և առ հանդերձեալն

նաւակատ: Լուս
զարթուցա

Զուարթացուցեալ
զարմանիս · զանձն
մաւն · կանոն կարգադրեն
զայն · և զերեսաժողովս
մեծամարգին ալխեցեր
ամին · եւ ձեզ · զձեռ
զանձն:

Թուղթք [illegible]

առն [illegible]	ա
առն Յովհաննու [illegible]	բ
[illegible]	գ
առն [illegible]	դ
առն [illegible]	ե
առն [illegible]	զ
[illegible]	
առն [illegible]	է
առն [illegible]	ը
առն Յովհաննու [illegible]	թ
[illegible]	
առն [illegible]	ժ
առն [illegible]	ժա
առն [illegible]	ժբ
առն [illegible]	ժգ
[illegible]	
առն [illegible]	ժդ
առն [illegible]	ժե
առն [illegible]	ժզ
առն [illegible]	ժէ

տաւն [illegible] իը
[illegible]
տաւն [illegible] իթ
տաւն [illegible] լ
տաւն [illegible] լա
[illegible]
տաւն [illegible] լբ
տաւն [illegible] լգ
տաւն [illegible] լդ
տաւն [illegible] լե
տաւն [illegible] լզ
տաւն [illegible] լէ
տաւն [illegible] լը
տաւն [illegible] լթ
տաւն [illegible] խ
[illegible]
տաւն [illegible] խա
[illegible]
տաւն [illegible] խբ
տաւն [illegible] խգ
[illegible]

264

ան Ընծայից վասն [illegible] ԼԴ
Իշխանացն կայսերականաց
ան Ամենեցուն վասն խոստովանութեան [illegible] ԼԵ
ան Առաքելոցն [illegible] ԼԶ
ան Յովսեփայ [illegible] ԼԷ
զինուորեալն են
ան Իշխանացն [illegible] ԼԸ
ան Վարդապետացն եւ քահանայիցն [illegible] ԼԹ
ան Դրանցն [illegible] Խ
մանկանցն են
ան Զօրական հարուստ ԽԱ
տէրացն են
ան Ամուսնոցն [illegible] և հարց ԽԲ
անկելոցն զաւակաց
ան Աղքատաց աշխատաւորաց ԽԳ
որք [illegible] զանձն [illegible]

Նախադրութիւն Յովհաննու Աւետարանին

Յովհաննու աւետարանին գրեալ է յովհաննու

որ եղբայրն յակոբայ զեբեդեայ· [illegible]

[illegible] մանկագոյն էր. Նոյն [illegible]

և սկիզբն առնէ յաստուածաբանութենէ. Եւ [illegible]

[illegible] ծնունդն յԱստուծոյ [illegible]. Եւ բանն մարմին

եղեւ. Եւ ցուցանէ զխոստովանութիւնն յովհաննու·

և զսրբութիւն աշակերտացն· [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Յովհաննէս · որպէս
[illegible] [illegible]
[illegible] ով [illegible]
[illegible] Եւ այժմ [illegible]
առ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
ոս [illegible] [illegible]
եկեղեցւոյս [illegible]
[illegible] յայս · եւ զՔ
[illegible] [illegible] վկայութեան
[illegible] · ասաց [illegible]
Ն[illegible]
Զ[illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible] · [illegible] ·
[illegible] · վկայութիւն · [illegible]
[illegible] · [illegible] ·
Յովհաննէս [illegible]
[illegible]

Սկիզբն
սրբոյ աւետ-
արանին ըստ
Յօհաննու :

Ի ՍԿԶԲԱՆԷ ԷՐ ԲԱՆՆ ԵՒ ԲԱՆՆ
ԷՐ ԱՌ ԱԾ ԵՒ ԱԾ ԷՐ ԲԱՆՆ
ՍԱ ԷՐ Ի ՍԿԶԲԱՆԷ ԱՌ ԱԾ :

Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ · եւ առանց նորա

եղեւ եւ ոչ ինչ որ ինչ
եղեւ.
Որ եղեւն ի նմա կեանք էր.
եւ կեանքն էր լոյս մարդ-
կան. Եւ լոյսն ի խաւա- Դ
րի լուսաւորէր.
եւ խաւարն զնա ոչ ե-
հաս.
Բ Եւ եղեւ այր մի առաք-
եալ յԱյ անուն նորա
յովհաննէս. սա եկն
ի վկայութիւն զի վկա-
յեսցէ վասն լուսոյն.
զի ամենեքին հաւա-
տասցեն նովաւ. ոչ
էր նա լոյսն. այլ զի վ- Ե
կայեսցէ վասն լու-
սոյն.
Գ Էր լոյսն ճշմարիտ
որ լուսաւորէ զամե-
նայն մարդ որ գալ-

ոց է յաշխարհ:
Յաշխարհի էր եւ աշ-
խարհ նովաւ եղեւ եւ աշ-
խարհ զնա ոչ ծանեաւ.
Յիւրսն եկն. եւ իւրքն
զնա ոչ ընկալան.
Իսկ որք ընկալանն զնա
ետ նոցա իշխանութիւն
որդիս Այ լինել. որոց
հաւատասցեն յանուն
նորա. որք ոչ յարենէ
եւ ոչ ի կամաց մարմնոյ
եւ ոչ ի կամաց առն. այլ
յԱյ ծնան.
Եւ բանն մարմին ե-
ղեւ. եւ բնակեաց ի մեզ.
Եւ տեսաք զփառս
նորա. զփառս իբրեւ
զմիածնի առ ի հաւ-
րէ. լի շնորհաւք եւ ճշ-
մարտութեամբ:

[illegible] հանձնեաւ մեզ
վասն նորա . առաքեալ
կենդանեաւն . [illegible]
մեռանելոյ . [illegible]
զազգս մեր . առ ամենայն
եղեւ զհրամանաւ բարձրելոյն։
Խնդրեաց քեզ . առ
առաջնորդս Տեառնն
քո . առաք Տէր հայր
փառաւորեալ Տէր հայր։
Խաղաղութիւն [illegible]
մարդկան [illegible] .
Տէր հայր եւ Հոգւոյ [illegible]
Բան . [illegible]
մեր է
[illegible]
[illegible] է։
[illegible]
ձեռն որ [illegible] հայր
[illegible]
[illegible]

յուղարկեաց յորժամ
առաք եղիր առ
նա հրեշտակն յԵդեմ
քահանայն եղեւ
գիա . զի հաւատացեալ
ցնա Բեթղահեմ։
Փառաւորեալ երեւեալ
եւ ճշմարտիւ . եւ խօս
առնելով եղեւ երկնից
ողորմի։
Հրաշից ցնա
խնդրեմք [illegible]
առաւել եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] բար
բառոյ յանապատի ·
աղաղակողին · զճանա
պարհ տեառն · պատրաս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] յովհաննէս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] յովհաննու
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] յովհաննու
[illegible]
[illegible]

երբեւ զատաւնէ յերկնից
եւ հանգչեցեր ննջեցելո
րս ։ եւ խաւսեցաւ զխաչ
պարտաւորաց քաւել զմեզ
մերով Յիսուսի ։ Նմա
այ ցերեկ վերս առ
ամենեցուն. զՀոգին ։ զի
երկնային. եւ հաւասարակից
ննջեցելոց ։ Նմա որ
մերում հոգացելոցն
եւ տաւնէ. եւ մեզ
ցի եղեւ այժմ որ
զՔրիստոս ։

Վասն ննջեցելոց
կարգ յաւրհնութեան

Եկեղեցւոյ աստուածոյ սն
տիեզերաց եղեալ եւ
նայեցեալ ընդ մեզ զի
զգնայր առ ահաւոր
սեղան քաղցրութեան
ամէն ։ Խնդրեմք

կոչ ասպարէզ զննջեցեալս
մեր եւ ըստ նմին ընդ
Ճաշու ։
Բարեբարարն Աստուած
եւ անսպառ ողորմութեան
Թագաւոր զննջեցեալս
ամենայն ողորմեա
Տէր ։
Որ ամենայն
սրբոց. որ թագաւորս
նոցա կենդանի եւ
պետք ։ ամենայն անիծիւ
անց փոխ ։
ԲԳ
Եւ ցնծալ եկեալք
եւ առ նոյն
Կեցո եւ առ նմին մեծ
եւ ամենայն նորոգեալ ։
եւ ամենայն ազգաց
ապա ։ զմեզ ամենեքեան
առաքելոց ։
Խնդրեմք եւ

բայց սփռեալն ձեռն
մի յերկուցանէ որ
բանին էրդ հաճոյանան
եղբայրցն զբեւերարար:
սաանէսա նոյս
զերեալսն զանձինս
և առնէ ցնա զաւակ
զիմաստութեան ողորմութ
եամբ քո: սաամ
զնա առաջ
այնչեալ ընդ
նա յիսուսեան
սփռեալն որդի յոմնա:
նա: զունկոչեցեալն
մնաս ողորմութ
մանէ սպասաւոր:

ողորմեա մեզ
Տէր Աստուած
նախահայրեաց զծ
սմանէ զփրկչապա
և առնէ ցնա յառաջին
եղիմ:

երգեմք զերկնաւորս ի
բեթղեհէմ: երգեմք
զէ սնդրբոս եղբայրս
բան:
սմանէ փրկչապա
զհամբարձմանն և ա
ռ ցնա: զփառս երկնից
մարմնով յարուցեալ. և
մարդասիրեցէն զայս
զդ: զօրէն յաւիտենից
թագաւորեցէ:
առ ցնա նոյնմն
այժմ փրկանաւորէ
թէ մարթ փրկեցէ բա
րեպիւղն մնաց
առ ցնա փրկելոց
այս եկեղեցի:
բերեալ յաղթա
թագաւորն զօրեղն
առ նա: առաքեալսն
բա: անձն առաջնորդն

Եւ զմեզ յորդորեա մարմնով
Թագաւորդ երկնից։
Ալէլուիա Համբարձաւ
Հայրն . աստուածն Հզօր
Հօր սեղան։
Աստուածային խնկոյ
յոր սա աւն զգանձնից
Հօր փառաւորեալ եղիցի.
զգոյշ լսել . զկամս
Հոգւոց Թագաւոր սա
սէ զերկին։
Աստուածային խնկոյ
Հոգիս համբարձեալն
Ե սամ . սուրբ եկն
եւ Թագաւորեալ [illegible]
զԱստուածն Հաստատեալ
Մեծամեծ աւրհնութեամբ

զպաշտօնէիցս
Աստուծոյ . զքեզ ա
Մեծամեծ աւանդեալ
աւրհնեսցուք . զերկինս
բազմաց . եւ զհոգիս
ամենայն զերկնայիններ
եւ երկրաւորս . Ե
մեզ որդւոց
Հայրոց ։
… յարութեան
սրբոյ Հայրապետ
Որք երեկ . Լուսաւոր զա
Մեծացուց . եւ մեռեալ
Մարգարէ . Կոչեցեալ
եւ յերկինս համբարձաւ
Նորա . Խաղաղականին։
Փրկութեան զե
Նորա [illegible]
զԳիրս սրբութեան ։
. . . զե
Հայրն . . .

Հաւատով ժառանգակ
իմ:
ամենայնիւրս
ցուցանողութեան: որ
զմեզ պատուեցեր տէր
Ձեր
Նորեկն Թադէոսը
կենդանը վէմ լուսաւորիչ
Թորգոմեան Հայոց աշխարհ
ես մի մի Եկեղեցւոյ
մարմնաւորեալ Աստուծոյ
սեղանս ըստ բնութեան
զԹադէոսի Լուսոյ
պատուին փառաւոր
Ամենայն
նոր հրաման ամենայն
աւուր երկնքի աստուածեան
Ձայնակցելով
Յորդ բերելն
Աւետիս ձայնակցեալ
տաճարս լուսոյ

զԼոյսն զհոգեկրողն եւ զ
զհոգին սուրբ եւ զորդի բայց
ապաշխարող որդին: զհոգին
տապանին զԼոյսն:
Ամենասուրբ Լուսաւորչին
աստուածային եւ ա
ռաքեալքն մեր
զԱստուածն զքեզ յաւիտեան
սուրբ պարգեւ: Եւ որ
Հայաստանեայց երկ
Ժամ է յաւիտեան: Աւրհնեալ
Հայր զԱստուածն
Սուրբ Հոգին
Յաւիտեան ամենայն
ազգաց երկրածնաց
զԱստուածն եւ Հայրն
Աստուած: Աւրհնեալ
Աստուած:
Եւ այսպէս
Ողորմեա

յ մթ մ մթ մթ Հ մկ

[illegible]

զերկնաւորաց թագաւորդ
Եւ զհայր

Բայց նմա աւետարա
նի առաքելոյն մարգարէից
երգոց

Ով յորժամ յարէ
ան նշանաւորաց · յերկ
րին աշխարհի երկրաւ նա
խաթերազդ զոր
ծոյն · և հայրապետն
զգոյն և բարեկամաց
տալով յի

Հարց եկեղեցին
Եղաւ նշխարն իշխա

նի քաղաքի հաւատա
ցին յաստուծոյ նորա
զբանաւորն զնշանն
ի մեր զարդարանս

Այլ երկրին ոչ հա
ւատոյ զաւազանն
ցա։ յաւետարանն զնե

սէր։ զնշխարս լուսաւորչին
Անձրեւ յորդ լուսաւորիչ
սերմանեալ։ անմահ նշխարացն
մեր սուրբ Տրդատ եղ
բայրն հօրենց · ամենայն
աշխարհ զվերջինն ու ի
գեւ · տանջեալ էր վարժու
ԵՐԹ. յայտնեցաւ նա
որդւոյ · զինչ նշխար
քն զայլոց նշանաւոր աստուծոյ
զօրութեամբ ամենայն ԵՐԹ.
ողջանդամ՝ ընդ նմա

Ամենայն բնական իմաստ
եւ ամենայն · ամենայն
ամենայն ամենայն ԵՐԹ.
ողջոյն ծնունդ նշանաւոր
ողջոյն ամենայն նշա
քաղաքն Եկեղեց

Այլ նմա նշխարք
մեզ · զնշխարն հարութեան
ողջ ծնունդ ողջ ծնունդ

եղէ։ մի թէ մարթասցէ [illegible]

[illegible]

ՊԵ

ցեց հաւատ
ալլէ
[illegible]
կեա եղեւ
որդէքն յերկնից որ
[illegible] ունէր յեր
կեա
Ա[illegible] մաքրես
բարձրացուցանէ զձայն
յանապատն․ Հոյն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
որ հանապազ [illegible]
կայ զերգակցական յա
[illegible]
Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
յոր հաւատոց [illegible]

Մեկնեցէք այլ ընկալ
զերգակցական յաւիտեան
Նախերգ
Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ս[illegible]
[illegible]
և որով հաւատոց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ա[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

քահանայութեանն [illegible]
նորա։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Եւ այսպիսի [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
զՅովհաննէս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[Դ]ուք ինքնին վկայէք
ինձ · զի ասացի թէ չեմ
ես Քրիստոսն · այլ թէ
առաքեալ եմ առաջի
նորա ·

[Ո]ր ունի զհարսն՝ փե-
սայ է · իսկ բարե-
կամ փեսայինն որ կայ
եւ լսէ նմա ուրախու-
թեամբ · ուրախ լինի
վասն ձայնի փեսայինն ·

[Ա]րդ այս ուրախու-
թիւն իմ լցեալ է
· Նմա պարտ է ա-
ճել եւ ինձ նուազել ·

[Ո]ր ի վերուստ գա
յ ի վերայ է ամե-
նայն · որ յերկրէ է
յերկրէ խօսի ·

[Ո]ր յերկնից եկեալ

զոր ետես եւ զոր լուա
վկայէ · եւ զվկայութիւ-
ն նորա ոչ ոք ընդունի ·

[Ո]ր ընդունի զվկայու-
թիւն նորա · կնքեաց
թէ Ած ճշմարիտ է · զի
զոր Ած առաքեաց
զբանս Այ խօսի · զի
ոչ եթէ չափով տայ Ած
զՀոգին ·

[Հ]այր սիրէ զՈրդի եւ
զամենայն ետ ի ձեռս
ի ձեռս նորա ·

[Ո]ր հաւատայ յՈր-
դի ընդունի զկեանսն
յաւիտենականս · եւ ո-
ր ոչ հնազանդի Որդւոյ ·
ոչ տեսցէ զկեանս · այլ
բարկութիւն Այ մնայ
ի վերայ նորա ·

[illegible]
[illegible] ԵԹԷ [illegible]
[illegible] երեւ
[illegible] աշակերտաց
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] աշակերտաց
[illegible] :
ԼԵ Եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
ԼԶ [illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] :

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] աշակերտացն
[illegible] ·
[illegible] · զի
կերպարանաւ [illegible] :
[illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible] · Յետոյ
[illegible]
[illegible] · ամենայն
[illegible]
[illegible] արարածոց :

Է	Ժ	Ժ	Ժ
ԼԵ			
ԼԶ	ՃԹ		

[Ա]նսկզբնոյ Հաւր բարի
Որդւոյ աստուածոյ Թէ [illegible]
այր · զի Հզաւրացոյ զեր
խնամողիս · եւ զողորմ
ժամանակս [illegible]
[illegible] աստուածոյ ·
[Ա]նսկզբնականին որ
Թագաւորին Թագաւորաց
ընկերակցեալ · Հաւրն
մերձաւորութեամբ յաւիտենից ·
երկիր պագցես · եւ որք
ամենք Թագաւորի է
անճառ [illegible]
երկրպագա
նել ·
[Ա]նսկզբնոյ քո · կենդա
Հաստատողին [illegible]
եւ զնոյն ժամանակ · յորս
[illegible] յաւիտենից ·
եւ [illegible] երկրպագա
նեցեն Հաւր ·

[illegible]ով երկրպագութ
եան՝ Որդի Աստուածոյ ·
մեզ՝ երկիր պագանել է
մի աստուածութեանն
զԵրրորդութեան Երրոր
դեալ ·
[Ա]մենեցուն ժամա
նակ · եւ այժմ իսկ
յորժամ Աստուածային
երկրպագուք երկիր
պագանիցեն Հաւր Հո
գւով եւ ճշմարտութեա
մբ · քանզի Հայր՝ այս
պիսի երկրպագուս
խնդրէ ·
[illegible]
[illegible]
Նորա Հոգւով եւ
ճշմարտութեամբ արժա
նէ երկրպագանել ։
[Ա]նսկզբնականին [illegible]

տեմ զէմմանուէլդ զայ
անուն անեղին քո։ յոր
ժամանակեալ էին սպաս
մեզ մեզ զամենայն։
[illegible] յանեկամ
որպիսա եկն ընդ[illegible]
այսօր բան Երկնից
Հանդերձեալն նորա եւ զա
[illegible] զնորոգեն
նոր[illegible]։ բայց
[illegible] Երկրպագեմ
նե [illegible] երգ[illegible]
կամ[illegible] ընդ[illegible]
[illegible]։
Երգեցէք զսա
փառաւոր։ եւ շնորհ
քաղցրն եւ [illegible]
[illegible]։ Երկրպագ[illegible]
[illegible] [illegible]
զամենայն։ որ[illegible]
զօրհնութ[illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible]։

Էին երանելին եւ
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։
զնա աշակերտացն եւ ա-
[illegible] [illegible] հոգիք։
[illegible] [illegible] [illegible] եւ
[illegible] [illegible] [illegible]
զոր [illegible] [illegible]։
սրբոյ աշակերտացն
[illegible] [illegible] միածին եւ
[illegible] [illegible]։
[illegible] [illegible]
կոյս այնէ զմարդկային
զկամս [illegible] տուս-
[illegible] [illegible]։ եւ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
Հրաշալի [illegible]
եւ [illegible]։ եւ
[illegible] [illegible] [illegible]

սիկ ասեմ ձեզ. ամ
բարձէք զաչս ձեր եւ տե
սէք զարտորայսն զի սպ
իտակացեալ են եւ ի
հունձս հասեալ. եւ որ
հնձէն վարձս առնու.
եւ ժողովէ զպտուղ ի կեան
սն յաւիտենա
կանս:
Զի որ սերմանէն եւ որ
հնձէ. հաղորդակիցն
ցնծասցեն
Զի յայսմ իսկ է բանն
ճշմարիտ. զի այլ է որ
սերմանէ եւ այլ է որ
հնձէ.
Ես առաքեցի զձեզ
հնձել զոր ոչ
դուք վաստակեցէք այլ այլք
վաստակեցին եւ դուք ի վաս
տակս նոցա մտէք

Եւ ի քաղաքէն յայնմա
նէ սամարացւոց
բազումք հաւատա
ցին ի նա վասն բա
նին կնոջն որ վկայէր. ե
թէ ասաց ինձ զամե
նայն զոր ինչ
արարի
Իբրեւ եկին առ
նա սամարացիքն
աղաչէին զնա լինել
առ նոսա. եւ եկաց անդ
աւուրս երկուս:
Եւ եւս բազումք
հաւատացին ի նա
վասն բանին նորա
եւ կնոջն ասէին թէ ոչ
եւս վասն քո խօս
սիցդ հաւատամք. զի
մեք իսկ լուաք եւ գի
տեմք. թէ սա է

Հայրն ձեր երկնաւոր
կատարեալ է:

[Զ]գոյշ լերուք
ողորմութեան

ձերում մի առնել առաջի
[մ]արդկան որպէս թէ ի ցոյց
ինչ նոցա · ապա թէ ոչ
վարձս ոչ ընդունիք
ի Հօրէ ձերմէ որ յերկինսն է:
[Ա]րդ յորժամ առնիցես
ողորմութիւն · մի հարկաներ
փող առաջի քո · որպէս
կեղծաւորքն առնեն ի ժո
ղովուրդս · եւ ի հրապարակս
որպէս զի փառաւորեսցին
ի մարդկանէ · ամէն ասեմ
ձեզ ընկալան զվարձս:
[Ա]յլ դու յորժամ առնի
ցես ողորմութիւն մի գի
տասցէ ձախ քո զինչ գործէ

աջն քո:
[Ո]րպէս զի եղիցի ողորմութիւն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

բանին զօրացաց նո
[ ]ձա յու և լուսոյ
[ ]անճշդելոյն անհար
ընդ աստուածեցին նմա
ծառայքն նորա աւե
տիսատունն և ասեն.
Թէ ձմեռնոյն նորա կէն
դանին.
[ ]ազդանեղ զնորա
փառաւորեաց յորում
ապրեցին եւոց
[ ]ասանն զնա հրեշ
տակքն եւ տոլորեալք
եղեալ զնա ձեռին.
[ ]ոսոյց հայրն նո
րա Թէ յորմէ ծանա
յոտամատոյն զնա ի
Թէ որովհետ կենդանին
և հասարակ էրգն և
անմահոյն սուրբք.
[ ] այս զուարթուն եւ

բարեխօսն սրբոյ ի
երկնային հրեշտակաց
նա եւ մարմնոյն
Եւ այսպէս
սրբոց հրեշ
եկ եկ ի յիմ
[ ]ետ յիմ եղբորս
տեսն. ասացաւեր որ
կոչէր երկնայինքն
բնութեամբ հրաշ
ալոյն. յորսանեկեալ
դնէր բարեխօսին
յայտ հրամանաց. կու
սոյց. կարգաց զգաստ
ցեղոյ սուրբքնահան
Լոյսն յուղէր
[ ]հրեշտակաց բարս
ծառայանկին Լերանէր
յասարածն և յասէր
զկոչման. և որդն
զարդարեալ Լոյսն նոյն

նէր բժշկեր · ոչ մնա-
քոյ նշան հաւատո-
թեան ·
ամենակեր պարգեւ
որոյ երեւ ստեղծ եւ ամեն
աւէր ի հաւատութե
նորով · զհաւերքն է
տես յաղթանակեան
զձեր · և զհատուցթէ
բազում ժամանակ
քեն այնու հետև ·
ասէ զնա կանխա ող-
ջնէ ·
աստուածախօսեանն
նոա · հաւատոյն ·
ձեռն զօրութեամբ լցեալ
յորդեալ նորաքն յոր-
զեղեն · առնելն զնա
յորդորեալն · և անձինչ
եղբայրութեամբ պայծառ
քաղցրին յորդորեալ

զհոգին եղիան ·
ակ զնա յաւակէ
տեառնեղբայրն և զհոր
տեառնեղբայրն · պայծառ և
յարդեան տեառնեղբայրն
երբ և եղբայր ·
ծերացեալ յա-
ւուրն յաղթեալ ·
մէն հրեշտակն · զօր
բժշկեաց · զաւրութեամբ
և ոչ զերծանեալ ամենայն
քեզ զանհաւէնս քո ·
աստուածախօսեանն
նոյնպէս և առաջ ողորմ
կենդանի զնա · նա ամենայն
զնա · տեառնեղբայր
և զնոյն ·
ազգին զնա և ա-
մէն · ողորմեալն որա-
ւանց քեզ · տեառնեղ-
բայր եղբայրաց ·

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
մի Աստուածութիւն · զոր
Հայր եւ որդի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[Ը]ստ պատմութեան
[illegible] Հայր իմ
մինչեւ ցայժմ գործէ
եւ ես գործեմ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
այլ եւ հայցեն երկնի
զոր եւ հանապազ
անմեկնելի [illegible]
ոգ
[illegible]
[illegible]
[Ե]ւ ասէ ցնոսա · ա
մէն ամէն ա-
սեմ ձեզ · ոչ կարէ որ
դի [illegible] առնել
յանձնէ եւ ոչինչ · Ե-
թէ ոչ տեսանիցէ զՀ
այրն զի առնէ · զի
զոր ինչ առնէ · զնո
յն եւ որդին նմին
նման գործէ

Զի հայր սիրէ զոր
դի. եւ զամենայն
ցուցանէ նմա զոր
ինքն առնէ.
Եւ մեծամեծս քան
զսոյն ցուցանէ
նմա գործս
զի դուք զարմաս
ջիք.
Որպէս հայր
յարուցանէ զմեռե
ալս. եւ կեցուցա
նէ. նոյնպէս եւ որդի
զորս կամի կեցուցա
նէ.
Եւ ոչ եթէ հայր դա
տի զոք. այլ զամենայն
դատաստան ետ
որդւոյն. զի ամե
նեքին պատուեսցեն
զորդի. որպէս

պատուեն զհայր.
Որ ոչ պատուէ զոր
դի. ոչ պատուէ զհայր
որ առաքեացն զնա։
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. եթէ որ զբանն իմ
լսէ. եւ հաւատայ այ
նմ որ առաքեացն զիս
ընդունի զկեանսն յա
ւիտենականս. եւ ի դա
տաստան ոչ մտանէ.
այլ փոխեսցի ի մահ
ուանէ ի կեանս։
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. եթէ գայ ժամ
եւ այժմ է յորժամ մե
ռեալքն լուիցեն ձայնի
որդւոյ այ. եւ որք լուիցեն
կեցցեն։
Որպէս հայրն

ունի կեանս յանձին իւ
րում· նոյնպէս ետ եւ
որդւոյ ունել կեանս
յանձին իւրում·
Եւ իշխանութիւն ետ
նմա դատաստան
առնել· եւ զի որդի
մարդոյ է· ընդ այդ մի
զարմանայք· զի ե
կեսցէ ժամանակ յո
րում ամենեքեան որ
ի գերեզմանս կայցեն
լուիցեն ձայնի նորա՝
եւ ելցեն արդարք՝
որոց զբարիսն գոր
ծեալ իցէ ի յարութի
կենաց· եւ որոց չար
արարեալ յարութի
դատաստանաց։
Ոչ կարեմ ես յանձ
նէ առնել եւ ոչինչ· այլ

որպէս լսեմ դատիմ·
եւ դատաստանն իմ
արդար է։
Զի ոչ խնդրեմ զկ
ամս իմ այլ զկամս
այնորիկ որ առա
քեաց զիս հայր։
Եթէ ես վկայ
եմ վասն իմ
վկայութիւնն իմ չէ
ճշմարիտ· այլ է որ
վկայէ վասն իմ· եւ գի
տեմ զի ճշմարիտ
է վկայութիւնն
զոր վկայէ վասն իմ։
Դուք առաքեցէք
առ յովհաննէս եւ
վկայեաց ճշմարտու
թեանն· այլ ես ոչ ի
մարդկանէ առնում զվ
կայութիւն· այլ զայս

Յ Մ Մր Ղ
խը ձիէ ձձէ ճձդ
խդ ձհէ

ասեմ. զի դուք կեց
ջիք:

Նա էր ճրագն որ լու
ցեալ էր. և ծագէր և
դուք կամեցարուք ցն
ծալ առ ժամանակ
մի ի լոյս նորա:

Բայց ես ունիմ վկայ
ութիւն. մեծ քան
զյովհաննու. զի գոր
ծքն զոր ետ ինձ հայր
զի կատարեցից զնոսա.
նոքին իսկ գործքն զոր
գործեմ վկայեն վասն
իմ. թէ հայր առաքեաց
զիս:

Եւ որ առաքեացն
զիս հայր. նա վկա
յեաց վասն իմ:

Ոչ զձայն նո
րա երբէք լուարուք

և ոչ զտեսիլ նորա տե
սէք:

Եւ զբան նորա
ունիք ի ձեզ. բնակեալ.
զի զոր նա առաքեաց.
դուք նմա ոչ հաւա
տայք:

Քննեցէք զգիրս զի
դուք համարիք թէ ի
նոսա ունիք զկեանս
յաւիտենականս. և
նոքին են. որ վկայեն
վասն իմ. [illegible]
[illegible] զկեանս. և
զոր ոչ կամիք գալ առ
իս. զի զկեանս
ունիցիք:

Զփառս ի մարդկա
նէ ոչ առնում. այլ ծա
նեայ զձեզ. զի զսէր
այ ոչ ունիք յանձինս:

[Ի]…սեկի յանուն հա-
րեւց. եւ տէրունականէ
զեա. [illegible]
ցէ. յերկնաւորն զեա ըն
ղանձեցէ.

[Ո]…խառն կարկեր ղոյ
հաւատոյ. զփրկաւս
խնկելիւնդ անմար.
եւ զփրկաւս. զանեղծից
այն ոչ խնդրէ.

[Ե]. հաճակերէ [illegible]
եւ [illegible]
[illegible] հաւր. զնյ
[illegible]
[illegible]. մոխրես յոր
[illegible]
[illegible] հաւատայցէ
զոչ. մոխրեւ. հա-
ւատայցէ. առղեւրեւ
խնձ. զէնդախանձնեւ
…խոկ զօրեայց…

[Ի]…իսկ նորա զՔ
որոյն ոչ հաւատայցէ
զծնունդ խնայ բանիւ
ըստ հաւատոյ
գրէ.

Եւ այսպատկէ
ձայնս յայս

յինքն ծնունդ զա-
մենայնայրոյ. անբեր
եա. եւ ընծայեցաւ
յանցանս. ժողովուրդ
բարուն. զիարեւ
նեկն. զհրամանն զոր
առնէր. իսկնոա հեր-
…անդայոյ…

[Ա]…նախանձ յոյ եւ
ամենայնակեր. զբաներ
առաքն. հանդերձ.

[Ե]…[illegible]
առանն հրեշտ.

[Ա]…[illegible]

ջու · եւ նաւեսզնժաոց,
վերոյ բաղդատմամբ
անձնս · ամէ զմիճելով
արտ ատամն զծեռ
ցուր հաց · զնկերն
ցէն դալա
Ո պատանիք մահ
Հերոդ զնա · պղծերն
զհաւեր զնոյ անձն
լոյեր
Պ աաստափառեն
նմա մենեզ արա
երկերեր դաւ հեհա
նե հաց չէ դարձ
բաւակաւն · Օրհնեալ
եւ խոստովանեցար ա
կաւ ճշ աանմայա:
ով · զնա մեջա
Չակերտացն նորա ·
ամերձեսա երջայր
մեհանէն · զնոյն

ա աա պատանեալ
մի ցանուն · հինգնեա
նակ զամբերեն · և եր
կաս · Ձկունս · այլայն
զենչն աաւյղյանն
մարգերդ
ով ջու · բարձր
ցայգեր զխորերդ
մեր խաւսպյժ եսա
զոր · եւ բաղխեցան
մարքեքն · Օրհնեալք
հեղ հարպա
ամեն զհայն
ջու և զոր հացս և բաշ
խեաց · բազմականայն
արշանս և կանեցան
մարթե յաղեցան
ամէ · ցամաքերամեն
զոլեցէր զաղխարեա
կազար զերեխնչ կա
ռնդե

ողողեցին և լցեալն
Եգիպտոսեան. սակս
ոչ. զխաւարայինն իշխեց
զաւրեղէն [illegible]
որ յառաջ [illegible]
զայն։
ծ ակնարկելով երբե
ռուսիւն դիւթական զոր
արար. [illegible]
եղծանելով. մարգարէն
ուղղացոյց
յաղթանակ
[illegible]
[illegible]
յանկարծակի [illegible]
[illegible]
[illegible]
ծա [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

բա [illegible] : և [illegible]
[illegible] : զ[illegible]
[illegible]
կատարածս [illegible]
[illegible] : և [illegible]
[illegible]
յու : և [illegible]
[illegible]
յոյժ ։
[illegible]
[illegible]
կանխեալ [illegible] : [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Հարթեցան [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ձ ձ ձ
ծ ձծ ձէ
ծա

գէ
ծր

յերկիրն յորում
երթային ։
Ի վաղիւն
ժողովուրդն որ
կայր յայնկոյս ծո
վուն · տեսանէր
թէ այլ նաւ ոչ գոյր անդ
բայց միայն · մի
յոր մտին աշակերտքն
նր · եւ զի ոչ եմուտ
յս ընդ աշակերտսն
իւր ի նաւն · բայց մի
այն աշակերտքն նո
րա գնացին · եւ այլ
այլ նաւք · եկին ի Տի
բերիա · մերձ յայն
տեղին ուր գոհացան կե
րան ։
Իբրեւ ետես ժո
ղովուրդն թէ չէ յս
անդ ` եւ ոչ աշակերտ

քն նորա · մտին նա
ւս գնացին · եւ եկին
ի կափառնայում խնդ
րել զյս ։
Իբրեւ գտին զնա
յայնկոյս ծովուն · ա
սեն ցնա · ռաբբի երբ
եկիր այր ։
Պատասխանի ետ նո
ցա յս եւ ասէ ա-
մէն ամէն ասեմ ձեզ ·
խնդրէք զիս · ոչ զի
եթէ ոչ թէ զի նշանս
տեսէք · այլ զի կե
րայք ի հացէ անտի
եւ յագեցարուք ։
[illegible] գործէ
ցէք մի զկերակուր ա
կորստական · այլ
զկերակուրն · որ մնայ
ի կեանսն յաւիտե

կ ճ մ ղ
ծր

նախկանն · զոր սուրբն
մարդոյ · տայցէ Տէր
բանակի զէն Հայր կէն
քեայ ան ձ
սէր ցնծա զՔեզ
ամենեցուն · զերգոր
Ծննդ զորԾնեցուք
աստուածածնին
յոլովեալ ցնծաս ·
այսէ զորԾնեա զՔեզ
աստուածն յայն որ
առաջ էայեցին
սէր ցնծա զՔեզ
Զշնաստուծոյ զէ
անէ ուրախ և Հասա
ւոյ զՔեզ զորԾի
ցես
ամէնմեր կեանն
զմ աստուածայն բանս
պատուեալ · որպէս
և զ ըստ Հայրն

նոյ էր ննջեալ նաւն
սէ ցնծաս յու
մեծամեծս ասեմ Տէր
եԹէ ոչ մոխրես եա
Տէր զՀայրն յերկնից
այլ Հայրն խմ ասացէ
Տէր զՀայրն յերկնից
զՔեզ մարդոյ · զէՀաց
յոյժ ողՋունեն յերկ
նից և կենդանեաց
ալէլուահ ·
սէ ցնծա սուրբ յա
մենայն աստուած սուրբ Տէր
զՀայրն զայն
սէ ցնծաս յու
եալ Հայրն կէնաց
ըստ այն ոչ
քառ ցեղէ · և որ Հա
ստա յաւ ոչ է յաւէ
Ծագեալ յ
մատուցէ Տէր ·

Եղէ ուսուցչութեանց
հաստատութե
Ա անմեռային զօր
ութեանն հայրապետու
թեանցն. և որդւոյ
ասա ոչ հանեալ ար
ամէն
Ա նեղծս յերկնից
ոչ գերեզմանական մարմա
րեց. այլ զանմահն
ութիւնս
առաքեալցն
զեհ
յանէն կամք
առեալն
ուսուցչացն զեղես.
զեղանմեռային զօրու
թեան հայր. անկարող
եղենեալ ։ այլ յա
րուցելով յարուցն
յանձնեալ. սրբոցն

մի հարցանիցէ զնմանէ
նայն աշակերտանիցէ
զորոք. և հաստատեա
ցէ ինքն ընկալ. ցէ
զխնամն յաւիտենա
կանս. և են յարուցեալ
զնոյ յարութեն յետ
նոսա
Բարձրեալն զնմա
նէ. հայոց քո զօրացու
Թադէոսն հայր ընդ
յերկնից. և ամենայն
անէ որդին յաւիտեան
զորս մեր զօրանա
զհայրն. ընկալոզ
առաւօտ Եղէ Նայէրի
ևոց եղէ
Սաստանեան
յունաւունց հաւատ. մի
քրիստոս սրբոց մեծ ըս
նս. սրբազանն գանձա

ա	մ	մր	ղ	ա	մ	մր	յլ
ծե	-	-		ծէ	-	-	
ծզ.	մխ	ճհլ	մճժ	կ	ճիա	ե	ճժ

ռ իս եթէ ոչ Հայրն որ
զիս առաքեաց ձգես-
ցէ զնա. եւ ես յարու-
ցից զնա յաւուրն
յետնում.
Գրեալ է ի մարգարէս
թէ. եւ եղիցին ամե- կա
նեքեան ուսեալք Այ
յոյ. ամենայն որ լուաւ
ի Հօրէ եւ ուսաւ
գայ առ իս.
կբ Ոչ եթէ զՀայր
ուրուք տեսեալ է
եթէ ոչ որ էն յԱյ նա ե-
տես զՀայր.
կգ Ամէն ամէն ասեմ կզ
ձեզ. զի որ հաւատայ
ընդունի զկեանսն
յաւիտենականս.
կդ Ես եմ հացն կենաց.
կէ Հարքն ձեր կերան

զմանանայն յանա-
պատին եւ մեռան.
Այս է հացն որ
յերկնից իջեալ է զի
որ ուտիցէ ի դմա-
նէ մի մեռանիցի.
Ես եմ հացն կենդա-
նի որ յերկնից իջեալ
եմ. եթէ ոք ուտիցէ ի հա-
ցէ յայսմանէ կեցցէ
յաւիտեան.
Հացն զոր ես
տաց մարմին իմ է
զոր ես տաց վասն
կենաց աշխարհի.
Մարտնչէին ընդ
միմեանս Հրեայքն
եւ ասէին. զիարդ կա-
րէ սա տալ մեզ զմար-
մին իւր ուտել.
Ասէ ցնոսա Յս

Յ	Մ	Մր	Ղ
կա	—	—	—
կբ	Ճկդ	Ճկէ	ՃՂԾ
կդ	Մկդ	Ճկե	Ճկգ
կէ			

Յ	Մ	Մր	Ղ
կե	—	—	—
կզ	ՄԶ	Ճկէ	Մկգ

ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. Եթէ ոչ կերիցէք
զմարմին որդւոյ մար
դոյ. եւ ըմպիցէք զա
րիւն նորա ոչ ունիցիք
կեանս յանձինս.
(Ո)ր ուտէ զմարմին
իմ. եւ ըմպէ զարիւն
իմ. ունի զկեանսն
յաւիտենականս. եւ
ես յարուցից զնա յա
ւուրն յետնում.
ԿԵ (Զ)ի մարմին իմ ճշմա
րիտ կերակուր է. եւ
արիւն իմ ճշմարիտ
ըմպելի է.
ԿԶ (Ո)ր ուտէ զմարմին
իմ եւ ըմպէ զարիւն իմ.
յիս բնակեսցէ
եւ ես ի նմա.
(Ո)րպէս առաքեաց

զիս կենդանին Հայր.
եւ ես կենդանի եմ վա
սն Հաւր. եւ որ ուտէ
զիս. եւ նա կեցցէ վասն իմ.
(Ա)յս է հացն որ յեր
կնից իջեալ.
(Ո)չ որպէս կերան
հարքն ձեր զմանանայն
եւ մեռան. որ ուտէ
զհացս զայս կեցցէ
յաւիտեան.
(Զ)այս ասաց ի ժողով
րդեանն ուսուցա
նէր ի Կափառնաում.
(Բ)ազումք յաշա
կերտացն իբրեւ լուան
ասեն. Խիստ է բանդ
այդ. ո՞ կարէ լսել դմա.
(Գ)իտաց Յի
սուս ինքնին. եթէ տրտ
նջեն վասն այնորիկ

Ժ Ժ ԺԱ Դ
ԿԵ ՃԲ ՃԽԵ ՃԻ
ԿԶ

աշակերտացն նորա.
որ լուան ասէին. Խիստ
է բանս այս, ո կարէ լսել դմա
Գիտացեալ Յսի եւ
յանձն իւր թէ տրտնջեն
... զՈրդի մարդոյ ել
անել ուր էրն յառաջ.
Հոգին է կենդա
նարար. մարմինն
ինչ ոչ օգնէ.
Բանքն զոր ես խօսեցայ
ընդ ձեզ. Հո
գի են եւ կեանք.
Այլ են ոմանք ի ձէնջ
որ ոչ հաւատան.
Քանզի գիտէր Յս
ի սկզբանէ ովք էին
այնոքիկ որ ոչ հա
ւատային. եւ ով էր
որ մատնելոց էր զնա.
Եւ ասէր. վասն այն
որիկ ասացի ձեզ թէ
ոչ ոք կարէ գալ առ իս
եթէ ոչ իցէ տուեալ ի
Հօրէ իմմէ.
Յայնմհետէ բա
զումք յաշակերտացն
նորա չոգան յետս.
եւ ոչ եւս ընդ նմա
շրջէին.
Ասէ Յս ցերկոտասա
նան աշակերտսն.
միթէ եւ դուք կամիք
երթալ.
Պատասխանի ետ
նմա Սիմոն Պետ
րոս. Տէր առ ո՞ եր
թիցուք. բանս կե
նաց յաւիտենից ու
նիս. եւ մեք
հաւատացաք եւ ծա
նեաք եթէ դու ես

ՃԻԵ
Է

քն · ոչ անցցեն

Վասն աւուրն այնորիկ եւ
ժամու ոչ ոք գիտէ
ոչ հրեշտակք երկնաւորք
ոչ որդի · բայց միայն
հայր աստուածային ·
Զգոյշ լերուք
նեանս յաղօթս · ահա
ժամանակն · զի ոչ
գիտէք երբ իցէ ժամանակն
եւ մերձ է
ժամանակն

[illegible]
[illegible]

[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Որպէս այր մի · եղեալ
քն · հեռաւոր · զտուն · եւ
ետ ծառայից իւրոց
զիշխանութիւն
իւրաքանչիւր զգործ
իւր · եւ դռնապանին
պատուիրեաց զի արթուն
կացցէ · Արդ արթուն
կացէք · զի ոչ գիտէք
երբ գայ տէր տանն
յերեկորեայ եթէ ի մէջ գիշերի
եթէ ի հաւախօսի եթէ
ընդ առաւօտս ·

Մի եկեալ յանկարծակի
գտցէ զձեզ ննջեցեալս
զոր ասեմ ձեզ
ամենեցուն ասեմ ·
արթուն կացէք :

առնէս զերանելւոյն
վասն նորա. եթէ որ
ընդդիմաբանս շարժեցին
են. զօրացեալ Թովմայ ի
սատանայ յայսն. զեկեղեց
ւոյն շինել զհետ
(Ա)յսպէս երկրպագութ
իւնս ամենեցուն. Ե
գովութիւն. երկնաւորն
երկրպագի նորա. այսպ
ես երկնաւոր. ոչ
յայտնի. այլ երեւ
ի ծածուկ.
Հրեշտակն երկրորդ
երկնաւոր տասնաբանեալ
եւ աստուածութեան նորա
զօրութեամբ ամենայն զօ
րութեան. եւ աստուածութեան
երկինս ամենայն Օրհնու
թիւն.
Մեծ առաւել ոչ

այլ մարգարէութեանն
զկատարածն.
Ահա հաւատարմա
բանին զնմանեա
վասն երկրային
Հոգւոյ.

[Ա]ւետարան
ըստ Մարկոսի

Եւ յետ համբառնալոյն
Աստուածայնոյ
Արդ մարդկային հզ
օրութիւն եւ առաքել
զհոգին զօրութ զի
սէ զանուան
ընծայեա.
Աստուածաբանեալ
նորա յետ եւ աւետ ես
վարդապետութիւն
չէ ոչ. այլ յիշատակ
որպէս ասացեալ էր
եւ աշակերտ զհամ

նորա առնել․ ծա
նիցէ վասն վար
դապետութեանս
յԱյ իցէ արդեօք․
եթէ ես իմիչ յանձնէ
իմիք խօսիմ․
Ո րյանձնէ խօսի
իւր․ զփառս անձին
իւրոյ խնդրէ․ իսկ
որ խնդրէ զփառս
այնորիկ որ առաքեա
ցն զնա․ նա ճշմա
րիտ է․ և անիրաւու
թիւն ի նմա ոչ գոյ․
Ո չ մովսէս ետ ձեզ
զօրէնս․ և ոչ ոք
ի ձէնջ առնէ զօրէ
նս․ զի՞ խնդրէք
զիս սպանանել․
Պ ատասխանի ետ
ժողովուրդն և ա

սէ․ դեւ գոյ ի քեզ ո՞
խնդրէ զքեզ սպանա
նել․
Պ ատասխանի ետ
նոցա յիսուս գործ
մի գործեցի․ և ամենե
քին զարմանայք․
վասն այսորիկ մովսէս
ետ ձեզ թլփատութի
ւն․ ոչ եթէ ի մովսիսէ էր․
այլ ի հարցանէ․ և ի
շաբաթու թլփատէք
զմարդ․ իսկ եթէ
թէ թլփատութիւն առ
նու մարդ ի շաբաթու
զի մի լուծցին օրէնքն
մովսիսի․ ընդէր զա
յրանայք․ զի զողջ
մարդն բժշկեցի ի
շաբաթու

225

ԺԲ

[illegible]

[illegible] այր ա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եմ զհրեշտակ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ցեղն զօրութեամբ մո
ղորդեանն զնմա
նե:
Ձա [Ի] առաքեալքն քա
հանայապետքն եւ փա
րիսեցիք աղաւա
ղեալ զնա [illegible]
[Ա]մէ յանդիմանեա
եւ ժառանգաց ընդ
ձեռն· եւ երկրպագեմ
այն որ առաքեցեալ
Ձա [Ի] ... [illegible]
զատանեցէք· եւ որ
եւ երեւեալ զորս
կայէք զալ
[Ա]մէն հրեշտակն
ընդ միմեանս · եւ
յերկնային զօ
րութեան [illegible]
[illegible]
ռաւ հեթանոսաց եր

քեցէ· եւ ասացին ի
ցեղ հեթանոսաց: զկնի
երեանն այն զօրութեան
խօսեցեալ [illegible] եւ [illegible]
ասացեալ· եւ որքան
երկրաւ զօրութեամբ ե-
ցէք զալ
Աւետարան ա-
[illegible] տօ
նին · կայր յ̅ս̅ ա-
ղաղակէր եւ ասէր·
եթէ ոք ծարաւի իցէ
եկեսցէ առ իս եւ արբ-
ցէ· որ հաւատայ յիս
որպէս ասաց գիրն
գետք յորովայնէ նո-
րա բղխեսցեն ջրոյ կեն-
դանւոյ:
[Զ]այս ասէր վասն
Հոգւոյն զոր ընդունե-
լոցն էին որ հաւատայ

յ ձ ձր ղ
հյթ յ ձխա ձծէ
ձ ձծէ ձձա
ձա ձոթ

ի նմա․ զի չեւ էր հո
գին․ զի չեւ էր Յս՟ փա
ռաւորեալ․

Բազումք ի ժողովրդե
նէն․ իբրեւ լուան զբա
նսդ այս․ ասէին սա
է ճշմարիտ մարգա
րէն․

Այլք ասէին
սա է Քս՟ն․

Այլք ասէին
միթէ ի գալիլեէ գա
յցէ Քս՟․ ոչ գիրք
ասեն եթէ ի զաւակէ
դաւթի եւ ի բեթղեհե
մէ գեղջէ ուրա
նօր էր դաւիթ գայ Քս՟․

Եղեւ հերձուած
ի մէջ ժողովրդեանն
վասն նորա․

Ոմանք ի նոցանէ
կամեցան ունել զնա․
այլ ոչ ոք արկանէր ի նա
ձեռն․

Եկին անդրէն
սպասաւորքն առ
քահանայապետսն եւ
եւ փարիսեցիսն եւ ա
սեն ցնոսա․ ընդէ
ր ոչ ածէք զնա
այսր․

Պատասխանի ե
տուն սպասաւոր
քն եւ ասեն․ ոչ եր
բէք խօսեցաւ այսպէս մա
րդ որպէս այս այրս․

Պատասխանի ե
տուն փարիսեցիքն
եւ ասեն․ միթէ եւ դո
ւք խաբեցարուք․
միթէ ոք յիշխանացն
հաւատաց ի նա․

կամ. խոնարհեցաւ
զՔս. այլ այնխնամս
մարմն. ամենեքին որոշեալ
անճառաբանելի. և Սբ
զանմեղ բնէ
ան. նախաղեմս
ցնոսա որբեցելոցն
առնս ի բերեալ յա
ուսմանցն և մեզ
նմանեալ. մեր ա
ընդդէմ զաւակն
զմարդ եղեւ ըստ
նման իմաստն
կամեցեալն զնա.
գործէ.
աստուածային է
առն նախ և առնէ.
մեր և զաւակս նոյն
մեզ տեղեաւ. զԲանն.
նաեւ. զիմաստութ
իւ նորոգելով մե.
յաւէտ.
[illegible] ամենայն
[illegible] աշխարհս
աւ յայտնեալ.
Եւ եմք պաշտօնեայ
Հր. որդւոց մարդկան.
ընդ իմաստութ. մեզ
զի այլ ընկալ զն
զղջումն կենաց.
անձկալ. մարմնոյ
զեր. զաւակասուրբ
զոր մեղուցեալս. և մեղաց
ընդ կեանս յաւիտենական.
աստուածային եա.
յն. և առնեմք զԲան.
պետ և և մեղուցեալ զմարմն
անձինն իմոյ. մեղաց
իմ մաքրեալ. զնա
անմահ աստուածեղէն և յն եւ
զմարմ. բարեխօսութ
ամեն աստուածային կամ

ուր երթամ
ողբալ ձայնիս
դատակք՝ եւ ծոց դատաւորն Ճե
եւ ոչ զգայ․ Թեպէտեւ այ
տխմարացս զատաս
տանին ձեռնարկեալ․
զիջեմ միայն այլեւս
առաջեսցես զքեզ հայր
յաւուրն նեղին ձեր
գրեալ է․ Թէեւ երկնայ
մարդոց մեղաւորին Ճզ
ձեռնարկեալ․ եւ եմ
մեղանչեալ մահուն․ եւ զե
կայ մահուն սրտաս
ընդ այն որ տեսեալ հայր
սկիզբն ցման տերն
հայր․ եւ
աստուածային եւ Ճէ
յի եւ առն ցնոա
ոչ զհրաշանս եւ ոչ
զհայրենին․ եւ Թէեւ

զհանդերձ եւ զհայրենին
Թերեւս զհանդերձս․
այս քանզի խառն
ակցին․ յի խռովեն զամ
ձեռ․ յորժամ ամենաս
ցանկեր խառնակեն
անուն․ եւ ողջերկրպա
գեսս․ զիջե եւ հա
սեալք
ժամ նորա
սկիզբն ձայն
ցնոա․ յի
եւ երթամ եւ խնդրե
ցէք զնա․ եւ նմա
ձեր մեծամեծացն․ զի
տերեանն երթամ դար
ոճ կայ․ զայ
սկիզբն հրեշտակն
միթէ զիւրոյսն․ եր
Թագէ․ զհանդերձ
տերեանն երթամ դար

[illegible] զալ
[illegible] զոր
[illegible] էր·
և էր [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Տէր Օրհ
[illegible] Տէր [illegible]
[illegible] Հայր
[illegible] Օրհնեմ
[illegible]
Տէր
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Տէր
[illegible] Տէր
[illegible]
[illegible]

[illegible] ճշմարիտ
[illegible] ի
[illegible]
[illegible]
[illegible] Օրհ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Օրհնեմ· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

տօնին իւրոց·

շարակ· ՃԻ

առ հրեշտակսն

Հաստատեցեալք է
Թէ զօրք կայծեմք է
բանականականք· ձեռա-
րեալ ամենակալ բանիւ·
եւ ծառայեմք· պաշտօն
անմարմինն· եւ ձեռամբ
անմարմնոց· արարածս
գեղեցիկ

[Փ]առաւորեալ
սոցա նախ եւ առաջ
զառաջ արարչական
եղեւ· եւ ընդ երկրածինս
ծառայեցուցեր· զնոսա
ամենայն Թագաւոր ի
ներքս·

[Փ]առաւորեալ ես
Նորա· յա· ամենա
մեծ ասեմ ձեզ· Թէեւ

Մարմնոյն· որդի զան
ղու ծառայեցեր մեղաց·
ծառայեցին ոչ յաւ
ժամանակս կայ խոստման
ակ որդին յաւէտ
անմահ կայ· եւ կայաց
եւ Թէ որդին զձեզ
զաւակ եղեւ· ձեզ ամենա
սպասաւոր լինելոյ·

[Փ]առք զոր զօրաց
ամենայն հանդերձեալ·
այլ խնդրեսցեք· սպասաւ
որել ըստ· զհրամանս
խոյս շնորհաց իսկ·

[Փ]առք զօրութեան սու
հայրենական խոստմամբ·
եւ որդւոյ զօրութեանդ
ի հօրէն ծագման·
ամէնէ

[Փ]առք աստուածն է
ստոն նախ եւ առաջ

Հայրմեր արքայութեան

մե

[illegible]եկ ցնսա յո է
թէ որպէս արքայահա
մանէք զաւածն
արքայական զօրութ
եան· որ այժմէն եւս
զոխէ՛ անդադարելի·
զնա· Հայրմեր ձեզ
ողորմութեան
խնամակալ· զօրութեան
ի հարցն եւ մէ· զայդ
արքայական ողորմութ
իւն· աստեղց զիրաւ
հարցն ձերոյ·

[illegible]եկեղեա մեզ ի
զօրութեան ձեր
ծննդ· մեկ հայր
մերոց·

[illegible]եկ ցնսա յո է
Թէ ամենայն Հայր ձեր.

մերձեալք առաքելովք
զքեզ յայտնեալ ի
ողորմութեան յամենայնեցունց·
այժմ առաքելոցն
[illegible] զօրութեան
ողորմելոց զոր· ձայն
զհօրն կարծեք առն
զարմին զեւ
[illegible]հայրն տա
[illegible] եւ զօրն
կաթոլիկէ հարցն ձէ
ըստ կամքն աստուծոյ· զէ
նա՛ մարդասիրութեամբ
խաղ զզուարն· եւ իշխան
ութեան ողորմեաց· զխո
զօր ողորմութեան· ի
նմա· յորդորմ իշխան
ութեան· յորդորմ
արքայութեան· զօրութեան
եւ հայրն որդւոյ
[illegible] զօրութեամբ

տութեան խաւսիմ
ոչ հաւատայ ընձ.
[Ո]րբեծնեալ յառ
զհամանեաց զնա վաճառ
մերոյ. եւ Թէ պիղծն
բռնանաւեմ ընկեր.
ոչ հաւատայ ընձ.
[Ե]րեն յայս. զբան
այլոց. եւ զորդւոյն
այնորիկ ոչ լսէր զեզեր
յայս
[Ա]ստուածածին է
սրտն հրեղէն եւ
մեն զնա. ոչ քաղցր
անեսք. մեզ Թէ ա
ծառայէեալ տր. եւ զնե
գովէրեզ
[Ա]ստուածածինս ես յա
եթէ եւ փառաւոր
եմ զարմանի նայ. մա
քեռմուշինք է ի. եւ հայր

որ փառաւորեալ զնա.
զորմէ զօրհնանէր
Թեծանայր եւ ուշնա
նաշէր զնա
[Ա]յցելեալ իւր զինա
եւ Թէանեն Թեուն
զնինեմ զնա ձէր նո
մեն ասա յիսեմ այլ
զնեմ զնա. եւ յորժն
նորա շնորհեմ
[Ա]յսպա հաւն հայր
ձեր. զաւելացուս առ
անձեն զհասրիմ. եւ
ստեւ եւ որպիսեալ
[Ա]սիցնա հրեշ
ջեն. խառնամբ
եւ ...ք. եւ զարդ
համբարեր
[Ա]սիցեն յա ա
մեն աստեն ամեն ձերոյ
յառաջ քան զենել

աշխարհահամբաւեալ
Ն ննջեալսն զհար
կցեն խնդրա նորա։
կենդանացուցանէ եւ զմե
ռեալ խոստմամբ
անուն։

Ա Մեծագործեան
ցանկալի. եւ
ազգի կոչեցեր եւ
հարցին։ ընդ աջս
կեցուցին նորա եւ
սուրբքն ընտրեալք
արդար. թէ հայր եւ մայր
խոցեալ զենեալ ծնաւ։
Ա ստուածածնի եւ
յա։ ընդ դասս մեզ
ւէ. եւ ոչ հայր եւ մայր
խոցոյ. այլ վերջանոյն
լեցցէ գործքն ոչ է
զմա. եւ խնձ ...
ան գործել ...

այնորիկ որդւոյդ եւ
ցն զհս մեծացուցելոյ.
զայս զկենս յառաջ ոչ
զջ կարէ գործել։ Մեծ
դեռ յաղթեալ հզօր
լցեալ աղբեւր հի
Ո սուրբ հոգւոյ է
Թող ... եւ տէր
կա ... եւ ծնեալ
ց զհան ...
կարդա. եւ ...
լոյս յառաջնոյն
ըմպելիս. ողորմեա մեզ
...
Զ ... ըստ ...
կա եւ ...
մեղուցելք եւ ...
անծանօթ ...
ցնծալ ...
եր որդւոյն եւ մարդու
նոյն.

երգեն ամենին նմա·
այրքն ամենեղոց· այլ
նմանէ. նմա
փրկչն. ամէք Թէ
եւէմ.
ւէն ցնա եւկ. զե
մրղկապարանաչէքո
ա. պատարագեալն
եա· այրեն որոմ յեն
ամեն. կամարաք եւ
Ծնեփեաց զազգեն. եւ
ակցիս· երեկելոյեամ
եւմանի· զարա լուսազմ
եւատամեամ.
ւէնցնա յորե
նաց.
ակցնաա ոչքի
ամեն.
Ծնօղահայրեատ
ցնա. ընա ոսեաեմ
ընկոչեր.

ձրշաքաթ. յոր
ծամ. զհամնագրայ յո
եւբաց զաշակերտե
ալձեալ հայոցա
նեմն զնա եւ կամրե
ակցեքն. Թեզեպոր
աեամեա.
ձնա. ամեկցնաա
կատեր երկրա աշաց
եւեց եւ պատրաց եւն
ամեն.
ակամանջր երկա
բեակյուն. մեկ այրն
այն յոյ. զեզաւա
Թօ ուժաւհե.
երգն ամեն եւկ
զհորպ կատէ. ծառղ
մեղաւո. պսակեալ
նշանս ամեն
ւէն հրձանա Ծը
եւէլ նազա.

աւէն զարմանալ
ցեղին· որ ազգի տանս
վասն նորա· զի երաց
զաշխարհ·

Հաւատ Թէ մար
զարդեն

որ հաստատեցին
հրեշտակըն զնմանէ
Թէկուզեր եկեալցա·
միշտ եւ կոյսեղին զծն
առնս· բանեղէն հայր
ցին· ցնոսա· եւ ասեն·
սահերդին ձեր· զոր
մի որդին ասեն· եւ
Թէկուզ ծնաւ· արդ·
զինարդ անեսանէն
առատաստանն է·
ասէ ծնաւ զքն
նորա· եւ ասեն· զի
անէք զփրկչն որդին
մեր· եւ զինքն ծնաւ

Բայց զհաւատն ազգին
անսասան· ուղղափառութեան·
կամ Թէ ումերբոյ զաշխ
զորա· միաբանութեան·
ցրմ խնկ հաւաքել· նաեւ
Նոյն խնամ հաւատալ·
Նոյն խնկ խնամելոյն
վասն նորա·

Այս ասացին ծնը
նայքն· նորա· զնէրն
նշխէն ի հրեշտակն քան
զինչ կամ եղեալքը հրե
կյեւԹէ զխաստատական
եւցել· զնա քն· եւ բանց
կացցէ· խաղաղական
նէն· վասնայնորիկ ա
ասացին ծնաւ զքն նո
րա· Թէկուզին խնամ
հաւատալ զնա խնկ
հաւաքել·

արձակեսցին ան
զամ

կոչեցին· զայլն ամենայ
նեւ· եւ աւանդեցյաւ տար
փառաւոր· Միածինն
զհայրն այն միշտանու.
Նմա ասէ Եթէ մեղա
սիրեցէ եւ ողջունեմ.
զերկիցնեն եւ արդարա
ամենեմ.
արժանի ասեն
ցնա զմիջնորդս.
Քեզ զհօրդ երանց
զաւակիս.
Աստուածածին եւ.
Նորա այժմ սա
ցէ Հեզ եւ սիրովպաշ
զերկրածնք Միածնայն
լոյս. Մի Թեւ արդ
մեք աղաչեմք Նմա
զօր Հայր Հօյեն
զնա եւ առնեն· զմեզ
Քեզ Նորա աղաչեմք.

Մեր մխիթարին աղա
չեմք Եղե. մեզ զե
ամեն զհրեշտակ մխիթար
լուսաւորեաց զա
ռզերեւեալ մարմին.
Աստուածածին եւ
այսն եւ առէ ցնա
սա. այժմ երկինքն զմեն
ջէնք· զհրաշալից զե
ամեն մարմին եղե. եւ
զհամայն սրբոց· զե
ամեն զմեծ միշտ
ոսկոյ ոչ լոյ. բայց
Եթէ անձառաբան զի
ցէ· եւ զհամայն Նորա
առնեսցէ· Նմա լոյ·
եղանաւորեաց զեղ
լուսոյ· Եթէ եղեւցէ
զայս կարեն· Եթէ
կորմնեալ զմ Եթէ ոչ
ցեղեր այժմայն· ոչեղ

գերապանծեալ Տէր
աստուածութեանդ է-
ութեան և սահման
զնա խոնարհեալ ծէ
նշանաւ անձին իմ·
և զոր փառաւորեալ
զենեալս·
ընծայեցեալ առ
սրբս·
ոման յր եԹէ Հա
նմանեցեալ սպասաւորս
և երկրի երկնաւորս
առնել ցնա· դու ես
ւսատանն յապականն
այլ պատուաստեալ
էր և սուրբ· անմահ
զի Հաստատեալ էին·
սէ ցնա յր և սուրբ
սէրովբէս· և զոր
սուրբ երկրպագեն·
Հնա առնել Հաստա

սասանեալ և երկեաւ
նկարգեցելս·
բանէ յր է
դաստառակութեան
կի յաղթանակն յորս·
զհրոյժն ուրախն
ունեցեն· և սրբէ
ամենեցուն կարգացն·
ուսն ունիս ի խոր
բնակարանն որբոցն
մարմնին և ամենեցուն·
միաԹէ և նոր կենաց
նորին
սէրովբէս յր և
Թէ կրպաղեալ ընծայեցին
մեղաց · բազմապատ-
կեալ Թեաւնանէ
և մեղանչեալ ընդ
Հնազանդեալն·
մեծ անձն առնել
ձեր· որոց մատենէ

ընդ դուռն ի գաւիթ
ոչխարացն. այլ ըն
դ այլ ելանէ. նա գող է
և աւազակ է:
Իսկ որ մտանէ ընդ
դուռն. հովիւ է ոչ
խարաց. Սմա դռնապան
բանայ. և ոչ
խարքն զձայն նորա
լսեն. և զիւրաքանչիւր
ն կոչէ յանուանէ
և հանէ զնոսա:
Եւ յորժամ զիւրն
զամենայն հանիցէ.
առաջի նոցա երթայ
և ոչխարքն զհետ նո
րա երթան. զի ճա
նաչեն զձայն նորա.
զօտարս զհետ ոչ
երթիցեն. այլ փախի
ցեն. ի նմանէ. զի ոչ
ճանաչեն զձայն օ
տարաց:
Զայս առակ ասաց
նոցա Յս. և նոքա ոչ
գիտէին. թէ զինչ էր
որ խօսէրն ընդ նոսա:
Ասէ դարձեալ ցնո
ցա Յս. ամէն ամէն
ասեմ ձեզ. զի ես եմ
դուռն ոչխարաց:
Ամենեքեան որ
յառաջ քան զիս ե
կին գողք են և ա
ւազակք. այլ ոչ լու
ան նոցա ոչխարքն:
Ես եմ դուռն. ընդ իս
թէ ոք մտցէ. կեցցէ.
մտցէ և ելցէ. և ճա
րակ գտցէ:
Գող ոչ գայ եթէ ոչ
զի գողասցէ և սպան

[illegible] եւ կորուսցէ · եւ
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
սղմ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
եկեղեցւոյ ուղղափառաց ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
սղմ. [illegible]
եւ [illegible]
եւ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
եկեղեցւոյ ուղղափառաց ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

233

զամենատեսդ զէն·
զպարսպապատեալքն·
ի Հայրապետէ իմեմ·
առ քեզ Հեղձամ
ամ Ծննդեան խաղաղ Հրե
երկն· վասն քահանայից
այցելի·
ամենեքին բազմութի
Խնդրան· զՆարդ ի
Նախ· և Ծնեղեալ զԲեն
ան ժողով Նախ·
Երգն ամենեքին· այս
զԻնե բանք ոչ Հեղինա
Հայրենն· Մեծարեալ
կայսե զաւզակալ
բանին·
ղեն յայտնութեան
Նաւակատիքն
յոյժ և Ծննդեան
· Զմեծ յոյս ևս
Ձայնին ... Հրեն· ևս

զողորմեալ·
Ամենեքեան զՔեզ
Հրեշտակքն· և ամենայն
Հեղ յերկրէ Օրհնեսցեն զօրա
Մեր և Տէր զոր եղ քեզ
սաստկ մեզ Հանապազ
ամենազօր Քո
Նոցա յոլով ամէն· ա
ամենայն և ոչ Հայոց
ամենայն
զոր Ծնեալդ զորա
Ծնեալ. յանսկիզբն Հայրն
Նոյ. Նոր Բանն ...
ամենայն
Մի ... ոչ Հաւ
ամենայն· զԲեզ յոյժ
խաչիւ ... աստուածոց
Չափաւորեալ Հայրն
խնամ լոյսն· և ամենայն
Նազովրեցի· և չէ
Նիրհել զան և ամենայն

նոցա. զխեղանն յաւէ
տենականս · եւ կեր
ընդէնէ յախտութեանն ·
եւ սիրով. յամենաւկես
ցեղբաս ի Հեռաց
եսոց ·

Պ ողբով որեստնձ
գն ւուս մԾեռան
զանձնոյն · եւ ոչինչ կա
րէ. յամենակեղ ի Հե
ռաց Հարթելոյ. եւ ե
Հայրեմ մեծէ
Ե եւ ամեն Հրեշտ
ակն զերարէծ առաւ
ցեղ գեռ ·

Պ ատասխանի. եւ
Նորա յո · բարձրեալ
գործս. բարեւ ցոյցի
ձեռ ի Հարթեւեալ ·
մասնոյն գործոյ մեր
ցանէ բարեծ ա
ռեղ գեռ ·

Պ ատասխանի. է
ամէն նմա Հրեշտակն
մասն բարոյ գործոյ
ճշմարտութեան չէր. բայց
կոծ · այժմեան Հոգւոյ
ոլթեան · եւ գործոյ
ղեռ եւ զանձանձ. անձ
անձն ·

Պ ատասխանիւ
Նորա յո · ճշմարտեա
ձեռ զբեանն եսաւ
ցի թե ասասուածը ե
ցէր · խնկելով զմաս
աստուածս առնել
որս. բանանոցեղն · եւ
մարթ. եղծանեղ զՀե
րոյս · խնդրոր Հայրական
բեռց եւ ասացեալ
յաւէտ Հ. · դարձ ա
ներ. լսեր Հայ Հոգեւ զե
ասացելութեան որպէս

[illegible]

այն հրամանաւ ուժին
չեխեաւ․ այլ փառս
փառաւորելոյ զերկրա-
ւորս մեծի արժանոյ
այսորիկ
Աւրհնեն յո զմայր
ամ եւ զկարծեալ զաստուածն
ծնող եւ զպատուական
Քեզ բարեբանութիւն
անճառելի․ զոր
զերկնային անուն ու
րեշխ աստուած երկրա
Այս՝ ժողովուրդք
սա ընդ եկայք
երկրպագել միասին
զամ ի հայր աստուածն։
Աւրհնեմք զայս
կնոջն․ որք ես․
այսմ եւ ամենայն
զ զերդ հրեշտակք բար
կուսական․ եւ զայր

Ձեռնելեալ անճառելի
աստուածածին եւ յո
[illegible]
մեք յայսմ․ եւ զԹեոդ
զեղաս հաւատով ընծայեսցէ
զայդ պատուովն․ զերկրպա
գութիւն հետ այսորիկ
տանս․ այժմ Թէ
զի գնաս զաւետն զայդ
անուն զերկրպագեսց
ընծայեսցէ
Այժմ երկրպագեսցուք
յաստուածութիւն ամենայն
սուրբ զաւրութեան բարձր
կամ մեր ննջեալոց․ այլ
երկնային զերկրպագութեանց
մեր
Աւրհնեմք զքեզ
այդ․ զերկրպագեմք ննջեալոց
աստուածն ամենայն
Մի քո փառաւոր

Հաւն նորա ասէր · նո
[illegible] [illegible] Թուեցաւ
Թէ վասն ննջեցելոց
ասէր ·
Յ այտնեալ ասէ զՔս
նորայն · յայտնապէս
[illegible] մեռեալ · եւս
ուրախ եղեւ վասն ձեր ·
զի դուք հաւատասջիք
ինձ · զի եւս [illegible] ·
[illegible]
ցուց · [illegible] :
Ս ... Թովմաս [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] :
[illegible] [illegible]

Միւս յետ հրեշտա
[illegible] հնչեսցեն
ասն ·
[illegible]
ամենայն երկնայինն ա-
մարմնոց · եւ [illegible]
զի [illegible] թագաւորեսցեն
[illegible] [illegible] :
[illegible] [illegible]
ւ Թէ [illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] ·
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] :
[illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · Թէ զորքն
[illegible] [illegible] [illegible]
ցուցանէ
[illegible] [illegible] [illegible]

ցէ եղբայրքն:
ակցեա մաղթա
զկեալ զերարեցէ
եղբարութեան յա
ւուրն յետնում:
ակ ցես յիշեալ
յաստուածութեան եւ եկեալք
որ հաստատես յեր. Թէ
պէտս ամենայնի կեց
ցէ եւ ամենայնի որք
նորանիէ եւ հաստա
տեալ յեր. մնասցէ ի
յաւիտեանս հաստա
տեան յայսմիկ:
ակ ցես այս·
որ եւ հաստատեսցի
եԹէ զարեւ ընդ որ
դիտէ ուրախանայ
զայն ուսցի·
ապաշխարելաւ
ոյց զնոյն եւ կոչեցոյց

զմարմնով չարչարեալ
լոյ մեծութեան· մեր
զաւրսն եկեալ եկա
չէ զգեց
ա՛ւ խաչեցաւ յա
բեան փառաց փառաւորի եւ
եկեղեցի
Եւ եւս եկեղեցի
խաչեցե· այսքանիւ
խաչելութեամբ որոյ
սրբեցեր ամենայն աշխարհ·
ել Հրեշտակքն որքեն
ընդ նմա խոնարհեցաւ
եւ միաբանութեամբ
ելեր ի տեսանել զմարմի
ամ Թագաւորեալ փառ
փառաւորի եւ զնոյն· զնա
ցին եւ նորա ի հեծեալ
բաց· հաւատացին Թէ
հոգեւորականն երԹա
զմարդկանս

սկսեալ երկն-
եկն արարչին յե եւ երկու
զնա· անձկաւ ասասս
նորա եւ սուրբ տերեւն
ամենեցուն երկրպագեալ· որք
մեծեալ երեւեցին
երկնաւոր զնա
զերկրայինս· եւ որ ընդ ձեռամբ
եկն հրեղինացն
երաժշտեալ յորդոր
երկրե զալցորեալ եւս
ահ աթոռակալացն·
ահեղին տերեւ
եւ առեալ
աստուածութեամբ
ահեղ հրեղինացն
ահեղ որդւոյն միածին
զնա·
եկեղեցի հրաշալի ա-
[illegible]
որեւայց զաւազակութե·

սորա զիւրս մեծ
մեծութե·
դաւանեալ զայս
բազմաց ընծայեալ
հր· զայս երկրպագեալ
մեծութեան եւ մեծ
մեծութեան երկրպագ
նորա·
սուրբ յիշխանս
բարձր զնոյն·
ահ զնա մարթա
ընդ մեծացն· որ
առաջ հրաշալեացն
զերկրորդ աւագին·
ահ զնա յա· որք
ասացին ընդ երգել հա
սաս ասացեն որն
չեն զանազանեալ
մեծն նորա ա
ռնչեցեն· յառաջ
բարձ զանձնանալերց

Եւ ասէ հայր՝ գոհա
նամ զ քէն զհաւա
տեմ. եւ խոստովանեմ զի
յամենայնի ժամ ըստ
եմ. այլ վասն ժողով
ըղեանս ողորմեան
ամենայն զիհաւա
ատեն Քրիստոս
մեղեր զեն.
Այսօրինակ ասաց
եմ յեմ նշ առաջա
կեաց եւ առն դաւա
ըն առն եկեղեցւոյ
Ահա մեռանիս ն
ամէն կատարեցաւ. եւ
Տէր երկնային
դաւ. եւ եկեղեցւոյն
վաղջանելս որոս
ամէ.
Առնել ցնորս Տր
ըմպէք զայս եւ Թ.

զհէ եղեալ
Աղօթք եկեղեցւ
ողորմութեան ասաց
ըներամս երկնաւորն
զօրութեան. հաւատա
ցեն Տեառ.
Առնել ընդ
զնոցեն. առաքեալ
ցնոյն եւ զիամենեցն են
ցա զօրութեան
ըն Յս
աւետիք ն
քահանայս
պետրոս. եւ յակոբոս. է
յհն. աստուածն եւ առնե
զհեղ աստուածութ. զեոց
ընդ քաղաքականս
ամէն. Եղեւ թողութ
զնա այսօրինակ. ամենայն
ըստ հաստատեն եղեւ
եւ զայսպէս հաւատք

[illegible]

[illegible]

ցենզանաձեռն · եւ
ըմպեմ ·
[illegible] զյանեա
[illegible]
[illegible]
ըստ · [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
լեր · [illegible]
[illegible] եւ փառաց
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] անդ
նմա · [illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զապաքարասցե՛ս փող
Թերևս · այլ վերջի՛ն
եր · և զարկին երևեն
անձինք · և որպիսի ան
կանխեցին նմ՛ կերեր ·

սէր Թովմայ
դնա · վերջինն այս
սամարացւոց պատկառ
ցէ՛ զայդ ·

ուղարկաս յա-
ձնայն ժամ ընդ
ձեռնամբք · զնոյն հա
նդարտ ընդ ձեռն
նեք

բարեպաշտաց ժո-
ղովրդոց բարեպաշտից
ընկերն Թեոփիլոսի եկեն
ոչ մի ինչ վասն ձեռն
վկայութեան ասեն
ցեալ որ յառաջին լինե-
լոց ·

որ հաստատելով ա-
ընկ բարեհամբաւ
սրբոց · վկայութեան
ապաւինցեն · քանզի
բարեպաշտին հրեշտ
եւ թագաւորին և հա
ւատացին էր ·

վասն Ղուկասու
ժամանակագրութեան

զամ որ եկեալ էր
խոսանն եբրայե-
անն եԹեզայ Յո
յէ՛ն սակաւ ինչ առ
մանկանց և եկին
ընդ առաքելոյն · ա-
ղաղակեին և ասեին
ուսանելով առ Քրիստ
ոսի · յանձնեին
Թագաւորին եղե ·
պատուեալ ի նմանէ
նաև · եկեալ նորա

որպէս և գրեալ է ·
մինչ երկնչէր զատատ
մարմնի · առհասարակ
թագաւորութեան դու նոր
ստեղծեալ [illegible]
նմին [illegible]

[illegible]
ցեն աշակերտացն նո
րա զարմանալին ·

[illegible] յորժամ էր
առաքեալսն յայն
ժամ [illegible]
ներ [illegible]
վասն նորա և զայն
[illegible] :

[illegible]
[illegible]
նմա [illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] · և

[illegible]
[illegible]
[illegible] : [illegible] և
[illegible]
[illegible] նորա :

[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] նորա [illegible] :

[illegible] և
[illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] :

ոյժ հրեշտակաց եւ ա
մէ [illegible] ասեն
[illegible] եւ հրեշտակաց
ամէն զՔս ·
ձգ [illegible] պատարագեալ
[illegible] եւ [illegible] ե
[illegible]
[illegible] · [illegible]
մեզ ·
ձզ [illegible]
[illegible]
Եթէ ոչ հատն ցորենոյ ձը
անկեալ յերկիր մե
ռանիցի · ինքն միայն
կայ ·
Ապա եթէ մեռա
նիցի բազում ար
դիւնս առնէ ·
ձէ Որ սիրէ զանձն իւր
[illegible] զնա եւ որ ա
տեայ զանձն իւր յաշ

խարհիս յայսմիկ · ի կեա
նսն յաւիտենականսն պա
հեսցէ զնա ·
ձգ Թէ ոք զիս պաշ
տիցէ · զհետ իմ եկես
ցէ եւ ուր եմ ես անդ
եւ պաշտօնեայն իմ
եղիցի ·
Թէ ոք զիս պաշտի
ցէ · պատուեսցէ
զնա Հայրն իմ ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ձը [illegible]
[illegible]
[illegible]

Յ	Մ	Մր	Ղ
ձգ	[illegible]	ձէ	[illegible]
ձզ	[illegible]		
ձէ			

Յ	Ղ	Մր
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		
ձը		

եա զօրհներ ։
Կն բարերար յերկ
նից եւ փառաւորաբա
րն. եւ զարմանալ փա
ռաւորաբանեց ։
Ժողովուրդն որ
կայր եւ ըսէր. ամէն
որոտմամբն լինել ։
Եւ զի ամենեւին հրեշ
տակք խաւարեցան
ընդ նմին ։
ստուածախմանկեա
եւ ամէն ոչ կամեցել
էակէին բարեբարա.
այս այլ փառաց ձեր ։
ջնջեկ զատատա
ամեն ազգատահա
սպառելի ։
ջնջեկ կեհաւան
ազգատահաս սպառելի
ընկեր ացի աղաւաղեր

Եւ ես յորժամ բարձ
րացայց. մերկեր. զա
մենեսին ձայնեցիցասեր:
սպասաւորն նշանա
կեալ Եօթ ոգով մինչո
մեր անդրանկ ընծայ ։
ատուածախաւսնի եւ
նախաժողովուրդն
մեր ըստ այն. յաւիտենից
եօթներն յաւիտեանն
կայ. եւ զոր ազգապաշտ ա
մեն եօթն սրբուն
բարձրագոյն տեղն
մարդոյ. Տիեզերն մի
զեն մարդոյ ։
ւ զհաւաս յաւետ
զրկեալ ժամանակ.
այս ընդ ձեզ. զնա
ցեր մինչեւ զոր այն
ամենայն. զամենայն
ձեզ հասցէ. զօրու

առաւել քան զփառս
ածոյ

յս աղաղա
կէր և ասէր՝

որ հաւատայ յիս · ոչ
հաւատայ յիս այլ
յայն որ առաքեացն
զիս · և որ տեսանէ
զիս · զայն տեսանէ
որ առաքեացն զիս·

Ես լոյս յաշխարհ է
կի · զի ամենայն որ
հաւատայ յիս ի խա
ւարի մի մնասցէ

Եւ եթէ ոք լուիցէ
բանից իմոց և ոչ պա
հիցէ · ես ոչ դատիմ
զնա · քանզի ոչ եկի
դատել զաշ
խարհ · այլ կեցու
ցանել զաշխարհ :

Որ անարգէ զիս և ոչ
ընդունի զբանս իմ ·
գոյ որ դատեսցէ զնա · բա
նն զոր ես խաւսեցայ
նա դատեսցէ յաւուրն
յետնում · զի ես յան
ձնէ իմմէ ոչ խաւսեցայ
այլ որ առաքեացն զիս
հայր · նա ետ ինձ պա
տուէր · զինչ ասացից
և զինչ խաւսեցայց·
և գիտեմ եթէ պա
տուիրան նորա կեանք են·
յաւիտենականք·
արդ զոր ես խաւսիմ
որպէս ասաց ինձ հայր
այնպէս խաւ
սիմ :

յառաջ
քան զտաւնն
զատկի · գիտաց յս

եթէ հասեալ է ժամ
նորա․ զի փոխեսցի
յաշխարհէս առ
հայր․ սիրեաց զիւր
սն որ յաշխարհի աս
տէն ի սպառ սիրեաց
զնոսա
ճկբ դ Եւ ի լինել ընթրեա
ցն սատանայ արկեալ
արկեալ էր ի սիրտ զի
մատնեսցէ զնա յու
դա սիմոնի իսկար
իովտացւոյ ․
ճկգ ժ Գիտէր յս զի զամեն
նայն ետ նմա հայր ի
ձեռս նորա ․
ճկդ ժ Եւ եթէ յայ ել․ եւ առ
ած երթայ․ յառնէ
ընթրեաց անտի եւ
դնէ զհանդերձսն․
եւ առեալ ղենջակն

ածածեաց․ եւ ապա
արկանէր ջուր ի կոնքն,
եւ սկսաւ լուանալ
զոտս աշակերտացն․
եւ սրբել ղենջակաւն
զոր ածածեալն էր ·
[illegible]
[illegible] ·
Գայ առ սիմոն
պետրոս ասէ ցնա
լուանաս
Պատասխանի ետ
յս եւ ասէ զոր
ինչ ես առնեմ դու
ոչ գիտես այժմ բայց
յետ այսորիկ գիտասցես ·
Ասէ ցնա պետ
րոս ոչ լուասցես զոտս
իմ յաւիտեան ·
Պատասխանի ետ
յս եթէ ոչ լուացից

Յ Մ Մր Ղ
ճկբ ճձա ձ
ճկգ ճկզ
ճկէ

զքեզ · ոչ ունիս ընդ իս
մասն :
Ասէ ցնա սիմ
ոն պետրոս · տէր մի
միայն զոտս իմ այլ :
զձեռս եւ զգլուխս
Ասէ ցնա յիսուս · որ լուա
ցեալ է ոչինչ պիտոյ
է բայց զոտսն լու
անալ : քանզի ա
մենեւին սուրբ է · եւ դուք
սուրբ էք · այլ ոչ ամե
նեքեան ·
Գիտէր զմատ
նիչն որ մատնէր
ըզնա : վասն
այնորիկ ասաց թէ ոչ
ամենեքեան սուրբ էք ·
Յորժամ լուաց
զոտս նոցա · էառ
զհանդերձս իւր եւ

դարձեալ · բազմեցաւ
եւ ասէ ցնոսա գիտէ՞ք
զինչ արարի ձեզ :
Դուք կոչէք զիս վար
դապետ եւ տէր եւ
բարւոք ասէք · քան
զի եմ իսկ :
Արդ եթէ ես լուա
ցի զոտս ձեր · տէրս
եւ վարդապետ · եւ դու
ք պարտիք զմիմեանց
զոտս լուանալ · զի օ
րինակ մի ետու ձեզ ·
զի որպէս ես արարի
ձեզ · եւ դուք
արասջիք ·
Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ ·
Թէ ոչ է ծառայ մեծ
քան զտէր իւր · եւ ոչ
առաքեալ մեծ քան զայն

որ առաքեացն զիս:
Թէ զայս զամենայն
բանս եւ նոքա երեւեալ
նոցա երկրպագ:
Հ[illegible]
Ձեր ամենայն զինեալ
առ[illegible]
այլ զիս այն զինէն
Թէ որ ոչ էր ընդդէմ
ձեր [illegible]
ք[illegible]
[illegible] Հեռու եւս
ամէն ձեզ մինչ չէ
եղեալ: [illegible]
նոցա Հաւատացեալ
Թէ[illegible]:
Ամէն ասեմ
ձեզ [illegible]
եւ [illegible] զինչ.
ընդ[illegible]: եւ [illegible]
գիտեն ընդ[illegible]

զայն որ առաքեացն
զիս:
[illegible]
յն [illegible]
[illegible]: [illegible] եւ
ոչ ամէն ասեմ ձեզ
Ձեր զհետ [illegible]
[illegible] զինս:
[illegible]
[illegible]
[illegible] զի
զամ [illegible]:
[illegible]
[illegible]
[illegible]: [illegible]
յն: [illegible]
[illegible]
Հ[illegible]
[illegible]:
[illegible] զայս
[illegible]
[illegible]:

ձկզ
Ժ

Պ ատասխանի ետ
յս և ասէ · այն է
որում ես թացից զ
պատառն և տաց ·
Եւ թացեալ զպա
տառն ետ յուդայի
սկարիովտացւոյ ·
եւ յետ պատառոյն
ապա եմուտ ի նա սա
տանայ ·
Ասէ ցնա յիսուս
զոր առնելոցն ես
արա վաղվաղակի ·
Զայս ոչ ոք գիտաց ի
ցա ի բազմականացն
առ ինչ ասաց
ցնա · ոմանք
ք · համարէին թէ
զքսակն ունէր · յու
դա · ասաց ցնա յս
գնեա զոր ինչ պիտոյ ի
ցէ մեզ ի տաւնին · և
կամ աղքատաց տա
ցէ ինչ ·
Եւ նորա առեալ զ
պատառն ել ար
տաքս վաղվա
ղակի և էր գիշեր ·
Յ որժամ ելն ասէ
յս · այժմ փառա
ւորեցաւ որդի մարդոյ ·
և Ած փառաւորեցա
ի նմա ·
Ե թէ Ած փառաւո
րեցաւ ի նմա և Ած
փառաւորեսցէ զնա
յանձին իւրում · և վաղվա
ղակի փառաւորես
ցէ զնա ·
Ո րդեակք իմ սակաւ
ևս ժամանակ ընդ ձեզ
եմ · խնդրիցէք զիս ·:

Ձ
ձկգ
ձկէ

Ժ
ձէ

ձր
ձկբ

Ղ
ձկը
ձկբ

ևորովէ սատանայի ցՏէ
ընդայն ելԹ. ուրեմնեւ
Թամ դողջեալբ.
գալ և աղաՀեցաւ.
Պաստուածն. Ներդասս
Մեր. զեռեր եւ
Զեր զեռեկեան. որպէս
սիրեցիեալՁէ զ. զե
եւ որպէս սիրեսՁեր
զեռեկեան.
Յայսմ զփառս
ցեա ամենեքեան ե
Թեւսնաշակերտքն
եԹե սիրեցէք զիս
Հեան
ուեցիս սենն
գերաս. ամ յոյժեր
Թաս
Պաստուածն եւ
Ձր. ուրեմնեւԹամ
դողջեալբ սրմմ

գալ զքեզ. բայց
այսպես եկեալ զին
ին
ուեցիս պետ
րաս. աղօԹեմ
ըզգեստեալ
Ձր
ԽաւէրձՀ եղերա բր:
Պաստուածն եւ
Ձր զան Ձեռք
Խնկեալ. ամենա
Ձեռ ամեն
ցն Հաստատեա
Ձեռ. զա եկեալ
աղետքս
Եղանեցին
Ձեր. այս Հաս
տացէք Ծ. եւ
Հաստատեցէք
Հաւատ
Նք. բազումն. այս

Թէ մշտապաշտեալք
խնձեր. եթէ երթամ
և պատրաստեմ ձեզ
տեղի. դարձեալ
գամ և առնում զձեզ
առ իս. զի ուր եմ ե-
ս եմ. և դուք անդ իցէք
և ուր երթամ գիտէ
ցէք. և զճանապար
հն գիտիցէք.
ասէ թովմաս
տէր ոչ գիտեմք յուրե
թաս. և զիա՞րդ զճա
նապարհն կարաս
ցուք գիտել.
ասէ ցնա յս. ես
եմ ճանապարհն և
ճշմարտութիւն. և
կեանք. ոչ ոք գայ առ
հայր եթէ ոչ ինև.
Թէ զիս գիտէիք

ապա և զհայր իմ
գիտէիք. և այսու
հետև գիտասջիք
զնա և տեսէք զնա.
ասէ ցնա փիլիպ
պոս. տէր ցոյց մեզ
զհայր և շատ է մեզ.
ասէ ցնա յս այս
չափ ժամանակս ընդ
ձեզ եմ. և ոչ ծանեար
զիս փիլիպպէ. որ
ետես զիս ետես զհայ
րն. և դու զիա՞րդ աս
ես թէ ցոյց մեզ
զհայր.
Չհաւատաս եթէ
ես ի հայր և հայր յիս է.
ան զբանսն
զոր ընդ ձեզ. ոչ եթէ
յանձնէ իմմէ խօսիմ.
այլ հայրն որ յիսն

կեայէ նմանողծէ
զգործոյն:
առաքելոյն և
Թեւն եհայրենեհա
մրձս: այսինքէչ
զանձն փառաւործոյն
հաստատեցէք բնձ:
Մեծամեծամանեալ
ձեզ: Թէ որ հաստատ
այնպէս զգործեամբ
եպարծեամ: և ճանապար
ծեաց: և ամենամեծա
և չբան ձեռյն զոր
ծեաց զձեռաստեան
յօրեխաւմ:
ձիւ 7 պարծեք խնդրութ
ցեր յանձնեալ: առա
ընդղայն: զհեաստա
ռաքեցին հայր
յուշէ:

Թէոփիլէսին
զադաստաւորեան

խնդրահեռեալք: Աւա.
առաքելոց զհայր:
և այլ մխիթարիչսա
ցեալէ: զեբերամ ձեզ
ընակեցէ երաւ.
ոեան: զհաւբենձը
առատ Թէան զոր
աշխարհս. մշակ
ընդ ունել: զերջա
սանէ զոս եազձա
Նառէ զես:
ապցազգ ձանս.
չէրզես: զեանձեզ
ընակեցէ եբերձեզ
եղեցէ
չԹողեց զձեզ
որբս: պաշտաձեզ
մխիթարեա եաղ
խարհս մշակութ

ձիւ ձկ ձիէ

նէ զիս․ բայց դուք
տեսանիցէք զիս զի ես
կենդանի եմ և դուք
կենդանի լինիջիք:
Յայնմ աւուր դու-
ք ծանիջիք զի ես ի
Հայր իմ եմ և դուք
յիս և ես ի ձեզ: Որ
ունի զպատուիրանս
իմ և պահէ զնոսա՝
նա է որ սիրէ զիս:
Եւ որ սիրէ զիս սի-
րեսցի ի Հօրէ իմմէ
և ես սիրեցից զնա և
յայտնեցից նմա զիս:
Ասէ ցնա յուդա՝
ոչ իսկարիովտացին
տէր զինչ է զի մեզ յայտ-
նելոց ես զքեզ և ոչ
աշխարհի:
Պատասխանի ետ

յս և ասէ ցնա՝ եթէ
ոք սիրէ զիս զբանս իմ
պահեսցէ․ և հայրն իմ
սիրեսցէ զնա․ և առ
նա եկեսցուք՝ և օ-
թևանս առ նմա ա-
րասցուք:
Որ ոչն սիրէ զիս
զբանս իմ ոչ պահէ․
Եւ բանն զոր լսէ-
ք ոչ է իմ․ այլ հօր որ ա-
ռաքեաց զիս:
Զայս խօսեցայ ընդ
ձեզ մինչ առ ձեզ եմ
Բայց մխիթարն հոգին
սբ զոր առաքեսցէ
հայր յանուն իմ: նա
ուսուսցէ ձեզ զամե-
նայն և յիշեցուսցէ
ձեզ զամենայն զոր ասացի ձեզ

[illegible]

[illegible]

ի ձեզ· որպէս ուռն ՃԺ
ո՛չ կարէ պտուղ բե Է
րել յանձնէ իւրմէ·
եթէ ոչ կայցէ հաստատ
ուն յորթն· նոյն ՃԺ
պէս եւ դուք եթէ ոչ Է
յիս հաստատուն
կայցէք·
Ես եմ որթ եւ դուք
ուռ· որ հաստատուն
կայ յիս եւ ես ի նմա·
նա բերէ պտուղ յոյժ·
զի առանց իմ ոչ ինչ
կարէք առնել·
Եթէ ոչ ոք հաս
տատուն կայ յիս· ընկե
նու արտաքս իբրեւ զու
ռն եւ չորանայ·
եւ ժողովեն զնա եւ ի
հուր արկանեն
եւ այրի·

Եթէ կացջիք յիս եւ
բանք իմ ի ձեզ կացցեն·
զոր ինչ կամիցիք խնդր
եսջիք եւ եղիցի ձեզ·
Այսու փառաւո
րեսցի Հայր իմ զի պը
տուղ յոյժ բերիցէք
եւ եղիջիք իմ աշակերտք·
Որպէս սիրեաց զիս
Հայր իմ· եւ ես սիրե
ցի զձեզ· հաստատուն
կացէք ի սէր իմ· եթէ
պահիցէք զպատուի
րանս իմ· կացջիք ի
սէր իմ որպէս եւ ես զպա
տուիրանս Հօր իմոյ
պահեցի եւ կամ ի սէր
նորա·
Զայս խօսեցայ
ընդ ձեզ· զի խնդութ
իւն իմ ի ձեզ ի

Յ	Մ	Մր
ՃԺ	ՄԽ	ՃԿԵ
ՃԺ	ՄԽ	ՃԼԷ

ցէ և ձերոց աստուա-
ծոյն. լուսաւորեցէք.
Յայն պատարագեալ
զինքեանս [illegible] զմեծն.
[illegible]
սրբեցէք.
Եղև պատարագս
սրբոց [illegible]. Եկեղ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
զորեսն պատարագեալ
ձեզ. որ [illegible] ձեզ
ծառայս. զի ծառայն
յաղթեալ զինչ զործ է
առին նշխարս. այլ զձեզ
կոչեցէք բարեխօսս.
[illegible] զարդար
իշխանութեան ծա
նուցին ձեզ.

Հրեշտակք զուարթուն
ընկերք ձեր. այսօր
[illegible] զձեզ և եղե
ցձեր. [illegible]
ցէք. և պատարագեցէք.
[illegible] և պատուեն
ձեր կացցէ.
[illegible]
ցէք ի հայրենական
[illegible]
ձեզ.
Այս պատարագեալ
[illegible]
Եկ աշխարհս
զձեր [illegible]
[illegible]
[illegible]
Եկ յաշխարհս
[illegible]. աշխարհ
[illegible]
[illegible]

յաշխարհ [illegible] · այլ
[illegible]
յաշխարհ [illegible] · [illegible]
[illegible]
աշխարհ ·

[illegible]

[illegible]

Հայրն. զհոգելից ծննդեան
առաքելոցն որ հայրն
եղանէ. նոր վկայեցէք
վառեալ եւ զորդի հոգւոյ.
երգեցէք զտանէն. ընդ
երգ.

այսօր առաքելոց
ընդ ձեզ ցնծասցի
առաքեալ եկեղեց
ծանուցեալ ձեզ
եւ զկանոն հաստատեցէք
ընդ ձեզ. ծառայեցէք
հայր. զհայր մեր որ
առաքեալ եղիցի զձեզ.
հաստատեցէք. աղօթել
մեզ առաքելոց այսօր
պայծառ եղիցի. ընդ ձեզ
ընդ ձեզ. բանակեց
ծանուցանէ զհայր եւ
որդի.

այսօր առաքելոց

ցա. ընդ ձեզ. վերո
ծառայեցէք ծափս
հարկ. յիշեցէք լուսոյ
առաքեալ ձեզ.

այսօր կանչ զառաքելոց
առաքեալ ձեզ յանուն
ընդ ձեզ եկի.

այլ կանոն.
Թադէոսի առաքելոյ

այսօր. եւ ընդ
կենդանի հարցանէ
ցնծա. լոյս յաւերժ
այլ եւ զառաքելոց
ընդ ձեզ. առաքելոյ
եկեղ զառաքելոց այլ
եւ զկենդանի ամենայն
ընդ ձեզ. լուսաւորի
լոյս. զերեք եղանակ
լոյս ամենայն
հեղեալ առաքելոց. ա
պա լուսաւորեալ ա

եւ Թաւմ առանց...

Ս[illegible] յա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]. եւ [illegible]

Տեառն [illegible] եւ [illegible]

[illegible]. եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]. եւ [illegible]

Տեառն [illegible]

եւ ս[illegible]

զնա.

[illegible]

[illegible]

[illegible]. եւ [illegible]

[illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

այլ դարձեալ տե
սից զձեզ. և ուրախ
լիցի սիրտ ձեր
և զուրախութիւն
ձեր ոչ ոք հանիցէ
ի ձէնջ.
Եւ յայնմ աւուր զիս
ոչինչ հարցանիցէք.
ձճ Գ Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. զինչ խնդրիցէք
ի Հօրէ իմ
յանուն իմ տա
ցէ ձեզ. մինչև ցայ
ժմ ոչինչ խնդրեցէք
յանուն իմ. խնդրե
ցէք և առնուցուք.
զի ուրախութիւն
ձեր լցեալ եղիցի.
ձծա Ժ Զայս առակօք
խօսեցայ ընդ ձեզ.
եկեսցէ ժամանակ

յորժամ ոչ ևս առա
կօք խօսեցայց ընդ
ձեզ. այլ յայտնա
պէս վասն Հօր պատ
մեցից ձեզ.
Յայնմ աւուր խնդ
րեսջիք յանուն իմ
և ոչ ասեմ ձեզ թէ ես
հարցից զՀայր. վասն
ձեր. զի ինքնին Հայր
սիրէ զձեզ. զի դուք
զիս սիրեցէք և հաւա
տացէք. եթէ ես յԱստուծոյ ելի.
Ելի ի Հօրէ և եկի
յաշխարհ. դարձեալ
թողում զաշխարհ և եր
թամ առ Հայր.
Ասեն ցնա աշա
կերտքն. ահա այժմ
յայտնապէս խօսիս.
և առակ և ոչ մի ինչ ասես

Յ. Մ. Ղկ. Ղ
ձճ Ճխզ Ճիէ
ձծա

սեւ. այժմիկ զխոստնէ
եթէզխոստովանեսցն·
եւ զմեղս. մերոցն եթէ
զհօրընծայեցին զքեզ
յայտնի հաւատովք
եթէնք եկեր·
Աստուածածինես
նորա ջի եւ մաւէ այժմ
հաստատող քու հաւանեալս
ցէ ժամ եկեղեցականս
զէ յղութեանն ջերմ
քանզի ... անեղէն եւ զմս
միայն թագաւորք եւ
ջեմ միայն զէ Հայր
ընդ...

այս խնամեալ
ընդ Հեղ

զինման խառնակութ
Թէն ...
Հի ... նեղ...
...

իշխող ... զինս
յանկեղ ... ալ
Ո այս երկրին ...
մեծ ... ամէն
զանգնէ յերկնիս
եւ այսէ·
Նաւ Հանեալ
ժամ ...
ընդ ... զինս
որ ... մաստուց
ցէ զքեզ ... եւ
... Թեանն
... ամենայն ...
... զինամենայն
զընծայք ... ամս
ցէ զլենանն յանէ
անեն ամենայն
... յանէ յանէ
նախակեալ· զէ
ծանեայն զ քեզ
այն ... եւ

զոր առաքեցեր զՅ̄ս
Ք̄ս

Ես զքեզ փառաւ
որեցի յերկրի. զգո
րծն կատարեցի զոր
ետուր ինձ զի արարից:

Եւ այժմ փառաւո
րեա զիս Հայր առ
քեզ փառաւքն զոր
ունէի յառաջ քան
զլինելն աշխարհի
առ քեզ

Յայտնեցի զանուն
քո մարդկանն զորս ետ
ուր ինձ յաշխար
հէ. քո էին և ինձ ե
տուր զնոսա. և զբա
նն քո պահեցին
արդ գիտացին եթէ
զամենայն ինչ զոր
ետուր ինձ. ետու նո
ցա. և նոքա ընկալան
և ծանեան ճշմարտու
թեամբ թէ ի քէն
ելի և հաւատացին և
թէ դու առաքեցեր զիս:

Ես վասն նո
ցա աղաչեմ. և ոչ վա
սն աշխարհի աղա
չեմ. այլ վասն նոցա
զոր ետուր ինձ. զի
քո են. և որ իմս քոյդ է.
ամենայն քոյն է
և որ քոյդ է իմ
է. և փառաւորեալ
եմ ի նոսա

Եւ ոչ ևս եմ յաշ
խարհի. և սոքա
յաշխարհի են. և ես
առ քեզ գամ.
Հայր սուրբ պահեա
զնոսա յանուն քո

ողորմութեամբն իւրով· զի
եղիցին մի ոչ պակասեն
մեր մեծաց·
Ոնչէր յաղթեաց
հի ընդդէմ· եւ զօրս
հեծելոցն յամենայն
քո ողորմութեամբն
եւ պահեցի· եւ ճշգրիտ
նոյնպէս. կոչեաց քաղց
որոյն կոյրամետան
զխաչն քո
պսակաւորս
ժամ
աղաչեմ
սով յաղթութեան
զհրամանեցին զօրաց
խաւարի մարմնով յան
ձինս խորհուրդ·
Աեաւ նոյնպէս զի
քանզի· եւ յաղթութեան
առաջին զնոյն· զի

չէին յաղթութեան ու
պէս և նոյնպէս յաղթութ
եան·
Ահրաշապատիւ
զերծանեցաւ զնոյն
յաղթութեան· այսպէս
որ հրաշեցաւ զնոյն
հզօր
Յաղթութեան ա
րժանի· ուրախացեալ
չէն յաղթութեան·
Ոտքն արար զնոյն
ձեռն աստուածոյ·
զերկրաւորս ձեռն
առաքեան·
Արքայութեան
քրիստոս յաղթութեան·
եւ խաչի նոյն եւ
սուրբ առանձնական
ձեռն· զերկրեցին եւ
նոյն արքայ է

Ճշմարտութեամբ ·

Ոչ վասն նոցա
միայն աղաչեմ
այլեւ վասն այնց հաւա
տալոց · բանիւ
նոցա յիս · զի ամե
նեքեան մի իցեն որ
պէս դու հայր յիս
եւ ես ի քեզ · զի եւ նո
քա ի միասին իցեն · զի
եւ աշխարհ հաւա
տասցէ եթէ դու առա
քեցեր զիս · եւ ես
զփառսն · զոր ետուր
ինձ ետու նոցա · զի
իցեն մի որպէս եւ մեք
մի եմք · ես ի նոսա
եւ դու յիս · զի իցեն
կատարեալք ի մի ·

ճանաչասցէ աշ
խարհ եթէ դու ա
ռաքեցեր զիս · եւ սի
րեցեր զնոսա · որպէս
եւ զիս սիրեցեր ։

Հայր զոր ետուրն
ինձ կամիմ զի ուր ես
եմ · եւ նոքա իցեն ընդ
իս զի տեսանիցեն
զփառսն զիմ զոր ե
տուր ինձ · զի սիրե
ցեր զիս յառաջ քան
զլինել աշխարհի ·

Հայր արդար
աշխարհ քեզ ոչ
ծանեաւ · այլ ես
զքեզ ծանեայ

Եւ նոքա ծանեան
եթէ դու առաքեցեր
զիս եւ ծանուցի նոցա
զանուն քո եւ ծանու
ցից · զի սէր զոր սի
րեցեր զիս ի նոսա ի

ցէ ևեւթնասուն ·

ձծզ [illegible]

յի՛· եղջաւկերտսն

ըն հասարակաց յայնկոյս

ծիրոյն կեսարու ...

պատմեաց յորժամ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ձծէ Նոյնպէս զամե

զնոսա զեւրադարձն

զամ ժողովրդեանն

ասէր. յաշակերտսն

ասէ հարցանէր

ձծը չարչարել սաէ.

այլոց զզայնոց ·

և է քահանայապետ

առեալ և ի խաչել

այլ ասպատաս ·

զմարդոյն ի յարնել ·

պատասխանի տուեալ

նոքա:

ալ յովհաննէս մկրտիչ

զայն. ամենայն և

կէսք եղիայ ասեն ·

կէսք ասէին թէ մի

ի մարգարէից

աստանօր և

ասէ նոսա · դուք

զո՞ ասէք զինէն

[illegible] թէ իցեմ

[illegible] պատասխանի

ետ պետրոս

ետ Պետրոս ասէ ցնա

Դու ես Քրիստոսն

[illegible]

[illegible] ասաց

[illegible] մի ումեք

ասել:

[Ն]ոքա ասեն
զյս նազովրեցի:
[Պ]ատասխանի ետ
նոցա յս. ասացի
ձեզ. թէ ես եմ.
[Ա]րդ եթէ զիս խնդ
րէք. թոյլ տուք դո
ցա երթալ.
[Զ]ի լցցի բանն զոր
ասաց. թէ զորս ետ
ուրն ինձ. ոչ կոր
ուսի ի նոցանէ և
ոչ զմի:
[Ի]սկ սիմոն պետր
ոս. քանզի ունէր
սուր. ձգեաց զնա.
և եհար զքահանայ
ապետին. ծառայ
և եհատ զականջն
նորա զաջոյ. և էրա
նուն ծառայինն մաղ
քոս:

[Ա]սէ յս ցպետրոս.
արկ զսուսերդ ի պա
տեանն իւր.
[Զ]բաժակն զոր ետ
ինձ հայր. ոչ ըմպեցից
զնա:
[Ի]սկ զօրականն և հա
զարապետն և սպ
ասաւորք հրէիցն
կալան զյս և կապ
եցին.
[Ե]ւ ածին զնա նախ
առ աննա. զի էր
աներ կայիափայի. որ
քահանայապետն էր
տարւոյն այնորիկ.
[Ե]ւ էր կայիափայն
որ խրատն ետ հրէ
ից. եթէ լաւ է առն
միում մեռանել ի վե
րա ժողովրդեանն:

ՃԿԳ Երթայր զհետ
Յի Սիմոն Պետրոս։
Եւ միւս եւս աշակերտ մի.
ՃԿԴ եւ աշակերտն այն
քանզի ծանօթ էր
քահանայապետին.
եւ եմուտ ընդ Յի ի գաւիթ
քահանայապետին։
ՃԿԵ Իսկ Պետրոս կայր առ
դրանն արտաքոյ։
ՃԿԶ Ել միւս աշակերտն
որ էր ծանօթ քահ-
անայապետին. եւ աս-
աց ցդռնապանն.
եւ եմոյծ ընդ իւր զՊե-
տրոս։
ՃԿԷ Ասէ աղախինն որ
դռնապանն էր ցՊետ-
րոս. Միթէ եւ դու յա-
շակերտաց առնն
այդորիկ իցես։

Եւ նա ասէ. ոչ եմ։
ՃԿԸ Եւ կային ծա-
ռայքն եւ սպասաւո-
րքն. խարոյկ ար-
կեալ. քանզի ցուրտ
էր եւ ջեռնուին.
կայր ընդ նոսա եւ
Պետրոս եւ ջեռնոյր։
Եւ քահանայա-
պետն եհարց զՅի
վասն աշակերտացն
եւ վասն վարդապետութե-
անն նորա։
ՃԿԹ Պատասխանի ետ
նմա Յս. ես յայտ-
նապէս խօսեցայ
ընդ աշխարհի. ես յամ
ժամ ուսուցի ի ժո-
ղովուրդսն. եւ ի
տաճարին. ուր
ամենայն հրեայքն

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԿԳ	ՄՂ	ՃԿԳ	Մ
ՃԿԴ	ՄԿ	ՃԿԴ	Հա
ՃԿԶ	ՄԿԳ		ՄՂ
ՃԿԵ	ՄԿԴ		

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԿԹ	ՄՂԵ	ՃՁԳ	ՄՃԹ
ՃԿ	ՄՂԷ	ՃՂԳ	ՄՃԳ

ժողովեալ են և
ի ծածուկ ինչ ոչ
խաւսեցայ:
Զի հարցանես զիս
հարց զայնոսիկ որ
լուանն թէ զինչ խաւսե-
ցայ ընդ նոսա. ա-
հաւասիկ նոքա գի-
տեն զինչ խաւսեցայ:
Իբրև նա զայս ա-
սաց մի ոմն ի սպա-
սաւորացն որ անդ
կայր ած ապտակ
զՅիսուս. այդպէս
պատասխանի տաս
քահանայապետին:
Ետ նմա Յիսուս եթէ
չար ինչ խաւսեցայ
վկայեա վասն չարին.
ապա եթէ բարւոք ընդէ-
ր հարկանես զիս:

Առաքեաց զնա
Աննա կապեալ առ
Կայիափա քահանայ-
ապետն:
Սիմոն Պետրոս
կայր առ և ջեռնոյր
ասեն ցնա միթէ և
դու յաշակերտաց
նորա իցես:
Նա ուրացաւ և
ասէ ոչ եմ:
Ասէ մի ոմն ի
ծառայից քահանայ-
ապետին ազգական
այնորիկ զորոյ զական-
ջն հատ Պետրոս. ոչ ես
տեսի զքեզ ընդ
նմա ի պարտիզին:
Դարձեալ ուրացաւ
Պետրոս. և վաղվաղա-
կի հաւ խաւսեցաւ:

ամենայն
փառացն կենա
ւոր· յարարչական
զաաաաաար մաաար ներկայ
զօրաց
Նորոյս ողջունիւ
յարարչականն զեղն
պղծեցեն· այլ զեռ
ուխտեն բաջաաանեն·
Լաաաաաա աչեռա
աաա պտտույս և ա
մեզ գեղոց չարարեաաա
առթոն մաաաացա
նէր· զաամեն ջայն
մահէ
աաաաախաամփէ
աամն և աամենցիա·
եթէ չէր չարաարամծ
պղծոյս ոչ մաաամնէ
աչ զեռա ջեր
մէ չամաաա աշեռա

ամա· ամէզեռա
դաղէ և զաամն երոց
ապրէրացն զաաաէ
ցաղոց·
մէնցա հրէ
այդն· մեղոջէ աա·
ժամն ապաէնամէ:
Եւ 333 բամէշ է·
զօրաաաց· Նշանա
կեալ Թերամեա
հաամեաամէշջէ
մաաամեա մէնպա
մ յարարչամեաջէ
ղաաաա կոչէրաջ
և աաէ չմա ղուէա
Թաղաամենհրէց·
աաաաախամենէա
յա· Նեբէրամեաա
յղ· եԹէ այլ ր աաա
չէրքեր զջոէն·
աաաաաախամենէա

պեղատոս։ Միթէ
ես հրէայ իցեմ · ազգ
զքո եւ քահանայա
պետք մատնեցին
զքեզ ինձ · զի՞նչ
գործեցեր
Պատասխանի ետ
յս · արքայութիւն
իմ չէ յայսմ աշխարհէ
եթէ յաշխարհէ աս
տի էր արքայութիւն
իմ · սպասաւորքն
իմ մարտնչէին · ապ
աքէն զի մի մատնէ
ցայց հրէից · բայց
արդ թագաւորու
թիւնն իմ չէ աստի։
Ասէ ցնա պեղա
տոս · ապա թէ ուրեմն
թագաւոր
ես դու։

Պատասխանի ետ
յս · դու ասես թէ
թագաւոր եմ։
Ես յայդ
ծնեալ եմ · եւ յայդ
եկեալ եմ յաշխարհ
զի վկայեցից ճշմար
տութեան։ ամենայն
որ ի ճշմարտութենէ
է՝ լսէ բարբառոյ իմո
Ասէ ցնա պեղա
տոս · զի՞նչ է ճշմարտ
ութիւն։
Եւ զայս իբրեւ ասաց
դարձեալ ել առ հրէ
այսն · եւ ասէ ցնոսա ·
ես ոչ ինչ գտանեմ
ի դմա վնաս։
Բայց է սովորու
թիւն ձեր · զի զմի ար
ձակեցից ձեզ ի զա

Մ Մ Մր Ղ
ՄԶ Ճիա Մգ Ճիբ

Մ Մ
ՄԶա Ճիգ
ՄԶբ Ճիբ
ՄԶգ

տկի. արդ կամիք
զի արձակեցից ձեզ
զԹագաւորն Հրէից:
ՃԿԴ Ժ Աղաղակեցին ամե
նեքեան եւ ասէին. մի
զդա այլ զբարաբբան:
Եւ էր բարաբբայն
այն աւազակ:
ՃԿԵ Ժ Յայնժամ առ պիղա
տոս զՅիս. եւ գան եհար:
Եւ զինուորացն արա
րեալ. պսակ ի փշոց. ե
դին ի գլուխ նորա. եւ զգ
եցուցին նմա. համ
դերձ ծիրանի. եւ գայ
ին առ նա եւ ասէին ող
ջ լեր արքայ հրէից եւ տա
յին նմա ապտակս:
ՃԿԶ Ա Ել դարձեալ պիղա
տոս արտաքս եւ ասէ
ցնոսա. ահա ածեմ

զդա արտաքս առ
ձեզ. զի գիտասջիք
Թէ ես ոչ գտանեմ ի դմա
ոչ պատճառս:
ՃԿԷ Ժ Ել Յիսուս արտաքս եւ
ունէր զպսակն փշեայ
եւ հանդերձ ծիր
անի.
ՃԿԸ Ժ Ասէ ցնոսա. Ա
հա այրդ ձեզ:
Իբրեւ տեսին զնա
քահանայապետքն
եւ սպասաւորքն աղա
ղակէին բարձ զդա եւ ա
սէին ի խաչ հան ի խաչ
հան զդա:
ՃԿԹ Ա Ասէ ցնոսա պիղա
տոս առէք զդա դուք
եւ ձեզէն հանէք ի խաչ:
ՃՀ Ժ Զի ես ի դմա պատճառս
ինչ ոչ գտանեմ:

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԿԴ	–	–	–
ՃԿԵ	–	–	–
ՃԿԶ	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃԿԷ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՃԿԸ	–	–	–
ՃԿԹ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՃՀ			

[illegible]

[illegible]

Յ Մ Մր Ղ

[illegible]

Յ Մ Մր Ղ

[illegible]

լուաւ զբանս պիղա-
տոսի· ած զՅիսուս արտա
քս· և նստաւ ի վերայ
բեմին ի տեղւոջն որ
կոչէր քարայատակ·
և եբրայեցերէն կապ
պաթա· Էր ուրբաթ
Թնզատկին և էր ժամ
իբրև վեցերորդ· և
ասէ ցհրեայսն· ահա
թագաւորն ձեր
ցձեզ:
ՃՂԶ Նոքա աղաղակ
էին· բարձ խաչեա զդա
բարձ խաչեա զդա և հան
զդա ի խաչ
ՃՂԷ Ասէ ցնոսա պի
ղատոս· զթագաւոր
ն ձեր ի խաչ հան
իցեմ:
Պատասխանի ե
տուն· քահանայա
պետքն· չունիմք թա
գաւոր· բայց ի կայ
սերէ:
Յայնժամ մատնեաց
ի ձեռս նոցա զի
խաչեսցեն զնա:
Նոքա առեալ
տանէին զնա:
Եւ բարձեալ էր իւր
ինքն զխաչափայտն:
և ելանէր ի տեղին
որ անուանեալ էր գա
գաթն· և կոչէր
եբրայեցերէն գող
գոթա· ուր ի խաչ
հանին զնա:
ՃՂԸ Եւ ընդ նմա երկուս
և այլս աստի և ան
տի և ի մէջ զՅս:
ՃՂԹ Գրեաց և տախտակ
կ

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃՂԶ	ՄԾ	–	ՄԿԳ
ՃՂԷ			

Յ	Մ	Մր	Ղ
ՃՂԸ	ՄԾԱ	ՃԿԲ	ՄԿԵ
ՃՂԹ	ՄԾԲ	ՃԿԳ	ՄԿԶ
Ճ	ՄԾԳ	ՃԿԴ	ՄԿԷ
ՃԱ	ՄԾԴ	ՃԿԵ	ՄԿԸ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

այնորիկ · առաջնորդեցին
զպետրոսեան զինքն
առաքելոյն զբարձն
ձայնս եւ զբարձեալն
Կենդանատուն եւ
զհաւատարմոյն խորհուրդ
կեցին զբարձն · նոյն
պետ եւ զպետութիւն որպէս
նման խաղաղութեան ի
բազմութեան եւ կենդանեաց
եւ տեսանել զԳրիստոս
մեծութեան ողորմութեան
կեցին զբարձն նորա·
այժմ ի լոյս իւր
բայց տեղական
ցեալ վերադարձեալ
եւ յաղթանակն է ա-
րեւն եւ մեզ
առաքեալն մեզ
եւս եւ Յիսուսիւ
միայն Քրիստոսիւ ·

Եւ նա պատմէ ԵԹԷ Քրիստոս
սիրելոյ եւ զինքն որ
հաստատեալն
ի յերկն զնոցունց
զնոյն ԵԹ նա որ նո
րա մեկնեցեալ · եւ զա
ըստ ամենայն իրաւ
ԵԹԷ հայեցելն իմոյ յոր
խոյեցեալ ·
Կատարեցաւ
առաքելոյն
պատմութիւն յովհաննէ
ոչ յաղթանակն բանից
աշակերտն ՅՍ ԲՆ
Ծանուցանելն
հրեշտ · զբարձեալ
զնորա միայն
Հրաշագործ պե-
տութիւն
Կեանս եւ զարձակման
կեն եւ նմանութեան

[illegible]

Աւետարան
ըստ Յովհաննու

[illegible]

Եւ միւս աշակերտ
ն · յառաջեաց ըն
թացաւ փութագոյն
քան զպետրոս · եւ
եհաս նախ ի գերեզմա
նն · եւ խոնարհեալ
տեսանէ զկտաւսն
անկեալ կային · բայց
ի ներքս ոչ եմուտ :
Գայ եւ սիմոն պետ
րոս · որ գայր զհետ
նորա : եւ եմուտ ի գե
րեզմանն · եւ տեսանէ
զկտաւսն զի կային ·
անկ · եւ զվարշամակն
որ էր ի վերայ գլխոյն ոչ
ընդ այլ կտաւսն կայր
այլ առանձինն ծրարեալ ի
մի տեղւոջ ·
Յայնժամ եմուտ
եւ միւս աշակերտն որ
եկեալ էր յառաջագոյն
ի գերեզմանն · ետես եւ
հաւատաց · զի չեւ եւս
գիտէին զգիրս թէ պարտ
է նմա ի մեռելոց
յառնել ·
Չոգան դարձեալ
առ միմեանս աշակերտ
քն ·
Իսկ մարիամ կայր
արտաքոյ գերեզ
մանին եւ լայր ·
Մինչդեռ լայրն խոնար
հեցաւ ի գերեզ
մանն · եւ տեսանէ եր
կուս հրեշտակս ի սպի
տակս զի նստէին մի
ի սնարս եւ մի յոտս
ուր եդեալ կայր մարմինն յի
սուսի · նոքա ասեն ցնա
կին զի լաս :

[illegible]

Եւ յետ ութ աւուր աշակեր
տքն. եւ Թովմաս ընդ
նոսա. գայ Յս դրանցն
փակելոց եւ եկաց
ի մէջ եւ ասէ. ողջոյն
ընդ ձեզ.
Ապա ասէ ցԹովմ
աս. բեր զմատն քո
այսր եւ տես. եւ բեր
զձեռս իմ. եւ բեր զ
ձեռն քո եւ արկ ի կող
սն իմ եւ մի լինիր անհա
ւատ այլ հաւատաց
եալ.
Պատասխանի ետ
Թովմաս եւ ասէ ցնա
Տէր իմ եւ Աստուած իմ.
Ասէ ցնա Յս. զի տեսեր
զիս հաւատացեր եւ հա
ւատացեր. երանի որոց
ոչ տեսին եւ հա
ւատասցեն.
Բազում եւ այլ նշա
նս արար Յս առաջի
աշակերտացն իւ
րոց. որ ոչ են գրեալ
ի գրքիս յայսմիկ. այլ
այս այնորիկ գրե
ցաւ զի հաւատասջի
ք թէ Յս է Քս որդի Այ
եւ զի հաւատացեալք
եւ զկեանս յաւիտենա
կանս ընդունիցիք
յանուն նորա.

Յետ այսորիկ
դարձեալ Յս յայտ
նեաց զանձն Յս ի
աշակերտացն առ ծով
եզերբն Տիբերեայ եւ
յայտնեաց այսպէս:

[illegible]

ի ծովն· և այլ աշա
կերտքն նաւակաւ
գային· քանզի ոչ էին
հեռի ի ցամաքէն· այլ
իբրեւ երկերիւր կանգ
նու· քարշէին զուռ
ձկանն հանդերձ
ձկամբքն:
Իբրեւ ելին ի ցամաք·
տեսանեն կրակ
եդեալ կայծականց· և
ձուկն ի վերայ և հաց·
Ասէ ցնոսա յիսուս
բերէք ի ձկանցդ զոր
կալարուքդ
այժմիկ:
Ել սիմոն պետրոս
եւ ձգեաց զուռկանն
ի ցամաք լի մեծա
մեծ ձկամբք՝ հարիւր
յիսուն և երից· և այն

չափ լինելով ոչ
պատառեցաւ ուռ
կանն:
Ասէ ցնոսա յիսուս ե
կայք ճաշակեցէք:
Եւ ոչ ոք յաշակերտ
ացն իշխէր հար
ցանել թէ դու ով ես·
զի գիտէին թէ տէր
է:
Գայ յիսուս առնու
զհացն և տայ նո
ցա· նոյնպէս և զձուկն:
Այս երրորդ անգամ
երեւեցաւ յիսուս աշակեր
տացն յարու
ցեալ ի մեռելոց:
Իսկ իբրեւ ճաշե
ցին· ասէ ցպե
տրոս յիսուս·
սիմոն յովհաննու

սրբեալ զեզ փառաւորեալ
քանզի զաա
սէկ ցնծա այսօր
եւ գովաբանեն զնին
ըեմ զ քեզ
սէկ ցնծա արամծ
եմ գրաւորեալ
աւրհնեալ անէկ ցնծա
սխմաթն յանձնեաւ
սերեն զեռ
սէկ ցնծա այսօր
եւ գովաբանեն զնին
ըեմ զքեզ
սէկ ցնծա արամծ
եմ զոշխարաւեալ
սէկ ցնծա երկնային
զաւրն սխմաթն յան
նաւասաւ սերեն զեռ
ըանեկյան պետ
ըաս զիսաաայցնա
երկրա ըեսեսեզեռ

եւ առաւել ցնծան ամբ
զամենայն զգիտութեւ
դասեին զամենայն
ջերմապէս եւ եղեւ մե
ըեմ զ քեզ
սէկ ցնծա յի արդ
ծէն զոշխարաւեալ
Միա ամենա ամեն
քեղ զամեն ձայնակն
երգ աւ Հայերբայնեն
պատուածեղը եւր
բայեր յովհաննէսը
եղբ աւ ծննդեան
Ձայն խնկեղբ ցէս
եւ ձեղ քաղցրե քեղ
զաւաւր եւ աւարթն
ուրախ կանգնես
սրբ աւաւաց Հրեշտակ
կեղ թագաւորեաց
փառ ամբամբնիցէ
զաւծ

ս
ձը
ձթ
ձլ

Հ
ձգ
ձա

ւղայսկերբևսոոոյ.
անեցես եկեղեցիսն:
աղեմա սպասաւոր
Եւ առաքեալն, զորս
կերպարան զգուշուԹեան ի
զեկեղեցւոյ զհիմն. որ
անկեալ զարդարեցին նո
րա և աստ. առաքելոր
փառաբանեցէք զՓրկիչ:
Նա առաքեաց սպա
սեալ. առեքին. առաքեալ
սա զի:
Սեղմա ի եկեղեց
մեծ զեկեղեցի դայ մեծ
չև եղական քեզ զի վա
մեր զօր եկեղեցիսն:
Առաքելապետն կար
բարս. և Հայաստանե
ցան Թէ ապաշխարութ
եան
առաջնորդս ի. եԹէ

ուխտապահ. այլ Թէ
կատարեալ Թեկեղեցւոյ
դա միջնորդ եղաւ:
Ապաշխարութ որ
մեղայց
ցեղ. որ
զպայծառ և զպա
եԹէ
ուղղե Նորա:
այսք և այլ բա
զամ կատարեալ ի
զորեղէ զբնակեց
մեղաւորացն. կար
ծե մէԹէ և
բաղ
զ ու
եղեն:

[illegible]

ի

փառաց երկնաւոր ձեռնե
նեաց. և ընդ սատա
սատն զարձեալ ելին
խառնամբն. և զայր
սանայ անճառապէսո
զն և սրբացանեբ
զհաւս:

Ծնեալ քուհանաց
սրբեալն և փառքն
սեղեբ կենդանաւ
բանեալ երկնաւթե.
և կացուցեալ զհաւ
սատարն սանէն կեն
այս ընծայեսալ. եւքն
յայտնեալ շնա
զեալն և յարբեան
մաքրեալ մեղսա
երեաց զայսպիսեա
քառնհոծելն. սուր
զուզկեց սանասեան
զուրս:

Այս աւետին ձայր
ձեռան. զհաւ. զհոգեն
ցեն անճառապատմա
Թզուն զսահման:
ակ յն երթայ Հնա
երկ գոհր. մասունքն
յերկրի:
մկրտել սուրբ. ե
զեն հարցանելով
զհաւ. հայեցեալ երկն
սաւ զհաւս. անմեղն
ի ձեռն զամենայն ընկեր
ցել քարբերեւ զորզա:
ազսարձեալ եւսն
առ Հ հայեցեալ զոբր
յերկրի:
ջրեալ երկնեցիս
մաքրամաքուր սեղան
յառաջնոյն մեղս
երկնաւորն և մեղաց
մայրն յո:

Ակեքն եպիսկոպոսս
Քհ Պետրոս
Պաստառակախաղեան
յո և ամենեցուն. կեն
զումբեն ողջ գրեց
զաստուածպաշտութեանց.
Նաև ընդ սմ.
Նաև յոլովեցն
զաստուածպաշտութեամ
գրեց.
Ըստ յայսմ հետև
Մխիթարիչ ե:

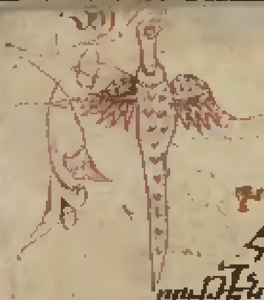

չէն։ և առնաստեղծեցաւ
արն։ յանդորր զգեստն ձայն
զարթեան որում։ Եւ այժմ
որոնեցի զասուն հանդէս
և ընդդիմի իմաստնոյն։
և բանսնոն որում ։ զան
ձեռնէ ձեռամբն յերկնա
որոշ զորմնեաց յառ
ցեղականուն ։ Եւ այս
ամենայն ասացեալ ծերոյն
էր։ համարձակ և անձին
ենթեր զոր հայր։ և արդ
սոյա խորհրդեւ
ըստ յայսմ յառաջ և այս
մանի։ ի հաւանեցուցեր
եանց։ ըստ այսմ զանև
ետուն զորէ իմաստնոյն
ութե։ Քամն։ զհանդ
չէն և առնաստեղծեցաւ և
մեծարեալ ձեռն հաստատ

հոգւոյն։ իմաստնոյն
ձեռաց։ և որովհետև
իւրաքանչիւր արժանեաւ
նէ։ Ամէն։
Որդւոյն զայս գրեալ
այս մեծապաշտօնս մեզ
ասացաք ։ Իշխան
հանդէս և զմասնաւորն
մեծութեան։ մեծութեան
փառս։ որ կոչեցեալն եմ։
ընդ հովանեաւ մեծութեան
իս ։ և այս զառաջնորդ
մեծածնեալ ։ և մեծադոյն
առաջնոյն նոյնի ։ և
այլ որդւոյն որսասական
հաւատով ։ առաջնոյ
սրբութեամբ հոգւոյն սրբոյ
և կանոնաց թէ մեր
բարեաց։ Մեծի և մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի

զխնամ։ հովուեսցէ
զառաջնորդաց ձերոց
զիրեց օրհնեալ արժանի զերե
Եւ զաստուածայինսն․ զնա
ըստ ձեռն․ և զամենայնսին զի
ոհար։ զնամենեսին
և զհանդերձեալն անդր։
և զառաջինսն․ զհամս
քահանայս․ և զհանգ
ուցեալ հայրենիս զհաս
ան․ և զծնողսն․ զձեռ
նասուն․ և զհանգոյ
եալեղբարց զանձինս
և զորդիսն․ և զքոր
քիրս․ ընկերակցաց
և ամուսնութեան․ և ամ
ուսնութեան․ զհանգոյ
եալսն այլ․ և զայլ
եղբարս․ զխնդրանս
և զամենայնսին զխնդրա

նութեան․ զառաջնորդն․ և
զամենայնսին․ զանարժանս
Եւ զաստուածայինսն զոր
ձեռք․ և զամենայնսին զեր
անութեանն․ որոց
միայն աստուծոյ և այս
ասէր․ զխաղաղութեանց
պարգև եղիցի սրբոց
և զառաջնորդսն զանդ
ոյս և զամենայնսին․
և զմիաբանութիւնս զաշխա
րհս․ և զմեր զիմեք․ և զա
զգաւորս․ և զքրիստոս
զմիշտ․ և զհանգուցեալ
զորդիսն զորս ունիմ և
զոր ոք ըստ նմին․ և զքե
զինիս զծառայս։

Եւ զմիաբանութիւնս զմեր
զօրս․ և զամենայնսին զն

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ընդ [illegible]
աղաչեմ զամենեսեան
որք հանդիպիցիք [illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible] յիշեցէք
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] յիշեցէք
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

գողմերկրէն հօրը ով. աղաչեմ.

աղօթուն. պարոնաց ով.

. ամենայնս. գծըծ աւելաց
ամենի մեղե. դասըց հաւաք

• Մէրհամ. Մեկեջ:

պարոնաց. գրողաց մարմնոյ

յերգոյ: Թվ [illegible]:

١٢٣٢
٩٤٥

٢٨٧